

Bitare: Bible for 1 Corinthians, 1 John, 2 Peter, 3 John, Galatians, James,
Jude, Mark, Matthew, Romans

Formatted for Translators

©2022 Wycliffe Associates

Released under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Bible Text: The English Unlocked Literal Bible (ULB)

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English Unlocked Literal Bible is based on the unfoldingWord® Literal Text, CC BY-SA 4.0. The original work of the unfoldingWord® Literal Text is available at <https://unfoldingword.bible/ult/>.

The ULB is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Notes: English ULB Translation Notes

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English ULB Translation Notes is based on the unfoldingWord translationNotes, under CC BY-SA 4.0. The original unfoldingWord work is available at <https://unfoldingword.bible/utn>.

The ULB Notes is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

To view a copy of the CC BY-SA 4.0 license visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Below is a human-readable summary of (and not a substitute for) the license.

You are free to:

- Share — copy and redistribute the material in any medium or format.
- Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

Under the following conditions:

- Attribution — You must attribute the work as follows: "Original work available at <https://BibleInEveryLanguage.org>." Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.
- ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.
- No additional restrictions — You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Notices:

You do not have to comply with the license for elements of the material in the public domain or where your use is permitted by an applicable exception or limitation.

No warranties are given. The license may not give you all of the permissions necessary for your intended use. For example, other rights such as publicity, privacy, or moral rights may limit how you use the material.

Matthew

Chapter 1

¹Efu yi eyarə yi Ansu wu ezo Yeso nwan wu Dauda nwan wu Ibrahim. ²Ibrahim anarə tətən wu Ishaku, Ishaku anarə Anarə tətən wu Yakubo anarə tətən wu Yauda, bokushi ba bondo ba mam. ³Yauda anarə tətən wu Perez ba Zerah bondo ba Abwano ba Tamar, Perez a tətən wuh Hezron, Hezron a tətən wuh Ram. ⁴Ram anarə tətən wu Amminadab, Amminadab atətən wu Nahshon, nahshon, ha a tətən wu Salmon. ⁵Salmon anarə tətən wu boaz wu ana bwanəba Rahab, Boaz ha a tətən wu Obed nwan wu ana bwanə ba Ruth. Obed tətən wu yessi. ⁶Yessi anarə tətən wu Daudu. ngum Daudu tətən wu Solomon wu ana bwane ba okasə wu Uriah⁷Solomon anarə tətən wu Rohaboam, Rohaboam ha a tətən wu Abijah, Abijah atEtan wu Asa. ⁸Asa anarə tətən wu Jehoshaphat, Jehoshaphat ha a tətən wu Joram. Joram a ezoyi Uziah⁹Uzziah ha anarə tətən wu Jotham, Jotham tətən wu Ahaz, Ahaz ha a tətən wu Hezekiah. ¹⁰Hezekiah anarə tətən wu Manasseh, manasseh ha a tətən wu Amon, Amon a tətən wu Josiah. ¹¹Josiahanarə ezoyi Jechoniah ba bondo ba mam mbwa wu bana kyasə ba nə berə wu babila¹²Kakata wu ba kyasə ba nə babila, Jechoniah anarə tətən wu Shealtiel, Shealtiel ha a ezoyi Zerubbabel, ¹³Zerubbabel anarə tətən wu Abiuda, Abiuda ha a tətən wu Eliakim, Eliakim ha a tətən wu Azor. ¹⁴Azor anarə tətən wu Zadok, Zadok ha a tətən wu Achim, Achim ha a tətən wu Aliud¹⁵Aliud anarə tətən wu Eleazar, Eleazar ha a tətən wu Mathan, Mathan ha a tətən Yakubo. ¹⁶Yakubo anarə tətən wu Jose onyu wu Maryamu wu ana bwanə Yeso wu banə tongun Christi. ¹⁷Ezoyi Ibahi tusafa Daudu ema tusaka oyuatə mbe enye, yarə tashi ba Daudu tusafa mbwe wu bana kyasəndənə berə wu Babila ema tusaka oyuatə mbe enye , yarə tashi bun mbwe wu bana kyasəbane berə wu Babila tusafa mbwe wu bana bwanə Yeso, ema tusaka oyuatə mbe enye¹⁸Ebwayi Yeso ena bura Bəsə miyin mbwe wu Yusufu aana binnə maryamu ha badə fwana letan su balezəkə ama ba effin yi otete wu sheu. ¹⁹Yusufu onyuna ntə wu Esəmayi cin adə kotu ndə a hawu kufkoru bonto kəmsu am nəmana ekatəloka shi wu shing miyin. ²⁰Arə enəmana yingya kunko, kese wu Esangə am bafa wu ezem kunko am juankan wu nde, "Yusufu nwan wu Daudu, kadə lobucatə eta okawa su ndə Efinyingya ha a bərə otətə wu sheu. ²¹Aka bwa nwan oka jua wu edəkə Yeso nki a wundu aka tamshinə bonto bana ehə yi ba kunko"²²Engya ha egwan nki efayi sheshi ejua yi kese wu Esangə ana juana katə nə nde ²³"Ezabutu yi okasə eka yirasə enbwa nwan baka tongun edəkə yi nayi Immanuel" Egagi erə ndə Esangə erə ba bəsə"²⁴Bəsə Yusufu a binkenə kuyoto kəm am batəsə kinwatə nki kese wungwa a juankan nə wu am tashi okana. ²⁵Adə letatan wu bəsə okasə su tusandə mbwe wu ana bwanə nwana. Anjua Edəkə yina Yeso

Chapter 2

¹Kakata wu bana bwanə Yeso betelami berə wu yauda, mbwe wu ngum Hiridu, bonto ba eleka bomombo bam cimbiya okotu wu berə wu kayana bam yiraba wurishelima, baka juanande. ²"Wu ba bwanə ngum wu berə wu bayauda ha arə omu aha?, kile ka ezutsu yi na okotu wu berə kayana ki banə nde ki nyade wu". ³Bəsə ngum Hiiridu angwanə miyin, am biasə essəma bang, a miyindu ba bonto ba wurishelima. ⁴Hiridu am tongu boku ba pasito ba ankaa ba bonto ba enyakə, am bihi biba bana. "A omuwu aha ba bua nə Almasihu ndu?" ⁵Bam makə wu, "A Betelami bərə wu Yauda, nki a miyindu ntə ndu eha ebuka a nyakə nə. ⁶Weh nwe, Betelami, bərə wu Yauda, ada weh ndu wu a tehecinə bonto ba banzə berə" wu Yauda kəm su, nki a kabə ntə wu aka tsanə engum aka cimiyanə, wu aka dumnə ntə wu aka lekocu nə bonto bam Israila," ⁷Hiridu am tongu boku bonto nba eleka abəbarə am bihi fumbusu bo mbwe ndu ezutsu ngi ena cimiya nə. ⁸Am etəmasə ngutu bo Betelami, yende, "Ndənə bi tsengə lenyansa banə meh nwan ndungwa. Adum nde bi fa kawu nya, tabanə meh ekum ngi, ndəke meh nwe nka ndə nyade ngwa wu". ⁹Kakata wu bangwa wura ka ejua yi ngum ndu, bam koshi ojoho wuba, bam le zəkə ha ezutsu yi bana lengecoku yi berə yi kayana ha erə ekundu yiba, em ba emtem tarə shi ejingi nwandun gwa anə. ¹⁰Bəsə ba lenə ezutsu yingya, bamna anworu bang. ¹¹Bam yirandə obam ndu kəm, bam le nwandu boku shi ba man wu ebwa Mariyamu bam gwa gumshi ekundu yi na bam na anworu bang. Bam mbaka nsənda wuba bam hawu ata wa nwen-nwen. ¹²Esangə emmuu bo atu ezem kəm nde bajata lekyasəndə bərə Hiridu, nki miyin bam kyasəndə berə wuba katsa ojoho omondu kəm. ¹³Kakatawu bama cunwa ka, kese wu eyuamshi omondu am ba fa Yusufu ezem kunko, nde, "cunwa, takoshi nwan wungwa ba man, loo su, ngutu ndə berə wu Masar, dum hanyo tusa mbwe wu n'naka makə nə wue, nki Hiridu enənganəm nde a wura nwandu". ¹⁴Bucu ndu Yusufu am cunwa am tako nwandu ba man bam ngutu berə wu Masar. ¹⁵Am dum bakə hanyo tusa mbwe wu ekii yi Hiridu. Engya ena gwa nki efayisheshi eya yi cubasə ana juana nə ba biba ba eha ebuka yinayi bana juanə nde, "Berə wu Masar kunko nyunə nwannom" ¹⁶Bəsə Hiridu a lenə ba eleka bangwa bama leja ka wu miyin ha, am biyasə esəma. Am təmasə bama wuramshi bondo ba binumbusu ba Betelami kafa cində, ehiyarə ashindo yerə-yerə bəsə ana ngwa nə ba bonto ba eleka bangwa" ¹⁷A mbwe wu ba fayisheshi nə ejua yi oba wu eha ebuka Irimiya. ¹⁸"Bam ngwa eya RAMA kunko, egya ba esəma yi erəkə, anarə RAHILA ana gyanə nki bondo bana, yekəsə shi zəkə wu am dasə shi enyangə nki bondo ba nada susu." ¹⁹Mbweh wu Hiridu ana kiinə, Ngwanə, kese wu eyuamshi am ba bərə Yusufu ezem kunko Masar am jua bu nde, ²⁰"Cunwa eteh otakotu nwandu ba man bi ngutu bərə wu Isrela, nki ba bana nənganwu ewura bama kiika," ²¹Yusufu am cunwa, am ta nwandu ba man, bam ngutu bərə wu Isrela. ²²Gwa bəsə ngwa nə nde Akilayus a tsanə engum Judiya kakata wu ekii yi tətən Hiridu, bucatə bum ko endə hanyondu. Kakata wu Essangə ena muunə wu otu ezem kunko, am ngutu yira bərə wu Galilee. ²³Am cunwa am ngutu edum berə wu banə banə Nazarati. Engya anki efayisheshi eya yi bakese ba eha ebuka bana jwana nə nde, ba naka tongu wu ntə wu Nazarati.

Chapter 3

¹Esə yingyawe kenko Yoana wu anə cimbinəm mongomo am eba eha enka yi Essangə ocha ba yauda kəm, Yende ²kyansən bana bərə essangə nki Engum yi essangə ema naka ashushua." ³Nki Ongwaha a Ntə ndu eha enka Ishaya ana jwananə ejwa yina yende, Eya emongi yi-e tongu chimbiyanem ocha kəm nanyansə ne ojoho wu To-o , yormsə nə eyuhu yina,"⁴Yoana ana sorunəm Ebarə yi kigu ki Enyam yi akun aba mbwayi wu kigu kigu kibun kəm. bi-eya bina aba Nbwa aba eyoku yi ocha kəm. Bonto ba wurushelima aba bayaude aba ⁵Bonto ba ba tsanə ebam yi gam wu urudun katsa bam chində ende kanako, ⁶Ban yirashi epu ebə yiba aka cimbinbo mongomo mu sheu gam wu Uruduun kunko.⁷Abəsə alenə ba farisa amutu aba ba Saduki ba banəm nki aka cimbin bo mongomo mu sheu am jwa bobo nde bən bondo ba eyo a anu a mu nə Bən ɔtu nde bi lo chimbiya Esəma yi enə ba nəm kənko? ⁸Bua nə bondo ba baka makəkya nə Ekyasən yiban ⁹Enəmana gwanə nde bi jwande Ibrahim a chubansu. Nki njwankan bən nde essangə eka ha tami Ibrahim Bondo azəkə atta wangwa kəm.¹⁰Mpungwaha zəkə ha Efukangi bama katə ka yi ba Nkin ba bitə Katsa nki minyin ha kiti ki pra nə emu Esangə yi chuang nya baka gwatə loka ki ba faki ogochu nko. ¹¹Meh Nchimbin Bən mogomo Nki Ekyasən chimbya yi Ebə kəm wu anə banə kakatawum ha, a kyachi meh gbang zəkə ki abakəm kina nkazə dukukə tami ki su wu aka cimbin bən mogomo mu ɔtəɔ wu sheu ba oguchu. ¹²Ntuka wuna wu ekukyu Arə obo wuna kunko kem aka kunka tamshi nwa mogumo muna an katə biyan bina ntara wunawu nko nbibi bə ha aka kaha bi ba oguchhu bakəzə nyimesə tami nya su. ¹³Yeso ameh cimbiya Galili Eba gam wu Urudun nde Yuana aka cibi wu mongomo mu sheu. ¹⁴Yuana a na lezəkə nki etemsəwu, am jwa bu de "Aweh oka cimbi nə meh Mongomoha om ba pen ba kam?. ¹⁵Yeso Am ekotu ha wu an juanka wu nde ha meh efyarə ngi, enyanzen Nde ki fayiyesheshi Echingə yisəsə" gonkugwa Yuana an ha wu efiarə ngi. ¹⁶Kakata wu ba cimbi nə wu mongomo mu ha Yeso am chunwaba mongomo mundu kəm abando katsa abətə am abaka hashiwu am leh ɔtəɔ wu essangə on shuwa nəm bəsə Ebumbu om shhuwa ofu wunawu katsa. ¹⁷Eya am shuwa abətə ongwaha a nwan wum wu endo meh nanəm esema-ewuratə bu gbang.

Chapter 4

¹Gwa'a otətə omcicita Yeso ochakəm nki ntə wu ba ocha wungwa aka makəle wu. ²Ana jiozoku esə okuməntə kiharə buchu ba esankasa ezo ennawu. ³Ntəndue emakəle amba am jwanka wu nde, "adumnde a weh nwan wu Essangənya, haa eya yi anka ba ata wangwa ama dum bunambu bu detən". ⁴Yeso am kotu hawu nde, "erə enyakə kunko ndə, 'ntə, adenyangə nəm ba bunambu bu detən kəkanasu, a ba ejwa yi echimiyanə ozoku wu Essangəkəm". ⁵Miyindu shetan am tandəwu ngunyu wu kuta wu sheu am temsə shi wu abətə eja yi etərasəcinə otuta wu Es'sangə katsa. ⁶Am juankam wu nde, "adunde a weh nwan wu Es'sangə nya, lokasha Egungyu yi be ashindo, nki erə Enyakəhənko nde, "akaha ba kesebana Eyayi anka nde bama lechuweh" baka ta weh abowaba-kunko nki ojata a dukunta ba eta. ⁷Yeso am jwanka wu erə enyakə kunko bun, ojata emakəle To'o Essangə yi beh. ⁸Ntə wu asungu wungwa am takota bun wu bam nwa ndutu katsa abətə ankyawu angum wa berə wungwa bokushiba Engi'im yiba. ⁹Am jwankam wu, "Bin-gyabisəsə nkahaweh, adum nde ogwagun onyademənya. ¹⁰Yeso am ejwankam wu nde, chun wa hanyin, ntə wu asungu, nki erə enyakəkəm nde, "oka nyade To'o Es'sangə yibeh yi a yi kəkana oka fen hanə. ¹¹Miyindu ha ntə wu asungu amhalokashi wu, ba kəsə bana bamba efenha wu. ¹²Abəsə Yeso ana ngwanə nde bama koka Yoana ha, am chungwa endə berə wu Galilin. ¹³Am kazəka Nazarati, am kyasəndə Kafarnahum bam dum, hanyo, eham yi ezoru yi kuta yi ekafan'nə Galili, otuna wu berə wu zebulun ba Naftali. ¹⁴Yingyaha egwa nki efayisheshi ejua yi ntə wu eha ebuka yi Es'sangə, Eshaya nde. ¹⁵Berə wu Zebullum bokushi ba Naftali, yi eham yi ezoru yi kuta, ba konko wu urdun, Galili wu bonto ba epərasə ekota etarə yi Es'sanə. ¹⁶Bonto ba banə dumnə efukunko bama leka kifanzə kikuta, bokushi ba banə dumnə efyarə yi kidetən ki ekii kunko, kifanzə kya chungwa kabo. ¹⁷Mbue wungwa katsa, Yeso am yarə eha etarə yi Es'sangə nde, "kyansənbanə bərə Es'sangə nki engum yi abətə ema anshushwa. ¹⁸Bəsə anə jicinəm eham yi ezoru yi Galili katsa am le bondo ba man baharə, siman wu banə tongun Bituru ha, ba Anduros nwanəmam, ban l'lofanəm ba wata ezoru yi kuta kunko nki abo bonto ba eko eshu. ¹⁹Yeso am ejwankabo nde, "ba, batəsə banəme, nka kyansənben bonto ba ekotaba bonto. ²⁰A bando katsa ban hazəka ba watababa ban batəsə wu. ²¹Yeso am ya eja ba ejici am le, bonto baharə bondo ba ntə fumo, Yakubo nwan wu Zebedi ba nwan wu man Yoana, Bana nanyansənəm bondo baman baharə, Yakubo nwanuwu Zebedi, bokuba wata ba cuba Zebedi kururukəm, Am tongu nde, bama ba, shi ba Yoana nwanəman. ²²Banarə kurunko ba cuba bam katə lokashi kabakuru ndu, ba watanbo ba cuba, Zebedi ba nanayansənəm ba wata baba, am tongu bam batəsə shi wu, bo, abando katsa bam hazəka kurundu, ba chubandu. ²³Yeso am cikəna kafa wura Galili, am shangkyan bo atuta wa ba wa Enyade Esangə kən, ehanə ekum yi fa, cin yi Engum yi abətə ba Ekwarən bi ban bi ahamam bambingi ba bonto kəm. ²⁴Ekumyina emjici kafa berə wu siriya, bonto bo bam ta haba wu bonto ba biban ba elulan efəkə-efəkəm, ba atətə wa bəə, ba kiban ki egwa, ba bonto ba ekusa binerə, Yeso a kwarə takandəsə bo. ²⁵Kikun ki bonto kimbatəsə wu cimiya Galili, dekapoli, wurishelima, ba Urudum bam batəsə wu.

Chapter 5

¹Yeso am le ebokuna yi bonto, am nwa etakatsa. Bəsə a dumnə, bakese banna bam ba kanako. ²Am mbaka ozoku wuna am shankya bo, yende ³Ecin erə ba bonto ba banə ba eshi otətə kəm, nki abətə a wuha. ⁴Ecin erə ba banə gyanəm ekii, nki baka yekəsə bo. ⁵Ecin erə ba banə ba bucin, nki baka tsa berə. ⁶Ecin erə ba banə ba ezo ba onta wu ena yerə-yerə, nki baka kikesə bo. ⁷Ecin erə ba banə ba emotsu, nki bakale emotsu yiba. ⁸Ecin erə ba banə ba esəma yi sheu, nki baka le Esangə. ⁹Ecin erə ba banə taba nəm esəma yi sang, nki baka tongu bo bondo ba Esangə. ¹⁰Ecin erə ba banə tonsun bo nki ecin yiba, nki engum yi abətə a yina. ¹¹Bonto ba ecin a bən ba banə lekəkən bən, ba nə han bən eyakə, baka juana bən bən ba ejua efəkəm efəkəm bi awura-ofu wum katsa. ¹²Nanə anworu ba esəma ewuratə, nki ehaya yiban erə amutu abətə. a miyindu bonto bana han nə ebuka amutu ba foru bana dum sa nə nki bən. ¹³Abən makama mu berə, makama mu tsanə nya muna muka nyinki kyasənə? Mu kə nyinki bun kinwatə kimo kəm su, mu ka dum ma kinwatə ki eloka, ba ka dantəkə cində katsa nya. ¹⁴Abən kifanzə ki Berə, ngungyu wu anə ndutu katsa adə funbunya su. ¹⁵Bonto bakə munza kiburu ki eleka bam tacu ki ba ejwasu, baka katə ki eja yina yi edum, ndəkə kifanzə kina kika tusafa ntə wu aha mam obantətən ko. ¹⁶Kifanzə kiban kima kya berə bonto ndəke bakale bing biban bi cin baka deh cuban wu anə abətə. ¹⁷Kadə le nə nde mba eserəsə okingə mam bonto ba banə, ban ba ebuka su. Ndə ba nde nserəsə bo su, mbapen nde nyisheshi bo nya. Nki bucin nən makən bən, abətə ba ashindo bika man cimi, okingə oke manle su, binwatə bingya bika yishe wura sheu. ¹⁹Nki miyin wu a burasənə hi ebə hi hitehe cinə ejua yi anka yingya kəm mam ashankya bonto bomobo nde bama na miyin, ba naka tongu wu ntə wu a tehecinə abətə. wu a batəsə nə bi mam, amshangkya bi ba bomobo, banaka tongu wu ntə wu a kyaci nə engumyi abətəkəm. ²⁰Nki meh makə jenba bən nde adum nde ecin yiban eda kyakəsə yi bonto ba enyakə ba Bafarisa su nya, bəsə bika yiranə engum yi kubətə su su. ²¹Bi ngwa bəsə bama juana ba bonto ba foru, kadə wuranə bonto su, 'wu a wuranv ntə arə egyushu yi okingə kunko'. ²²Meh makən bən wu a nanə esəma ba nwan wu man, arə egyushu yi okingə kunko. Wu a juanə ba nwan wu man, 'a weh ntə wu ashaa!' arə ba egyushu yi etem ekondu yi ba okingə, ntə wu a juanə ba nwan wu man 'A weh ntə wu ebin!' arə ba egyushu yi eyira ogucu wu eyakə kəm. ²³Nki miyin adum nde oke ba bilenge nki eja yi ejua yi esangə nya eji banə hanəm etarə yi esangə ha nəmana nde nwanwu maa arə ba egyushu ba weh. ²⁴Katə shi bilengənbi ekondu ngi eja yi banə hanbi ha omgutə cində. eyarəsə katsa, ngwana sa ba nwan wu maa oka ba ha hiyerə bilengən bi. ²⁵Ngwana nyansə ba ntə wu beh wu ejua yi okingə miyin bidə tusa tan ejingi okingə su, nki ntə wu be wu ejua aba handə shi weh ba ntə wu okingə, ntə wu okingə ha am handə shi weh ba bonto ba ekangərə, bo bam finkyə cində weh. ²⁶Bucicin meh makən weh, okə cimiya le hanyo su oka gom wura tan bilengə bi anəv bin weh ha. ²⁷Bingwa ba jua nde, 'kadə nanə shomsu'. ²⁸Meh nmakən bən nde, wu a nwankə nə okasə, ba endo yi bəə, a numbu pen ka bu esəma yibe kəm. ²⁹Adum nde eshi yibe yi kayana eka fa weh endukun, kukoru cimiya olozəka ndə yi. nkoi emanyanzə cika fumo binerə bibe kunko kima səndan ba yi egungyu yi be yi səsə eka yiranə ogucu wu eyakə kəm. ³⁰Gokumo obo wube oka fa weh endukun, mbəkashi wu olkazəka wu. Nki emanyanzə cika fumo binerə bibe kunko kima səndan, ba yi egungyu yi be yi səsə eka yiranə ogucu wu eyakə kəm, ³¹Bama jua bunka, 'Wu a kungwa nə okana, a ka hawu efuu yi eshe'. ³²Meh makən bən wu a kungwanə okana, adum nde nki ebəə yi juu su, a katə kawu okasə wu juu. Wu a fatanə wu kakatandu ekungwa yingyaha a naka juu. ³³Bingwa kyasə ba bananə foru nde, 'Kadə butsa nə awura katsa su, butsa shinə ba wu Eyuamshi'. ³⁴Meh makən pen bən, kadə butsanə su, azəkə ba abətə nki a bərə Esangə; ³⁵a zəkə ba berə, nki a eja yi edum yi aguru wana, azəkə Wurishelima, nki a ngungyu wu kuta wu Ngum wu kuta. ³⁶Juazəkə nde bi butsa ba afu waban, nki bikə kyansən tami kifu kiban tununu mam huwang su. ³⁷Ejua yiban ema dumshi 'Ee' 'Heka' mam. Yi ecinə yingya ha, a bərə ntə wu bing bi bəə wungwa'. ³⁸Bingwa ka ba jua nde, 'Eshi nki eshi, engi nki engi'. ³⁹Meh makən bən, kadə muunanə ba wu anə ntə wu bəə su, nki miyin pen, wu a mambu nə bən kizəkə ki kayana, kyansən hashi nə wu ki fumo ha. ⁴⁰Adum nde arə ba enəmana yi eta bən okingə nki nde a kotuta ebarə yi be esoru, hanə ntə wu ngwa ha ebarə yibe yi elocu nwe. ⁴¹Wu a fanə nde bi jici ongwe ecingə fumo, ndənə bu angwe ecingə ehayarə. ⁴²Hanə ntə wu a bihinə bən, dasə nə eha ntə wu anə nənganəm okoho kaban su. ⁴³Bi ngwa kinwatə ki ba juananə, 'Oka fyanako ntə wubə wu edum boku omdasəkashi ntə wubə wu ekondu'. ⁴⁴Meh makən bən, fyanako ntə wubə wu ekondu, bika nondu Esangə nki ba banə han bən eyakə, ba banə fahan bo alam wu cin, nahanə ba banə shin bən ecin. ⁴⁵Ndəke bika dum bondo ba cuban wu anə abətə ha, Nki ye fanəm kigutsa kim nam hanəm ntə wu bin bi bəə ba ntə wu bing bi cing em yeh ba ogwa bərə nti wu bing bi sheu ba ntə wu bing bi efungu. ⁴⁶Nki adum nde bi ndo tashi ba banə ndon bən nya, a eha yi aha binə fwaya tanəm? Ada miyindu ba ekota ofen ha banə nan su? ⁴⁷Ben nwe adum nde bi tongu bihi jeshi bondo ba bamaban, a enyi yi bi naka cinə bangwaha? Ada miyindu ba ba pərasənə eleta Esangə bana nan su? ⁴⁸Nki miyin, emadumka bi dum yerə-yerə, bəsə cuban wu anə yerə-yerə.

Chapter 6

¹Tanə əshi kadə ekyanə ecin yiban bonto ba ma le nde bama dee bən su, miyinsusu bikə efwaya eha yi cuubasə wu a nə abətə su. ²Nki miyin, mbwe wu o kənə eha binwatə bi asha ha, kadə musa elengəre bəsə bonto ba epya awura (ba egekə affu) banə enanəm a tuta wa ede Esangə kunko ba ojoho wu kuta ndəke bonto baka dee bo su. Bucicin mmakən bən, bama fayaka yi ba. ³Bika na ehayi asha yingya ha nya kambese akadə leta kinwatə ki kayana anə enansu. ⁴Ndəkə ehayiban eka dum so' shinya. Cuban wu anə lenəm yi banə nanəm efumbu kunnko, a ka faha bən. ⁵"Mbwe bika nondu nə Esangə, kadə dumnə bəsə bonto ba enashasu, nki bando cika etem etee atuta wa Esangə kunko ba ojoho wu kuta katsa, bondto baka leya bo, Bucicin meh makən bən ba ma faya ka yi ba. ⁶Bən ha, adum nde bikə enondu Esangə nya, yira ndə nə cuban wu anə efumbu kunko, cuban wu anə leban bən efumbu kunko aka faha ba bən. ⁷Bikə enondunya, kadə juana kyansən nəm ejua oguru amutu wende aka nanəm bonto ba bapərasə nə eleta Esangə su, nki elelyibanya baka ngwa bo nki emu ejua yi ba. ⁸Nki miyin, Kadə dum bəsə bo su, nki bi nondu zəkən cuban ha a leta wura ka egishu yi ban. ⁹Nki miyin nondu shinə bəsə miyin: cubasə wu anə abətə, edəkə yibe ema dum sheu, ¹⁰Ekyā yibe ema shuwa. Kinwatə ki one kotudnəm bama naki ashindo bəsə banə nanki abətə. ¹¹Habəsə bi eya bi eshishi. ¹²səzəka bəsə ebəy yibasə bəsə kinə səzəkanəm ba banə enafan bəsə ebəy. ¹³Kadə tandə bəsə eji emakəlesu, tamshi bəsə ebəy kunko, nki engum, anka ba ekya a bibe bakə bakə, ema dum miyindu. ¹⁴Nki bi sə loka ba banafa nə benya, cuban wu anə abətə aka sə loka ngwa bən. ¹⁵Bidə səloka bonto ba bing biba bi bəy sunya, cuban nwe a kə katə loka bən bibansu" ¹⁶A miyindu bikə ji ozokunya, kadə dum nə bəsə bonto ba banə ekii kunko bəsə bonto ba afunda banə nanəmha, nki ba kandə katə bushi buba ndəke baka leba nde ba ejinəm ozoku. Bucicin, nnə makən bən bama fwayaka yiba. ¹⁷Biye jinəm ozokunya, səshi nə nkakə elakatsa, bən ywakashi bushi buban, ¹⁸nde bakadə letandə bi eji nəm ozokusu, ajeba cuban wu anə efumbu kəm. cuban wu anə leban bən efumbu kunko, aka fahasha bən. ¹⁹"Kadə katənə binwatə berə kunkosu, eji osumbu ba ekya egungyu bika biasə loka nə bi su. ²⁰Katə boku nə pen nfaa wuban abətə, eji asumbu ba ekya - egungyu bikadə ebyasə bi su ba bonto ba buhi baka bamte nəy baka hi buhi su. ²¹Nki eji nfaa wube anə a hanyondu esəma yibe enə. ²²Eshi a omunzu ndu wu egungyu. Nki miyin, eshi yibe erə yi cin ya, egungyu yi səsə erə ba kifanzə. ²³Eshi yibe edum ba efufotunya, egungyu erə ba efu. Nki miyin, adum nde kifanzə ki kinə mbingi wube kəm ha kirə ba Efu nya, efungi eka kyaci. ²⁴Ntə wu aka fen hanə bonto baharə su, a kotu fana ba fumo am katə lokashi omondu. Bakə efen ha tami berə mbwe fumo ba Esangə su su. ²⁵Nki miyin ha mmakən bən, kadə nəmananə nki edum yi ban su, nki kinwatə ki bi ka yanə ba enwa ba esorusu egungyu yiban su. Enyangə edə cika bən eyasu e?, egungyu ha edə cika ebarə su é?. ²⁶Nwankə nə binyun bi abətə. Bidə doo cerən su, mbama ezənza, bida ba mbondu su, zəkə miyin cuban wu anə abətə eyasən bi epende bide cika bi ba engimsue? ²⁷Anu wu ban kunko, nki efufotu yina aka na cerə efatarə hi mbwe edum yina kunko? ²⁸Gwa bi wuranma affu waban nki bigo bi ezoru ocha kunko bəsə binə kya nəm? Bidə nanəm cwe su, ndəke bidə fanə ebarə su. ²⁹Zakə miyin ha mmakən bən, Solomon zəkə, ekiya yinayi kunko adə soru tusa eharə bəsə ommo wuba kunko ha su. ³⁰Esangə esorusu bigo bi oca kunko nya, yi enə gwanəm mpunungwa ha baka taba bigun bi bame efaa bi ogucu kunko ba muna aka pərasə nə esorusu weh wu bucicin bu nkyanam? ³¹Nki miyin kadə fufotunə su, bika juananəm nde, 'Kika sorubi a ha? ³²Bonto ba ba pərasə nə ekotuta ejuayi Esangə nwe be nənga ngwanəm binwatə mbi efə yingyaha nwe, cuban wu abətə a leta ka nde bienəngan bi. ³³Nənga sanə obantəte wu nawu ba ecin yinayi, nki binwatə bingya ha ba ka babən bi. ³⁴Nki miyin kadə nəmananə nki enyansu, enyan a ka na nki offuwuna. kigutsa ki a hamam ki rə ba egishu yi nayi"

Chapter 7

¹Kad9 nan9 oking9su, nd9ke bakad9 nafa b9n oking9 su. Nki b9s9 binan9 oking9 wu bomobo a b9s9 baka nan9 wuba. ²Ki emak9 ki bi mak9 n9, a kinki ba ka mak9 han9 b9n. ³A nki enyi on9 nwank9 n9m hi obwes9re hi eshi yi nwan wu ma od9 ngako pen ba ngumunu wu an9 eshi yibe k9m su. ⁴Bere oka mak9 tami nwan wu ma: 'Ntamshi tan weh hi obwes9re hi eshi yibe k9m; asonde ngumunu ar9 eshiyibe k9m.? ⁵Weh nt9 wu bing bi b99! ta cimiya ngumuwu an9 eshiyibe k9m nd9ke okaleka nyans9 b9s9 oka tacimin9 ki eshiyi nwan wu ma: k9m. ⁶Kad9 han9 ebwa kinwat9ki kin9 sheu su. Bi jata eloha ba waniko, binwat9 bi nwen-nwen biban. Adum nde ada miyinsu baka dant9k9 tar9 katsa, kyas9 waha bin tokuku b9n. ⁷Nondu, baka hab9n. N9nga, bika fwaya. kotu eben baka mbaka hab9n. ⁸9r9 ha wu a nondun9, aka kota, nd9ke wu a n9ngan9, aka fwaya, nd9ke wu a kotun9 eben baka mbaka hawu. ⁹Bere, ant9 wu aha b9n k9m, nwana aka nondu n9 wu bunambu bu det9n aka han9 wu eta? ¹⁰Bere, a nondu wu eshu, aka han9 wu eyo? ¹¹Nki miyin, adum nde b9n ba b9n ba jojo wu b99, bi letaka b9s9 eha bondo binwat9 bi cin nya, mbama b9s9 cuban wu an9 ab9t9 wu aka han9 binwat9 bi cin ba wu aha mam wu a nondu n9 wu binwat9 bi cin ba bonto ba' ba nondu nuwu? ¹²Nki miyin, kinwat9 ki on9 kotun nde bonto bama naha weh, weh zek9 naha bo miyindu, nki a oking9n ndu ba eshang yi bonto ba ecik9na ba ekum yi na. ¹³'Yiran9 hi-eben hi' nkyanam kunko nki eben yi kuta eka tand9 bonto eji-ekiiyi bak9-bak9, nki amutu wu bonto bama yirand9 ka eben yi kuta kunko. ¹⁴Ebengi ema tehe ka apen ojoho ndu endi eni enyang9 yi bak9-bak9 ar9 ba eyak9, ¹⁵Tan9 eshi ba bonto ba ejici ba ekum yi awura, ba ban9 ban b9n ba bigu bi bicukutu, asonde a enyam yi angi yi esat9k9s9. ¹⁶Bika leta yi ba bondo baba. A bonto ba tacun waban bi' fiong binwat9 bi ecind9k9 kunko, bere ogyokyu bi sheu k9m?. ¹⁷Ab9s9 en9, kit9 ki aha mam ki cin kita cimiya essang9 yi cin, kit9 ki b99 ha ki tacimimyan essang9 yi b99. ¹⁸Kit9 ki cin kik9 tacimiya essang9 yi b99 su, mbama kit9 ki b99 eta cimiya essang9 yi cin. ¹⁹Kit9 ki kid9n9 tacimiya essang9 yi cin sun nya, baka ner9 loka ki, bam faki ogucu k9m. ²⁰Nki miyin, bika leta bi ba' ef99 yi ba ²¹Ada nt9 wu aha mam an9 tongun meh Too, Too, aka yiran9 obam wu engum wu ab9t9 su, ajeba wu an9 nan kinwat9 ki Tem wu an9 ab9t9 an9 kotu n9m. ²²Bonto amutu ba naka jua ba meh kigutsan ki nde, "Too, Too, kina d9 na bing bi eka - eke ba ed9k9 yib9 su?, kin9 kungwa cimi at9t9 wa b99 ba ed9k9 yibe su, kid9 na bing bi kuta amutu ba ed9k9 yibe su? ²³Nnaka mak9 bo nde, 'Meh nd9 letale b9n su! gan9 ba meh b9n bonto ba bing bi b99 ²⁴Nki miyin, wu an9 ngwan ejua yim, an9 bat9s9n yi, baka mak9 boku wu ba wu enoru, wu alon9 otuta wuna eta katsa. ²⁵Ogwa am shuwa, ezoru em mishuw, efifi em dunde ba otutandu, wu d9 gwa su, nki ba lotar9 wu eta katsa. ²⁶Wu angwa pen9 ejua yim yingya ha ad9 jici katsa su, baka mak9 boku wu ba nt9 wu ebin wu a lon9 otuta wuna asaha katsa. ²⁷Ogwa am shuwa, ezoru em mishuwa, efifi em dunde ba otutandu, om ser9 wura shi wu s9s9 ²⁸Edum mbwe wu Yeso amans9 n9 ejua yingya yis9s9, egishu emna amutu wu bonto ba eshangkya yina. ²⁹Nki ana shangkyan bo ba anak, anada b9s9 bonto ba enyak9 ha su

Chapter 8

¹Bəsə Yeso achisha nə eta katsa, ebokuna yi amutu em batəsə wu. ²Ntə omondu wu eban yi huang am ba fa wu am gun ha wu, yende "'To'o, adum nde okotu nya oka shua nyansə me." ³Yeso am handə, obo wum, am dukuko shi wu am juande, "Nkotu ka, dum ma sheu," abandokatsa bam shua zəka shi wu ba eban ngi huang. ⁴Yeso am juankam wu nde, "leta shi nde odə makə ntə mo kinwatə su, pen ha, ndə, nde oka makə kya ofu wu be bərə pato, oka ha bilengə (beko) bi musa ana juana nə nki etarə abo afu waban katsa" ⁵Bəsə Yeso a tusa ndə nə kafanahum ntə wu ekangərə omondu am ba kanako, am nondu wu. ⁶Am jua bu nde, "To'o, oba wum enumbu nəm ba obo wuna wu okusa nə nya obantətə, engwa kya kya bang." ⁷Yeso am jua bu nde, "Nka ba nka kwarə takandəsə wu." ⁸Ntə wu ekangərə ongwa, yende, "To'o, ndə Yesa wu oka ba nə obantətə wum kunko su, pen ha, juanashi ejua, oba wum aka takandə. ⁹Nki me zəkə nrə kizenzə ki anka wu nte mondu, nrə ba bi ekangərə kizenzə kim kunko, nka jua bu ba, am ba, njuankam oba wum, 'na kinwatə kingya minyi', am na jeba". ¹⁰Bəsə Yeso a ngwa nə minyi, emdum bing bi eka-eke bang, am juankam bo ba ne bam batəsən wu, "Buchichin me makən bən, zəkə kraila kunko ndə fwaya ta le buchichin bu anka efə yi bu ngwa ha su." ¹¹Me mekən ben, amutu baka ba echoku yi kayana ba yi kambəsə, nki edum yi eya bi eya boku ba Ibrahi ba Ishaku, ba Yakubo engum yi abətə kunko. ¹²Bondo mba ngum ha pen baka jikerə fa bo eyakə yi efu yi batə-batə kunko, hanyodu baka gya nə magyamo ba enəmafa angi." ¹³Yeso am jua ba ntə ndu ekangərə ongwa, "Ndəma! ema bura jeba bəsə oha nə buchichin bube" yərə-yərə mbwe ndu kasa, oba nduna am takandə shi. ¹⁴Bərə Yeso ayirandə nə obam wu Bituru kunko, am le ozem wuna anumbu kanya ba ofifi. ¹⁵Yeso am dukukoshi obowuna, ofifi ndu om loka shi wu, am chumwa am fen ha wu. ¹⁶Bəsə mereme ana nə, bonto bam tahaba Yeso mba ba nə ba ofifi amutu, ba Esangə yi ejua kəkana am tachimi ofifi, am kwarə takandəsə mba banə ba biban ha. ¹⁷A miyindu etarə yi ntə wu ebuka Ishaya efa yisheshi nə nde, "wu ba ofu wuna atamshi nə biban bibasə, am tamshi ebankə yi basə." ¹⁸Bəsə Yeso a lenə ebokuna yi amutu okafa nə wu, am ha eya nde ba gakəndə konko wu Galili. ¹⁹Ntə omondu wu enyakə am ba am jua bu, "ntə wu eshankya, aka batəsə we eji oka ndəzəkənə." ²⁰Yeso am jua bu nde, "ba nartang barə ba afushu waba, binyin bi abətə birə ba adəka waba, nwan wu ntə ada ba eji aka katə nə ofu wuna su." ²¹Omondu ba kese bana kunko am jua bu nde, "To'o katəloka me nde nyii tem." ²²Yeso am makə wu nde, "haloka akum ama yii akum waba." ²³Bəsə Yeso ayira nə kuru kunko, ba kese bana bam batəsə wu. ²⁴Efifi yi anka em shu chunwa ezoru ngi, efushuku ngi ezoru em nənga etachu kurundu, Yeso enumbun kuyoto. ²⁵Ba kese bana bam ndə bam kungyu wu, bam juandə "To'o tamshi bəsə, ki kəm kii!" ²⁶Yeso am jua bobo nde, "Nki enyi binə lon buchatə? bən ba buchichin bu nkyanam? "am chunwa, am kerə mpərə ongwa ba ezoru ngi ejangi emdumshi shiing. ²⁷Bonto bam dum ba ekeke, ba juande, "a efə yi ntə wu ega yi enyi, wu efifi ba ezoru binə engwa han wu?" ²⁸Bəsə Yeso a ba nə konko berə wu Garisina kunko, bonto bahare ba banə ba eban yi efifi bam chiniya fa wu, ba chimiyənəm eji banə yin akum barə ba esəma bang, bəsə ntəmo aka jichi tami nə ojohondu kunko su. ²⁹Bam yubiyukuna bam juade, "enyi ekatə fana nə we ba bəsə, we nwan wu Esangə? oba hanyi ndəke oka ha bəsə eyakə zəkə mbwendu adə natan su." ³⁰Kikun ki ba wanuko amutu ba ejachikənanəm anshushua bobo. ³¹Atətə wa efifi wangwa am nondu Yeso nde, "a dumde otamshi bəsə nya yefandə bəsə kikun ki ba wanuko bangwa kunko. ³²Yeso am juankambo nde, "ndə nəma" basuso bam tuwarəshində ejau, bam gwayirashi ezorungi kunko, bam kii shi ezoro ngi kunko" ³³Bonto mba banə lechun wanuko mbo bam longutu, bam yira ngungyu kunko, bam ha ekum yi binwatə bi gwanə ba bonto ba eban yi efifi bangwa. ³⁴Bonto mba ngungyu wungwa basəsə bam cimiya nde bama fana ba Yeso bo ba le nə wu, bam nondu nde akatəloka berə wu ba.

Chapter 9

¹Yeso am gakendə berə wuna kuru kunko, ²hanyo bam tahabawu ntəmondu wu enwakusasə, kibarə katsa. Bəsə Yeso a leh nə eha buchichin yiba am jua ba nte ndu enwa kusasə, nwan se kusetsə bama sɛzəkə we ebə yibe.³Hanyo bonto bomobo ba enyakə, bam jua ba egungyu yiba ntə ogwa ananəm ebə. ⁴Yeso ha a rə ba eleta enəmana yibaha am jua bobo nde nki enyi binə nanəm enəmana yi bə esəma yiban kunko?. ⁵A yaha enə ba ehese ejua nde ba sɛzəkə ka we ebə yibe ba ejua nde chunwa nde ejici?. ⁶Minyin ha nki bi leta nde nwan wu nte arə ba anka wu esɛzəkə ebə berə kunko, "am jua netə wu enwkusasə ta kibarə kibe nde eguntu."⁷Nte ndugwa am gutu shi obante. ⁸Bəsə ebokuna ngi eleh minyin ekake em ko bo ba, bam nyadə Essangə yi hanə bonto efi anka wugwaha. ⁹Bəsə Yeso nde nə ekondu am leh ntemondu wu banə yunwu Matiyu a dumka enanəm cwe eji ekota ofen am jua bu nde batəsə ba me am chunwa am batəsə shi wu.¹⁰Mbwe wu ana dum nə eya byeya obante bonto ba ekota ofen ba bonto ba ena ebə bam ba kanako bam dum boku shi bu baba Kese bana bo. ¹¹Bəsə Bafarisa ba leh nə minyin ha bam jua baba kese bana nki enyi nte wuban wu eshankya anə yanəm ba bonto ba ekota ofen, bokushi ba bonto ba ena ebə?¹²Yeso a gwa minyin ha ma jua nde bonto ba ankaka kinwatə ki ki katə boku nə bo ba ntə wu ekwarə su. ¹³Leta tan nə ma ega yi egyaha, me ha endonəm, erimshi, ada eha yi engnangə zəkə ebə su, Nde ba eyu bonto ba ena echin nde ba nenga esɛzəkə su, ajeba bonto ba ena ebə. ¹⁴Ba kese ba Yoana bam ba kanako bam biyingwa wu nde "aka na enyi bəsə baba Farisa kinə jinəm ozoku nbwe wu səsə ba kese babe ha bam ji su?" ¹⁵Yeso am jua bobo nde " Bonto ba ena byeya bi eda yi efa, baka na esəma ersəkə nbwe wu nte ndu efa a ta nə bobo? nbwe ebanəm wu baka taka nə ntə ndu efa. hayo ha baka ji ozoku."¹⁶Nte mo wu ruboku nə ebarə yi fa ba yi ku su, nki eka sarə cibi ngi ku nko, esarə ngi eka biyachi yi foru.¹⁷Bonto ha, bade yufanəm mobimo mu fa biburu bi ku kem su , nki bi yufa nya biburu nbi bika teh mobimon nu mun cimbi biburu ha bim biya. Nki minyin ha ba fanəm mobimo mu fa biburu bi fa kunko, minyin bi səsə bya mika. ¹⁸Yeso ha ejuanka bo ejua ntemondu wu anka am ba fen ha shiwu, yende npunungwaha nwanom anə ki shi, minyin zəkaha ba nde edukuko hi wu aka mii, ¹⁹Yeso am batəsə shi wu bokushi baba kese banabo.²⁰Hanyo ha okasə omondu wu kinəm kinə cimbiwu gbang, yi enyum oyuatə nbe eharə, am ba kakata wu Yeso am dukuko shi ebarə yinayi. ²¹Nki ana juan ka yi esəma yinayi kunko nde, "zəkə ebarə yinayi ndukuko nə nka takandə" ²²Yeso am kyansən am leh wu yende, "Nwan dum ba esəma yi anka, bucinin bube bwa kwarə ka weh" Abando katsa am takandə shi.²³Bəsə Yeso tusa yirandə nə otuta ndu bonto nte ndu anka kunko, am leh bonto efufu eso, ba bonto amutu be yukunanəm gbang. ²⁴Am jua bobo nde hanə ojija nwanu okasə adə ki su a numbun kuyoto.; Bam seh wu, eseh yi elesəkese. ²⁵Bəsə ebukana ngi bonto ba tacibi nə yi kubin am ko shi wu obo, nwa ndu okasə am cunwa shi. ²⁶Ekum ngi em kafa nkərə ndugwawe ha.²⁷²⁸Bəsə Yeso sondu nə ekodu ha, bonot ba ebukən baharə be batəsə wu, be yu borunəm nde, Nde nwan wu Dauda leh emotsu yibasə. Bəsə Yeso yirandə nə obam omondu kunko, bonto nbo ba ebukən bam ba bi wu, Yeso am jua bobo nde bi haka bucinin nde nrə ba anka ndu ena minyin? Bam kotu ha wu nde ehh, To'o basə.²⁹³⁰³¹Yeso, am dukuko shi ashī waba yende, ema dum ha bən bəsə bi hanə bucinin, Bam leka shi. Yeso am mu bo otu gbang, yende ntəmo adete gwa ekum egyaha. Minyinduha bam yachi ekondu ba eha ekum ngi nkərə ndu wu səsə. ³²Ba egutu ngi bonto nbo ba ebukən, Bam taba Yeso ntə wu echende atu wu efifi. ³³Kakat ndu a musatamshi nə efifi ngi ha, nte ndu echinde atu am juana ejua, ekake em ka ebokuna ngi, bam jua nde, bade leleh efi egyaha Israila kəm su! ³⁴Minyin ndu ha Bafarisa bam jua nde, ba anka wu ba ngum wu efifi atusa ka etam shi efifi.³⁵Yeso ha am kafawura ba ngungyu nbo bokushi ba muba ngugyu mu teh, eshangkya bo atuta waba wa enyade kunko, eha nbo ejua yi Egum yi Essangə, etakadəsənəm ebankə yi səsə, ³⁶Bəsə a leh nə ebokuna yi amutu am leh shi emosu yiba, nki bey egwanəm eyakə, anka susu, baja bəsə bichukutu bi bida ba ntə wu elechu bi su.³⁷Am juanka ba Kese bana yende "Yende ezənza ngi erə amutu, bonto nbo ba cwe barə nkyanam, ³⁸Nki minyin na pyapay bi nondu Essangə yi ezənza ema ye ba bonto ezənza yinayikəm.

Chapter 10

¹Yeso am tongu bakese banabo oyuat9 nbeh bahar9, am habo anka wu etamshin at9t9 wa b99, ba kwar9 takanol99 biban bi s9s9.²Npungwaha, ad9k9 wa bakese bana oyuat9 mbe bahar9 ar9 ha, wu eyar9sa a Saminu wu ban9 tongun9m Bituru, ba nwan9man, Andarawu, ba Yakubo nwan wu zabadi, ba nwan9 man Yoana. ³Filibu, ba bartalamawas, ba Toma ba matiya wu an9 kotan9m ofen ba Yakubo nwan wu haifa, ba taddawus, ⁴Saminu bakairawane ba Yahuza Iskariyoti wu ana gusayan9 wu⁵oyuatE nbe baharE bangwaha aba Yeso ana tEmasEnE, am habo eya yi anka, yende, kadE yiranE bErE bonto ba abwenE su, zEkE ba ngungyu wu ba samariya. ⁶NdEnE bErE bicukulu bi bilarEnE bi Isrela, ⁷BEsE binE jicindE nEEm, bika kannEm ejua yi EsangE, bim juande nkunda wu abEtE ama ansuswa. ⁸kwarEtakandEsEnE bonto ba ebankE, kungyunE akum, swazEkanE bonto ba kiban ki nwane, TanshinE atEtE wa bEE. Bi fayata yi asha hagwanE yi asha. ⁹kadE kotanE bilegE ba nsEnda baban kEm su, ¹⁰KadE tanE nsEnda wu ena ejici nki ekunta yi bika nanE ha su, kadE tanE EbarE eharE su, bibakEm ba kitE, nki ntE wu cue aka ya ozoku wuna wu cue kasa¹¹Ngungyu wu kuta mam a wu nkyanam mam wu bi yirandE nEE zangEnE ntE wu bucin hanyondu, dumnE hanyondu sEta mbwe wu bika cunwanE. ¹²Adumde togu bihinEbo. ¹³Adumde nwan wu EsangE yi ewuratE arE hanyondu nya esEma yi ewuratE yiban eka dumboku ba buu. Edumde wu susu nya esEma yi ewuratE yi dban eka kyansEn ba kaban. ¹⁴Ba-ba pErasEna ekota ba engwaha bEn, mwe wu bika cimibine ngungyu ndu nko, obam ndu nko mam kukyu zEkanE nkukyuru wu abba waban katsa. ¹⁵Bucicin, njuakan bEn, kigusa ki okingE ba saka lechi emotsu yi sadoma ba gwamrata nki ba ngungyu ba kuta ba ngqwaha. ¹⁶lenE, ntEmasEn bEn bEsE ebii antEh wu ba nnantan, nki mihi dumnE bonto ba enoru bEsE eyo'o, ba bonto eprasE ena byasE bEsE abunbu wa obante, ¹⁷TanE eshi ba bonto, nki baka tandE bEn ekondu yi bonto ba banzE, baka warE bEn bisangEna atuta wa eyade waba kEm. ¹⁸Baka tandE bun bEn ekondu yi bonto ba ekangErE ba agum nki me, ndEke bika ha ekotu ekondu yiba, ba ekondu yi bonto ba-ba pEranE eha bucin. ¹⁹Adumde ba handE ka bEn nya, kadE tanE yi ba efufotu bEsE bika juananE ejua ba kiwatE ki bika juanaE su, nki baka hanEn kiwatE ki bika juananE mbwe ndu katsa. ²⁰Nki ada bEn bika juananE su, a otEtE wu cuban oka juananE bEn kEm²¹nwan9man aka ha nwa9 man nde ba wura wu, t9tan aka ha nwana. Bondo baka ha ba cuba ba mam nde ba wura boh. ²²Wahamam aka shiban nki meh. wu anyonwan9 tusand9 egyukushu nya, aka mii. ²³Adumde ba ha b9n eyak9 ngungyu ongwaha k9m nya lond9n9 wu ekondu ha. Bucicin, njuankan b9n, bika jici fana wura z9k9n9 ba ngungyu ba Isrela ha, nwan wu nt9 aba bah, ²⁴Nwan wu ban9 shankyan9m ad9 cin9m nt9 wu eshankya su. Nt9 wu efanha ade. ²⁵Anye-yer9 nt9 wu ban9 shankyan9m adum burasa nt9 wuna wu Eshankya, nt9 wu efenha adum b9s9 nt9 wuna wu obam. Adumde ba tondguka nt9 wu obam ba'alzabuba nya, Ad9k9 wa baka tongun9 bondo bana ba obam aka biyaci!²⁶Nki miyinha, kadE lonE bucatE buba su, nki kiwatE kimo ki kinE efubusu kEm ki baka pErasEnE eta cimiya ki su-su. ²⁷KiwatE ki nnE juankan bEn efubushu kunko, juananE yi ba-a. KiwatE ki ba waha na kyanE bEn otu kEm, nka nE ki otundu wu otuta katsa²⁸Kad9 lon9 bonto ba baka wura n9 mbingi ndu ha su, aminyi ba bak wura tami eyang9 su. Lon9 wungwaha wu an9 ba anka wu aka wuran9 mbinginidu anlofa eyang9 ngi ogucu k9m. ²⁹Ada bondo ba biyun bahar9 ban9 gusa yan9m nki ba kobo bahar9 su? Fumo wu aka gwan9 ashindo wu ada ba eko yi cuban su. ³⁰Kifu ki ofu kiban nwe kir9 efar9 kat9 nko. ³¹kad9 lon9 bucat9 su. Nki egim yiban ema chika yi biyun amutu. ³²Nki miyin ha, wu a han9 enka yi ed9k9 yim b9r9 bonto, me z9k9 nka ha eko ekondu yi Teh - wum wu an9 ab9t9. ³³Wu adas9n9 meh ekondu yi bonto, meh z9k9 nka das9 wu ekondu yi Teh-wum wu an9 ab9t9³⁴Kaz9 n9manan9 nde nba ba edum yi efyana ber9k9m su, mba ba ofaha. ³⁵Mba ekat9 boku nwan aba t9tan, nwan wu okas9 ba man, ozem ba ozemna. ³⁶Bonto ba eshi ba nt9 a bonto ba obam wu na k9m. ³⁷Wu andocin9 t9tan ba ma'an nki meh nya, ad9 tusa edum wum su. ³⁸Wu ad9 cwata kit9 ki eleng9 am bat9s9 meh su nya, ad9 tusa ebat9s9 meh su. ³⁹Wahamam wu an9 don9m erimshi ofu wu na nya, aka jiya wu. Wu a jiyang9 enyang9 yinayi nki meh, a rimshi wu nya. ⁴⁰Wu akotan9 b9n akota ka meh. ⁴¹Wu akotan9 meh akotaka wu at9mas9 ban9 meh, wu akotan9 oba wu Esang9 nki nde a wu oba wu Esang9 nya aka faya alam wu oba wu Esang9. Wu akotan9 nt9 wu ahan9 bucin nki nde a wu ntE wu bucin, aka faya alam wu nt9 wu bucin⁴²Wahamam wu ahan9 fumo wu bondo bale bangwa k9m ekum yi mongomo mu sang, nki nde a bakese bam, bucin nn9 juankan b9n ak9 p9ras9 efaya alam wu na wu su."

Chapter 11

¹Bəsə Yeso a mansənə eha ba Kese bana oyuatə nbe baharə bangwa eya yi anka, am hankya bo ejua yi Essange bigungyu biba kəm. ²Bəsə Yoana a gwa nə eja yi finke katə nə wu, Binwatə bi Almasihu anə na nəm am təmasə ba ksese bana nwe, ³Nde ba make "a wenu onə banem bere ki zenza nwankə chu pen omondu?"⁴Yeso am kotu ha bo yende, "ndə nde bi makə nə Yoana ki bi ngwanə ba kibi lenə. ⁵Ba ba buken nə bama fwayaka eleka, ba badənə ejicin su bam jici, ba etsaloka nəm biban bi huwang, ba ba cinde nə atu bam ngwanəm, ba eko cunwa nəm ba bakii nə ekii, bokushi ba eha bonto ba banə kakata etarə yi Esangə. ⁶Ecine ema dum bakə ka ba ntə wu adə nə endukun nki meh su."⁷Ba engutu shi ba ha, Yeso am yarə emakə ebokuna ngi nki Yoana, yende, "Bində ocakəm eleh enyi? eshu yi efifi bəsə enə fu'u cikənanəm? ⁸Gwa bi ba eleya enyi, Ntə wu a nə ebarə yi eleyaci kunko? Bonto ba effe yi ebarə yi eleyaci kəm barə a bam wa engum kunko. ⁹Gwa bi cimiya nki enyi? Nde bi leya wu anə hanəm, ba ebuka? Bucicin katsa a cikyakəsa ka wu anə hanəm ba ebuka bang. ¹⁰Wungwa ha a wu ekum yina enə enyakə kəm nde, 'Arə ha, ntə masə wu ebasa ekondu yibe, wu aka nanyansə katə nə ojoho ekondu oka ba hiyerə. ¹¹Bucicin meh makən bən, bonto ba bikasə ba buanə, wu a banə akya cinə Yoana wu ecimbi mongomo mu sheu ha susu, ba miyin zəkə ha, wu a tehecinə obam wu engum abətə a cin wu. ¹²Cua ba mbwe wu Yoana wu ecimbi mongomo mu sheu sətə ba mpungwa, obam wu Engum wu abətə wu engwanəm egyushu, mba banə taba nəm egyushu ngi ba engwatan yi ankakəm. ¹³Nki bonto ba eha ebuka ba bonto ba okingə ba haka ebuka tusa ba Yoana katsa. ¹⁴Adum nde bika kotuta yi, ongwa a Iliya ndu aka banE ha. ¹⁵Wu anə ba atu wu engwa a ngwama. ¹⁶Gwa nka makə boku eteyingya ba enyi? Wende a bondo ba bashuku dum nə ntukəm, banə tongu nəm adungu waba wa abon banə juananəm. ¹⁷Nde, ki fufu ha bən esso bidə sen kinyongu su, kim yira ekii kəm, bi də gya su. ¹⁸Arə ha, Yoana a baka, a dasə kaka eya bi eya ba enwa bi enwa, bo yende, 'arə ba efifi'. ¹⁹Leh Nwan wu ntə a baka, eyanəm enwanəm, bim jua nde, lenə wu enaya bonto, ntə wu enwa, odungu wu bonto ba ekota ofen ba bing bi bəə, ba miyin zəkə ha enoru yi Esangə, a ba cue wuna banə leta nyansə nəm bucin buna. ²⁰Am yarə shi ejuana bi gungyi bi a na nanə binwatə bi aka eke kunko bi pərasənə ekyansən ha. ²¹Egyushu yi beh korasin, egyushu yi beh Betsaida! nki cue wukuta n'nanə taya ba sidon wu basa kyasən ba ka mbwe wu a cimi nə ha ayabə wa ebarə kunko səə wurashi ba etangə. ²²M'makən bən, enaka nyanzə ci bonto ba taya ba sidon kigutsanki okingə nki bən. ²³Weh kafanahum, baka kokyasə wenya? susu baka kogishi weh nya, tusa ogucukəm, ba bing bi eka eke bi bananə weh kəm, a bimbi ba na nanə sodom, bi bijici nə tusa n'na. ²⁴Meh makən bən, kigutsa ki okingə enaka nyazə ha ci sodom nki weh. ²⁵Nbwe ndu wungwa katsa Yeso am jua nde, "meh etakotun weh teh, wu eyuamshi abətə ba ashindo", nki ofumbuhu ka binwatə bingya nki bonto ba enoru ba bonto ba eletabing, ommakəkyashi bi ba bade nə elekasu. ²⁶Bucicin ntakotu ka weh teh, nki yingyaha a enəmana yibeh yi ecin. ²⁷Binwatə bisəsə tem a haka meh fəṛə, ntə wu a letanə nwan dusu ajeba tətən, wu a letane Tetan ndu su ajeba Nwandu, ba wu Nwandu a kotunə nde a makekya. ²⁸Banə kambən ba bing ngwanəm egyushu basəsə, ba binə fufotun ba binwatə, meh nka ha bən edum nyangə. ²⁹Yiranə egunha meh, bika shang ta kam, nki a meh wu edesə abəə, wu ekogishi offu, bi ka fwaya esəma yi sang. ³⁰Nki egunhameh erə ba ehəsə, binwatə bim bidə ruhuan su."

Chapter 12

¹Mbwe ndu kunko, Yeso am jichi chi yirande onum wu esangé yi bití kíkusa kí asabar. Ba kese bana ban yaré ekosuya esangéngyi bití inki bana ngwa ezo. ²Ba Farisa ban jwanka Yeso nde le ba kese babe ba na dete ka, ba yan esangé yi bití kíkusa kí asabar. ³Yeso am jwanka bo nde, "Bi di gíngsè le kinwaté kí Dauda ana na nè mbwe wu ezo ena na nè wu, ba bonto ba ba nè ba bu su? ⁴Ana yirandé otuta wu Essangé, an ya bunambu bu deté bu edé nyasé nde a yasú bokushi ba bonto ba ana nè bobo edé nyasé nde bama ya busu, Oba wu Essangé kékana a ka yané bu. ⁵Bide gíngsè le eya yi anka yi bana ha nè nde a biba bi otuta wu enyade ba dè nè na daten kíkusa kí asabar su? ⁶Mmakén bèn nde wu a chiné otuta wu enyade a rè hanyi⁷Bisa leta kinwaté kí nnè jwanan nya, 'Nzangé erinshi nki eha yi enghangésè ka ebè,' osa dè jwana byasé ntè wu a dèné na ebèsu. ⁸Nki nwan wu ntè a wu Too wu asabar. ⁹Yeso ana haloka ejan gi am yirandé otuta wu enyade. ntèmondu arè wu abo wana akusa nè, ¹⁰Ba farisa ban bingwa Yeso, "Enyansé nde bama kwaré ntè kíkusa kí asabar?" Nki baka ko wu ba ebè¹¹Yeso am jwan ka bo nde, Awanyi ante wu ban hanyi wu anè ba kichukutu fumo kí kí gwa yira nè kibom nko kíkusa kí asabar am pèrasé etachunwa ba kí? ¹²Eka na muna bika katé bokuné engyim yi ntè ba kichukutu! Nki mindu ha, Ema nyansé ka nde ena echin kíkusa kí asabar. ¹³Yeso am jwanka ntè ndu nde, "Metésè jimbiya obo wu be." Am ha jimbiya wu kubin, on takande shi bèsè obo wundu fumo. ¹⁴Bam farisa ba katé boku ozoku ofu wu na kasa. Ba ngwanan bèsè baka wura nè wu. ¹⁵bèsè Yeso a leta nè me ha, an kasé kashi bo. Bonto amutu ban batésè wu, an kwaré shi bo basésè. ¹⁶Am ha bo eya yi anka ba jate maké ntèmo. ¹⁷nki efa yi sheshi kinwaté kí ntè wu eha enka yi Essangé Ishaya a jwana katé nè¹⁸Le, oba wum wu endo wu n cha nè, eji otètè wum o faya tané eséma yi enumbu. Nka fa sha wu otètè wum a ka kya bonto buchi chin. ¹⁹A ké muna su, a ké gya ba eya gang su; ntèmo a ké ngwa eya yina ojo wu kuta su. ²⁰A ké burasé omunzé su; a ké nyimesé tami menyime su, aka yachi ekondu ba buchichin buna, ²¹ba edéké yina bonto baka dum ba esima yi anka. ²²Bana taba Yeso Ntè wu anè ba efifi yi bè yi ebukén ba echu ozoku. Ana kwaré takansé wu am yaré ejwana ba eleka. ²³Ebokuna yi sésè ban na ayere ban jwande, "Ongwa a nwan wu Dauda?"²⁴Mbwe wu ba Farisa bana ngwa nè bim bi ekeke binya, bam jwande, "Nte wu gwa a tanshin efifi yi bè ba ekotu yi Bahalzabuba ngum wu efifi yi bè." ²⁵Yeso ana leta enèmana yi eséma yiba am jwanka bo nde, Beré wu a gha nè kiharé nya a ké tem tami su, Ngunya bokushi ba obam wu ogha nè nya a ké tem su, ²⁶Ande shetan a gha shetan kiharé nya, a gha ka egungu yi na. baré wu na a ka tem muna? ²⁷Ande n kungwa chim bi efifi yi bè ba edéké yi Bahalzabuba ngum wu efifi nya, bondo baban baka kungwa chin bi efifi nyi bè ba edéké yi anu? Nki mindu ha, ba ka dum bè bonto ba edo ejwa. ²⁸Ande nkunkwa chim bi efifi yi bè ba otètè yi Essangé, Ekya yi Essangé e ma shuwa taré ka bèn kasa. ²⁹Eka na muna ntèmo aka yira fa ntè wu aka an gwaha kwa ta jimbi binwaté bina ada ba ego tama ntèndu su? Aka hita he binwaté bina obante ndu wuna. ³⁰Ntè wu a pèrasé nè ekatè boku ofu ba me efam me ekondu, ba' ba pèrasé nè ekatè boku afu baka sèsaké. ³¹Nki mindu ha mmakén bèn, bimbi bè bi mbingi ba ka haloka bè, bimbi bè ba otètè ba ké haloka bè su. ³²Ntè wu a jwana nè ejwa inki Nwa wu Ntè, ba ka haloka ha wu. Ntè wu a jwana nè ejwa inki Otètè wu Shew nya, baké haloka wu su, beré wu nna ba wu a nè ba nèm. ³³Na kiti ki chin ba esangé yi na yi chin, na kiti ki bè ba esangé yi na yi bè. ³⁴Bèn efu yi bonto ba enwa kinim, nki bimbi bè biban, aka na muna bi ka na nè binwaté bi echin? Ezombu yi esima yin ntè efa nè ejwa kuzoku wuna. ³⁵Ntè wa nè ba enèmana yi chin esima yina kunko a ta chimbiya binwaté bi chin, minyindu ntè wa nè ba enèmana yi bè esima yina kunko a ta chimbiyan binwaté bi bè. ³⁶Mjwankam bèn nde kíkusa kí ogingi wama a sa ka faréké echin ba ebè yi ana nè beré kunko. ³⁷Ejwa yi kuzoku wu be eka na nyasi weh, eka byasi weh"³⁸Bonto ba enyaké ba ba Farisa ban ha Yeso ekotu ban egha, "Ntè wu eshan kya, kí don de kí le egha ka be, ³⁹"Yeso am ha bo ekotu am jwande, "Bonto ba bim bi bè ba juju ba don de ba leta egha. Egha yi mo nka kyané bè susu, a jeba egha yi Jonah ntv wu eha enka yi Essangé. ⁴⁰Nki Jonah a sa ka esé etatè ebiri eshu yi kuta kuko, a bèsè nwa wu ntè a na nè esé etata esima yi beré kuko, ⁴¹Bonto ba Nineve baka tem ba ete yingya ha okingi kuko bam ta loyi. Bana kyansi inki eha etaré yi Essangé yi Jonah, le, ntè wu a chi nè Jonah aré hanyi. ⁴²Okasi wu engum yi obo wu kayana, a ka chunwa okingé kunko ba bonto ba ete an ta lo bo. A ba egyukushu yi beré nki egwa enoru yi Solomo, le ha, ntè wa chi nè Solomo a rè hanyi. ⁴³Ebwe yi otètè wu bu ochim bi nè mbingyi yi ntè kè m nya, o jichi nè eji mongomo mu da nè nki oma fayata e dum nyagè. a de faya ta yi su. am jwande, ⁴⁴"N ka kyasi nde obam wu kuko eja yi mba nè. 'Ekyasi ba yi na, am bafa otutandu asha, shew, ban nanyasé katé ka wu. ⁴⁵Andè ba atètè achion mbe aharé, wa a chi nè wu ba bin bi bè, basésè ban yiran dè nde ba dum hanyo. Edum yi ntè wu gwa ha ema biya chi ka yi foru. A bèsè eka dum nè ete yi bè yingya ha. ⁴⁶Yeso e jwanan tan ba ebokunan gyi, man ba ba nwané man (ba Yeso) ban tem chimbi nki ejwana bu. ⁴⁷Ntèmo am jwana bu, "Le, Ma ba bonda ma baré kubin ba don nde ba ejwana ejwa ba weh"⁴⁸Yeso am ha ekotu am jwanka wu nde, "A nu mom aba nu monda mom?" ⁴⁹Am yirènde obo wu na eji ba kese bana bo am jwande, bangwa ha a bombo Mom ba bonda Mom! ⁵⁰Wahamam wa na nè kinwaté kí Teh wu anè abètè, a wundu Mom ba bonda Mom.

Chapter 13

¹Kikutsa ki Yeso am chimbiya am dum shi abəbarə wu ezoru yi kuta. ²Ebokuna yi kuta bam kafa shi wu, am yira shi kururu kunko am dumshi. Ebokuna yi səsə ye tem nəm ezoru ngi gungyu. ³Yeso am makə bo binwatə amutu ega kəm. Yende, "Ntə mondu wu edoo, am ngutu edoo. ⁴A doo wura ha, effe emonyi em ghwa katə shi ojoho katsa, binyun bin yatanwanshi bi. ⁵Effə emongi em gwa tarə shi ata katsa, eja yi eda ba ollo su. Mpunugwa ha em mii nwa shi, nki ollondu adə zombu su. ⁶Kigutsa kim chunwaba ha bim nyarə chində nki bidə shii zombu su agangə su, bim kusashi bim ntə chi shuwa. ⁷Effə emongi ha em gwa yira shi ayakə kumko. Ayakə am wako shi bi. ⁸Effə emongi em gwa shi ejayi chin katsa bim bwa bondo batatə, emoha okuməntə mbe oyuatə. ⁹Wu anə ba atu wa engwa, angwa. ¹⁰Bakese mbo ban ba bam jwa ba Yeso, "A nki enyi ojwa nə ba ebokuna yingya ejwa egaa kəm?" ¹¹Yeso am kotu ha bo nde, "Ba habən efiarə bi leta tokusa bing hi bi fumbu ne eji engumyi abətə, kaba nya badə hasu. ¹²Nki wu anə bu, baka fatarə wu, aka fwaya bang. Wu adanə bu sun nya, baka kota chu mbi anə bibi ha. ¹³Nki miyin, njwana bobo egaa kəm ha, ba leta zəkə, bakə letasu. ban ngwa zəkə buchi chin badə ngwasu mba ma ba ngwata. ¹⁴A kaba ko eyayi ntə wu ejichi ba ekuum ishaya ena yishe nə, yi ejwa nə nde, Nki engwa bi ka agwa, bi kə ngwa ta pensu. Nki eleh bika nwankə, bikə leta su. ¹⁵Nki esəma yi bonto bangwa ema gwaka effu, bama nensə ka engwa, bama tachu ka ashī waba ndəkə bakadə leka su, baka də ngwaba atu waba su, bakade eleta ba esəma yi ba su, ndəke baka kyansə ba ka kwarə bo? ¹⁶Ashi waban a wa chin, nki a ma leta ka, aminyindu atu waban, nki ama ngwaka. ¹⁷Buchi-chin meh mmakə bən, bunto ba eha ebuka ba bonto amutu ba bing bi chin bama kotu ka nde bamale binwatə bi bile nə ha, badə fwaya elebisu. Bama kotu ka engwa binwatə bi bilənə ha, badə ngwa su. ¹⁸Fuketə gwanə ega'a yi ntə wu edo wu ado katə efə yinayi. ¹⁹Adum nde ntemo am gwa nsere eja yi engum yi abətə adə gwata su nya, ntə wu bə kotamshi edo yi ba dokatə esəma yina kəm ama effe yi ba do nə ojoho katsa ha. ²⁰Yi ba donə ata katsa ha, ama wu a gwanə ejua yi ngin am kotutayi ba anworu mbwe ndu katsa. ²¹Minyin zəkə ha adəna tan anka kukondu su ada ba eya bun su ha ada ba eya mbue su, bəsə egishu eko kishi shi nə wu nki ejua ngi am ndukun shi kabanya. ²²Yi bana doonə ayakə kunko ha a ntə wu a ngwanə ejua ngi adə tacimiya tami bonto su . yi bana doon. ²³Yi bana doonə ollo wu cin katsa ha, ongwaha ama ntntYi bana doonə ayakə kunko ha a ntə wu a ngwanə ejua yingya a ngwatanə yi, A ndu a hacimiya nə bonto , bonto ba con , bomobo bonto ba tatə, bomobo okəmətə mbe oyuatə. ²⁴yeso am ha tarə bo egaa, yende, baka makə baka makə boku engum yi a bəkə ba ntə mondu wu adoo nə effe yi cin onum kəm . ²⁵Bəsə bonto ba numbunə kuyoto, ntə wu na wu əkondu am ba am doo fashi bigo effe nging yi cin kunko am ngutu cində ekunta. ²⁶Mbwe wu effe ngi emiinə em ha cunwaba Essangə, bigombi bim cunwaba. ²⁷Biba mba ntə ndu onum bam bafa wubam makə wu ndə, ntə wu obam , ada effe yi cin odoo nə onum wu be kəm su ? ena muna bigo bi cuwanə kunko ? ²⁸Am makə bo ndə a ntə wum wu ekodu a nanə yingyaha " biban bobam jua nde weh kotun nde ki ndə nde kifuloka bi? ²⁹Ntə ndu onum yende, adamiyinsu , mbwe wu efuloka bigobi , gokumo bi fulokashi effe ngi cin ha ³⁰halokashi bima mii cunwa boku , mbwe wu ezənza nnaka makə bonto ba ezənza , fulokasanə bigombi bim kandə shi bi aki -aki gwa bam fanwabi ogucu , gwa bam ta effe ngi cin ha bam fandə mbondu kunko? ³¹yeso am juana bun bobo egaa kəm , yende" baka makə boku engum yi a bətə Essangə yi etehe cin bitə kəm yi ntəmondu a doonə elakə yina kəm. ³²Aeffe yi etehecini effe kəm ema kya pen ka nya em ci wurashi afufu wa anə elakə ngi kəm .ema dumka kitə tusa binyun bi kubətə bim na adəka etangi katsa? ³³yeso am juankam tarə bo egaa emongi. makə boku engumyi abətə ba otsətsə wu okasə a tanə anə ngubokun ba mogumo binwatə bi emakə bitatəndəkə muka fushu ³⁴Binwatə bingya bisəsə yeso amakəebokuna yingya egaa kunko.kinwatə ki a makənə bo adum nde ada egaa kunko su ³⁵Engya edum ha nki ejua yi ntəwu eha ebuka ana juananə a bucin, anajuanə ndv Nka mbaka ozoku wum ba egaa. Nkajuana binwatə bibinə efumbu kəm cuaba eyarə yi berə. ³⁶Yeso am katəlokashi ebokunangi am yirandə obantətə. ³⁷Bakese bana bam bafa wu boyende "makə ngansə sha bəsə egaa yi bigo bing onum kənko ha". ³⁸Yeso am kotu yende, "wu adoonə effe yi cin ha a Nwan wu Ntə. ³⁹Onum ndu ha a berə; effe yi cin ha bondo ba cing. Bigon bi ha a bondo ba bəə.Ntə wu ekondu ha a ntə wu asungu wungwa. Ezənzaha a emanyi berə,bontə mba wzənza ha a bakese ba Esangə. ⁴⁰Nki miyin, bəsə ba kwa boku nə bigo bam fabi ogucu, abəsə enaka gwanə emanyi berə katsa. ⁴¹Nwan wu Nt aka təmasə bakese bana. baka saboku binwatə bi bing tabanəm ebəə engum yina kəm; ba bontə ba bananə bing bi bəə. ⁴²Banaka lofa bo enəm yi ogucu kəm. eji ba na ka gyanə ba enəmafa angi. ⁴³A mbue wu kifanzə ki bontə ba bing bi cin ki naka cimiyana wende a kigutsa eji engum yi cuba. Ntə wu anə ba atu wa engwa. angwa. ⁴⁴Engum yi abətə erə wende a mfaa wu a fumbunə onum kəm. Ntə wu a fwayana am fumbusu shi wu am ngutu ba anworu. am gusaya binwatə binwatv bi anə bibi deke am gutsashi eja. ⁴⁵Amyindu baka makəle engum yi abətə ba ntv wu bilengə bi amutu wu anv nənganəm mfaa wu ata wa cin wa nwen nwen. ⁴⁶Bəsə a fwayashi nv eta fumo yi cin bang.am ndə am gusaya wura binwatə bi anə bi bi am gutsa shi yi. ⁴⁷miyindu bun. baka makəle engum yi abətə ba wata wu eshu wu ba lofanə ezoru yi kuta kunko. am ko binwatə effe kəm effe

kəm. ⁴⁸Bəsə a yishe nə. bonts mba eko eshu bam muu ta ba wu anshushua ba eham yi ezoru. Bam dumshi bam kwata mbi cin ha binwatə bi ecua kəm. mbi bəə ha bam shuku loka shuku shi bi. ⁴⁹A minyindu enaka dum nə mbue wu eman yi berə. Ba kese ba Esangə hanaka ba banaka kwacimi ba bing bi bəə antə wu ba bing bi cin kəm. ⁵⁰Ba lofa bo engm yi ogucu kunko. Eji banaka gyanə ba enəmafa angi. ⁵¹Bi ngwata ka binwatə bingya bisəsə? Bakesen bana bam makə wu ndə "E". ⁵²Yeso am makə bonde, "Nki miyin wu adum nə nde awu ntə wu eshangkya yi ebuka yi cinyi gya adum nə kese wu engumyi abətə nya. arə bəsə ntə wu a tacimiyənə bi kuu babi faa binwatə bonakəm; ⁵³Mbue ndu katsa bəsə Yeso aha mansə ejua yina egaa kəm, am katə loka shi ejangi. ⁵⁴Yeso am yirande enkəre wunawu kəm am shangkya bonto atuta waba wa ede Esangə kəm. Nki miyin egiushu emnabo bam jua nde. "A omu aha ntə wungwa afwayatanə eshang yina ba bing bi eka eke bingya ha? ⁵⁵Ntə wungwaha ada nwan wu ntə wu ebandəkə wungwaha su? Ndəke yi man ada maryamu su? me bondo ba man a ba, yakubo ba yusufu ba siman bokushiba yauz su? ⁵⁶Bondo ba man bikasə ha meh barə ba bəsə ? Gwa a omu wu aha ntə wungwaha fwaya tanə binwtə bingyaha? ⁵⁷Esəma yiba em bihia bu. Yeso am makəbə, "Ntə wu eha ebuka ada ba ekia ngungyu wuna kəm su tusa ba obam wuna kunko. ⁵⁸Gwa ana də na bun binwatə -bi eka - eke hanyo ndu su nki epərasə eha bucin yi ba.

Chapter 14

¹A mbwe wumga katsa, Hiridu a ngwa ko ekum yi yeso. ²Am jwa ba bonto bana ba cue, "Ongwa a yeana wu echimbi mongomo mu sheu; a chunwa nē atētēkē? Eji atētē wangwa anē cue wu kumko." ³Nki Hiridu ana ko ka yoana am kandē wu, am fa wu eja yi efinke, nki okasē wu Hiridu, okasē wu nwan wu man Filibu. ⁴Am jwa bu, "Edē nyanzē nde otawu a dum okawa su?" ⁵Hiridu asa wuraka wu, a loshi bonto nki bama takawu wende a nti wu eha ebuka. ⁶Kigutsa ki eda yi ebwa yi Hiridu kim kafa baha, Nwan wu okasē wu Hiridu am sen kizongu kim la Hiridu esēma. ⁷Am jwana katē ejua yi epērasē ekwansēn tusa ba ebutsa nde a nondu wu kinwatē ki aha mam a nē kotu nēm, oka hawu ki. ⁸Kakatawu a fayatanē bērē man, yende, "Habameh ofu wu yoana wu ecimbi mongomo mu sheu kibatsi kēm. ⁹Ngum am na esēma ba enondu mginanya, nki edutsa yi a na nanē ha ba bonto ba bananē eja ngi eda bundu ha, am ha enka nde bama na miyindu. ¹⁰Am tēmasē nde bama mbēka taba ofu wu yoana ejangi efinkyē. Am tēmasē nde bama mbēka taba ofu wu yoana ejangyi efinkyē. ¹¹Ban taba ofu wuna kibatsē kunko, bam handē ba nwanwu okasE wungwa, anē tahandē man. ¹²Ba kese bana ban ba, ban taba ngutu shi ekum ngi ban yii shi wu. Kakata wu miyin, bam ndE bam makE yeso. ¹³Bēsē Yeso angwa nē miyin, an cimindē kuru kēm am ndē eya emongi ba ngwa nē miyin, bam batēsē ndē wu ba aguru bigungyu - bigungyu. ¹⁴Yeso am ba ekondu nyiba, am le ebokunyi kuta. Am le emotsu yiba am kwarē ba banē banēm eban ante wuba, ¹⁵Kim gwade banam ba, ba kese bana bam ba bam makē wunnde, "Eja yingya a ocia, efu ema bucu. Sheh ebokēna ngi baka yirande mu bigungyu mugwa kēm ba gusaya bi eya" ¹⁶Yeso am jua bobo, "Echin eda ejici yiba kēm su, hanē bo bieya bi baka yanē" ¹⁷Bam jua bu "kirē ba abi wa bunabu bu detēn achon ba eshu eharē bakē- bakē" ¹⁸Yeso yende "tabanē meh bi" ¹⁹Yeso am ha ebokuan yingyaha eya yi anka bama dum shi bigo katsa. am ta abi achon wa bunabu bu detēn bugwa ba eshu eyierē yigyaha am nwankē abētē am fa alam wu cin am ketē gashashi ba kesenbo. Ba kese nbo bam haebokuna ngi. ²⁰Basēsē bam ya bam kikye. Bam tako ambwesērē nda bunabu ba eshu ngi ejwa oyuatē mbe ehierē toto. ²¹Ba bana yanē ha bama tusa binubusu ba dubu bachon bikasē ba bondo kwan-kwan badē farē fwarē bo su. ²²Abando Katsa am fa ba kese nbo bam yira kuru kēm bam gakē gakē sa cinde omu wu fumo wu ana nde nē kakatawuba nki ana sheh tan ebokuna ngi. ²³kakatawu a sheh nē ngutu ebokuna ngi am nwa ndutu katsa enondu Essaangē. Efu emgwashi an ja hanyo wu kēkana. ²⁴Gwa kuru ndu ama ante wu ezoru ngi kuta, ye nesēna nbo ejihi nki akungyu wa ezoru ba efifi bire ekondu bobo. ²⁵Buchcu (Bilege bitatē bi buchū) Yeso am ba bibo a jicin ezoru katsa. ²⁶Besē ba kese nbo ba ley nē wu a jici ba nēm ezoru katsa, bam lo buchatē bam juanam nde, "A otētē," bamm yuu biyukuna nki bucatē. ²⁷Yeso a juana ka bobo ogoku fumo yende, "Nanē esēma yi anka! a meh! kadē lonē bucatē su" ²⁸Bituru am kotu ha wu nde, "wu eyuamshi, adum nde weh nya, hamameh eya mba kabe ezoru ngi katsa". ²⁹Yeso yende, "ba" bituru am cimiya kuru ndu kēm am jici ezoru katsa endē bērē yeso. ³⁰Bēsē Bituru a lenē efifi, bucatē bum nawu. Mbwe wu a yarē nē eyiramshi ezoru kēm, am nwa ba eya yende, "wu eyuamshi, tamshi meh!" ³¹Abandokatsa Yeso am handē obo wuna, am koshi Bituru am juankam wu nde, weh wu bucinbu nkyanam, esēma yibeega nki enyi?" ³²Kakata wu Yeso ba Bituru ba yira nē kuru kēm, efifi emhalokashi eshu. ³³Bakēsē nbo basēsē kuru ndu kēm bam fenha Yeso baka juanam nde, " ema koka ofu a weh nwan wu Esangē". ³⁴Bēsē ba gakē nē, bam tusaba bērē wu janisarat. ³⁵Bēsē bonto nba hangyo ba letanē Yeso, bam tēmasē ebuka ekērē ndu bērē wu hanyo, bam ta haba wu bonto ba banē ngwazākēnēm basēsē. ³⁶Bam nondu wu nde bama duku ko leshi ebarē yina yi esoru, ba bana duku konē yi sheu bam takandēsē shi bo

Chapter 15

¹Bafarisa bomonbo ba bonto ba enyaké bam ba béré yeso ba cimiya wurishelima. Bo yende, ²"Akana enyi bakése babe bané buraséném bing bi ku bi bonto ba banzé? Nki badé shuaném abandé waba baka ya hieré bieya su?"

³Yeso am kotuha bo yende, "Bén nwe a nki enyi biné burasé ngwan eya yi

anka yi Esangé nki bing biban bi kuu

⁴Nki Esangé ejuande, "Okokyasé cuu ba maa; 'wu a juanané ejua yi béré ba tétan mam ba maan mam, aka kii. ⁵Bén yende, "wua jua né ba tétan mam ba maan mam, "enafa yi oka fwayatané kam mpungwa nga a eha yi nné haném Esangé," ⁶Nté wungwa ha azé kotun nde ha tétan ekya su. ⁷Bén bonto ba bing bi afunda, a bucinin nté wu eha ebuka Ishaya a na juana katé né afu waban katsa yende, ⁸Bonto bangwa ba hanmeh ekya ba ozoku baké baké bané eséma yi ba eda ba meh su. ⁹Ba nyaden meh asha, nki ba shangkya enka yi bonto bané jicin katsa. ¹⁰Am tongu ebokuna ngi bonto kanaké am juankan bo nde, "fuketé né bi ngwatangansé né, ¹¹Kinwaté ki kiné yira ném kuzoku kiné biaséném nté su. Ajeba, kinwaté ki kiné cimiya ném kuzoku, a kinki kiné biaséném nté. ¹²Bakése nbo bamba bam jua bu nde, "Oleka bafarisa bangwa badé ngwa onyinki bésé ba ngwané ejua yingyi ha su?" ¹³Yeso am kotu yende, "Edooyi ba dooné nde ada Tem wu aané abété a dooné sunya baka fulokayi. ¹⁴Katélókashi, a bonto ba ecici ba ebukén. Adum nde nté wu ebukén aka cici ta wu abukén né nya bo basésé baka gwa yirashi ofushu kém. ¹⁵am kotu am jua ba Yeso nde, "Juanka nyansé ba bésé ega yingyaha nya." ¹⁶Yeso yende, "Bén nwe tusa ba mpungwa ha bida ba eletanyasé su?" ¹⁷Bere bbidé letasu ada binwaté bisésé bi biyira né kuzoku cishindé ebiré kém a eyuhu ngi biné cimiya ném eyira ofushu wu endé obuka su? ¹⁸Binwaté bi biné cimiya ném kuzoku bi cimiyan eséma kém. A biwaté nbi biné biasén nté. ¹⁹Nki eséma kumko enémama yi béré ené cimiyaném, ba elekéké. ²⁰Bingya ha abinwaté bi biné biyasén nté, Eya ba epérasé eyuanshi edé biyasén nté su, ²¹Yeso am gutu cimi am ndé bigungyu bi Taya ba Sidon. ²²Okasé wu ca'ana am cimiya nkéré ndungwawe kém. Am góké nwa eya yende, "Ngwa ha né meh, wu eyuamshi, nwan wu Daudu! Nwan wum wu okasé aré eyaké yi béré kém ba atété wa béré." ²³Yeso dé kaaha wu eya su, Bakése bana bam ba bam nondu wu bo yende, "shen wu nki abatéсэн bésé ba kiyu. ²⁴Yeso am kotu yende, "Badé témase meh béré ntémo su ajeba béré ba nenané bondo ba Iséraila ²⁵kunko,"Nwan wu okasé wungwa am ba am gunshi ekondu yina, aka juanan nde, "Wu eyuamshi nafa meh." ²⁶Am kotu yende, "Edé nyanzé nde bama ta bunambu bu detén bu bondo ba kwakwan ba loha mondoh mu ébwa su. ²⁷Nwan wu okasé wungwa yende, "A miyindu, wu eyuamshi, zéké nde mondo mundu ébwa mu yaném abwesére wa ané gwa cisha ném ki nté ndu obam ané yan katsa nya." ²⁸Yeso am kotu ha wu yende, "Okasé, bucinin bube buré bu kuta. Ema dum ha shi weh bésé oné kotuném."Nwa na ndu okasé am takandé shi mbwe ndu katsa. ²⁹Yeso am katélókashi hanyo am ndé anshushua ba ezoru yi kuta yi Galili. Am nwa ndutu katsa am dumshi hayo. ³⁰Ebokuna yi amutu emba kanako. Bam ta haba wu bonto ba biban bi huwang, ba ebukén ba ecinde atu, ba badé né enataminsu bonto amutun, ba bomonbo ba dané anka ankasu. Bam taba bo ekondu yi Yeso am kwaré takandésé shi bo. ³¹Nki miyin egyushu emko bonto amutu mbwe wu bale né bonto ba ecindé atu bam juananém ejua, ba binéré biné ba efufotu ba takandé ka, ba kibanki huang bam jici, ba ebukén ba leka ka. Bam ko kyasé Esangé yi Iséraila. ³²Yeso am tongu tandé bakése bana kanako yende, "Meh ngwaném emotsu yi ebokuna yingya, bama dumka ba meh ama esé etaté ndéke bada ba bieya su. Ndé kotu nde nshe bo badé ya kinwaté su, nki bama kadé gwa kii ojoho su." ³³Bakése bo bam jua bu nde, "kika fwaya ta bieya omu wu aha bi bika yeséna né ebokuna yingyaha." ³⁴Yeso am jua bobo nde, "A aboru anéngén binébo?" bo yende, "A chon mbe aharé ba mu eshu nkanam." ³⁵Yeso am ha ebokuna ngi eya yi anka nde bama dumshi ashindo. ³⁶Am tacunwa abido acon mbe aharé ba eshu ngi, am takotu wura ha, am kunka hashi bakése bo. Bakése bo bam ha ebokuna ngi. ³⁷Bontonbo bam yakikye wura shi. Bam saboku ejjwa econ mbe ehare yi abweséré wa ana shike né. ³⁸Ba bana yané banaré binumbusu ba dubu banye, badé fwaré bikasé ba bondo ba kwakwansu. ³⁹Yeso am she ebokuna ngi am yira kuru kém am ngutu shi beré wu magadan.

Chapter 16

¹Bafarisa ba basaduki bam ba emakøle wu bam nondu wu nde a makøkyä bo kinwatø ki købøtø. ²Am kotu ha bo yende, "meleme ananya, bin jua shi nde, 'baka na mbwe wu cin, ndøke abøtø arifwana." ³Bucucu bika juande, 'ekadum mbwe wu bøø nna, ndøke abøtø aka rifwana wu səsø, bi letaka bəsø bika makø bokañ abøtø ndu, bidø letapen bəsø emakøkyä mbwe su. ⁴Ete yi bøø, bonttoo ba eya ehakatø ba enøganəm eletakatø, bada ba enakatø yi baka kyanø su ajeba omu yunus." Hanyondu Yeso am ngutsuhi. ⁵Bakøsenbo bam ba omu moondu, esøma emkoki shi ba etako bunambu bu detøn. ⁶Yeso am juabobo nde, nwankøcu nø bika ha enømana nki metseme mu bafriša babasaduki." ⁷Gwa bakøse bam yarø ejua ba egungyu yiba nde, "Bere a nki kidønø taba bunambu bu detøn bungwa ha su." ⁸Yeso arø ba eleta miyindu yende, "bøn bonto ba bucin bu nkyanam, nki enyi binø juananəm ba egungyu yiban nde "bere a nki kidønø ba ba bunambu bu detøn hasu?" ⁹Bidø letamam bi ngako nki bunambu bu detøn aboru achon wa bana yasønø bonto okumøntø oguru okumøntø mbe kihyarø ba oyuatø ndøke a na shike bøn ejjua enøngøn? ¹⁰Bere a bii achon mbe aharø nki bonto ba batusa nø okumøntø oguru okumøntø, ndøke ana shikø ejjwa enøngøn enashike nø su? ¹¹Muna bi pørasø eleta nde ada nki bunambu bu detøn nnø juankan bøn ejuayim ha su? ta'nø eshi bika nanø enømana nø bang nki otsøtse wu bafarisa ba Basaduki." ¹²Gwa bam ngwata nde ada nki otsetse wu bunambu bu detøn kunko su, apen nde bamata eshiba eshangkyä yi bafarisa ba Basaduki. ¹³Mbwe wu Yeso anabang berø wu kaisar filibi, am bihi bakøse bana, nde, "Bonto ba tande nwan wu ntø ha anu? ¹⁴Bam juande, "bomobo ba juanande, yoana wu ecimbi mongomo mu sheu; bomombo Iliya, bomombo ba juanande Irimiya, mam a fumo bakøse babeKø. ¹⁵Am jua bobo nde, "bøn ha bi jua nde ame anu?". ¹⁶Siman Bituru am kotu yende, "A weh Almasiwu, nwan wu Esangø yi ofu." ¹⁷Yeso am kotu hawu nde, "A weh ntø wu echin, Siman nwan wu yunusa, nki ada etsørø ba kinəm bi juanka nø we su, a Tem wu anø abøtø. ¹⁸Me juakan weh nde a weh Bituru, a eta iyngya katsa nka lonøø eja yi ede yim. Eben yi hades ekø waya yi su. ¹⁹Nka haweh bi embaka bi engum yi abøtø. kinwatø ki orukyunø berø kəm kika dum abøsø ba rukyunø abøtø. ²⁰Yeso am ha eya ba bakøse bana bajata emakø ntømo nde a wu Almasiwu ndu. ²¹yarø mwe wungwaha Yeso am yarø ejuanka bakøse bana nde oka ndø yinke wurishelima, oka ngwa eyakø bang abandø wa bonto ba banzø, ba ba pasito ba anka ba baeshankya ba ekum yi fa'a, baka wura wu, banaka tacunwa wu onwasø esø yi etatø katsa. ²²Bituru am tandø wu abøbarø am juana wu, nde, "Yingya ha ema dana ba weh, wu Eyuamshi yingya ekø gwakole weh su." ²³Yeso am kyansøn am jua ba Bituru nde, "kyasø ndø kakata wum, ntø wu asungu! A weh eta yi endukun kam, nki odø nømananəm binwatø bi binø bi Esangøsu, ajeba binwatø bi bonto." ²⁴Gwa Yeso amjua ba bakøse bana nde, "wu aha mam anø kotun nde a batøsø meh nya, bucin a dasø ofu wuna, a cuata elendø yina, a batøsø ba meh. ²⁵Nki wu a nø kotunəm nde a tamshi ofu wuna nya aka jiyawu. Wu a jiya nø ofu wuna nki meh a naka fwaya wu. ²⁶Nki a enyi eka nyanzønø weh nde ofwayaka berø oka jiya købøtø? A enyyi ntø aka ha tami nø nki ofu wuna? ²⁷Nki nwan wu ntø ana ka ba ekya yi tøtan kəm ba bakøse bana. A mwe wu anakagom nø ntø wu aha mam bing bina katsa. ²⁸Lenø me juanka bøn, bomonbo ba binø Tem nøm hanyin, ba kø kii su banaka letan nwan wu ntø eshuwanəm ekya yinakəm

Chapter 17

¹Esə yi busoru e-eh chinbimdə ha Yeso ame ta-akoshi bituru yakubu aba yohana nwanəman, am takonwandəbo ndutu wu daha-daha katsa bo bobo. ²Bushi buma kyansən ekondu yiba, kubishi wuna aka hanəm anwenzəre abəsə kugutsa, ebarə yina em-wuratə shi pung eka hanəm kiphanzə. ³Musa ba Iliya bame chinbiya fa shi bo hanyondū baka makənanəm nsere bu. ⁴Bituru am ekakotu amjua ba Yeso nde, "To-o, edum yii basə hanyin ema nyanzə chika. Adundə okotuka nya nka na esarə etatə-fumo a yii be, fumo nki Musa, fumo nki Iliya." ⁵Atan ejuanangi nko ha, kifuku ki pugn kim tachu shi bo, bam engwa eya kifuknki, emjuande, "Ongwa ha a nwanwum wuu endo, a wundu nnə na nəm esəma ewuratə bu fukəhtə nə wu." ⁶Abəsə bakəse mbo ba ngwanə minyin ha, bam gwanumbu kunken bushi ashindo nki bana lo ka buchatə bagn. ⁷Gokungwa Yeso am ba du kuko bo nwande "chunwanə kazə lonə buchaatə su." ⁸Bame nwankə chunwa bama leh shizəkə ntə omo susu ajeshiba Yeso kəkana. ⁹Bam kyasəsūwa nəm Ettahngi katsa ha, Yeso am ha bo eya yi anka nwande "ezem yingya kazə juankan nə ntəmo su, tusandə mbwe wu nwan wu ntə asaba chunwaka akumkunko" ¹⁰Bakəseh banabo bam bihingwa wu, bam juande " nki enyi bonto ba enyakə ba jua nE nde Eliya aka ba sa ha-e?" ¹¹Yeso am kotu nwande, "Eliya aka ba nki ena nyansə binwatE. ¹²Zəkə minyindu ha-a, njuankam bən nde Eliya ndu abaka, bazə eleta wu su, aba minyindu, bame na ki baka na tami horu nə bu, a minyin du nwan wu nte aka nanə eyakə obo waba kunko. ¹³Bakəseh mbo bam eleta shinde a juankam bo offu wu (Yoana wu batisma) katsa ¹⁴Bam tusaba ejingi ebokuna ha-a, ntə mondu am eba kanako, am egun shi ekondu yina, nwande, ¹⁵"To-o, le emotsu yi nwan wuum, nki arə ba kiban ki egwa, a-engwa nəm eyakə bang, nki ki mulofanə wu oguchu kəm aba mongomo kəm. ¹⁶Ntaba ka wu bərə bakəseh babe, bazə kwarə tami wu su." ¹⁷Yeso am kotu yende, "ete yi epərasə eha bucin ba ebandə esəma, a mbwe wu aha nka dumnə ba bən? A mbwe wu aha nka nguha tusa nə ba bən? tabanə wu kam. ¹⁸Yeso am fa kungwa otətə ndu bəə eya, otətə kəm. Nwan ndungwa am takandə shi mbwe ndu katsa ¹⁹Bakese nbo bam ba fa yeso abəbarə bo yende, " Aenyi efanə ki makə zəkənə etamshi wu?" ²⁰Yeso am jua bobo nde, "nki bucin buban budə yesasu. Bucin nnə makən bən, bisarə ba bucin bu bukya tusanə bəsə essangə yi obwe yi etehetine hanya, bika makə ndutu wungwa ha 'chunwa otemsondə hanyo, aka sonde kinwatə kikə nensə -bən su. ²¹Atətə wa bəə efə yi angwa watə cimbin su aba enodu ba ejEə ozuko" ²²Ba edum nəm galili, Yeso am jua ba bakəse bana nde, "Baka ha nwan wu ntə abandə wa bonto kəm, ²³Baka wura wu, esə yi etatə katsa aka chunwa" esəma yi bakese bana emrəkə bang" ²⁴Bəsə batusa banə kafanahum, bonto ba ekota ofen bam bafa Bituru bo yende, "ntə wu eshankya wuban adə han ofen wungwa su?" ²⁵Yende, "aminyindu." bəsə Bituru a yirandənə obantətəh, Yeso am juanasa bu yende, ba kotanəm ofen mambilegə bi eko gakə omu wu aha? bərə bonto ba banə tsatarən katsa here bərə eyuku?" ²⁶Bituru yende, "Bərə eyuku." Yeso am jua bu nde, "erə nde bama talokaka ba banə tsanəm angum katsa ha egom ofen kəm a. ²⁷Nki nde kikadə fa bo ekota ofen baka na ebəə su, ndE ezoru yi kuta kəm, lofandə andoo wu eshu, mutachunwaba eshu yi eka cunwa ba sanə ha. Mbwe wu oka mbaka nə ozoku wuna, oka fwaya bilengə bi ofen. Ta cunwa bi o handə nki ofen wum ba wube.

Chapter 18

¹Mbwe wungwa katsa, bakese bam bafa Yeso bo yende, "A nu a kyacin engum yi abet kunko?". ²Yeso am tongutaba nwan wu nkyanam kanako, am katashi wu antewuba. ³Am juande, "Bucicin nn makn bnn, adum nde bi kn kyansn bi dumshi bss bondo ba kwankwan su nya, bss bi bika yiran ejayi engum yi abet su. ⁴Nki miyin, wu a ko gishin ofu wuna bss nwan wungwaha, a wundu a kyaci n engum yi abet. ⁵Wu a kotutan nwanwungwaha ba edkn yim nya, a kota ka meh. ⁶Wu a fan omu-fumo bondo ba bakotan meh bing bi bss km, eka ci bama zer fasha wu olaswu egoku ozakm baka lofashi wu ezoru yi kuta km. ⁷Egyukushi yi ber nki mbwe wu endukun! Ejeba nde ba mbwe bangwa baka bajeba, egyukushu nt wu ba mbwe bangwa baka ban nki wu!. ⁸Adum nde obo wube mam oguru ofan weh endukun, mbka lokashiwu. Eka nyanzaci weh eyira emikm ba egishi yi kinwat, nki elofand weh wusss ogucu wu bakbak kunko ba abo wabe ba aguru wabe wasss. ⁹Eshi yibe eka taba weh endukunya, kukoru ta cimi yi, oloka. Eka nyanz ci weh oyira emikm ba eshi fumo, ba nki elofa nd weh ogucu wu bakbak km ba ashi ahars. ¹⁰¹¹Nwak cun kad lejans bondo ba kwankwan su. Nki enyisu mbwe wu aha mam abet, bakese ba enwanknm bushi bu Tem wu ans abet. ¹²Engwana yiba ha er muna? Adum nde nt ar ba bicukutu bonto bachon, fumo am lar, ak kateloka amutu ndu an bibi ha ndutu katsa aka ngutu ennga fumo ndu a lar n ha su?. ¹³Adum nde a fwaya ndu a lar n ha nya, bucin nn makn bnn, esma yi ewurat yina nki a fwayatan ndu a lar ha, eka ci yi an bi nki mba amutu ha. ¹⁴ezkn nde ata omo bondo ba kwankwan bangwa km a wuras. ¹⁵Adum nde nwanwu ma a nafawe kinwat nya, makna shin ante wu ban, weh bundu bak bak, a ngwaha weh nya, om takyassha shiwu nwan wu ma. ¹⁶Adum nde ad ngwaha weh su, nd ba bondo ba man bahar mam batat baka ngwa fakatn weh' nki bangwata nyans n em ejwa nki engwa azoku wa bonto bahar mam batat. ¹⁷Ad ngwa ha bo sunya, tand ejina ngi br bonto ba anka ba ebii Essang. Ad ngwa ha bonto ba anka bangwa su, kat cind wu nt wu adn eleta Essang su mam nt wu an kotanm ofen. ¹⁸Bucicin me makn bnn, binwat bi bikand n ber km, bir ekand km abet. Bi bisss n bir essns km abet. ¹⁹Meh makn bnn, kinwat ki bnn, bahar bi kotunan bika nondu n, Tem wu a n abet aka naha bnn. ²⁰Eja yi bonto bahar mam batat ba bokunan edkn yim km, nka dum bobo". ²¹Bituru am ba am jua ba Yeso, "Wu Ejuamshi, a oguru kinngn nwan wu mom aka nafasa nme nka halokanwu? Ekatusa kiconkihiars?" ²²Yeso am kotu ha wu nde, "Nde mmakn wehnde a da kiconkihiars su, eka dum kiconkihiars oguru bonto batat ba oyuat?" ²³Nki miyin, baka mak boku engum yi abet ba angum omondu wu ana kotunnm nde a fwar nfaa wuna wu an br bondo bana ba obam. ²⁴Bss a yar shi n miyin, bam taba wu nwanu obam wuna fumo wu an biin wu bileng bi bitusan okumnt mbe oyuat. ²⁵Ada zkn ba kinwat ki egomsu ha, nt ndu na wu obam am ha eya yende, bama gusaya wu, ba okana ba bondo bana basss ba mfaa wuna wu ss, baka gom wu. ²⁶Nwan nduna wu obam am gwa gunshi ekundu ngi nt nduna wu obam yende, "Nt wu obam, ta esma yi sang, nka gom wura kinwat ki ntan." ²⁷Nki miyin nt ndu obam am na enmana yi emotsu, am jua nde, oma kateloka ka okohondu, bama katelokashi nwanu kanako. ²⁸Kakata wu ba lokan nwanu kanako, am nde am fa nwan wu obam bss wu, wu an bii ngwa nm okoho wu bonto bacon. Am hir koshi wu, am jihi koshi ozawuna, yende, 'gom okoho wu nn biin weh'. ²⁹Nwan numan wu obam am nondu wu yende ta ha meh esma yi sang, nka gomha wura weh kinwat ki ntan kabe. ³⁰Nwanu obam wu eyar sa ha am das shi pen ha, am fa bam finke shi nwan ndu man wu obam nde a gom tama wu okoho wuna. ³¹Bss bondo nba obam balen kinwat ki kigwan ha esma yiba yin rkn bang. Bam nd bam mak wurashi nt nduba wu obam binwat bi bigwan bi ss. ³²Nte ndu obam wuna am tongu taba wu, am jua bu nde, "Weh nwan wu obam wu bss, nkat loka weh okoho wungwa ha wusss, nki onondu ne me. ³³ad nyanz nde weh zkn ole emotsu yi nwan wu ma wu obam bss nlengwan emotsu yibesu?" ³⁴Nt wuna wu obam am na esma, am hand wu ba bonto ba ejikshi, tusa mbue wu anaka gom shi n okoho wu bang biin wu. ³⁵A bss Tem wu an abet anaka nan ba bnn, adum nde wu aha mam ad soka nwanwuman cind esma yina km sunya."

Chapter 19

¹Em ba mbue wu yesu amamse ne ejua yingya ha, am katəlokashi galili am ba kyasə nkere wu yauda, konko wu gam wu urudun. ²Ebokano yi bonto amutu em ba bi wu, am kwarə takandəsə bo hanyondu. ³Bafarisa bam ba kana ko, ba emakəle, bo yende, "Enyanzən nde ntə a shee okana nki kinwatə ki aha mam ki kigwanə?". ⁴Yeso am kotu yende, "Bidə gingəle su, nde ntə ndu ana lonə boha eyarə ngi katsa a lobo onumbusu ba okasə?" ⁵Wu a lonə bo ha yende, "Nki miyin, ntə aka ga ba tətən ba man am bokushi ba okana, bo baharə bam dumshi egungyu fumo?" ⁶Bada bun baharəsə, bama egungyu fumo. Nki miyin, kinwatə ki Essangə ekatə bokunə, ntəmo adadə sənəsə su". ⁷Bam jua bu nde, "Gwa enyi enanə Musa a hanə eya nde ki nyakə ha efu yi ekungwa, ki ka she wu?" ⁸Am makə bo nde, "Nki etakandə yi esəma yiban, eji Musa ana kotu hanə bən nde bi kungwa bikasə baban, eyarə ngi katsa ha enada miyin su. ⁹Meh makən bən, wu a kungwanə okana adum nde ada nki juju su am fwataba omondu, anan juju. Wu afwatbanə okasə wu a ganə ba onyuna a nan juju". ¹⁰Ba kesen bo bam jua ba Yeso, "Adum nde erə miyin nki onumbusu ba okana nya, edə nyanzə nde bama fwana su". ¹¹Yeso am jua bobo nde, "Ada ntə wu aha mam aka kotutanə eshakya yingyaha su, ajeba ba ba kotu hanə baka kotuta. ¹²Bomobo ba bua bo bada kunkosu. Bomombo abonto ba nanə bobo miyindu. Bomobo ba kyansən egungyu yi ba miyindu nki engum yi abətə. Wu akota zəkə nə eshakya yingya nya a kota ka." ¹³Bam tahaba wu bondo ba kwankwang nde aka tarə bo abo afu waba katsa, aka nondu habo Essangə, ba kesen bo bam kungwa bo. ¹⁴Yeso am makə pen bo nde, "Katə lokanə bondo ba kwankwang, də kakəsə nə bo eba kam su, nki engum yi abətə ekotu cinəm effə ngiba. ¹⁵Am fahashi bo abo afuwaba katsa am katə lokashi hanyondu ¹⁶Ntə mondu am babərə Yeso, am jua nde, "Ntə wu eshankya, a binwatə bi cin bi aha nka nanə nka fwayata ofu wu edumbakə?" ¹⁷Yeso am jua bu nde, "Obihin meh nki kinwatə ki kinə kicin nki enyi? A jeba fumo anə kinwatə ki cin, adum nde weh kotunəm eyira edumbakə kunko nya batəsə enka ngi" ¹⁸Ntə ndungwa am jua bu nde, "A enka yi aha?" Yeso am makəwu nde, "Kadə wura ntəsə, kadə na shom su, kadə hi buhi su, kadə ha ekotu yi awurasu, ¹⁹Ko kyasə cuu ba maa, oka kotu fana bantə wu edumcu bu bəsə onə kotufanəm ba ofu wube". ²⁰Esem yingya yende, "O lenha nlecumshi ka bingyaha. A enyi eshike nə me?" ²¹Yeso am makə wu nde, "Adum nde weh kotunəm nde odum yerə-yerə nya, ndə nde ogusaya binwatə bibe, oka ha bonto ba badanə ba kinwatə su, oka fwaya mfaa abətə. gwa oka ba oka batəsə meh." ²²Bəsə esem yingya engwa wuranə binwatə bi Yeso a juana ne, am kyansən ba esəma yi erəkə, nki a wu ntə wu mfaa bang. ²³Yeso am jua ba bakese bana, "Bucicin meh makən bən, eka dum ba eyakə ntə wu mfaa a yira ejayi engum yi abətə. ²⁴Me makə tarən bən, eka hessəci enyam yi ekun ema yira ofushu wu jikyakəm, nki ntə wu mfaa eyira obam wu engum wu essangə" ²⁵Bese ba kesen bo bangwanə miyin, eke em ka bo bang bo yende, "Ama anu aka fwayata nə ofu wu edumbakə?". ²⁶Yeso am nwankə bo, yende, "Bərə bonto engya ekadə nasu, bərə esangə nya kinwatə ki aha mam ki ka nashi." ²⁷Bituru am kotu hawu nde, "Leh, ki katəloka ka binwatə bisəsə ki batəsə weh. Gwa a enyi kika fwaya nə?" ²⁸Yeso am jua bobo, "Bucicin nnə makən bən, bən ba bika batəsə nə meh, ebua yi faa kunko, mbue wu nwan wu ntə a naka dum nə mbande wu engim yina katsa nya, bən nwe binaka dum ba mbande oyuatə mbe baharə binaka kingə nəm okingə wu eruka oyuatə mbe ehiyarə yi ba Israila. ²⁹Ntə wu aha mam a katəlokanə abam, bondo ba baman binumbusu, ba bondo ba man ba bikasə, ba maa wu a bwanə weh, ba cuu wu a bwanə weh, bondo mam anum nki edəkə yimm aka fwaya bi bonto ba con, am fwaya tarə bun ofu wu edum bakə. ³⁰Epen de amutu ba banə ekondu mpungwa, ba naka dum ba egyukushu, amutu babana egyukushu mpungwa ha banaka dum ekondu

Chapter 20

¹nki obam wu engum wu abetə orə wende a ntə wu onum wu ana chiminə buchuchu nki ezangə bonto ba chweh onum wunanko. ²kakata wu ana kotutanə inki dinari fumo kigusa ha, am-eyehndəbo onum wunanko. ³am - echimində bəsə bilenge bitatə amele bun bonto ba chweh bomombo eji yi busha ban temcikəna asha. ⁴am - ejwanka bo nde, benzəkə ndənə onumko, nka habən kikinə yerə-yerə: miyindu bame yirandə chweh. ⁵am - echimində bun bilengə busoru, ba bilenge bichonbinye, am - enabun miyindu. ⁶bilengə oywatəmbefumo am - endəbun am - efaya bomombo etem asha. am - ejwanka bo ndə, " ankye nyi binətem shi-shi asha bidə na kinwatə su.?" ⁷bam - ejwanka wu nde, ntəmondu wu atanə bəsə chweh su, akindu". am - ejwanka bo, " Bənzəkə ndə nə onumduko. ⁸bəsə meleme ana nanə, ntəndu onum am - ejwanka manaja wu na wu nde, " atongu bontomba chweh nde ogomhabo ontsu wuba, yarə ba' bagwukushunnəha tusandə ba' ba yarənəha. ⁹bəsə ba' ba ba nə bilenge oywatəmbefumo ba' banə bam - ekota wahamam dinari fumo. ¹⁰bəsə ba ba ka basanə ba banə ekota bibaha, bam enəmana ndə ba ka kotaci, bo zəkə bam - ekota dinari fumo nweh wahama ¹¹bəsə bana kotanə ontsu wu ba, bam - enchuna nki ntə ndu onum. ¹²bam - ejwande bonto ba chweh ba' ba ba ba-gwukushunə ba-na jeshi kilenge fumo chwehnko onkatə bo yerə-yerə ba bəsə ba' kina nə chweh efiya kigusanko. ¹³Ntəndu onum am kotuha fumo wu banko nde " wasə ma nde nahaweh ebəsu. Okadə kotuta bame nki dinari fumo su. ¹⁴ta' kikinə kibe o ta' eyuhu yibe. ncha egomha bonto ba chweh ba ba' ba gyukushunə yerə-yeRə ba bən ¹⁵Bere eda yerə-yerə kam nna kinwatə nnədonəm ba binwatə bimsu? Bere onanəm ashiwa bə inki echinem?. ¹⁶Abəsə enə, ba egyukushu, baka dum ba eyarə, ba eyarə ha baka dum ba egyukushu ¹⁷Bəsə Yeso ana jicinwanə urushalima, am-eta bankəsə bana oywatəmbə baharə abəbarə am-jwankabo nde, ¹⁸Lebanə kika nwa urushalima, baka bandə nwanə wu ntə ba ba firistoci ba kuta bokushi ba bonto ba enyakə. baka nbeka hawu okinge wu ewura, ¹⁹Baka habunwu ba bonto ba ba dəleta Essangə su seh ja wa baka bumbuwu, baka bandEwu kitE kasa. Esəyi etatəkasaha banaka binkesəwu" ²⁰man wu bondo ba zabadi am eba bərə Yeso bokushi ba bondo'mbana. am egunshi ekonduyina am ezangə enakotu kanako. ²¹Yeso am-ejwanka wu nde "enyi yii onədonəm?" am ejwankawu ne, "ha eya yii anka nde bondo bam baharə bangwaha bama dum fumo kayana wube, fumo kambese wube obam wu engumyibenko". ²²Yeso am-ekotu am ejwande "bidəta kinwatə kii binə bihinəmsu. Bikanwatami ntuka wu nkə ne nwa ha?" Bam ejwankawu nde "kika nwa tami". ²³Am ejwankabo ntukawum bika nwatami jeba. Edumshi obowum wu kayana ba obowum wu kambese wum engya da yim nne hanəmsu, ayii ba Tem ananyansənə nki bo" ²⁴Bəsə bankəsə oywatə bangwa bangwashinəma engyaha, bam ena esəma ba bondo ba man baharə bangwaha. ²⁵Miyinduha Yeso am etakongu bo kanako am ejwande, "Biletaka nde bonto ba angum wa ba badəleta Essangə su, bama yiisheshika bo bokushi ba bonto baba ba egiim ba makəle nem anka afuwaba kasa. ²⁶Miyinduha emakade dum miyindu antewubankosu. Nki minyii pyenha wu ana do nəm edum wukuta antewubankonya a dumshipyen oba wu ban. ²⁷Wu ane donəm edum wu eyarənya, a dumshi oba. ²⁸Bəsə nwanu wu ntə adəba nki efenhawusu, a ba' nkii efenha, aka ha enyangə yii na nkii egomtanshi bonto amutu ²⁹Bəsə bana ciminə Yerikoha bonto amutu bam batəsətauwu. ³⁰Bonto ba ebukən baharə bana dum ojoho kuta Bəsə banangwanə nde Yeso echinəmha bam eyu kiyu "To'o nwanuwu Dauda le emotsu yibəsə." ³¹Bonto bam ekerə bo ejwankabo bama dum shinə, bam egya yansə bang "To'o nwanuwu Dauda le emotsu yibəsə ³²Yeso am etemshi am etongu bo am ejwande, "Enyii yii binə donəm nnababən?" ³³Bam ejwankawu, To'o nde ashiwabasə amambaka" kawu "To'o nde ashiwabasə amambaka". ³⁴Emotsu enko Yeso, am edukuko ashiwaba. Abando kasa bam fayata eleka bam ebatəsə wu.

Chapter 21

¹Bəsə yeso ba bakese bana bana banə anshushuan ba urishelima tusandə bətafani ndutu wu olives ndəke yeso atə sə nde bakese bana baharə , ²am, jwankabo, ngutunə ngugyu wu anə ekundu ha bika le kunku hanyo, ba go katə ka wu ba hidohina. səsəne hi tabanəməh bi. ³adunde ntəmodu a bihigwa bən nki kunkundu nya, ndəkə bika jwanka wu nde ,too' edon bi, ndəke ntə ndu aka sə ha loka ba bən bi, ⁴en gya yi sese. e gwa nki e wayisheshi ntə wu ecikəna ejwa yi ba eha ejwa yi esangə banəm nde a jwana ketə nde , ⁵jwankamnə nwan wu okasə wu siyona , le ngum aka ba kabe , nte wu de eotsu , ejihi banəm kunku katsa. ??⁶ndəke ba kese bana bam ngutu bam na bəsə yeso ana jwankam nəbo. bam taba kunkum ndu ba hindohina ⁷bam taba ebarə bam yikatə shi kunku ndukatsa, yeso am dum shi ebaregi katsa, ⁸Amutu wu bonto bomobo bam yikatə ebarə yiba ojoho katsa, bomobo ban ngwatə tashi betə ban yii ojoho katsa.⁹ndəke amutu wu bonto ba banange kondu yi yeso ba bana batəsəngwane wu bam yu bi yukuna, ¹⁰hozanna nki nwa wu dauda ! ecin ema dum yi ntə wu abanə nki edəkə yi Too basə ! hozanna egum yi kuta! ¹¹mbwe wu yeso asa yira banə urishelima, ban gungyu basese bonto e səma yiba emteh bam jwa , "Anu wungwa ha ? ¹²Amutu wu bonto bam ha ekotu , wungwaha a yeso oba wu essangə a cimiyo ne nazariti wu. galili.¹³ndəke yeso am yirandə otuta wu enyade nko, kungwa cimindəshi bonto ba sese ba ntuu otuta ndu enyade kunko am kunkyesə ba teburu ba bonto mba ekiyansən bilengə ba bi edum bi bonto mba ntuu wu abumbu. ¹⁴An jwanka mbo , " erə enkəkətə nde, otuta wum baka yu wu otuta wu enyade , ndəke bi kadə katə wu eja yi bonto ba buhii su. ¹⁵ndəke bonto ba ebukən ba bonto ba eban yi abukən ashi ba akaburu yeso otuta wu enyade kunko, am kwarə takandəse bo.¹⁶Abo mbwe wu biba ba e ha ejwa yi Essangə ba bonto ba enyakə ba lenəm bing bi eka eke bi ananə, bo bangwanə bondo ba lee bam eyukunanəm otuta wu enyadekunko ejwananəm " hozanna nki nwan wu Dauda " bam dum ba esəma yi ba embihia. ¹⁷Bam jwankam wu, " we ongwaka binwatə bi banə jwananəm ? yeso am jwakambo, Aminyi ndu! ndəke weha odə na egingərə su A kuzoku wu bonto ba kwankwan ba bondo ba arin bana fayatanə enyadesu? ¹⁸Ndəke yeso am katəloka bo am ngutu berə wu Bethany Amsashi hanyo.¹⁹mpugwa ha buchuchu bəsə ana kiyasən banə ngungyu wu kuta kunko, am ngwa ezo. ²⁰bam leh kitə ki ogyokyu ojoho kunko am də tusa kitə ki gungyu adə leh Essangə yi ngi kitə nki katsa su ajeba afufu. Am jwa ba kite nki ndə, "we kitə kingiy pungwa ba ekundu oke na tare bun Essangə su , ndəke kitə kingiya abando katsa kim kusashi.²¹Ba efe yi minyin bucatə bumna ba kese bana bam jwa , Amuna minyi kitə nki ogyokyu nki ki kusanə? ²²yeso am ha ekotu am jwankabo,adum nde weh ha bucin ba essəma fumo ada ba bucatə su, weh okə na makə shi kinwatə bəsə ki nnanə ba kitə ki ogyokyu kingya ha su, ndəke weh zəkə oka natami ejwa ba ndutu a cunwa. ²³binwatə bi ahamam bi bihinə enondu yiban kəm , adum ndə bi letan nya, bika fwaya??²⁴Mbwe wu yeso a yirandənə otuta wu enyade kunko, ba pasto ba anka bokushi ba bonto ba banzə mbaba bam bafa wu mbwe wu ana shangkyan nə, bam jwan ndə, " aba anka wu a ha onə nan binwatə bingya? ²⁵yeso am kotu ha yende,meh zəkə nka na akə bən anka wu nnə nan binwatə bingya ha.²⁶A omuwu aha ecimbi mongomo musheu mu yoana mu cimiyanə" bam ngwana ba egungyu yi ba, bo yende , " ²⁷ki juande 'akubətə, aka aka makə bəsə nde, anki enyi kidənə leta wu su?Ki juande labərə bonto kirə ba bucatə bu bonto .nki baletaka yoana a ntə wu anə jicin ba ekum yi essangə ²⁸?Bam kotu bam makə yeso ndə, ki də leta su ??wu zəkə yende, "meh zəkə nkə juankam bən anka wu nnə nan binwatə bingya bu su.²⁹Bən ha enəmana yi ban erə muna? ntə omondu arə ba bonto baharə, Am ndə fa wu fumo am juande, nwan ndə ona cue onumkəm nna. ³⁰Nwandu am kotu ende, nke na su, kakata ha am kyansə enəmana yina am ndə ³¹ntə ndungwa am ndə bərə nwanandu kihyarə ba am jua jebabu bəsə a makə nə wu ngwanwe ha. nwan ndu ngwaha yende .nka ndəteh wu də ndə su.³²Bonto baharə bangwa ha a wuaha ananə kinwatə ki tətən anə kotu nəm? boo yende ca wu eyarəsə ha yeso am jua bobo ndə bucin meh makən bən bonto ba ekota ofen ba bikasə ba ekwarə babaka yirasa Essangə eji engum yi a bətə nki bən. ³³Nki yoana ana ba bən eyuhu yi cin katsa, bidə ngwata wu su, kakatawu bonto ba ekota ofen ba bikasə ba ba ekwarə bana leta kawu bən ha kakatawu bi leka kinwatə ki kigwanə bidəkyansən ba ngwa kakata ndəkə bika leta ngwatangwa wu su.³⁴Fuketə nə ega enongi, bai na ntəondu, wu onum. Am doo onum ndu kəm, am finkye kafa wu, am nashi ofushu wu emonfa bi fiong onum ndu kəm am loo shi otuta wu abətə nki elecu ejangi am gusaya hashi onum ndu ba bonto ba etəma bomonbo nki mbwe nkyanam. Am ngutu shi egunta bərə omondu katsa. ³⁵mbwe wu ekam bi fiong bingya am naba, am təmasə biba bomonbo ba taba wu binwatə mbi onum.³⁶Bonto nba etəma bam kooshi bi banbagwa ,bam, bumbu oba fumo bam wura wu fumo ba bam cunku omo ba ata . ³⁷ntə ndu onum am təmasə bun bibabana bomonbo ba bacin mba eyarəsə ha zəkə miyin bonto ha etəma bangwa bam na jeba bobo bəsə bana nanə ba bangwawe ha. ³⁸kakata wu yingya ha, ntə ndu onum am təmasə ndə nwana kaba am jua nde ,baka ngwaba nwan wum ?³⁹Bəsə bonto ba etəma ba lenə nwan ndu bam jua ba egungyu yiba , congwaha a ntə ndu fərə. banə ki wura wu ndəkə kika ya fərə ndu onum ! ⁴⁰bam ta shi wu , bam loo cimiya wu onum ndu kəm bam wura shi wu. Gwa ntə ndum a banya aka na muna ba bonto ba etəma bangwa ha?⁴¹Ggwa ntə ndu onum a banya

,aka na muna ba bonto ba etəma bangwa ha? ⁴¹bam jua ba nde , aka wura bonto ba bəə etəma bangwa ba egishu , am gusaya cində onum ndu ba bonto ba etəma bomobo ba baka gom nə mbwe wu ekundu ??⁴²yeso am jua bobo nde , " bidə gingərə le Essangə yi ejua yi tee kəm su , " eta yi bonto ba elloba dasənə a yingi ake eke kabasə?⁴³Nki miyin meh makən kota engum yi Essangə kaban hacində ba bomonbo ba baka nayansə cinə? ⁴⁴ntə wu a gwanə eta yingya katsa aka bwetəsa wu eta yingya egwa konə eka goku wu??⁴⁵Bəsə ba pasto ba bafarisa bangwanə ega yingy ha, bam leta shi ndə ejaba afu waba katsa? ⁴⁶bəsə ba nənganə nde ba kowu, bam lo shi ebokuna yi bonto, nki bontombo ba taka wu ante wu anə cikənan ba ebuka yi Essangə

Chapter 22

¹Yeso am juana bun bobo ega kəm, yende. ²Engum yi abətə arə bəsə ngum omondu am naha nwana eda yi efwa okasə. ³Am təmasə biba bana nde bama tongu bonto ba bana dakə nə nde bama ba ejingi eda, ban dasə eba. ⁴Ngumdu am etəmasə kyasə biba bomombo, yende, "makə nə ba badakə nə ha nde, Nnaysənə katə ka eja yim, Bama mbəəka, andoo wu a kyacinshinə ba bomombo ba kuta, bama katə nyasə wura ka binwatə bisəsə, Banə eji Eda. ⁵Bonton bo badə tapen ejuangi ba eruhuasū ban ngutucində shi, Omondu onumwunakəm, Omo ntukəm. ⁶Bomombo bam koshi bibambo bam habo eyakə, bam wura bomumbo. ⁷Esəma ngi Ngum embihia, am təmasə bonto bana ba ekangərə, bam wura bonton ba, ba wura nə biba ban gwa ha, bam ngangəkə fya wuashi ngungyu wuba. ⁸Am juankam biba banabo, bama nanyasə katə ka eji eda, bonto ba badakə nə ha badə nyanzəsū. ⁹Nki miyin, ndənə, ojoho wukuta bi dakə taba bonto ba bika fwaya taminə bama ba ejingi eda. ¹⁰Bibanbo bam ndə bam taboku ba bonto ba bafwaya tami nə, bacin ba babə, Esarə ngi eda emyisheshi. ¹¹Ngum ndu am bande a le ejangiha, am le omondu adə fa ebarə ngi Edasu. ¹²Ngum du am jua bu nde, wasə, ona muna oyiraba nə hanyin adaba ebarə yi edasu? Ntə ndu adə juana tami kinwatə su. ¹³Ngum ndu am makə biba bana, "kandə nə ntə wungwa abbo ba aguru, bi lofandə wu effu kəm, eji a ka gyanə ba enəmafa angyi. ¹⁴Nki ba na tongu amutu, ban catashinkyānam. ¹⁵Ba farisambo bam ngutushi bam nanyasə bəsə ba ka koo nə wu nki ejua yi na. ¹⁶Bam ye handə wu ba kese baba, ba Bahiridu, Bam juankam yeso nde, "Ntə wu eshang kya, ki letaka a weh ntə wu bucin, weh shang kyanəm ojoho wu too basə bucin katsa, Odə fanəm enəmana yi ntəmokabe su, odə kyanəm endo ofu bonto kəm su. ¹⁷Makə bəsə, enyi enəmana yibe? ki ha kaisar offen bere muna. ¹⁸Yeso aletaka enəmana yi bə, yi ba, yende, bi makəleme nki enyi, bən ba ehong cikəna. ¹⁹Kya nə me bilengən bi "Bam takya bawu bilengən bi. ²⁰Yeso am juankam bo nde, "A onwenzərə ba edəkə. ²¹Bi anu katsandu "Bo yende "a bi kaisar" Yeso am jua bobonde, "hanə kaisar binwatə bi binə bi kaisar, Esangə ha bi binə bi Esangə. ²²Bam ngwa shi miyinha, egishu emna bo bam katə lokashi wu bam ngu tu cində. ²³Kigutsan ki Basaduki bomonbo, ba ba juanə ndə ecuwa kyasə kakata wu ekii susu, bam ba kanako, bam bihingwa wu nde. ²⁴Ntə wu eshang kya, Musa a juande, ntə am kii, ada ba bondosu, ema dumka nde nwanwuman a fwa tashi okasəndu aka bua ha wu bondo. ²⁵Bondo ba man bomombo barə bacon baharə, wu eyarə sa am fwatashi wu am kiishi, adə bwa katə bondo su. ²⁶Wu kihyarə am enangwa shi miyindu, miyindu ba wu kitatə, cində tusa ba wu kihyarə. ²⁷Kakata wu bama nawuraka miyindu, okasən du am kiishi. ²⁸Gwa mbue wu ecunwa kyasə anaka dum okasə wu anu kakata wu basə so bama fwaleka wu. ²⁹Yeso am kotu babo yende, "bi nəna ka, nki bidə leta effu yi sheu yi Esangə ba anka wunawu su. ³⁰Nki mbue wu ecunwa kyasə efwana eda su su, epen ha, wu aha mam aka dum pen bəsə ba kese ba ahətə. ³¹Nki mbue wu ecuwa kyasə nya, bidə gingərə leshi kinwatə ki Esangə emakə nə bən su--ndə. ³²Ame Esangə yi Ibrahi, Esangə yi Isaku, ba Esangə yi Yakukubo, Esangə ada yi a tətə su, a Esangə yi ba banə ba muasə. ³³Bəsə bonto amutu ba ngwanə minyin, egushu em na bo ba eshankya yi ngyaha. ³⁴Mbue wu bafarisa ba ngwanə a temsə ka Basaduki ha, bam dum boku. ³⁵fumowu ba kunko, wu anacerə nə okingə am nawu ebihingwa yi emakəle wu- ³⁶"Ntə wu Eshangkya, a enka yi aha yi ekyacimshi nə okingə wu enka kəm. ³⁷Yeso am juankam wu nde, "Ndo to"o Esangə yi be ba esəma yi be yi səsə ba enəmanaiyi be yi səsə, ba tung wu be wu səsə. ³⁸Engya ha a enka yi fumo yi ekyaacin shi nə. ³⁹Enka yi kihyarə katsa erə bəsə ngingya ha- Ndo ntə wu edumcu wu be bəsə onə ndonəm egungyu yi be. ⁴⁰Abinwatə bihyarə bingya ha ejua yi Esangə ba temnə katsa. ⁴¹Mbwe wu bafarisa ba bokunanə eja fumo, Yeso am na bo ebihingwa. ⁴²Yende, "enyi binə nəmananəm ba wu enatami? A nwan wu anu?" Bam jua bu nde, "a nwan wu Daudu ⁴³Yeso yende, "Ena ma muna otətə kunko Daudu anə tongun wu to"o, aka juanan de. ⁴⁴To'o am jua ba to'owum, dum ba kayana wum, tusa mbwe wu nka fanə ba bashinə weh abawabe kunko. ⁴⁵Ande Dauda a yu Kirisiti 'Teh,' aka na muna a ka dum kyasən nwa wu Dauda?" ⁴⁶Ntə wa tami nə wu ekotu susu, ntəmo am bingwa tarə bun wu ebhingwa yimo su.

Chapter 23

¹so am juana ejua ba ebkuna ngi bokushi baba kese bana, ²Yende bonto ba enyake baba farisa ba edum nem eja yi Musa, ³Nki minyin kinwatE ki ba make nE kinwatE ki ba make ne bEn nya na ki, nanE binwate bigyaha bika batEsE nE bi⁴A minyindu ba ego tami nem ecua yi eruwa bi bine hanem egyushu yi ecua, baka bam cuasE fanwa bonto ebake katsa. Boba afu waba nya bake tale ekantE nde bama cua su. ⁵BinwatE biba shew ba nande nki bonto baka ba ley. Nki banan binwate ba eda ba runEm ebare yi kuta. ⁶Ba ekotu nEm eja yi edum yi cin eji eda, ba eja yi cin atuta wa nde EssabgE. ⁷Ba etongu bihi yi ekokyase eja yi ntuhu baka baka tongu bo nde bonto ba eshkya. ⁸Ada nde ba tongu jeba bEn nte wu eshankya su nki nte wu eshankya are yere-yere ba bEn ba sEsE a bEn bondo ba man. ⁹Kade tongu nE omondu teh bere kem su nki a teh fumo bine bu bokushi ba wundu, are abEtE. ¹⁰Bama kade tongu nE bEn bonto ba Eshagkya su nki nte wu eshangkya wuban are fumo a Almasihu. ¹¹Wu anE wu kuta ben kunko oba wuban, ¹²Wu a ko kyase ne ofu wunawu baka ko gyishi wu, wu a ko gishi ne ofu wunawu baka ko kyase wu. ¹³Eyake a yiban bonto ba enyake ba Bafarisa ba baegwakacu bi temcu ka bonto yira eja yi egum yi abete. Bide yirande su bide haloka baba bane kotun nde bama yirasu. ¹⁴Eyake a yiban bonto ba enyake ba Bafarisa nki bi wura nem ba banyum baba ba ki ne ¹⁵Eyaka a yiban bonto ba enyake ba Bafarisa ba bonto ba eyukuna! Bi endenem konko wu ezoru yi kuta ba ba bere nki efaya kese fumo bakE-bakE bin kate shi wu Ntakera wu a gyacinE ben Ogochu. ¹⁶Eyake a yiban bonto ba ecici ba ebukun ben ba bine juande wu a butsa nE ba eja yi shew ada kinwatE kimo su, wu a butsa ba eta yi nwenE nwenE yi eja yi shew ebutsa yina ema kandE ka wu. ¹⁷Ben bonto ba Ebukun ba Ebin anu a kyaci nE eta yi nwen-nwen bere otuta wu ede wu onE eja eta yi nwen-nwen yi shew. ¹⁸Bun nde nte wu a butsanE ba eja yi sheu otuta wu ede kunko ada kinwate kimo su. Wu a butsa nE ba eha yi kate ne katsa ndu ebutsa nginyi ema ko ka wu. ¹⁹Ben bonto ba ebukun a wu aha a kyaci nE eha, bere eja ngi ene shew yi ba kate nki eha ngi EssangE? ²⁰Nki minyin wu a butsa ne ba ebandE yi otuta wu nyade kunko, a butsa ka ba bi, ba kinwate ki kine katsa. ²¹Wu a butsa nE ba otuta wu enyade Essange a butsa ka ba wu anE kunko ndu, ²²Wu a butsa nE ba abEtE a butsa ka ba elendE yi Essange ba eja yi anE dum nE katsa. ²³Eyake a yiban Bafarisa ba bonto ba enyake, Bonto ba eyukuna bi etaciminem fumo oywate kem wu essange yi bite kem afufu wa abwe, ba biyan bi kateloka pen ka mbi eruhua ha ama, okinge, ba emotsu, bokushi ba eha bucin bigyaha a bi enyazecine nde bi na ba elezeka bi shike ne ha su. ²⁴Bonto ba ecici ba ebukun bika yuru tami shi enyonyun a sonde bika muna tami enyam yi ekun. ²⁵Eyaka a yi ban Bonto yiban bonto ba enyake ba Bafarisa bonto ba eyukununa bika shua tami kakata wu ntuka ba efa yi eya bi eya ante wuba a pen eja eri yi kwenyinyi enE. ²⁶Weh nte wu ebukun wu Farisa kem yare eshuam yare eshuamshi ante ndu ntuka ba efa ngi ndeke kakata wuba aka nyanze. ²⁷Eyake a yiban bonto ba enyake ba Bafarisa ba bonto ba eyukuna bire wende a ezom yi ba sEnE olo wu pung, bonto ba cin ashi kem (Kubin) ante a bikuhu bi akum ba erii efEkEm-efEkEm. ²⁸Abese bine ashi wa bonto kem aben ba cin, ante nya a eyukuna ba cue wu bee. ²⁹Eyake a yiban bonto ba enyake ba Bafarisa ba bonto ba eyukuna bi lokatE ezom yi bonto ba eha ebuka, bika bika zonzu nyasenem ezom bonto ba cin, ³⁰Bika juananem nde foru kinare nbwe wu ba cubasE ki sade baha bonto ba eha ebuka su nya? ³¹Nki minyin bi haka afu waban ekotufana nde a bEn bondo ba bonto ba ewura bonto ba eha ebuka. ³²Ema nde bi fayisheshi ka emakEle yiba cuban. ³³Eyo a bEn bondo ba efambu bika na muna bika mi okingE wu obam wu ogucu? ³⁴Nki minyin, le, meh tEmasE ba bEn ba bonto ba eha ebuka, ba bonto ba enoru ba bonto ba enyake bika bika wura bomobo bim bande bomonbo bika warE bomonbo bisangna, atuta wa ede EssangE waba kem bika batEsE bo bigungyu-bigungyu, ³⁵Efwaya yi katsa ha kinEm ki bonto ba sheu ba bawarenE bErE wungwaha kem kika nwake kyase afu waban katsa. cuaba kinEm ki Habila nte wu cin tusa ki Zakariya nwan wu Bara kiya wu bina wuranE ante wu Otuta wu ede EssangE ba eja yi sheu ante ko ha. ³⁶Bucicin me juanka bEn wu aka cunwa konE bon ba Ete yigyaha. ³⁷Wurishelima, Wurishelima, weh wu weh wu oranE bonto ba eha ebuka om cunku bomobo bama yebawe ata Oguru KinEgEn nna katun nen nde nkate boku bondo babe bEsE ezake ekatE boku bondo bana afuru wanakEm weh ena dE kotu su. ³⁸Leha bame katEloka bEn obam wuaban TsasEra. ³⁹Meh make jenba bEn bike ley bun meh su ajeba kigutsa ki binaka juana nE nde "Ecin ema dumbokuka ba wu anE banEm edEke yi wu Eyuamshi kunko."

Chapter 24

¹yeso am cimbiya otuta wu enyade nko am kota shi ojo wunawu. bakese bana bamiba Ekiwu otuta wu ²enyade. dake am kotuha bo, yende, " bi elenem biwatə bingyala bisəsə ? bucin mən njuankan beni zəkə etafumo yi baka kalə zəkanə Emo katsa baka pəranə esərasəsə.³Bəsə a dumshinə etta yi zaitun katsa, bakəsə bana bamba kanakə efumbusu kəm bam ju a bu nde, " a enyi ekakyanə ebayibe ba yi eman yi berə? " ⁴yeso am kotu am kotu habo nde, " tanə eshi ntə mo akadə fa ben engna su. " ⁵Nki amutu baka ba ba edəkə yim. ban juande," a meh Almasiwu, "baka fa amutum wu bonto baka nənə."⁶Bi kangwa Ekum yi egum-egum ba enka yi egum- egum - egum bi tanə eshi kazə lonə buchatə su, nki ema dum nyikeka nde binwatə bingya ha bima gua, egyukushu ngi edə ba tansu. ⁷Nki eruka eka wa ba eruka, engum eka wa ba engum.ezoo ekana ba eshishekə yi berə eja kom amutu. ⁸ndeke yingya yisasə atan eyarə yi ebwa.⁹Kakata wu yi ngyaha baka ha ben eyakə bang baka wura bən.bərə wu səsə aka shi bən nki edəkə yim. ¹⁰kakata wu yin gya amutu baka dukun, baka ya ontsu wu egungyu yiba, ba eshi jikəshi egungyu yiba. ¹¹Biba ba eha enka yi Esangə amutu baka ba ba wura baka fa amutu baka nənə.¹²Nki ebəə eka mərə bang, efiyana eka gwade. ¹³Wu a nyuwata tusanə egyukushu katsa aka fa ya etamshi ofu. ¹⁴Baka ha ejwa yi chin yi engum yingya berə wu səsə nki edum ejuana kotu ofuwu eruka' yi səsə, kakata wu yingya ha eman yi berə eka ba.¹⁵Nki minyen, bi le kinwatə ki kwanyiyi ki ebiyasə nya, ki ntə wu eha ebuka Daniyel ana juana katə nə ba, Daniyel wu eha ebuka anarə ejayisheu (Ntə wu anə tsengən yi angwantashi,) ¹⁶babanə berə wu yauda bama lonwandə atakatsa, ¹⁷Wu anə otə ndu akadə cishuwa nde oma ta kinwatə obantəte wuna kəm su. ¹⁸wu ang onum kunko akadə kyasə ba obantəte omata ebarə yi kuta yi esoru su,¹⁹Egyushu yi ba banə ba affin ba ba banə mbusun bondo esə ngi kunko! ²⁰Nondu nə esangə nki elo yiban emakadə dum mbue wu ofifisu, zəkə kigutsa ki asabati. ²¹baka na eyakə bang yi kuta, yi badə nale efə yina su, eyarə yi berə ciba nna, susu bakə nale bun efə yi na su. ²²badə səkəsə ese ngi su nya, nte wu a yessənanə emii egyushu yingya kunkosu, nki ba a chanə, baka səkəsə esingi. ntə am makə bən de.leba, Almasiwu arə ha!²³ntə am makə bən de.leba ,almasiwu arə ha!. ²⁴Nki ba eha ekum yi Esangə ba awura almasiwu ba awura ba ka baka kyanəm binwatə bi eka–eke,nki baka yere amutu egwakəm,eka na nya ba mba ba chang ha. ²⁵Lenə, mbue ndu kaka bazəkə ba nmakə ka bən.²⁶Nki miyin, ba jua ba bən," arə ba weh ocha kəm də ndənə ocha kəmsu. zəkə ba jua " arə baweh ebirə yi otuta kəm, "də ngwanə su. ²⁷Bəsə ogwa anə berə nəm okutu wu berə wu kayana cində okotu wu kanbese amiyindu eba yi nwan wu ntə enaka dum nə. ²⁸Eji ekum yi enə. a eji binyun bi eya akum binə bokunanə.²⁹mbue akə ci su kakata ndu ese yi eyakə ba, kigutsa kika gwa efu otsərə okə ha kifa nzə, su ezutsu eka gwa sha kubətə. ba anka ba abətə baka shishekə³⁰Gwa ecingə yi eba yi nwan wu ntə a ka cimiya kubətə, ezo yi berə eka na esəma yi erəkə,ba ka le nwan wu ntə ebangm kifuku kənko ba anka ba ekya yi kuta. ³¹Aka təmasə ba kese, ba eya yi esungu yi anka, baka bokuna ba bacanə akotu anye wasəsə, egyukushu yi abətə cində egyukushu yi mongi!³²Shang ta nə ba kitə ki ogyoku. Etayina em yarə ena afufunya, bike leta nde ogwa ama anshushua. ³³A miyindu, bi leka binwatə bingya bisəsə nya, enyanzə nde bileta, a naka anshushua, ama eben katsa.³⁴Meh makən bən bucin, eteh yingyaha ekə cimi su binwatə bingyaha bika gwa wura. ³⁵Abətə ba ashindo bika man, essangə ngi ejua ha ekə man su.³⁶Nki kigutsa nki ngyaha mam mbwe, ntə wa aleta nə susu, akarə bakese ba Esangə ba abətə, zəkə nwan, ajeba teh kəkana³⁷Bəsə esə yi Nuhu enanə, abəsə eka dum nə nki eba yi nwan wu ntə. ³⁸Esə ngi kunko miyin ezoru yi ena mii nə berə wu səsə edə mii tan su ba eyanəm ba enwanəm, ba efwanəm ba efwatanəm tusa cində kigutsa ki Nuhu ana yiranə kuru kəm. ³⁹Banadə leta kinwatə kimo su tusa mbwe wu ezoru ena nwamshinə bo amiyindu eba yi nwan wu ntə enaka dum nə⁴⁰Gwa bonto bahaerə baka dum onum kunko baka taka cunwa fumo, bam katə lokashi fumo kakata. ⁴¹Bikasə baharə ba egokunəm baka taka shi fumo, bam katə loka shi fumo. ⁴²Nki miyin dum nə ba ezənza, nki bidə leta kigutsa ki wu eyuamshi ana ka banə su.⁴³Leta katə yingyaha, adum nde ntə wu obam a letaka mbwe wu ntə wu buhi aka banə nya, aka dum nyansəshi akə haloka obam wuna baka mbaloka nde bama yirandə su. ⁴⁴Nki miyin dum nyansə nə, nki nwan wu ntə aka ba ada mbwe wu bi letanə su.⁴⁵Gwa anu oba wungwa wu ekotuna ba enoru, wu ntə wuna wu obam ana fanə nde a lecuwu obam, aka habo bi eya mbwe katsa? ⁴⁶A oba wu ecin, wu ntə wuna wu obam aka fanə wu cue wuna katsa mbwe wu aka kyasəbanə. ⁴⁷Meh makən bən bucin ntə ndu obam aka katəshi wu binwatə bi anə bibi katsa.⁴⁸Adum nde oba wu bing bi bəə am nəmana shi esəma yinayi kunko, "Ntə wum wu obam a bakəshika," ⁴⁹Am yarə shi ebumbu bondo mba obam nya, am yirashi eya ba enwa ba bonto ba enwa nya. ⁵⁰Amiyindu ha Ntə ndəwu obam aka ba kigusa ki oba ndu atə leta su ba ambwe wu atə su. ⁵¹Ntə wuna wu obam aka gashi wu kihyarə, egyukushu ngi katsa aka dum yerə-yerə ba nonto ba bing bi bəə, baka lofa ndə wu eja yi banə gyanəm ba enəmafa angi.

Chapter 25

¹Engum yi abəṭə enaka dum wende a ezambutu oyuatə yi etangutunə biburu bi kifanzəy hkieleka nki ekota onumbusu ndu eda. ²Bachon bary ba ebin, bachon barə ba enoru. ³Mbue wu ezambutu yi ebinyingya, ena tanə biburu biba bi eleka, bandə taboku ba nkakə su. ⁴Ezambutu yi enoru heme kota nkakə kiburuki bokushi ba biburu biba, bi eleka. ⁵Bəsə onumbusundu eda, ana bakəshinə, bamzerə kuyoto, kuyoto kum tashi bo. ⁶Buchu ante ban ha enka, "lenə, ntəndu eda, Ndənəbi tabaw. ⁷Ezambutu yingya yisəsə emchumwa enanyansə biburubi ba bi eleka. ⁸Ba ebinha bameiwankam ba enoruha, "tohalenəbəsə nkakə wbam nki biburubi eleka bi nyimennanya. ⁹Mba enoru bam kotuha bonde, "nkakəndu akəyesabəsə babənsu, ndəpennəma bərəbonto ba egusaya bigusahanə afuwaban. ¹⁰Mbweh wu bana ngutuchiminə egusaha, ntəndu eda, am tusabashi, ba bana zənzannəwuha ban engutuchubu ejangi eda, ban chubashi eben. ¹¹"Kakataha ezambutu yingya embangwa nde, ntəwu obam, ntəwu obam, mbakaha bəsə ebengi. ¹²Am ekotu am jwankahabo nde, Bucichin nnəjwankanbən ndəletabənsu. ¹³Nki miyin dumnə ba eta eshinki bidəleta kigutsa ba mbwehsu. ¹⁴Nki erə wende a ntəmondwakə yira bərə omundu kunko, Am tongu ba nkəsəbana am hafashibo mfa wuna. ¹⁵Fumo amhawu ban talanti bachon, əmondu am hawu baharə, ndufumo ha am hawu talanti fumo wahamam anafayamfa yerə-yerə ba enatami yina, ntəndungwa am ngutu ekunta. ¹⁶Wu ana ko tanə ba talenti bachon am engutu abundo katsa ogusa nweh, wu anakotanə batalenti bachon. ¹⁷Eyuhungii katsa nweh, wu anakotanə batalenti baharə am fayatarə batalenti baharə. ¹⁸Ndəke oba wu anakotanə talenti fumoha, am gutu chində am chum ofushu am fumbushu bilengən bi ntəndu obam. ¹⁹Kakatawu mbweh bang ntəwu obam ndu biba, bangwaha amkyasəba efarə bilengən biba. ²⁰Obawu ana kotanə ba talenti bachon amba etaba batalenti bachon bomombo am ejwande entəwu obam onahame batalenti bachon le, mfayatarəka batalenti bachon. ²¹Ntəwu na wuobam am ejwa bunde ntkotuka osoko, obawu chin ba buchichin! wehnanəm buchichin, binwatə bi nkyanam katsa. Nkakətə weh binwatə bi amutu katsa. yira esəma yi ewuratə yi ntə wu be wu obamkəm. ²²Oba wu anakotanə batalenti baharə, am ba am ejwande, "ntəwu obam, anahame batalentə baharə le mfayatarəka batalenti baharə. ²³Ntəwuna wuobam am ejwankamwunde, ntakotuka osoko obawu chin babuchichin, weh nanəm buchichin binwatə binkyanam katsa. Nkakətə weh binwatə biamutukatsa, yira esəmayi ewuratə yi ntəwu be wu obamkəm. ²⁴Ndəka obawu akotanə talenti fumoha amba ejwande, "Ntəwu obam, mehnletaka ndə aweh ntəwu etakandə obo ozənzanam ejayi odədosu, okwabokunəm ejayi odəsəsakəsə. ²⁵Nllo-buchatə nki miyin ha ntanə talenti wube ndənə mfumbusunəwu ofushunkəm, le-kin-watəskibe kirəha. ²⁶Ntəndu obam am-ejwankamwu ndə, weh oba wu bəəba enyarə, oletakande mehnzənzənəm ejayi ndə dosu, meh nkwatanəm ejayi ndə səsakəsə. ²⁷Miyin ha osatahandəma bilengəbim ba bonto baekətə bilengə bəsə nkyasəbanəha, nsa fayatarə ka bim kasa. ²⁸Miyin ha kotashi talentindu kanako bihanə oba wu anəba, ba talenti oyouwatəha. ²⁹Nki wu annə biki baka hatarəwu, aka faya amutu, Ndəkeh bərə wu ada bakinwatəsə, nki annə biki baka kotaki. ³⁰Lofanə oba wu bəə wu egyunkyum efu yi ezombukunko ejya yi egya bokushi ba enəfa angi. ³¹Mbweh wu nwanə wu ntə anaka banə kifanzə kina ko bokushi ba ba kəsə bana basəsə, anaka dunshi eta yi engum yina katsa. ³²Bonto basəsə barəkunkobaka tabawurabo ekundu yi na, aka go bo fumo-fumo bəsə ntəwu echuku bichukutu anə ganəm ba minge ba ebii. ³³Aka katə ba minge obo wu kayana, ndəkə ebii ha kambese wuna. ³⁴Mbwehndukatsa ngum anaka jwanka ba obowu kayana wuna, banə, bən ba bi fayaanə echin yi tem, ba, yi ranə fərə wu obam wu engum wu bana nayansəhanəbən eyerə yi bərə. ³⁵Inki nnangwanəm ezo bim hame bieya, nnangwanəm onta binahameh ənwa, anarəməh eyuku binhameh ejayi etsa. ³⁶Nnarə kiboru binsorusumeh, Nna bən binlechumeh, Nnarə efinkenko binbaleme. ³⁷Miyindu mba buchichin banaka kotu ha wu nde, "Toyo a eboyi aha, kinalenəweh ba ezo kina hanəweh bieya, bere onta kinhaweh onwa. ³⁸A eboyi aha kinalenəweh eyuku kina haməweh eia yi etsa, bere kiboru kinsorusuweh. ³⁹A mbweh wu aha kinalenəweh eban, ba efinkekum kinabalenəweh. ⁴⁰Miyin ha ngumdu anaka kotuhabonde, buchichin ənjwankanbən, ki binaha zəkənə wute bondobam bangwakunko binahammeh. ⁴¹Amka jwanka ba obowu kambese wuna nde, chunwanə mah hanyin bən bonto ba eja, ngutumə oguchu wa bakə-bakə wu bana na nyansənə nki otətə wu asugu bokushi ba bakesə bana. ⁴²Inkii Nnangwanəm ezo, bineh hameh bieya su, Nnangwanəm onta, bineh ha meh ənwa su. ⁴³Nnaba eyuku, bineh hameh ejayi etsa su, kiboru, bineh sorusumeh su; eban ba efinkenko bineh nwankəchumeh su. ⁴⁴Banaka kotuhawunde, Tə'o, a eboyi aha kinalenə weh be ezo mam, ba onta, eyuku mam, kiboru, ebanko mam, efinkenko, ndəke kineh tanshi weh su. ⁴⁵Anaka kotu ejwanka bo nde, "Buchichin meh jwankan bən, kinwatə ki bidə nahatami wute wu bangwa kunko sunya bidə nahameh su. ⁴⁶Bangwa banaka ngutu eyakə yi bakə-bakəkunko, ba bahanə buchichin ha banaka yira edumyangə yi bakə-bakə.

Chapter 26

¹Abəsə yeso a mansə nē ejua engya ha, am juankam bakəsə banabo nde, ²"Biletaka nde ashikə esə ehiaərə ndəke eda yi ekyakəsə eka ba, aminyindu baka ha nwan wu ntə ndəke baka bandə wu.³Nki minyindu ha ba pasto bokushi ba bonto ba banzə ba səsə bam bokuna bərə pasto wu kuta banə tongu nəmkaɣafa. ⁴Bam agwana bəsə baka ko fumbusu ta nē yeso ndəke biaka wura wu. ⁵Bam juana nde, "Ada mbwe wu eda yingy hasu nki bonto baka nəngataba enyuna.⁶Mbwe wu yeso ana nē betanya obam wu saminu wu eban yi hyang, ⁷Embajeba yerə ba mbwe wu adum nē kilatə ki eya katsa, okasə omodu am yira ba, ba nkakə wu eta ogutsa am chimbi sha ofu wu Yeso katsa. ⁸Abəsə bakəsə bana ba lenə minyi ha, bam juande, "ofu ndu ebyasə engya ha ama nki enye? ⁹Ema nyanzə cika nde basa gutsaya nkakə ongwa ha ba bilengə bi amutum ndəke baka gaha bonto ba banə ba eshi."¹⁰¹¹Abəsə Yeso aletanə enəmana yiba am juankam bo nde "akana enyi binə tonsunəm okasə wungwaha? A naka kinwatə ki cin nki meh. Birə ba bonto ba eshi bangwa mbwe wu səsə, meh nkə dum ba bən mbwe wu səsə su.¹²Nki mbwe wu a chimbi sha nē nkakə wungwa mbingi wum katsa ha, ana minyindu nki abəsə basaka yii nē me. ¹³Bucicin me juankan bən, eja yi basaka tandə nē enka yi etarə yingya berə wungwa wusəsə, kiwatə ki okasə wungwa ananə baka yuton yi nki engakon bu."¹⁴Fumo oyuatə mbe baharə kunko, eedəkə yina a Yauda Iskariyoti, am ndə bərə ba pasto ba anka ¹⁵am juande, "A enyi binə biki bika hanə meh adum nde nha bə wu nya?" Bam makə hawu bilengə bi kuta okuməntə mbe oyuatə. ¹⁶Mbwe wungwa katsa ha am yarəshi enənga eefyarə yi aka hanə wu bobo. ¹⁷Gwa kigutsa ki eyarə eda yi egakə bakəsə bana bam ba bərə Yeso bo yende, "A omuwu aha onə kotun nde ki katə nyansə weh eja yi oka yanə bi eya bi eda yi egakə?" ¹⁸Yende, "yirandə nē ngungyu wungwa kəm bika fa ntə omodu bika juabu nde, 'Ntə wu eshangkya ajuande, 'mbwe wu a naka anshushua. Nka ya eda yinekyakəsə kabe ba bakəsə bam."¹⁹Bakəsə bangwa bam nnajeba bəsə Yeso a juankan nē bo, bam katə nyansə binwatə bi eya mbi eda yi ekyakəsə.²⁰Bəsə meleme ananə, am dum nki eya boku ba bakəsə bana oyuatə mbe baharə. ²¹Mbwe wu bana yanə ha am juande " bucicin nnə juankan bən, fumo ante oban aka ha chimbinde me. ²²Bam na esəma erəkə, wahama am bihingwa wu nde "nletaka ada me su, bərə too"²³Am kotu yende "wu anəfashinəm obo ntuka fumo bameh a wundu aka ko ha nē meh ba bonto. ²⁴Nwan wu ntə aka ngutu bəsə nyakə katə nē ofu wuna wu katsa zəkə minyindu ha, eka bihiyafa ntə ndu baka fuayata nəməh ebandə nginakəmha! Ema nyanzə chika nde basa də bwa ntə ndungwa su."²⁵Yauda ndu aka ha cinbind n wu ha am juanden wunnde " we ntə 'wu eshankya, bere amende?" am juankan wu nde "ojuana ka ba ofu wube"²⁶Abəsə banə yan ha, Yeso am tachunwa bi eya, am fa sha alam wu echin, am ketə gashi. Am ha bakəsə bana, am juande "kota ne, ya ne kingya ha, a egungyu yim."²⁷am tachunwa ntukandu, am takotu, am ha bo, am juande, "nwanə bən ba səsə. ²⁸Nki kingya ha a kinemkim nua juana katə, ki bana chimbishi nē nki esəzəkə ebəə yi bonto amutu. ²⁹Aminyindu ha, me njuankan bən, nkə nwa tarə bun mongoomo mu essangə yi bitə yingya ha su, tusande kigusa ki kisaka nwanə mu faa baku ba bən enggun yi Too wum kunko."³⁰Abəsə ba fanə adəkə, bam ngutu ndutu wu zeitun katsa. ³¹Yeso am juankan bo nde "Bən basəsə bika ndukun nki me, buchu wu nna ha nki meh, nki erə enyakə, "Nka musaloka ntəndu eleecu bi, bicukutunbi bika satəkə". ³²Zəkə minyindu kakata wu nbinkeka nya, nka yaci ekondu ba bən endə galiili³³Bituru am juande "dumzəkə nde basəsə baka gwa nki wehenya, meh nkə gwa su." ³⁴Yeso am juande "bucicin meh juankan weh buchu wu nna wu ngwaha baka jua zəkə ma nde ezakə ema tongu ha, oka dasə meh oguru kitatə." ³⁵Bituru am juankan wu nde, zəsə nde nka kii bokuchu ba weh nya nkə dasə wehsu . Bakəsə mba ba shikə nē ha bam juana ngwa miyindu nwe.³⁶Yeso am ngutuchu bobo eja yi banə tongunəm Getsamani, am jua ba bakəsə bana yende, dumshinə hanyi, me nka sondu nwandə nkyanam nka nondu Esangə." ³⁷Am tashi Bituru ba bondo baharə ba Zabadi bokushi bu'u, am yarə efaya esəma yi eruhua bokushi ba emotsu. ³⁸Am juankanbo nde, nrə ba efufotu esəma yim kunko bang tusa ekii. Dum nē hanyin ba etashi bokushi ba meh."³⁹Am dantə le nde ekondu nkyanam am gwa shi bushi buna katsa, am nondu Esangə yende, Tem ekanatami nya, halokashi ntuka wungwa ha a kyakəsə meh. Zəkə minyindu ha, a da envmana yim baka batəsə nē su, amadum jeba enəmana yi beh." ⁴⁰Am kyasəndə bərə bakəsə bana am fandə bo ba enumbuəm kuyoto, am juankan Bituru nde "weh, bikenatami ezənza cuba mehsu zəkəmbwe fumosu? ⁴¹Nwankə chunə boku ba enondu ndəke bika pərasə egwa yyira emakə lekunko. Otətə oma kotuka, egunya eda ba ankasu."⁴²Am kyasənde yi kiharə katsa am nondu, yende, "weh Tem wu, adum ndentuka wu ngwa akə chi kyakəsə ndə nka nwajeba wu nya enəmana yibe ema yisheshi ma." ⁴³Am kyasəba, am fakyasəbo kuyoto kəm, nki ashiwaba ama ruhuaka nga. ⁴⁴Am katə loka kyasəbo am ngutu kyasəba yi kitatə katsa enondunəm ejuanan essangə yi ejua fumo.⁴⁵Yeso am kyasən faba bakəsə am juankanbo nde"tusandə mpungwa ha bi numubu shin tan kuyoto ba edum nyangə? Lenə mbwe ama anshushua wu baka ha chimbinə nwan wu ntə abo wa bonto ba ebəə kunko. ⁴⁶Chunwanə nde kingutu. Lenə, ndu aka ha chiminə me ha ama anshushu."⁴⁷Arə ejua kəm Yauda fumo ante ndu oyuatə mbe baharə ha, am ba. Bonton amutu beyi ba boku nē buu bərə ba paasto ba anka boku ba bonto ba banzə ba bonto. Ba koka afaa bokushi ba bitə. ⁴⁸Ntə ndu aka ha

chimi ndənə Yeso ha, a kyaka bo nde "ntə wu nka nkamuna konə . konə wu"⁴⁹Obondu katsa am ba bərə Yeso am juande, "etongbiye-e, Ntə wu eshankya" am sosu ozoku wuna. ⁵⁰Yeso amjua bu-u, "wasəsem, na ki ebanə nde ena ha." miyindu ha bam ba, bam ha abo waba bam hakoshiYeso,⁵¹Obondu katsa, fumo wu ana nə bukushi ba Yeso ha am aka obo wuna, am tachinwa adawuna, am gwatə tachinshiya otu wu oba pasito wu kuta. ⁵²Yeso amjua, bu-u, "Fakashi adawube okwam wuna kunko, nki wahamam wu akonə ada wundu nwe a ba ada aka ki nə. ⁵³Enəmanan nde me kə tongun tami Tem, wundu ha an təmasə sha bakəse ba anka wu abetə ba baka cinə oyuatən mbe baharə? ⁵⁴Dəke omuwaha baka fa yishshi eya ngi, yende ema dum je baka nde engya ha aka gwa.⁵⁵Ambwe ndungwa katsa Yeso am juanka ebukuna ngi, "Bi baka ba ada aba bitə nki eko me bəsə Ntə wu buyii? meh dumnə ba bə eyika yi səsə otuta wu enyade kunko meh shankya nəm, dəke bidə ko meh su. ⁵⁶Dəke yingya egwanəm nki efa yishshi kiwatə nki bonto ba eha enka ba nyakə katə nə." kakata wu engya ha bakəse mbo bana bam katəloka shiwu ban longuntu shi. ⁵⁷Nbo bana konə Yeso ha, bam tandə wu bərə Kayafa pasito wu kuta, ejingi bonto ba enyakə aba bonto ba banzə ba amutu wu bonto ba bokuna nə. ⁵⁸Ndəke Bituru ame batəsə wu ejida, ta tusandə antendu obam wu ngum. An yirandə ante am dum boku ba bonto ba anka nki ele ki kika cimiya nə hanyondu⁵⁹Mbwe ndu wungwa katsa ba pasto ba anka ba bonto mba anka bam yarəshi efiarə yi awura ofu wu Yeso katsa. ⁶⁰Badə fwayata su zəkə fumo ezəkə nde bonto ba eha ekotuna yi awura bana ba mərəsə ka. Kakata bonto bomonbo baharə bam cimbiya ⁶¹Bo yende, "Ntə wungwa oka serəsə otuta wu enyade Esangə, oka lookyasə wu esə etatə kəm. ⁶²Pasito ndu kuta am cunwa ete am jua bu nde, "okə jua kinwatə kimosu? A ekotuna yi ahanyi mam banə nan weh?" ⁶³Yeso adə ka eya su. Pasto wu kuta wungwa yende, "Nkotu haka weh ba edəkə yi esangə yi enyangə, juankan bəsə a weh Almasiwu, nwan wu Esangə." ⁶⁴Yeso am kotu hawu, ojuanaka ba ozoku wube. meh juankan weh, kaka wu mbwe wungwa oka lah nwan wu ntə edumnəm obo wu kayana wu ekya,ebanəm kifuku ki abətə kəm"⁶⁵Pasito ndu kuta am sarəsə ebarə yina yi esoru, yende, "A na date! bi nənga tarənəm enyi yi engwa tarə? Lenə, mpungwa bi ngwaka edate ngi. ⁶⁶A enyi enəmana yiban?" Bam kotu bo yende, "A yesa ka ekii. ⁶⁷Bam yuruko wu ba azongu kubishi, bam bunbu wu, bam mambuku wu ba abandə waba, ⁶⁸Bo yendə, juankan katə ba bəsə, wweh Almasiwu. A anu a musa nə weh. ⁶⁹Bituru edumnəm obam ndu kunko, obbaa nwan wu okasə am ba kanako yende, "weh nwe orə ba Yeso wu galili." ⁷⁰Am ya abə ekondu yiba basəsə, yende ndə leta ngwa kiwatə ki onəjuananəm katsa su."⁷¹Am cunwan ecimi eben katsa, hanyo nwe nwan wu okasə obaa am le wu am jua ba bonto ba banə hanyo "Ntə wungwa ha anarə ba Yeso wu Nazarati." ⁷²Am yabun abə, tusaba ebutsa, yende, "Ndə leta ntə wungwa su."⁷³Kakata wu mbwe nkyanam ba banə temnəm bu bam ba anshushua ba Bituru bam jua bu nde, "ema ko ka bucin a weh fumo wu ba kəm, nki enəm yibe ema puuka we." ⁷⁴Am yarə shi ebutsa yi ozoku wu bəə, aka juananəm nde, ndə leta ntə wungwa ha su," aba ndokatsa ezəkə emtongu shi. ⁷⁵Bituru Am nəmanashi ba etarə yi Yeso ana juankan nə wu, "Ezakə eka tongu zəkə ha oka ya abə wa eleta meh oguru kitatə," Am cimi ndə kubin am gya bang.

Chapter 27

¹Bəsə ki yika nə, ba pato ba amka basəsə babonto ba anka ba obirə kəm bam ngwana bəsə baka katə boku nə azogu nde bama wura wu. ²Bam kandə shi wu, bam handə wu bagomnu Bilatu. ³Mbue wu yauda, wu ana gusayanə wu, a lenə bama mbəka ka ejua nde bama wura yeso, am nənga egwa kyansən nde oma haka kyasə ata wa anwenzerə wabana hanəwu okuməntə mbe oyuatə wa ba pato ba amka bokushi ba bonto ba anka bangwa bana hanə wu ha. ⁴Yende, "Nnaka bing bibəə ba ntə wu adənə ena ebəə su" Bonto mbangwa bam makə wu nde, yibasə kunko enyi, Ngwa shi bi wendu. ⁵A lo katəshi bilengən bi ashindo otuta ndu edekəm am katəlokashi bo, am ndə am rukesəshi ofu wuna. ⁶Ntə wu anka ndu ba pato amtacunwa bilengən bi yende, "Ada yere-yeresu okingə kunko nde ki fa bingyaha edudu kəm, nki a bilengə bi kinəm. ⁷Bam ngwana ba egungyu yiba, bam ta bilengən bi bam gusa tashi eja bərə ntə wu ezonzu asuna nki eyi eyuku. ⁸A nki miyin bam tongushi ejangi eja yi kinəm sətə mpungwaha. ⁹Binwatə bi bana juananə ozoku wu ntə wu eha ekum Irimiya kunko eyishe nə nde, "Bam ta bilengə ata wa nwen-nwen okumənti mbe oyuatə ogutsa wu ba Isərela bana fanə ofu wuna katsa. ¹⁰Bam ha nki eja yi ntə wu ezonzu asuna, bəsə wu eyuanmshi ana hanə me eya. ¹¹Yeso am tanshi ekundu yi gomna, gomna am bihi wu, "A weh ngum wu Bayauda ?" yeso am kotu hawu, "Abəsə ojuananə". ¹²Bəsə ba pato ba anka ba bonto ba anka bana bihinə wu, a nadə kaha bo eyasu. ¹³Bilatu am makə wu, odə ngwa okingə wu banə batəsən weh busu". ¹⁴A də ekahalewu eyasu zəkə nkyanam, gwomna ndu am yira egishu bang. ¹⁵Mbue wu eda yi gomna anə ha cimiyanəm ntə wu ba finkyə nə fumo wu bontonbo ba cia nə. ¹⁶Mbwe wungwa katsa barə ba ntə wu buhi ba letanə anəyanəm efinke, wu banə tongunəm Barabas. ¹⁷Bəsə ba bokunanə, Bilatu am makə bo nde, "a anu binə kotun nde nloka hababə, Barabas, bere yeso wu banə tongunəm Almasiyu". ¹⁸Nki a leta ka ba tabawu nki ba shinəwu nya. ¹⁹Bəsə a dum nə eji edum yi okingə katsa, okana am təmasə fandə wu nde, " cimi bing bi ntə, wu a adnə ebəə wungwa kunko , Nki ngwatsa ka eyakə yi azem ofu wuna katsa." ²⁰Mbue ndungwaha ba pato ba anka ba bonto ba banzə, bama sofa ka bonto nde a lokahababo Barabas, bama wura yesu. ²¹Gomna ndu am bihi ngwa bo, "A anu binə kotunəm nde nloka ha bən" Bo yende, Barabas. ²²Bilatu am jua bobo nde, "A enyi yi nka nanə ba yeso wu banə tongunəm Almasiyu ha, Basəsə bam kotu, "Bandəhə wu. ²³Am jua nde, "Nki enyi, a ebəə yi aha, a nanə" Bam kotu, eyagang, Bandənə wu". ²⁴Bəsə Bilatu alenə aka də natami kinwatəsə nki eda yi enana eka cunwatamishi, am ta mongomo am yuamshi loka shi abandə wana wo ekundu ngi ba, yende, "ndaba ebəə, kinəm ki ntə wu adanə ebəə wungwaha su, Nanə kinwatə ki bi kotunə. ²⁵Bonto basəsə bam jua nde, "kinəm kina kima dum afu wabasə katsa bəsə ba bondo babasə. ²⁶Am loka hababo Barabas am warə shi yeso bisangəna am handə wu bobo ndə ke baka bandə. ²⁷Bonto ba ekangərə bam takoshi yeso bam tandə wu ejingi ba ekangərə banə bokunanəm banə nanəm cue wuba. ²⁸Bam shu loka shi wu, bam farshashi wu ndarə wu huang. ²⁹Bam fasha wu ndarə wu ayakə kafa cində ofu wuna, Bam hawu kitə ki ecu obowuna wu kayana, Bam gwa gunshi ekundu yina baka gen wu, ba ejua nde, "Esə yibe ema daha, ngum wu Bayahuda. ³⁰Bam yuru kowu ba azongu, bam kotanshi kitənki bam musa fasha wu elakatsa. ³¹Kakata wu ba geejanəwu, bam takacunwa ebarə ngi ba locunə wu ha bam sorusu kyasəshi wu ebarə yina, bam ta cində wu eji baka bandə nə wu. ³²Bəsə ba cimiyanə kubin, bam faba ntə mondu wu, Bakurame edəkə yina a Siman, wu bana tako shi nə nde andəcu bobo ndəke aka cuata elendəgi. ³³Bam tusandə ejimongi banə fongunəm Golgota, eja yina ha nde, "eja yi mufifiotu". ³⁴Bam hawu mongomo mu fiyong mu ba bikəsanə ba bi elula, Bəsə a dukusu nwanə am dasəshi enwa. ³⁵Kakata wu ba bandə wranə wu, bam lo edoo nki ebarə yina yi esoru. ³⁶Bam dumshi baka leyan wu. ³⁷Bam nykə katə shi ofu wu na katsa binwatə bi ba konə wu katsa, "Ongwaha a ngum ndu ba Isrela. ³⁸Bana bandə wu ba bonto ba buhi baharə, fumo kayana wuna fumo kambese wuna. ³⁹Bonto ha banə cinəm baka lekəkən wu baka jikerən afu. ⁴⁰Baka juanande, "wendu ojuananə nde okasərəsə otuta wu enyade omlokyasə wu esə etatə, tamshi kwe ofu wube, Adum nde a we nwan wu Esangə nya, cisha elendə yingya katsa. ⁴¹Amiyindu ba pato ba kota bana banja nə wu ansha, ba bonto ba enyakə ba bonto ba banzə, baka juanande. ⁴²A tamshi ka bomonbo adə tamshi tami ofu wuna su, a ngum ndu ba Isərela, a cisha kəma, elendə ngi katsa, kika habucicin bu. ⁴³Bəsə a kotu fananə ba Esangə ngi, ema ta cisha kəma wu, nki a jua nde, "Meh ba Esangə a fumo. ⁴⁴A miyin du bonto ba buhi ba bandə cu nə wu boha banə elekəkənwu. ⁴⁵Gwa a tan Esankatsa effu em facu wurashi, berə ogokufumo tusandə mbwe bi lengə bitatə bi mereme. ⁴⁶Mbwe bilengə bitatə bim nashi ha, yeso am tongunwa eya gang nde, "Eli, Eli lama sabaktani, egah yinayi nde, "Esangə yim, Esangə yim, olelokame ndeyin. ⁴⁷Ba banə temnəm anshu shua bam ngwa miyinha, bo yende, "A tongun Iliya. ⁴⁸Abando katsa omondu am tuwarə ngutu am ta ko shi banfiere ba eyua am dotufashi mongomo mu fiong kunko am katə shi ozoru katsa am hanwandə wu nde a nwa. ⁴⁹Ba bashikenə ha bo yende, "Halokanə wu ki letan səsə Iliya ndu aka shuwa tamshi wu. ⁵⁰Yeso am nharə ba eya yi anka amlokashi otətə wuna. ⁵¹Ebarə yi etacu eben yi otuta wu Enyadeh om sarə ga shi kihyarə yarə abətə cisha ashindo, Ollo am shishekə, ata am tekəkə. ⁵²Ezom em baka, bonto ba bana numbunə kuyoto amutu bam binkyə. ⁵³Bam cimiya ezom kunko kakatawu ecunwaba yina, bam

yira ngungyu wu sheu kunko bam makə kya egungyu yiba ba bonto amutu.⁵⁴ Bəsə ngum wu ba ekangərə ba bonto ba banə leyan yeso ba lenə eshishekə ngi berə ba binwatə bi bina gwanə, bam loucatə bo yendə, "Bucicin ongwa a nwan wu Esangə.⁵⁵ Bikasə amutu ba bana batəsə nə yeso Galili kəm ndəke baka nwankə cu wu bama temka eji da baka leyanəm.⁵⁶ Bonbo kunko Maryamu Magdalin, Maryamu man ndu Yeso ba Yusufu, ba man wu bondo ba Zabadi.⁵⁷ Mereme ntə mondu wu mfa a ntu wu Arimatiya am ba edəkə yina a Yusufu wundu nwe a kese wu Yeso.⁵⁸ Am ndə bərə Bilatu enondu nde a hawu mbingi wu Yeso, Bilatu am ha eya nde bama hawu.⁵⁹ Yeso am tashi mbingi ndu, am locushi wu ba ebarə yi sheu.⁶⁰ Am fa yirandə wu ezom yi a nayansə katənə eta emongi kəm, Am bingərə taba eta yi kuta eben ngi ezom katsa am ngutushi.⁶¹ Maryamu Magadalin ba maryamu wu fumo ha edum nəm ezom ngi gungyu.⁶² Kiyika cunwa ha, kakatawu kigutsa ki enanyasa katə, ba pato ba anka ba Bafarisa bam bokuna ba Bilatu.⁶³ Bam jua nde, "Ntə wu obam, ki ngakoka mbue wu ntə wu eyesə bonto wungwa ananə ha, ana jua nde "kakata wu esə etatə Nka cunwa'.⁶⁴ Nki miyin, ha eya bama nwankəcu ezom yingya esə etatə, miyin sunya ba kese bana baka ba hitashi wu, baka makə bonto nde, A cunwa ka akum kunko, Ndəkə yi eka gwanə egyukushu katsa ha eka bihya ci yi ena gwanə ha.⁶⁵ Bilatu am makə bo nde, "Tanə bonto ba elecu eja, lecuənə bəsə bi ka nataminə".⁶⁶ Bam ngut bam lecu ezom ngi, bam musa katə etam yiba ezom ngi katsa bam nwankə cu yi.

Chapter 28

¹Npungwaha kakatawu Asabat, Kibanma eyika yi kigutsa ki fumo esə yi echon mbe ehiare kəm, Maryamu Magadaliya ba Maryamu wu fumo ba ban nde ba ley ezom ngi, ²Olo am eshisheke ba anka nki kese wu Essagə a shuwa ka, a bingərə loka ka eta ngi ezom am dumshi katsa, ³Kifanə (Onwomuno) wuna wende a ehare yi ogwa ebarə yina wende wende a wuratə yi mongomo mu abumbu, ⁴Bonto ba enwankə cu ejangi bam tayingə nki buchatə bam dum shi wende akum⁵Kəse wu Essangə am make bikase bagwa nde, kadə lone buchatə su nleta nde binəga ban Yeso wu bana bande katə nə elengə katsa ha, ⁶Ada hanyi su, a cunwa ka bəsə kəse ona a juana nə, ba nde bi ley eji bana numbusu nə wu, ⁷Nde nə Pyapya bi makə ba kese bana nde a cunwa ka akum kunko lenə andə ka Galili Hanyo bika lenə wu ley nə makə ka bən.⁸Bikasə bangwa bam na pyapya bam katə loka shi ezom gi ba buchatə ba anworu bam tuware make ba kese nbo, ⁹Yeso am kacuba bo yende me tan bən bikasə bam ko shi aguru wana bam nyade wu, ¹⁰Yeso am juanka bo nde "kate lonə bucatə su, nde bi make bondo ba mom bama nde Galili, hanyo eji baka ley nə meh"¹¹Nbwe wu bikase bagwa bangutu ne, bonto mbo, mba elecu eja bam yirande bam yirande bam yiranded ngugyu ndu kunko bam make bonto ba anka ba ba Pato bi nwate bi ba gwane, ¹²Ba pasto bam bokunashi ba bonto ba banze bam makəkana nsere binwate nbingyaha katsa bam ha bonto ba ezənza bilengə bi amutu. ¹³Ba makə bo makə nə bashikə ne ha nde ba kese ba Yeso bama batsa ka bucu ba yita shi ekum ngi nbwe wu kina nbwe wu kina numbu nə kuyoto ha ¹⁴Ekum yigyaha emtusafa gomna nya, kika yekə wu kin mu tashi enemana yina kin gashi bən ba ehishu. ¹⁵Bonto ba elecu bagwa bam kota bilege bihyaha kinwatə ki ba makə nə bo, Ekum yigyaha emacikəna ka Bayauda kem rusa ba nna. ¹⁶Ba Kəse bana oyuatə nbe fumo bam ngutu shi galili ndutu wu Yeso ana makə nə bo. ¹⁷Bəsə ba lene wu bamfen (gun) ha wu bomombo ha bam eyanəm abə¹⁸Yesu am ba fa bo yende " Ekya yi enə abətə enə abətə ba ashindo yi səsə bama ha ka me, ¹⁹Nde nə bi nka kya bonto ba səsə bika cimbin nbo mogomo mu shew, ba edekə yi tətən ba yi nwan bayi otətə wu shew, ²⁰Shankya nə ba bama batəsə binwate bi makə kya nə bən bi səsə ley ne nre bə etusa egyukushu yi berə

Mark

Chapter 1

¹Egyaha a eyarə yii etarə yi Yeso Kristi nwanuwu Essangə, ²A besə bana Nyakənə Eshaya Nkoha Ntewu Eha Enka Yi Essangə. Fanə Eshi Me təmasə banəm Obawum Ekondū Yi ban wu aka nanyasə nə ojohə wu bə, ³Eya Emongi yi Tongunem Ochanko Nde nki enanyansənə Eyuhu yi To' Toruru. ⁴Yuana ana ba ana nanəm baptisima ochanke bəkuhii ba eha etarə yii essangə nki ekazəka ebə. ⁵Bəntə ba yahuda bəkuhii ba urushelima basəsə bame cimbiya fawu ezorū yii jədankə ame nahabə baptisima ba epuzəka ebə. ⁶Yuana ha anasurunəm kiyu kienyam yi ekun bləkushii ba kikanəra ki ekandə ogyu, bieyabina Eyəku ba bambwa. ⁷Ana hanəm etarə yii Essangə nde ntə omdəndu akaba kakata wum wu achinəme ba enka gbang wu bigirə bi, bibanko bina zəkə enkə sensə tamisu. ⁸Mə nambən baptisima ba mōngomə, wu akabanə kakata wum ha aka nabən baptisima ba otətə wu sheu. ⁹Ena gwaha, yeso ana cimbiya ngungyu wu nazarati galilinko, yuana ananawu wu baptissima ezorū yii jədan nko. ¹⁰Ba chunwa yi yeso ezorū nko ha, abətə a me mbaka, ame le otətə wu sheu ome shuwa wende a ebumbu otem sha wu katsa. ¹¹Eya enshuwa abətə nde aweh nwanom wendə esəma yiim ye lanəm baweh. ¹²Ndəke otətə oñcici tawu ocha nko. Anarə ocbha nko esə bonto baharə, otətə wu asungu on emakele wu. ¹³Anarə ba enyām yi ibəə o Chaduj nko, ndəke bakəsə bameba efem hawu. ¹⁴kakata wubana kənə yuana ha, yeso ana yira də galili nko ba etafərə yii essanjgə. ¹⁵An juande mbwe anaka ekya yi essangə ema-a o mā ashushuwa. kakəlokanə ebə bii hanə bucin ba etarə yii essangə. ¹⁶Acində nə gam wu galili gungyu ha am le Siman ba Andrawus nwanəman wu Siman, bam llo fanəm bawata baba inkii anarəbə bonto ba ekə eshu. ¹⁷Yeso anjuankbə, batsəsə nəməh anka kyanənbən bonto ba ekotaba bonto. ¹⁸A bandə kasa bame hazəka ba wata baba, bame batətə wu. ¹⁹Ba ejici sondu yina nmkyanamamle Yakubu enkyanam Yeso nwanəwu zabadi ba Yuana nwanəman ba narə kurunkə beh nanyansənəm ba wata baba. ²⁰Ametəngbə, bame hazəka chuba Zabadi bokushii ba bonto baba ba chuweh kuru ndu nko bame batəsə wu. ²¹Kigusa kii asabati bame yira bakaparnaum nko Yeso, ame yira nde otuta wu enyade essangə nko am snhangbə. ²²Edumbə kinwatə ekeke inkii ba angwaka bəsə anə shang bə ba eyayii anka ada bəsə bnonto baba ba enyakə su. ²³Abandəkasa otuta wu enyade nko ntə wu otətə wu bə anloka chunwa kiyu. ²⁴Am juande enyii ekatəbəkunə bəsə ba weh Yeso wu nazarat? bərə obande ocishi bəsə? Nletakaweh aweh wu shew wu essangə. ²⁵Yeso am kerə otətə wubə wungwa wu yende, dum shing, cimbiya mbingi wu ntə wu ogya nko. ²⁶otətə wubə wungwa ome chuwa lo

ntə ɔ,ɡwa ashindɔ, mbweh ndu ɔtətə ndubə wungwa ɔna cimbiyanə ha, ɔMe bande kiyu kii anka.²⁷ Ekëké enyiishe katəshii bontɔ ankɔ ndəkə bame bihingwa afuwaba nde, enyii minyii, eshang yii fa bokushi ba eya yii anka, ema naka atətə wa bə weh ngwa hanwu an batəsə eya yii nayii.²⁸ Nsəre wu na wu an cimbii wura shii ngungwa wu galilii nkɔ.²⁹ Bəsə ba cimbiya nɔ ɔtuta wu enyade essangə nkɔ ha, ba me yii raba ɔbam wu Siman bən baAndrawu bokushii ba Yakubu mbən ba Yuana.³⁰ Mbwe ndugwa ha katsa, ɔzəm wu Siman ana nùmbuka ba ɔfifi, ba me juanka Yesɔ.³¹ Ame ba fa ɔzəmna duha ame kɔ wu ba ɔdɔ an gekə chunwa wu, ɔfifindu ɔme hazəka wu an chunwa an yarə efen ha bɔ.³² Maleme, ba egwa yii kigusa ba me taba wu bontɔ ba ebankə bokushi ba atətə wa bə a yira nɔ bɔ.³³ Ba me bokushi yii she ebən kasa.³⁴ Ame takan dəsə amutu, bahanə, ba ebankə yii efəkəm, efəkəm, baba banə ba atətə wa bə ha ame musatanshi atətə wa bə amutu, ame dasə bajata ejuana chunwa inkii bar ba eletaka awu anu.³⁵ Ame tɛ chungnwa ezakə etəngu kidəyika an wura tansu a ndə ejeyimongi yii ntəmɔ ada hanyɔ su, ame nɔndu essangə hanyondɔ.³⁶ Siman bokushii babomɔmbɔ ba ba na nɔ bu-u ba me zangə wu.³⁷ Bana fayata wu ha ba me makəwa ndə wahamam ehanghn weh.³⁸ Ame juankabɔ nde kii ndə nɔ eja emɔngi nkɔ ba ngusyu ba banə abebarə ndəkə nka makə gwabɔ etarə yii essangə nweh. Akindu nna ba nɔ hanyii.³⁹ Am kafawuta berə wu galilii nkɔ ba ejua yii essangə atuta wa enyade essangə kɔ aka nəm atətə wa bə.⁴⁰ Ntə weh kunkaysn shi akantə ame ba fawu enondɔ wu nde akɔtuka nya a kwarə takandəsə wu ame gun enɔndu wu, ɔkɔtu kanya takandəsə me.⁴¹ Esəma yii yesɔ emban nkii ntəndu ki banki huang ekunkayashi akantə du ame makə wu nde nkɔtuka takandə.⁴² Ame embwendu katsa ntəndu ametakandə shii ame dum shew.⁴³ Yesɔ an hawu-u egwana am muwu ɔtu ɓang am sheshiwu.⁴⁴ Am mu wu ɔtunde akadə zəkə emakə ntə ɔmo su, andə amakəkya ɔfu wuna wu ba ɔba wu essangə aka hama efyang yii shew yii eshue zəka abəsə Musa ana hanə eya yii enka yii anka inki ejuana echin yii essangə nki bɔ.⁴⁵ Bɔ ana chiminə ha, ame enka makə wahamam angwa, emfa Yesɔ adə ji chi hesə nəm kubin ungungyu didnkosu. Ame ngutu ame tem ejayii bontɔ bada hanyɔ su, miyindu zəkə ha bontɔ bame bafawu-u ejankɔ

Chapter 2

¹Bəsə ana kyasə'banə kafarnahum esə nkyanam nko, bontɔ bangwa bam nde arə obantəte ²Bontɔ bam bokuna hanyɔ eja susu tusade eben katsa, yesɔ amjuana ejua bobɔ. ³Bontɔ bomombɔ bam'taba ntə wu eban'yi enwamshi binarə, bontɔ banyə bana kotabanə wu. ⁴Badə taba'tami wu anshushua su nki emarə yi bontɔ ha bam kwaka shi efumbungi otuta wu eji Yesɔ anə ha. Bam leh'tokusa shində bam fayaira shi ntə wu eban wungwa, kwakərə wunawu katsa. ⁵Bəsə alenə buccin buba, yesɔ amjua ba ntə wu ebanwugwa, nwan bama sɛloka ebəə yi behh. ⁶Bomombɔ ba enyakə ba dumka, barə enəmana nko. ⁷Ekana muna ntə wungwa aka juananə minyin? ana'dateka ba essangə ama anuaka sɛloka taminə ebəə yi ntə "adajeba essangə sunya?" ⁸Mpunwugwaha Yesɔ aletacində ka kinwatə ki banə nəmananəm esəmayiba kunkɔ. Yesɔ amjua bobɔ nde "binəmanan minyin esəma'yiban kunkɔ nki enyi?". ⁹A enyi enyanzəcinə nde bama makə ntə wu eban wungwa? bama sɛlokaka ebəə yibe bere cunwa tako kibarə'kibe ɔngutu. ¹⁰Ndəke bika leta nde nwan'wu ntə arə ba anka berəkəm wu esɛloka ebəə, "an juanka ntə wu eban wungwa, ¹¹Njua'bawe nde ocunwa, tako kibarə'kibe ɔngutu obantəte." ¹²Am cunwa amta kibarə kinaki, am cimbiya otuta ndunkɔ bontɔ be lenwu, bobasəsə egiushu emnabo, bam kokyasə essangə, bo yende, "kidə lele kinwatə bəsə kingya hasu." ¹³Am cində abəbarə wu kilembəsə kimonki, bontɔ basəsə bam ndəbiwu, am eshan'kyabo. ¹⁴Mbwe wu ana cindənnə am'le Levi nwan'wu Halfa edum'nə eji ekota ofen, amjua'bu nde, "batəsə ba meh". am cunwa am'batəsə shi wu. ¹⁵Mbwe'wu Yesɔ a yirandənə bərə Levi eyanbi'eya, bontɔ ba ekota ofen, ba bontɔ ba bing bi bəə amutum bam ndə bi wu bokushi ba ba kese banabo ¹⁶Bəsə ba enyakə ba banə bafarisa ba lenə Yesɔ eyan bi'eya ba bontɔ ba bing bi'bəə, ba bontɔ ba ekota ofen, bam juana ba bakese bana nde, akana enyi anə'yan ba bontɔ ba banə kotanəm ofen ba bontɔ ba bing bi'bəə?" ¹⁷Bəsə Yesɔ angwwanə minyin ha amjua bobɔ nde, "Bontɔ ba banə ankanka badə nənganəm ntə'wu ekwarəsə, ajeba bontɔ ba badanə ankanka su baka nənganə ntə'wu ekwarə. Meh ndə ba nki bontɔ ba buccin ha'su, eba yim anki bontɔ ba bing bi'bəə." ¹⁸Mpunungwa bakəsə ba Yuana ba Bafarisa be'jinəm ozɔku, bontɔ bomon bamba ba bihində wu, akana enyi bakəsə ba Yuana ba bakəsə ba Bafarisa banə jinəm ozɔku babe'h badə jin'su?" ¹⁹Yesɔ amjuakanbɔ yende, "Adungu'wa ntə wu eda aka ji ozɔku ba ntəndu eda ande atamba ba bobɔ'eh? Adumnde barə bu nya bakə ji ozɔku su." ²⁰Ndəke esə eka'tusaba yi baka takanə ntəndu eda kaba ha, esəngə gyaha'nkɔ baka yarənə eji ozɔku. ²¹Ntə'wu aka rubokunə otu'wu ebarə yi fah ba ebarə yi ku su. Nki ebarəngi ku ha eka sarə biya monsu shi, egyaha ama esarə yi bəə ²²Ntə'wu aka fanə bi enwa bifah kiburu ki ku nkɔ su, bi enwanbi bika na tokusashi kiburunki bin cimbishi banjiyashi bi enwambi ba kiburunki. Nki minyin ha bi enwanbi fah ba fanbi kiburu ki fah kunkɔ" ²³ki gutsa ki Asabat am ndə onum wu essangə, ba bakese banabo bam saboku nəm essangə ngi, ²⁴Bafarisa bam jua bu nde aka na enyi banə nanən ki nwantə ki kide nyazə nde ba na kigtsa ki Asabat su'e? ²⁵yeso an jua bobo nde bide gingərə le su'e? kinwatə ki Dauda ana nanə mbwe wu ana ngwa nə ezo wu ba bontɔ ba ana nə bobo.

²⁶Bəsə ana yirande nɛotuta wu essangə kəm mbwe Abiyata ananə fris, ana ya bunambu detə bu a jeba fris aka ya nə bu an ha ngwa ba a nə bobo. ²⁷yeso yende ba na Asabat nki ntə badə na ntə nki Asabat su. ²⁸Nki minyin nwan wu ntə a to'o ba ndu Asabat.

Chapter 3

¹an yirandə otuta ndi mondu wu akusanə obo arə hanyondu. ²Bam fawu ashi ba le səsə aka kwarə kigutsa ki Asabat? ndə ke baka tandə wu eji okingə. ³Am juanka ntə ndu a kusa nə obo ha, cimbiya ante hanyin"

⁴Am makə bo, "Ema nyanzə ka nde kigutsa ki Asabat kina Echin bere kina na ebə?ki tamshi ofu bere ki wura wu?" Bam dum pen shing. ⁵Am nwankə kafa bo ba Esəma, Enanəm Esəma nki ebandə esəma yiba,am juanka ntə ndungwa nde "haba obo wubeh" am handə obo ndu om tagandə shi.

⁶Bəsə bafarisa ba ciminə, abandə katsa bam ngwana ba bonto ba Hiridu bəsə baka wura nə wu. ⁷Yeso am cunwa ba bakese bana bam ndə ebam yi ezoru katsa, kikun ki bonto amutu kim cunwa ba Galili kim batəsə ba wu boku shi ba berə wu Yauda.

⁸Ba wurishelima, ba berə wu Edom, ba konko wu gam wu Urdum omuwu Taya ba sidon ebokuna yi kuta emba kanako nki, bama ngwaka binwatə bi anə ananəm. ⁹Nki elo efinkena yi bonto, an makə bakese bana nə, bama katə nyasə ha wu kuru wu nkiyanam fumo.

¹⁰Nki a kwarə bonto ba biban bam yetəna nki edukukowu. ¹¹Atətə wa tununu mbwe wu a le nə wu, a gwanə ekondu yi na ba bihi wu aka juananəm nde, "a weh nwawn wu Essangə,"

¹²Am kerə wo bang nde amakadə ta cimiya wu su ¹³Am nwa eta katsa am etongu ba banə esəma yina kəm, bam nwa fa shi wu.

¹⁴Am catacuwa ouatə mbe baharə, ndəke baka dum bu, oka təmasə cimində bo nki ejuwa yi Essangə,

¹⁵Ndəke baka fwaya anka wu ekwarə ba ekunwa atətə wa bə.

¹⁶Siman (wu ana hanə edəkə yina Bituru), ¹⁷Yakubo nwan wu Zebadi; ba yoana, nwa nəman wu Yakubo (wu ana tongu nə Boanagi, wu ega ngi enə, nwan wu ebandəkə);

¹⁸Andros; Filibos; Bartulomi; Matta; Toma; Yakubo, nwan wu Alfawus; Siman wu Zilot;

¹⁹Ba Yauda Iskariyoti; wu ana gusaya nə wu ha. gwa am yira ba kuku. ²⁰Bonto mbo bam bokuna ba bun, emfa bo bam makəzəkə cu ba eya bi eya.

²¹Mbwe wu adungu wanawo ba bondo ba man ba ngwanə miyin, bam ngutu ekotaba wu, nki ba juande "ada enəmana yi km su".

²²Bonto ba enyakə ba bana cimiya nə wurishelima bo yende "arə ba otətə wu Bilzebu", onə tonsun a fwayanə anka wu ngum wu ba anə kungwa nəm atətə wa bəwangwa". ²³Am tongu boku bo, am juana bobo egakəm yende, "ekanamuna otətə wu asungu oka kungwa tami nə atətə wa bə"?

²⁴Adum nde engum emga kəm kihiarə, engumngi ekə temsu.

²⁵Adum nde otota om gashi kihiarə, okə temsu. ²⁶Adum nde otətə wu asungu wungwa orunwa kyasə egungyu yina katsa om ga kihiarə, okə temsu, a egwa yi na.

²⁷Erəha wu aka yira taminə abom wu etasə nde a biasə wu su su eka dum jeba nde a kokangərə shi tama wu nya; gwa aka na biasə hierə otuta ndu, ²⁸Bucicin meh nə makən bən, baka səloka wura ebə yi bonto ba na wura nə yi səsə, boku shi ba ejuana biasə yi baka nanə;

²⁹Erəhande wuahamam a juana biasə nə ba otətə wu sheu adaba esəzəka su bakə bakə, a yira bakəka okingə wungwa kunko"

³⁰Nki bana juana nde, "Arə ba otətə wu bə ha". ³¹Man ba bonto ba man bam ba hanyondu, barə kubin bam təmasə fandə wu nde ba etongun wu.

³²Kikun ki bonto kima dum kafa ka wu.bam makə wu nde, "le ma ba bondo ba ma barə kubin ba enəgan weh."³³Am kotu ha bo, "A ba anu ba mom ba bondo ba mom"?

³⁴Am nwamkə fana bonto ba badum kafa nə wu, yende, le nə, mom ba bondo ba mom barə ha!

³⁵Nki ntə wu anə nan kinwwatə ki Essangə nya a bondo mba mom binumbusu ba bikasə, ba mom ndu nwe."

Chapter 4

¹Ame yarə shi ba eshang kya ebam yə ezoru yə kuta kasa. bonto amutu bame bəkunafaba, wu. am cuwa an yəra shə ku'uru wu ezoru yə kuta egyaha nkɔ. an dumshə. bontobɔ basəsə ba bana bəkunanəha banarə ebanmgə ezoru kasa. ²Am eshang kya bɔ bəwatə amutum egga-a kunkɔ, eshangə kunkɔ, am juanka bɔ de. ³"Fuketən! ntə oməntdu andi esa efə. ⁴Efə eməngə eme gwashi abəbarəwu ojohɔ, biyun bime sayamshəwa efəgə. ⁵Efə eməngə eme gwashi kitata ki ki daba olɔ bang su, efəyingya eme mii chunwa, shə pyapya nkə olɔndu adə mərəkəsɔ. ⁶Kəkusa kən cənbiyaha, efəgə eyarəshə, nkə agangəna adə fayata olɔnkɔ əera olɔnkɔbangsu, kən kusasshə. ⁷Efə eməngiha eme gwashi ayakə kasa. ayakə wagwa ankyawura angəbibəko shə efəgə ha ede nabun cwansu. ⁸Am juankabɔ nde, "wanəba atu wa engwa, angwa" ⁹Efe eməngə eme gwa olɔwu'u chən kasa, eme kya emmuh, essangə emənge okuməntə mbe oywatə, eməngə okuməntə oguru kitatə, eməngə okuməntə oguru kichən. ¹⁰Mbwewu Yesɔ ana nə kə kana, babananə ashusuabu bəkushə ba bakeseh banabɔ oywatə mbe baharə, ban nawu ebihigwa nkə egga-a gə ejua. ¹¹Am jua bɔbɔ de lenə ba nyarə kyaka bən obam wu edumbakəwu esangə, ndəkə bərə boməmbɔnya kaba ega. ¹²Ele ba ashi bellenim miyinduha badə letansu, engwa be-e engwanəm, badə ngwatacherənsu, ndəke baka pirasə ekyansinba ba shuwa zeka ebəyibasɔ. ¹³"Bəzəleta egga-a yegyasuwe-eh? amuna bəkaletanə esabu yingya?". ¹⁴Ntəwu efə egyaha emakəkyan nde a sanəm ejua yə esangə. ¹⁵Efəyi enagwanə abəbarə ojoho, ega yə ejua yə ba badumnə ba hanəbɔ etarə yə esangə. esəma bangwanə ezi yangwa mbwesu ntə wu asungu amba antaka chuwa shə ejuangə ba ngwanha esemayibakonkɔ. ¹⁶Efə yi ena gwanə attakasaha, aba ba ngwa shinə etarə yi esangə abandɔ katsa bantakambayi ba anwɔra. ¹⁷Nkə etarə yə esangə edə shə agangg esemayəbankɔsu, emakəsle ba eyakə bənba, nkə etarəgəha bandukunshi. ¹⁸Yə egwani ayakənkoha aba ba kotutanə ejuwangə. ¹⁹Nki binwatə bi bərə, ba chem wu nfa, aba chem wu biwantə bəmombi bən ba bən yekɔ shə ejuange edumshə ki asha. ²⁰Efəyə ena gwanə olɔwu chen kasaha egga-a yi ba ba kotutanə etarə yə esangə, enshə agangə esəmayiba kənkɔ bəmombɔ ba tatarəba ntə fumɔ ba oyuantə, bəmombɔ bontɔbatatə, bəmombɔ bontɔ bachon. ²¹Yesɔ am bəhəgwa bɔ de "ba munzaleka omunzu ban kunkecuwu ejua?. bere ban fawawu ebərə yə kənanəgə kunkəwe?. echengəha andunde kə munzaka omunzu wukwa ya kə katəwu ejayənayə yə etem enayəkatsa. ²²Kənwatə kəmkɔ kə kənə efumbunko kə bak perasənə eleta susu, kənwatə kə kənə fumbuko kə kəka pərasənə echimbyakubənsusu. ²³Ntə wanə ba atu wa egwanya, angwa!" ²⁴Am juakabɔ yen de tanə eshə, ba kəwatə ki bi gwanəha, nki bəsə omakəhanə ntəmkɔ a bəsə baka makəha gwanə we ba fatara nki. ²⁵Ntə wanə ba kEwantə awundu baka hatarənə, wu adanə bəKəsɔ azəkə nkyanam wu wanə bəkə baka taka ki. ²⁶Am juande "obam wu esangə orə bəsə ntə wu esa efə olonkatsa. ²⁷An numbu kuyɔtɔ bucu kinyəka anbinke efəngə emmendə enkya azə leta bəsə egwanəsɔ. ²⁸Olɔ ehanəbiyan: eyarəsayinayi emmendə, bin loku gwa binan bin bya. ²⁹Nbwe wu bibyawuranəha, anfaba nfan nki mbwe wu ezənza anka. ³⁰Am juande. enyi yi kika makə bokunə ba berə wu esangə?. bere egga-a yaha eka makəyansənə bəse?. ³¹Erə bəsə esangə yi efə adumde yi ba sa kayinya, ayi etehech: wuranə esangə yi efə yi berə ogwa osəsə. ³²Dəke ba dəkayɔ nya ekyachəkashənə biwantə binə elakəgə nkɔ kin ha eta yi kuta yi biyun bin nanə adəka kideten kinaki kunkɔ. ³³Ba egga-a amutun efə, egyaha ana juanka bɔ etarə yi essangə, yerəyerə bəsə baka gwatanə, ³⁴Adə juanan ejua bobo, adaba egga-asu. abəbarəha, ejuanka sɔdasənəm ba kəseh banabɔ. ³⁵Kikusa anki, meleme an nashəha ame juanka bɔ de, "ki gakəde konkɔ" ³⁶Ban kazəkashə esabu yi bontɔ ban gutushə bu kuru du nkɔ. ba kuru bəmombɔ ban batəsə shewu. ³⁷Efife yi ankaa emba, ba oguguru on musayərwanəna məggəmkɔ kurudunkɔ, ³⁸Dəke yesɔ ba ofuwunawu arə ashədɔ wu kurunkɔ ebatutukasa enumbunəm kuyɔtɔ bame kuggu chuwawu bame juande ntə wu eshankya oletakabama de ki kəmma?. ³⁹Am bekachuwa an kerə efəfəgə. an juaka ezoru, gwade dum shing" efifingə ekanəshe, eja edumshe shing" dumshe. ⁴⁰Ambem bɔ de akana enyi bini lonbuchatə?. bɔde hatan bucininsu?" ⁴¹buchatə bu ankə. Bun kɔbɔ ban jua ba egugyu eba de efə yi ntə wu aha wu efəfə ba ezoru yi kuta bənə gwaha wu məyine?

Chapter 5

¹Bəsə ba banə omu fumo ndu ezoru yi kuta ha yi enə berə wu Garasiniyawa. ²Mbwe wu Yeso a cisha nə kuru ndu ezoru ha nte mondu wu anə ba atətə wa bəə am cimiya ezom kunko am fekə tawu. ³Ntə ndu a dum nəm ezom kəm ba kandə ka wu ba arəkə baba wata. ⁴Ba kandə ka wu ba arəkə ba ba wata amutu aguru nko, a mukakəsə wura ka bi, ntə mo wu aka go cerə nə bun wu su. ⁵Bucu ba esankasa ezom kunko ba ata kəm ntə ndu eyun biyukuna aka nbəkəkənəm egugyu yina ba ata wa eyatə. ⁶Bəsə a le bana Yeso ejida'a am megərə kotawu am gun shi ekondu yina. ⁷Am yunwa kiyu ki anka, yende enyi ekatə boku nə meh ba weh? Yesu nwan wu Esangə wu Ekya, meh nondun weh ba edəkə yi Esangə, kadə jikəshi meh su. ⁸Yeso am jua bu nde weh otətə wu bə cimi nbingi wuna kəm¹⁹. ⁹Yeso am biyingwa nde edəkə yibe enyi? edəkə yim a amutu nki ki mərə ka nya. ¹⁰Aka nondu bun wu nde a kadə ga bo ba nkərə wugwaha su. ¹¹Kikun ki ba waniko ki kuta ba enənga yanəm nkəshi wu ndutu kəm. ¹²Bam nondu nde akatə lokashi nde bama yira ba waniko bagwa kəm. ¹³Am kotu ha shi bo. Atətə wa bə wanga wa yirashi ba waniko bagwa kəm, ba waniko ba dubu baharə bam shuwa nkəshi ndu ndutu kəm bam gwahirashi ezoru kəm. ¹⁴Bonto nbo ba bana kushe nə ba waniko nbo ha bam yira ngugyu ndu nko eha ekum yi kinwatə ki kigwanə, amutu wu Bonto bam nde nki eleh kinwatə ki kigwanə. ¹⁵Bam ba bərə Yeso bam leh ntə ndu atətə wa bə ana yira nə ha, ba ankaka wunawu bam loh buchatə. ¹⁶Bomobo bam ba bamle Kinwatə ki kingwa nə ba ntə wu atətə wa bəə wungwa, bam ndə bam makə bonto binwatə bi bigwanə ba bawaniko bangwa. ¹⁷Bontonbo bam nondu wu nde a katəloka bo nkərə wu berə wuba. ¹⁸Ntə ndu ba waniko bana ko nə ha, bəsə a lenə Yeso akə yira kuru wu ezoru nde a ngutuha, am nondu wu nde oma batəsə wu. ¹⁹Yeso də kotuhawu su, Amjua bu nde "Ndə obam wu bankəm, bərə bonto babe makənə bo ecin yi wu eyuamshi a naha nə weh. ²⁰Ntə ndu am yira ndə dikapolis am makən binwatə bikutabi teso a nahanə wu, basəsə egyushu emnabo. ²¹Mbue wu Yeso a kyasə ndə nə omu fumo ndu ezoru, arə kuru ndukəm, bonto bam ba ebokuna ngibakəm bam kafashi wu, abobarə ndu ezoru yi kuta. ²²Ntəmondu fumo bonto nba anka ba edeEsangə kəm edəkə yina a Yayirus, am ba kanako bəsə alenəwu am gunshi ekondu yina. ²³Aka nondunwu, aka juanandə, "Nwan wum wu okasə ada ba ankanka su anənga cunma ba ekii. Meh nondun weh kində obam wum kəm okatə nwa wu obo wube ndəke aka takandəshi akamiinwa." ²⁴Bam ndə cu, ebokuna yi kuta embtəsə wu bam yekənə cu ba wu. ²⁵Okasə omondu kinəm kiecinmbinwu ematusaka engum oyuata mbe ehia. ²⁶A ngwaka egyushu bang amdəka borobonto ba ekwakə ba anka amutu a wura ka bilengə bang, adə takandə su, ekukusun pen wu nya. ²⁷Am ngwa ekum yi Yeso. A batəsə ndo wu kakata arə ejicikəm ebokuna ngi kunko, am dukukoshi ozoku wu ebarə yina yi esoru. ²⁸Nki a juandə "Ndukuko Zəkə ozoku wu ebarə yina nka takandə." ²⁹Bəsə a dukukoshi nə wu ecinbi ngi kinəm am temshiə, am ngwa mbingi wuna a takandə ka. ³⁰Abandokatsa, Yeso am ngwa anka a cimka egungyu yina kəm am juandə, "A anu a dukukong ebarəyum yi esoru?". ³¹Bakese bana boyendə, "ebokuna yi amutu yingyaha oka juandə anu a dukukonə meh?" ³²Yeso am nwanə kyansən nde omale anu a dukukonə wu. ³³Okasə ndu a letaka kinwatə ki kingwa nə am ba babucatə ba enyingə yi eguangyu am gunshi ekondu yi Yeso am makə wu bucin. ³⁴Am makə wu nde, "Nwan bucin bube buma kwarə ka wue, ngutu cində ankanka ofwaya ka etakandə eban yi beh kəm". ³⁵Mbe wu ana juanan nə ba okasə wungwaha bonto bomonbo ba bacimiyənə obam wu ntə wu anka wu eja yi efenha Esangə bam juandə "Nwan wube a kii ka otonsun ntə wu esangkyau wungwa nki enyi?" ³⁶Bəsə Yeso a ngwanə kinwatə ki ba juanan nə, am jua ba ngum ndu eja yi efenha, "kadə loh bucatə su ha cində bucin." ³⁷A də kotu ntəmo a dum bu su ajeba Bituru ba Yakubo ba Yoana nwan wu man wu Yakubo. ³⁸Bam ba obam ndu ntə wu anka ndu eja yi eyenha Esangə am leh bonto barə ante ko ba egyunəm bang. ³⁹Mbue wu ayirandə nə obam ndu kunko am jua ba bontonbo "Akanna enyi binə gyanənm?" Nwan ndu okasə adə kii su a kuyoto anə numbunəm. ⁴⁰Ban she wu. Am ta cimi bo basoso kubin. am tongu totan ndu wan wu okosə ba bonto bomonbu ba nə bu bam yirandə eja ngi nwan wu okasə ndu anə. ⁴¹Am ko shi obondu nwanwu okasə am jua bu nde, "Tilatha koum" miyinha nde nwan wu okasə njuandə O cunwa. ⁴²Abandokatsa nwan ndu okasə am cunwashi am jici(nki engum yina ematusaka oyuatə mbe ehia). ⁴³Nbue ndungwa katsa egyushu emna bonto bang. ⁴⁴Am ha bo eya yi anka ba bucinntəmo ajata eleta. Am jua bobo bama hawu bi eya.

Chapter 6

¹Esə yingya kəm ba kehseh bame mərətarə ha-a, esu'una eme cunwa ante wu ba-yawuda ba banə dum nəm bərə wu-uba helana nkɔ nki ba-yiwuda ba Esrela, nki bazə lekyansən ba nəm bikasə ba atətə mbwe wu banə ga nəm breyasu. ²Bontɔ mba etəmasə mbe balarə bangwa, bame tongu boku ba kehseh mbɔ bame juaka bɔ nde, ezə nyanzə ki katəloka etarə yi esangə, ki yira egga bi-eya su. ³Nki minyindu ha-a cata-a nə bontɔ bacon baharə ba banə kokyasə nəm ba-anə aba otətə, aba eleta zombusu, baka na cwe wu-ungwa. ⁴Bəsə bangwa kiya ekondu aba enondu esangə aba cwe wu-una. ⁵Bame na esəma-ewuratə aba etarə yiba bagn, bame cha Istifanu. wundu ha-a a ntə wu anə ba bucin, aba otətə wu shew, aba filibu, aba birokoro, aba nikana, aba Timan, aba Birminas, aba Nikola, wu'u ana kyansə nə əkyansən yii ba-yawuda. ⁶Bontɔ-mba ebiha-a makəkyə bontɔ-mba .etəmasə ha-a bame tarə bɔ abɔ affu kasa bame nondu esangə. ⁷ettarə yi esangə eme mərə tarə, ba kehseh bame mərə bagn wurushelima kɔ; Ba prist bā ba-yawuda amutu bame ha bucin. ⁸Echin yi esangə aba ekya yina eme fa Istifanu ena biyɔbi ekeh-ekeh ante wu bontɔ kəm. ⁹Bontɔ bamombɔ bame cimba eji enyade yi bame eji enyade yi esəzəka, a ba-kuramiya aba ba-iskamdariya, Bamombɔ aba bərə wu' kilikiya aba asiya. Bangwa ha-a ba ya nəm abbə aba Istifanu ¹⁰Nki eleta-zombusu aba otətə wu esangə wu Istifanu anə nan cwe bu, bazə tem-tasə horusu. ¹¹Efumbushunkɔ bame sofa bamombɔ nde bama jwashi nde Istifanu ah juana beh nəm musa aba esangə. ¹²bame sofa bontɔ mbɔ aba bontɔ ba-banzə aba bontɔ ba enyakə, baka-a jikishin Istifanu, Bame kotabawu ekondu yi bonto, ba eru-boku ejua. ¹³Bontɔ ba eha ekotu yii awura bame jua nde, ntə ongwa azə temsə ejuana beh eja-a yii shew yingya aba okingə su. ¹⁴Nki kii ngwakɔ kawu ajuande yesɔ aka serəsə eja yingya aka kyansən fərə wu'u ala-adawu'ukii yata nə bərə musa. ¹⁵Waha mam wu'u a adum nə hanyondu aka-a gingərə cun wu bamalezəkə ha-a bushi buna bura ka-a buba kehseh. ¹⁶Bəsə Hiridus a gwa nə minyin am jua nde Yoana wu na kənka nə wu ofu ha a chunwa ka. ¹⁷Nki a Hiridus a na fana bana ko nə Yoana bana finke nə nə wu, nki Hirodiya (Okasə wu Filibus nwanəman) nki a fata ka wu. ¹⁸Nki Yoana ana jua ba Hiridus nde "adə nyanze nde a ta okasə wu nwanəma su." ¹⁹Miyindu Hirodiya nan nd awura Yoana, ade na tami su. ²⁰Nki Hiridus a lo'onəm buchatə bu Yoana nki arə ba eleta nde Yoana a nte wu jojo wu cin, ba otətə wu shew, nki minyin ha Hiridus adə do nde kinwatvə kimo ki gwa ba Yoana su, esəma ye biyanəm mbwe wu a gwa ka enka yi Essagə ozoku wu Yoana kunko nya, zəkə minyinduha egwa enka ngi ba esəma ewuratə. ²¹efyarə emdum shi yi Hirodiya aka na nə kinwatə ki anə donəm nde ana. mbwe ndu gwaha a kigusa kina ki ebwa ki kafa ba nə minyinduha Hiridus am na byeya bi chuang nki bonto ba banə nanəm chwe bu ekya yinayi kunko, ba bonto ba anka ba banə Galili. ²²Nwan wu Hirodiya am sen ha bo kinyogu, Hiridus am gwa onyiki wu kinyogu kina boku shi ba eyuku yina, am juanka nwan ndu okasə ndu nde "makə me kinwatə ki enə donəm, me ha ka ha weh ki. ²³Am busa yende "zəkə enyi yi ejua nə nde enə dom nə zəkə egaya ekya yim" ²⁴Am nde ebiyi man yende enyi nka jua nə nde a ha me " Ofu wu Yoana wu edo mongomo. ²⁵Am yira kyasə nde otuta ndu kunko pyapya am juanka wu nde " ndonəm ofu wu Yoana wu baptisma ntuka wu kitə kunko mpugwaha. ²⁶em tonsə ngum bang, minyindu zəkə ha bəsə aka na su nki abusa ka ekondu yi bonto bana ba cwe bəsə aka jua nə nde heka su. ²⁷Ngum ndu am təmasə ki ekangərə am wu eya yi anka a ndə, nde kənka taba wu ofu Yoana, Ki kangərə nki ki nde ki kənka taba wu ofu wu Yoana ejayi efinke kunko. ²⁸am taba ofu ndu tərə kunko am ha shi nwan ndu okasə, nwan ndu okasə am tahandə shi man. ²⁹Ba Kese mbo ba gwa shi ekum ngi ha, bam nde bam ta shi ekum yina, bam yi shi wu ³⁰Ba kese mbo bam bərə Yeso bam juanka wu kinwatə ki ba nanə ba kinwatə ki ba shankya nə. ³¹Am jua bobo nde ndə eja yi enə efumbushu kunko, bika dum nyangə nkyanam "nki amutu be yirandənəm ba ecimbiya badə may fayatanəm mbwe wu edumnyagə su mbwe zəkə wu eya. ³²Bam gakəndə eje yi enə efumbushu nko kuru kunko. ³³Minyindu zəkə bonto amutu ba leka egutu yiba, ba leta nde ka bo, bam tuwarə cimbiya bigungyu bisəsə bam tusa nde hanyo, ba tusa nde zəkə ha, ³⁴Ba tusandə ebam yi ezoru ha Yeso a leka amutu wu bonto am leh emosu yiba nki ba ja wende a bichukutu bi bida ba ntə wu elechu su, am shankya bo binwatə amutu. ³⁵Meleme a naha ba kese ban bam jua bu nde eje egyaha erə efumbushu nko, mbwe nwe agutu ka, ³⁶she bonto bagwa nde ba yira bigugyu bigyaha, ba mu bigungyu mugwaha bi binə anshuswa nki egutsa bi eya ³⁷Miyindu ha am kotu ha bo nde, "bən ha hanə ma bo bieya nde bama ya" bam jua bu, kika na cerə endə egutsa bunabu bu detən bu ba sule bonto ba chon kiha bo nde ba ya?" ³⁸Am biyigwa bo "a abi wa bunbu bu detən anəgən binə bo" ndə nə nde bi ley " bəsə ba ley ba nə, bam juanka wu nde, abi abi achon ba eshu eharə." ³⁹Am juanko bo nde bobasəsə bama dumshi bigo bi detən katsa. ⁴⁰Bam dumshi abum - abum bomobo okəməntə kichon, bomobo okəməntə kiharə ba oywatə. ⁴¹Am tashi abi wa bunbu bu detən achon ba eshu ehiaərə, am nwankə nwa abətə, am fa shi bu echin, am ketəkə shi bu, am ha shi ba kese bana nde ba gaha ebokuna ngi ⁴²Bo basəsə bam ya bam kikyē, ⁴³Bam saboku abwesəreh ndo am yishe ejwa oywatə mbe eharə, baba mbukyuru ba eshu. ⁴⁴bonto baba yanə byeya mbi ba tusaka eruka echon ⁴⁵Ebibini ngi katsa am jua baba kese bana nde bama yira kuru nde ba ci oka batəsə babo ba nde Baitsaida. Wu nduha am temshi nki eshe bonto. ⁴⁶Kakata wu eguntu yiba am bwandə

ndutu katsa nki enondu Essang⁴⁷. Tusandə meleme kuru ndu arə ante - ante wu ezoru wu ha arə ndutu ndu katsa wu kəkana.⁴⁸ Am leh bəsə banə nanəm eyakə efifi yi ezoru kunko ema temsə ka ejici yiba, Bilengə binye bi buchuchu am batəsə bam mbo ezoru katsa, adon nde a ci ekondu yiba.⁴⁹ Bəsə ba leh nə ejiji banəm ezoru katsa ba na nəmana nde efifi bam yu kiyu,⁵⁰ Nki boba səsə ba leh ka wu buchatə buma koka bo, ebibinə ngi katsa am jua bobo nde "dum nə ba esəma eta amendu! də loh nə buchatə su"⁵¹ Am yirandə shi kuru ndu kunko bobo efifi ngi ezoru ha emtemshi. Ekake em ko shi bo bang⁵² Nki bade may leta kinwatə ki abi ndo anə kya su, bam katə pen shi esəma yiba anka.⁵³ Bəsə ba banə egankəndə berə wu Janisarita bam fa shi kuru ndu kigirə ki sarka.⁵⁴ bam cimbiya nə kuru ndu kunkoha, Bonto bam leta shi nde a Yeso⁵⁵ Bonto mbo bam tuwarə yirandə nkəre ndu kunko bam tahaba wu bonto ba ebankə bibarə biba katsa, eja yi səsə yi ba gwanə nde ebanəm.⁵⁶ Eja yi səsə yi a yirande nə Bigugyu bi kwakwan ba bi kuta be tahaba wu bonto ba ebankə eja yi ba ntuhu, baka nondu nde ba dukuko shi zəkə otu wu ebarə yinayi, Ba bakukonə ba takandənəm.

Chapter 7

¹Ba farisa bokushi ba bonto ba enyakə bana chimbiyanə berə wu wurushelima ban bokuna ekondu yina.²bameh egigərə ban le bəsi kəsə bana banə eya burodi baze meh yumshi abo su emakekyande aboto ba binbi bəə³Nki ba farisa bokushi baba Yahuda bakəya bieya badə eyuamshi su, nki ba bin enka yiba chukuta ba. ⁴Boha adundeh ba kyasi ba daga ntuhu nko nya bade yan bieya ada ba eyuamshi su ba ba kochuka binwate amutu, biba shang ta nə bəsə eshua, binwatə bi ba koya ne ntuhu nko.⁵Ba farisa ba bonto ba enyake ba bihingwa Yeso, nde enamuna ba kəsə babe bade batəsə enka yi ba chubasə su, bana yanəm burodi badə yuamshi su?⁶Ameh kotu habo nde, Eshaya ana juana kate nde nki bən, bonto ba epya awura. erə enyake katə kunko ndə,⁷enyade yi asha banə enyadeneme baka shang nem enka yi bonto nde ba gunhanme.⁸Bi kazeka nem enka yi Essange bika batəsə nəm enuana katə yi bonto,⁹An juande bina nuna bi dasə ka enka yi Essangə bi kota nə Ejuankate yi bonto. ¹⁰Anki Musa ana juana kate nde, wahamam a ha maan ba tətən ntə wu ajuana nə ebəe ofu wu tətən, ba maan naya arə wu wura.¹¹bən ha juande wahamam wu juanka nə tətən kinwatə ki ofaya nə eha yii Essangə¹²Nki mihi bidə kotu hawu nde anaha tetan kinwakisu. ¹³Bi taka Etarə yi Essangə ama dumka kinwate ki asha, nki abwene waban wa hakanəbo. Ba binwati amutu amutu bi binanə."¹⁴An tongu kyasi a mutu amuntu wu bonto ameh, ejuande gwanə bameh gwanə bameh, bən ba səsə bika dum ba eleta,¹⁵Kinwatə kimo ki, nte aka yafa shi kubinka kikə, fawu, adum ba kwenyinyi su aki aka aki shoku chunwa bane ha akinki kika dumne ba kwenyinyi ¹⁶Wu ane ba otu wu engwa nya, angwa.¹⁷Besə ana kaloka, nə bo ana yirande, otuta nko, ba meh batəsə wu ban biyingwa wu, nki ega yi a hanə bo ha. ¹⁸Yeso, anəməh ebiyingwa bo ndeh bi bakə tan ba eprasə eletah? kinwati ki nte kinwatə ki nte ayafashi nə kubinka kikə fawu an dum ba kwenyinyi su. ¹⁹Nki kike yira esəma yinayisu, kika yirashi ebirə nko ki chi shi obuka nko, nki mihi Yeso, an juande byeya, binwate shew.²⁰An juande akinwate kikene chimbiya nəm kubin anə ebə,²¹Enəmana yi ntə esəma yinayi kunko, enə bwa ebə, bəsə juju, buyi, ewura bonto. ²²Shom, chem, ebin, egekə ofu ba esabu yiba. ²³Ebə yingya esəsə echunabanə ebirə kunko, abingya binə nabyasə nem ntə. efifi bonto bangwaha ba nyade meh ekərə yi ozoku kasa, esima yiba erə yiba erə ejida, ba meh. Asha bane nyaden meh, baka shankya nem enka yi bonto.²⁴Hanyondu ha an kazeka shi bo an gutu nkərə shiyar sur ba sida hayondu, ha, an kontun nde ntə wu eleta ajiyi ananə su mihindu ena nanagwa su. ²⁵Edaba eya nbwe su, Okasə wu nwana ana ban nə eban yi efifi yiba an tuware fa ba wu an gungwako aguru wana. ²⁶Okasə wugwaha anarə eruka yi girka wu fonishiya. An nondu Yeso nde ana anakadesə wun nwana²⁷Yeso, anjuande wu nde byeya bi bondo bale ba ha bi ewa su, ²⁸Okasəndu an kotu nde amindu, weh teh wum ebwa nwe, eyanem byeya bi bine gwa sha tebur wu bondo bale kasa. ²⁹An juanka wu nde nki, nki juana nə minhi, nwanuhu wube efifi yi bə ema cimbi kazeka ka wu. ³⁰An kyasendə obante ameh fande nwana anumbu ka kinagə kasa, efifi giba enchinbi shi. ³¹Yeso, an cimbiya kyasə nkerə wu shiyar sur an bayi sidon tusaba ezoru yi galili wu nkere wu shiyar wu dikafolis. ³²Bameh tahaba bun wu, ntəmondu wu, eprase egwa ba eperase ejuana cherə ban nondu wu nde atare shi wu abowana elakasa. ³³Yeso, an tande, an ntandə ntədugwa abəbarə an fashi abowana atuwana konko, an dəkəko enem yina. ³⁴An nwanke abətə an juande, "I Fatha." ndeh nbeka. ³⁵Edə ya nbwe su atuwana ameh ebanka, enəm yina emeh sənsə an yarə ejuana shew. ³⁶Yeso, ameh habo eya yi emu otu nde, ba jata juanka ntemo. ban gwasu ba meh ya ekondu ba enka cikena, yi ekondu,-ekondu eja, amutu. ³⁷Mihindu ha ekeke enko bo ba juande, anaka binwate bihamam bi cin an fa bonto ba epərase, ejauna chere ba juana cherə ka, ba eprasə engwa ba gwa ka."

Chapter 8

¹Esə egyanko, nko bunto amutu ban bokuna, byeya susu Yeso, an tongu ba kəsə bana an juande, ²Emosu ema ko ka me ba ebokuna yi bonto egya nki byeya susu, boha barə ba meh, ³Ndon nde nshe-bo byeya susu ha ba ka kii aguru ojoho nki abanteh, waba arə ejida, ⁴Ba kəsə bana bameh, ban kotu hawu ban, juande kika fayate bunanbu-nbu detən bu buka yəsə nə bonto basəsə kunko hanyi? ⁵An biyingwa bo nde, birə ba bunabu bu detən aboru anəgən neh? ban juande Aboru achon nbe aharə ⁶Gwa an juanka bonto ba dum shi ashindo an ta bunabu detən aboru achon nbe aharə antakotu wura, Essangə kasa an səsə ga katə buna nbu, an ha eya baba ba kəsə bana ba gaha bonto, ba ga bu bonto, bo ba sa juana. ⁷Banarə ba eshu nkyanam an takotuha Essangə an takotu ha Essangə kasa an ha eya ba gaha, bonto. ⁸Ba meh ya ba kikyē, bii bina shəkə nə ejua echon-nbe ehare, eyishe ⁹Binubusu ta tusa ka bonto okementə kinye hayondu, Yeso, an she gwaha. ¹⁰Abando kassa Yeso An yira shi kuru, baba kəsə bana, egake-ndə berə wu, dalmanuta. ¹¹Gwa ba farisa, ban yarə emuna ba Yeso, bo yende, a kya bo ekeke yi, Essanagə abətə nki baka makele wu, ¹²An shishi fa shi esəma, otətə nko, an juande, nki enyi, eteh yiban kasa, bini kotun nde , nkyə bəən ekeke yi Essangə abətə? buchichin nka juanka bəən nkaze kya bəən su. ¹³Gwa anka zeka bo an yira kuru, an gakə nde gam konko'. ¹⁴Nbwe ndu kasa, ba kəsə bana esəma yiba enkokishi, eta bunabu bu detən, nki, eboru fumo eshike shi ne, kuru kənko, ¹⁵An muu bo otu an jua nde, tana eshi ba Yisti wu ba farisa, ba wu ba hiridu. ¹⁶Ba kəsə bana, bameh yira shi engwana, ba egugyu eba, nki bunambu, bu, detən susu, ¹⁷Yeso, a letaka, egyaha gwa an jauanka bo nde , nki enyi bi dumboku nə nki nde bunanbu bu detən susuhe? tusa npugwa bide leta suhe? tusa npugwa bide gwa suhe? bereh esəma yiban ema gwak-efueh? ¹⁸Bereh, ashiwaban ade lekan sueh? birə ba atu, bidemeh gwan sueh? bidemeh gankosue? ¹⁹Nsəsə ga ha bonto akantə anye, wa bunabu detən, nmeh ejua enəgən, ena shike nə? bana juanka wu nde ejua oyuate -mbeeharə. ²⁰Nsəsə ga ha bun, bonto akante-anye, bunabu detən, ana shike ejua enəgə? bameh juande, echon nbeh eharə, ²¹An juanka bo nde, tusa ba nbwe wugwaha bezemeletasue? ²²Ban Betsaida, bonto ba ngugyu bameh taha ba wu, nte wu ebukən ashi, ban nondu wu nde adunko wu. ²³Yeso, ameh kochunwa obo wunawu ameh chichi tawu kakatawu ngugyu, omu wu teha. Gwa, an yurufa azongu wanawo ashi wa, nte wu ebukən ndu nko, ameh tarə wu obo an bihigwa wu, we ley ne kinwate kimohe? ²⁴An ley nwaba an juande, meh ley ka bonto ba jicin nem bəsə biti. ²⁵An dunkuko bun ashindo, nte ndu, ebukən ashi an yare eleka fana shew, ²⁶Yesu ana she wu nde, aguntu, obante, aba-ndokasa an juanka wu nde, notah eyirandə ngugyu nko su/. ²⁷Yeso, baba kəsə bana ba yiramdə ngugyu wu teh, wu kesa ba filip. banarə ojija kasa, an biyingwa bo nde, Enyi bonto banə juana nki meh? ²⁸Bameh kotu hawu nde Yahahya wu baptisma, bomonbo bameh jua nde Iliya, bomonbo, nde fumo, wu biba, ba Essangə. ²⁹An bihingwa bo, nde, bən ha enyi yii binə juananem nki meh? Bituru an juande aweh Almasihu. ³⁰Yeso, an ha bo eya nde, bama notah bonto nki, wu su, ³¹An yarə shi eshangkya bo, ameh juande nwanu wu nte, aka ya nyike eyakə, obowu bonto ba banzə bokushshi ba bonto ba eleka, baba, firistoci baka shi meh ban, wura meh esə yi etatə kasa ha, nka chunwa kyasə ezom nko. ³²A juanayi obirə nko, Bitruru an tongu wu, abebarə, ameh kerə wu. ³³Gwa ana kyasən an nwakə ba kəsə bana an kerə bituru, an juande, chunwa ekendu-em weh shetan, nki ede kateboku nem enemana yibe, binwate bii Essangə su aja bii, bonto. ³⁴An tongu boku, ba kəsə baba, nanə eja fumo an juande, nte wu ane don nde a batəsəməh nya, a dasə, ofuwunawu, achwata kitə kina ki elengə aka batesə meh. ³⁵Nki nde wu, anə nwakechu nem, enyangə, yinayi nya aka jiyayi. Ndeke whamam, wu ajiya nə enyagə yinayi, ofuhum kasa aba cwe wum nya, a katə nyasə ka yi, ³⁶Gwa enyi, eka nakakotu ne nte, an fayət berə wusəsə an jiya shi enyange, yinayi. ³⁷Enyi ntə ak a ha ne nki enyage yinayi? ³⁸Wahamam angwane, kufkoru wu ejuanka bonto ejua yim bərə wu juju, wu etyiban yi bing bi bəə, nwane wu Ntə asaka gwa kufkoru wunawu, nbwe, wu asaka ba ne akya yi tətən, baba, kəsə ba shew.

Chapter 9

¹Am juanka bɔ, "Bucicin bon, bomobo hanyi baka kɛ ekisu, baka le ɛgum yi ɛsangɛ ba ekiya yina ashi ba ashi". ha bikɛ ki eki ndeke bika yira hye bɛrɛ ɛsangɛ su. ²Esi yi busoru kasa yesɔ ameh kakata wu Esɛ busoru ha, yesɔ an tako Bitru, yakubɔ ba Yuana ban nwendɛ ndutu kasa. hanyo an tako Bitru, Yakubu, Yuana aba wu kɛbɛtɛ nbingi wuna an kyansɛ shi ekondu yi ba. eta kasa boba sɛsɛ. ³Ndeke ebarɛ yi na enkyanso pun enhanɛm anwenzɛrɛ wɛnɛ abo ntɛ wu eshuwa chimbi nshi yi efii yi na bɛrɛ nkɔ su. ⁴Ndeke Iliya ba Musa bam ba mitɔ facimiyabɔ, ban juana bɛrɛ yesɔ. ⁵"Hanyo Bitru an ha ɛkotu an juanka" ntɛ wu eshanya ema nyanzɛka nde kirɛ hanyi, inki minyi ki na esarɛ etatɛ, fumo yi bɛ, yi Musa ba yi Iliya." ⁶Adaka kinwatɛ ki ejwana inki buchatɛ bua. ⁷Kifuku kin shuwa kin tachubɔ bamɛ ngwa eya, kifuku nkɔ, "ongwaha a nwanom wu endo ngwaha nu wu". ⁸Nbwɛ nkyanam ba nwankɛ shi, badɛ le ntɛ mosu ajɛba yesɔ kɛkana. ⁹abɔ nbwe wu bana chishanɛ ndutu kasa yesɔ amubɔ otu nde ba, bakadɛ makɛ ntɛ mosu tusaba nbuwu nwanɔ ntɛ aka chunwanɛ ɛzom nkɔ. ¹⁰Ndeke ba mɛ katɛ shi yi ɛsma yi ban nkɔ, baka bhinan egungyu yi ba, enyi "ɛga yi ecunwa kyasɛ yi ɔtɛtɛ enɛ jwanɛm." ¹¹Ban bi hi ngwa wu, "anki ɛnyi bɔ ntɔ ba ɛnyakɛ bana jwanɛ ndɛ Iliya aka basane?" ¹²An jwanka bɔ, Iliya abasan nki ɛna nyasɛ katɛ binwatɛ bi sɛsɛ. Anki ɛnyi bun ɛnɛ ɛnyakkɛ katɛ nkɔ ndɛ Nwanɔ ntɛ aka ngwa Eyakɛ ɛfɛkɛm ban dasɛwu? yi na yi na kasa. ¹³Nki minyi ha, njuanka ben Iliya a baka ba naka bu kiwantɛ ki ba donɛ esɛma yiba nkɔ, bɛsɛ ndu enɛ ɛnyakɛ katɛ kasa. ¹⁴abɔ mbwe wu bana banɛ bɛrɛ kɛsɛ banabɔ ban le amutu wu bontɔ ndeke bontɔ ba ɛnyakɛ ba eyanan abɛ bobɔ. ¹⁵Bɛsɛ ba lenɛ yesɔ eke enkabɔ bam tuhwarɛndɛ etongu bihi wu. ¹⁶Amɛ bi hi ngwa ba kɛsɛ bana, "Bi su'unanɛm enyi katsa?". ¹⁷Ntɛ mondu antɛ wu ba nkɔ an ha wu ekotu yinde, "ntɛ wu eshankpya, ntabaka nwanom kabɛ arɛba feifi yi ɛprasɛ ejwana ejwa. ¹⁸Nbwe wu ecunwanɛ wu nya ɛkoton wu ashindɔ, an na ɛfau kuzoku, an yakɛtɛ angi, an dumshi anka. nbi hi ngwa ba kɛsɛ babɛ bana tamshi ɛbangi. nbingi wu na nkɔ, ndeke bazɛ natami su." ¹⁹An ha bɔ ekotu, "bɛ bontɔ ba eprasɛ ɛha Bucicin, ambwe wuha nyi nka duntusanɛ ba ben? Ambwe wuha nyi nka nnyuha tusanɛ bɛ tabanɛmɛwu". ²⁰"Ban taba wu nwanɔ" abɔ ɛfifi ngi elenɛ yesɔ, nbwe ndukasa elofashi wu kiban kiegwa. Nnwanɔ angwa shi ashidɔ aka minɛ efu'u kuzoku. ²¹Yesɔ an bihi gwa tɛtan ndu nwan, sɛsɛh ambwe wu ha eyarɛ wu hɛ?. tɛtan an jwa nde, "anatan ele. ²²Ye lofanwu oguchun nkɔ aba mongomɔ nkɔ nde ɛka wura wu. andɛ oka natami kinwatɛ nga, le ɛmosu basɛ enafa bɛsɛ. ²³Yesɔ an jwa ande onatami nya, "kihanyi mam kirɛ ba ehɛsɛ ba wu a hanɛ bucin. ²⁴Hhanyondu ha tɛtan ndu nwan amɛha gya ba jwa, "mɛ nhaka bucin! nafa mɛ ntɛ wu binbiɛ!". ²⁵Abɔ yesɔ a lenɛ amutu wu ba tuhwarɛ banɛ, an fa efifi yi bɛ eya an jwa wɛ efifi yi eprasɛ ejwana aba yi eprasɛ engwa mɛ jwanka we, cimbi, kaloka wu, de yira kyasɛ bun wu su." ²⁶Efifi yi bɛ emɛh yu kiyu nwanɔ an gwaki ndeke efifi ngi encimbishi. Nwanɔ an dushi we an ntɛ wu wende ekum, ba jwande nwanɔ "akika". ²⁷Ndeke yesɔ an kota cunwa wu ba obɔ an tɛmsɛs shi wu etɛ. ²⁸Nbwe wu yesɔ ana yira banɛ otuta nkɔ, ba kɛsɛ bana ba meh na wu ebingwa abɛbarɛ, nde "anki enjyi kizɛ ta cimbi cerɛ efifingi su?". ²⁹Yesɔ am ha ekotu yende, "Adaba enondu ɛsangɛ su nya efɛ efifi yingya ekɛ cimbin ba ehɛsɛsu. ³⁰Bamɛh cinde yi Galilee. nkɔ anadɛ kotu bontɔ ba leta eji yi banɛsu. ³¹Nki ana shankyan dba kɛsɛ bana. an jwanka bɔ," nwasanɔ ntɛ baka hawu abɔ wu bontɔ nkɔ baka wurawu, aki ka nya esɛ yi etatɛ kasa aka cunwa kyasɛ". ³²Mi zɛkɛ bade leta ega ngi su, bamɛh lo buchatɛ bu ebihingwa wu. ³³Ban ngutu capornahum, kakata wu a yiradɛnɛ obante, an bihingwa bɔ, enyi bika jwananɛ oloho nkɔ?". ³⁴Ban dum shin., Nki ojija nkɔ ba yanan abɛ ba egungyu yiba sɛsɛ anuchinɛ ba ekyineh?. ³⁵Ba edumshi yinayian yu boku ba kɛsɛ bana oyoatɛ mbe baharɛ, anjwanka bɔ," Andɛ ntɛ wu anɛ do nɛm edum ekondu nya, aka dum nyikɛ kakata wu ba ɔba wu ba sɛsɛ ³⁶An tako nwanuwu ole an katɛ wu antɛ wu ba nkɔ anjuanka bɔ nde. ³⁷An juanka bɔ, wu'aha mam a kotanɛ efɛ yi nwanuwaha edeke yim a kataka mɛ; wu'aha mam a kotanɛ mɛ ada mɛsu akotanɛ akotanɛ wu a yebanɛ mɛ" ³⁸Yuana an jwa bu, "ntɛ wu eshankya, ki lɛka ntɛ mondu anɛ kungwane efifi yi bɛ ba edɛkɛ yi bɛ, ki temsɛka wu, nki adaba bɛsɛ su." ³⁹Nki mi yesɔ an jwa, "zɛtemsenɛ wu su, nki enye ntɛ mɔ wu aka nanɛ binbi eka eke ba edɛkɛyim kakata aka juanabe nnɛme su. ⁴⁰wu'aha mam adɛnɛ katɛ bɛsɛ ekondu su nya a wu basɛ. ⁴¹Wu'aha mam a hanɛ we ekum yi mongomɔ anki a we wu christɔ, bucin njwankan we akɛ daka ɛchin yi na su. ⁴²Wahamam afanɛ bondɔ ba kwankwan ba, ba hanɛ bucin a ba mɛ ɛdukun dukun nya, ema nyanzɛ cika nde bama zersɛ fa wu olasɛ ozokɛm ban lofa shi wu ezoru yi kuta nkɔ. ⁴³Ande obɔ wu bɛ oka fa we edukun, kunka loka wu, enyzɛ cinde ɔyira bɛrɛ ɛsangɛ aba obɔ fumo ba yi oka yiranɛ oguchukɛn wu epra enyime ba abɔ wa bɛ a harɛ. ⁴⁵Ande oguru wu bɛ oka fa we edukun, kunka loka wu. ema cika we o yira bɛrɛ ɛsangɛ ba oguru fumo ba yi oka yiranɛ ogucunkɔ ba aguru a harɛ. ⁴⁶Eja yi bigiuru bi dɛ ne eki, eki su, ogucu odɛne enyimen su. ⁴⁷Ande eshi yi bɛ eka fa we edukun, loku tanshi yi, eka nyanzɛ ba we eyira bɛrɛ ɛsangɛ a ba eshi fumo ba yi eka yiranɛ ogucu nkɔ ba ashi a harɛ nkɔ. ⁴⁸Eja yi bigyuru bidɛnɛ kin eki su, ogucu odɛnɛ enyimen su. ⁴⁹Nki wu'aha mam baka shuanshi ba ogucu abɔ banɛ shuanshin ba makama. ⁵⁰Makama mu nyanzɛnɛm, ande mu sanɛ nya oka ta kyasɛ ba enyinki yi na muna? Dunɛ ba enyinki yi makama bikadum ankaka ba egungyu yi bann.

Chapter 10

¹Yeso ameh kazka eja ngi ameh nde Judanya nkunda wu Urdun konko wu gam. bonto amutu bameh bokunah kanako bunba anshag kya tarə bo ana sətənə. ²Hayondu ha ba farisa ma meh na ha wu abihigwa yi emakele Enyazenə nde Onunbusu aga, ba okana? ³An ha bo ekutu nde, ⁴Musa ana kotu ha bəsə, ntə natami enyakəha okana dərəwa wu ega. ⁵Yeso, ameh ha bo Ekotu nde Esəma yi anka binə babi Musa ana kotu hanə bəən. ⁶Eyarə ba kəm Essangə ena lo Onunbusu ba okasə, ⁷aki miyindu ha nte aka kazeka tətən aba man, ⁸Bo baharə nbo baka dum nbingi fumo, ⁹Miyindu ha kinwatə ki Essangə ekatə boku nə nya, ntemo, ajatə muka ga ki su. ¹⁰Ba kəsə banabo bameh bihitaruwu ejua ye kya ku-ku. ¹¹Ameb juanka bo yende ntewahamam wu agane ba okana ameh fataba okasə omondu nya ananə juju aba okasə ndu. ¹²mihindu ha okasə wu aga nə ba onyuna wundu-nwe ananəm juju. ¹³Bonto bameh taba bondo ba leh inki aka tarə bo abo ba kəsə bana bameh kungwa bo, ¹⁴Bəsə Yeso ana gingərə nə bo ameh byasə esema jua baba kəsə bana nde kazeka nə bondo baleh nde bama ba, bah, kaze kungwa ne bo su nki berə wu Essangə, a wuba. ¹⁵Buchichicn nne juankan bəən, nte wu apəra nə, ekotuta berə wu Essangə, an kyasən abəsə nwanuwu ole sunya njuankanbəən ada ba əsəma ehara su nya akə yira obam wu Essange su. ¹⁶Ameb ta bondo bagwa an kamunakobo bo, ameh fa sha abuka wa chin. ¹⁷Ameb cunwa ejici ha, ntumondū ameh tuwarə ba an gwagumshi ekondu yinanyi, an bihi gwa wu, nte wu eshang yi, buchichin a enyi nka nanə nka fayata ufu wu edumbakə? ¹⁸Yeso ameh juande etongun meh ntə wu buchichin nki enyi? Nti wu chang a Essangə. ¹⁹Eya yi anka ejuande de wura, ntəsū, de numbu ntə, su, de yi buyi su de horn ntə, de kota bilengə bi ada ojija kasa su ko kyasə, ma ba cwu. ²⁰Nte ogwa ameh jwande, binwate bigyaha bisəsə nna wura ka bii, yare taba eləyim kəm. ²¹Yeso an nwaka wu ameh do wu an juanka wu nde ashikeh weh kinwatə fumo, gusaya wura binwatə bibeh, gaha bonto ba eshi bileghe, eka dum ba nfa abətə, eka batəsə meh. ²²Nte ongwa ameh kyansən ba esəma yi ərekənki, nki, antə wu nfa. ²³Yeso an juanka ba kəsə bana nde, ərə ba enəsə ntə wu nfa aka nwa abətə. ²⁴Ba kasə banabo bameh na ayirə ba ejua engya. Yeso an juanka kinwate ki, kine ba enəsə ekondu yi ntə ki kə nesə Essangə su. ²⁵Erəba enesə Aven achi ofushu wu awa kem, ba yi, ntə wu nfa aka yira ne kəbətə. ²⁶Ba meh na ayirə ba, na abiyigwa, amiyindu nya anu aka faya nə ofu wu edumbaka? ²⁷Yeso, an habo ekotu ndə, ntə arə ba enesə, ba Essangə nya eda ba, enəsə su. binwatə bisəsə bika na tami bii, ba Essangə. ²⁸Bituru ameh juana babu nwanke, ki haseka wura ka binwatə bi səsə nki weh. ²⁹Yeso, an ha wu ekotu wahamam wu a hazkane, obante, ba nwaneman, wu onubusu ko wu okasə, Maan, Tətan, mann, bondo, ko ejah nki, meh, ko nki ejua yim, ³⁰Wu akə fayata ninki deri npungwaha enwyum egya kem, beseh, ,obante, ba nwaneman, wu onubusu ko wu okasə, Maan, Tətan, mam, bondo, ba, engwa ejikeshi, aka fayata ofu wu edum baka. ³¹ba ekondu baka baka kyasən ba, egyukushu, ba egyukushu baka kyasən nde ekondu. ³²Banare ojijya ke eguntu Wurushelima Yeso, arə ekondu ba kəsə bana bameh na ayirə bonto bameh loh buchatə Yeso, an tongu ta ba Kəsə bana oywate nbe bahare, abebarə ameh juanka bo, kinwatə ki kika gwa fa ne wu, ³³Lenə ke nde nə wurushelima, baka ha Nwan wu Nte, obo wu ba frist ba obo wu bonto enyake kem, baka nbəka ha wu okingə wu eki, ban handə wu obowu bonto ba, epra, ebii. ³⁴Baka banja wu ansha ban yuru ko wu azonko, baka bubu wun ban, wura wu, esə etatə kasa aka binke cuwa. ³⁵Yakuba ba Yohanna bondo ba zabadi ba meh jua ba Yeso, nde, nte wu shang, ki kotun nde kinwate ki kika bihigwa nə. ³⁶Ameb biyingwa bo ameh enyi, binə ³⁷kotunem nde, nna ha bəən, bameh jua nde ha bəsə efyarə ndeh, ki dum ba weh, obantə wu bakəbakə nko, fumo kayana fumo kambese. ³⁸Yeso, amə ha kyasendə bo ekotu yende bəən bidə leta kinwate ki binə biyingwan su, bika nwa tami ekum wu nka nwa ne nko, bereh enyuah yi baptisma wu baka na nəmehe? ³⁹Bameh ha wu ekotu kika natami, ekum yi nka nwanə nko, bika nwa gwa, nko, baptisma wu baka nanə meh baka na gwa bəən wu. ⁴⁰Eha yi edum yi kayana ba kambeseh ada yim su, ayi bonto, ba, ba na nəyi nki bo. ⁴¹Ba kəsə oywate bagwa ba gwa, miha bameh na esemah ba Yakubu ba Yohanna. ⁴²Yeso, ameh tongu bo kanako an juande bi le nem bomo nbo, ba, ba katənə bo nde a bonto anka ba nwatarene afuwa ba kasa, aba bonto ba ekondu baba, bə makəkyanem anka afu wa ba kasa. ⁴³Bən ha bikə, na mihindu su. wu anə donəm ekya, ante adum oba. ⁴⁴Wu anə do nəm nde, adum ekondu anteh wu baan kem, adum oba wu bonto ba səsə. ⁴⁵Nwanewu nte aba nde afenha, azemeh ba, nde ba fenhawu su nki omaha nki ewanzu yi bonto. ⁴⁶Ba ma nde yariko bəse hazeka ne yeriko baba, kəsə banabo, ba bonto amutu. ⁴⁷nwanu wu Timayus, batimayus, nte wu ebukən wu anə nondū yanem, adum, abəbare wu ojija. Bo na gwa nə nde a Yeso, Banazared ameh tongu ba eya ganng, Yeso, nwanuwu dawuda le emosu yim. ⁴⁸ba meh kerə wu, dum ocici an tongu tare, nwanuwu Dauda le emosu yim. ⁴⁹Yeso, an tem shi ameh juande ba tongu taba wu bamah tongu nte ndu, ebukən, ba juande dum ba esəma yi anka etongu nə, ⁵⁰Ameb loka abare yi elochu yinayi, an de bi Yeso. ⁵¹Yeso Ameh Bihigwa wu enyi enə don nde nna ha weh? nte ndu ebukən ameh juande, nte wu eshang nkotu nde nfayata eleka. ⁵²Yeso, Ameh juanka wu nde ndema, bucinin bubeh bwa kwarə ka we ezemeh tah gwa nbwe su, hayondu, ashi wana lekashi abatəsə wu eji a nde zəkə banə.

Chapter 11

¹Ba etuba yiba anshushwa ba Urushelima ba betafaji bokushi ba betanya ndutu wu zetun kasa Yeso am temasendə biba bana bahara ²an juanka bo nde ndə nə ngugyu wu anə ekundu yibasə ha. Etusayirandə yiban nwanwu aven arə ego katə kəm wu bazeme nwalesu sə taba nə me wu. ³Nte wu a biyigwa ne bən nya juanka nə wu nde a To'o anə kotun wu, aka ta kyasə ba wu npugwaha. ⁴Ba tusafandə nwan ndu Aven ezere katə kem, eben kasa, abəbarə wu jija bam sə ta shi wu. ⁵Bonto ba bana nə hanyondu na, bam biyingwa bo nde avən ogwaha bi sə wu enyə?. ⁶Ba juana bobo bəsə Yeso ana makə nə bo bonto haloka bo ba gutu shi. ⁷Bakese baharə bangwa ba meh ta haba Yeso nwan ndu avən, bam yi katə shi wu abo wa Ebarə yiba kasa ndu, a nwa shi: ⁸Bonto a mutu ba meh yii abo wa Ebarə yiba bomombo efu yi bitə, yi bana gwatə taba nə eja nko ⁹Bonto ba ekundu ba bakakata, ba mongu, Hossana! echin a ntə wu anə ba me ba edəkə yi toh. ¹⁰Echin a yi Egum yi enə ba nem, yi cubasə Dauda' Hossana adumbakə ka abətə ¹¹Yeso am yira nde Urushelima, am nde otuta wu Enyade, am nwankəle wura binwatə mbi bisəsə, mereme amna ha am chunwa am ngutu betanya bokushi ba bakesə oyiwatə mbe baharə. ¹²Kim yika ha echibi eba betanya, am ngwashi ezo. ¹³Am leh dana nde kitə ki ogyokyu kirə ba afufu kasa am tusa ndə nde a leh səsə oma muu kae, atusandə ha am leh shi ajeba afufu nki ada mbwe wu ogyokyu onə muu su. ¹⁴An juana biyasə nde ogyokyu ndu nde, ntəmo akə ya leh bun efə yibe su bakə bakə ba kese bana bam ngwa yi. ¹⁵Bam tusa nde Urushelima am yira nde otuta wu enyade nko am kungwa chimbi bonto ba eya ntuhu, ammeh serəsə teburu wu bonto a kyasən bilengə, bokushi ba eja yi edum yi bonto ba nə egusaya nəm abumbu wa obantə, ¹⁶Am tens waha mam eta kinwatə ki egusaya kinwatə, otuta wu enyade kəm. ¹⁷Am shankya bo, eda enyakə katə kəm enə sue, eyu obante wum obante wu enyade, wu bonto basəsə sue? bi kyansən ka wu otuta wu buyi. ¹⁸Bonto ba anka ba etarə yi Esangə bokushi ba bonto ba enyakə bameh ngwa kinwatə ki ajuana nə, ba zangə eyuhu yi ewura wu, buchətə bumko kyasə shi bo nki ekeke eme ko bonto ba eshankya yinayi; ¹⁹Meleme anna shi ha ban cibi shi ngungyu ndu nko ²⁰Buchuchu be chində nəm ba leh ogyokyu ndu omakusa. ²¹Bitrus am ngakota yende "ntəwu eshangkyā, leh ogyokyu w ena juana biyasə nə ha oma kusa ka ²²Yeso am ha bo ekotu ha nə buchichin ba Esangə. ²³Buchichin me mmakən bən, ntə wu a juanka nə ndutu ogwaha, chunwa gwa yira shi ezoru yi kuta kəm, adunde ade suna ba enəmana yina yi su a ha buchichin ba kinwatə ki a juanə nya eka dum mihindu, Essangə eka na ha wu. ²⁴Nki mii meh njwankan bən kinwatə khamam bii nondu nə hanə buchichin bi faya ki kika dum kiban. ²⁵Mbwe wu binə na nəm enondu nya, sə loka bonto ba ba nafa nə bən ebə, ndəke cuban wu enə abətə aka sə loka ngwa bən ebə yiban. ²⁶Adunde bidə sə loka bonto ebə yiba na bən su nya, cuban wu anə abətə. ²⁷Ba ekyasəndə yiba Urushelima Yeso ejicinəm otuta wu enyade kəm bonto ba anka ba etarə yi Esangə ba bonto ba enyakə ba bonto ba banzə ba ndə fawu. ²⁸Ban bihingwa wu "aba anka waha enə na nəm binwatə bingyaeh, bere anu a hanə weh anka wu ena bi'eh. ²⁹Yeso am jaunka bo, "nde meh nka ne bən Bam su'una ba egungyu yiba bam ngwana nde ki juande a kəbətə nya aka juande nki enyi kidə ha bucin bu su". ebihingwa emongi, hanə meh ekotu meh zəkə nka juanka bən eji nfayata nə anka wu nə na nəm binwatə bingyaha. ³⁰Batisima wu Yuana ana nə ha, an cisha abətə bere, a bərə ntə? hanə nə meh ekotu. ³¹Bam su'una ba egungyu yiba bam ngwana nde nki enyi kidə ha bucin bu su. ³²Adumde ki juande, a bərə bonto nya barə ba bucatə, nki wahamam arə ba eleta nde yuana a kese wu Esangə: ³³Bameh juanka Yeso nde badə leta su, minyindu ha, am juanka bo neh nwe nke makə bən anka wu nə nan cwe bu su.

Chapter 12

¹Yeso Am yare eshangkya bo ega kəm. am jua nde, " ntomaondu a tēma onum wu inabi am lo kafawu gasho am cum ofushu nki ekam tashi mogomo mu inabi am fashi bonto ba cue am na shi ejici. ²Mbwe am na am tēmasə oba omondu nde a kotaba kotaba essangə yi bitə emongi. ³Bonto mba cue bam bumbu kungwa wu abobo. ⁴Am tēmasə oba omondu bam bubu ngwa wu elulan ofu kasa bam ha wu kufukoru. ⁵Am yendə bun omundu bam wura wu. amiyindu bana na nə ba Esabu bam bumbu bomonbo bam wura bomonbo amutu. ⁶Zəkə miyindu ha ntə fumo ashike tamba wu etēmasə, a nwana wu endo. Am juande ogwa ha baka ko kyasə wu. ⁷Bonto mba cue ha juana bam juana ba egungyu yiba bam jua nde ogwaha a nwan wu fərə ba nə nde ki wura nə wu kika ya fərə ndu! ⁸Bam kota bawu bam wura wu bam bam loka cimbi kakata wu gasho. ⁹Nki mihindu ntə ndu onum whu inabi inabi ha aka no bo mune?. Aka ba aka-a wura bo, aka taba bomobo aka ha bo onum ndu. ¹⁰Bide gingerə nəm etarə yi Essangə su? Eta yi bonto ba eloh ba loh zəka nə a yingi eyiraci nə okotu katsa. ¹¹Egya ayi bərə To'o ema naka yerəyerə eleyibasə nko. ¹²Kakata wu minyin Bonto ba Anka ba ba Yauda bam zangə eyuhu yi ekə Yeso, bo yende ega yi ejua yingyaha anayi bobo, nki ashi wa bonto bam loh katə lokashi wu. ¹³Bam tēmasa ba farisa bokushi ba ba Hiridu, nde bama rəka ko wu ba essangə yi ejua yi kuzoku wunawu. ¹⁴Bam ba ha ba juanka wu nde nte wu eshangkya bucin weh eshang cherenəm etarə yi Essangə bang, adə kyanəm edumga bonto kunko su, eshangkya jenəm etarə yi Essangə kəkana, minyindu ha ki gom ofen bərə Kaisar bəre kikadə gom su?. ¹⁵Yeso a leta ka enəmana yiba yi bə ha, am juande bi makəlen me nki enye? taba ne me bilengə nbi nde nle. ¹⁶Bam tahaba Yeso fumo, an jua bobo nde a onwezəre wu anu? ba bi enyakə bi anu? bam ha wu ekotu nde a bi Kaisar. ¹⁷Yeso am juanka bo nde kiki nə nde a ki kaisar nya, hanə ki ba Kaisar. ki Essangə hanə ki ba Essangə ekaike em ko bo bu bang. ¹⁸Ba Saduki baba juanə nde ecunwa yi atətə susu, bam ba kanako, bam na wu ebiyi nde. ¹⁹Musa Ntə wu eshangkya am nyakə ha bəsə, yende adum nde wu nwanəman a kinə, am kalokashi okana ade bwa su, nwanəman a fa ta okasə ndu nki aka bwa ha nwanəman bondo ²⁰Eja yimongi kəm, bondo aman ba binsəbusu, ba chon baharə wu ebwasa am fa okasə am ki, adə bwa nwan su. ²¹Wu yi kyarə am fa tawu, wu ndunwe am ki nwan susu, wu yi kitatə nwe miyindu. ²²Miyindu bachon baharə nbo omo wu akatəzəkasha nə nwan susu. Egyukushu yinayi, okasə ndu nwe ma ki shi. ²³Minyin ha, echunwa yi atətə aka dum okasə wu anu? nki bachon baharə nbo bagwa ha ba fa ka wu. ²⁴Yeso am jua bobo nde ada nki egyaha bi nadateh nə su, A nki bide leta efu yi shew egya su, miyindu nwe bide leta ekya yi Esangə su. ²⁵Nki adum nde ba chunwa otətə nko nya bade fan su, ba dum ka bəsə ba kəsə ba Esangə yi abətə. ²⁶Minyin ha nki Atətə wa chunwa nə, bide gingərə yi efu yi shew yi Musa su? bəsə Esangə ejua nə nde ameh Esangə yi Ibrahim ba Ishaku, bokushi ba Yakaubo. ²⁷Wu ha ada wu Esangə yi akum su a yi baba nə ba enyangə nəm enyangə. bucin bi nadate ka. ²⁸Ba ebayi nte wu eshangkya yi eya yi anka, beh sunanəm ba egungyu yiba. Bəsə a leh nə Yeso eha nbo ekotu yi cin, am biyingwa wu, yendə a eya yi anka yaha ekyachi nə yi səsə?. ²⁹Yeso am kotu ha wu yende yi ekya cinə, gwanə, bondo ba IsrailaTo'o basə Esangə, To'o erə fumo. ³⁰Ndo Esangə ba esəma fumo, ba enyangə yibe yi səsə, ba enamana yibə yi səsə, ba anka wube wu səsə. ³¹Yi kihare ndo nte wu edumfana wube bəsə enə ndo nəm ofu wube, eya yi anka yi echi bunə egyaha susu. ³²Nte ndu eshangkya ndu eya yi anka, am jua bu yende erə miyindu bucin bube, Esangə a fumo, emongi susu ajeba yingi. ³³Bama ndo yi ba esəma fumo ba enemana yi səsə ba anka wu səsə, ba ndo ntə wu edumfana bəsə bana ndo nəm afu waba, ema ci ka ewuraha yi enangə. ³⁴Bəsə Yeso aleh nə a makə ka wu ejua enəmana yi ezombu kunko, am jua bu nde "edə danan ba egum yi Esangə su" kakata ndu minyin ha omo ade bihigwa bun wu kinwatə kimo su. ³⁵Yeso am kotu mbwe wu ana wu ana shangkya nə otuta wu enyade kuko yende "Enyi bonton ba enyakə ba eya yi anka banə juana nki Kristo nwan wu Dauda? ³⁶Nki wu Dauda ndu ba ofu wuna, ba anka wu Otətə wu Engum yende, "To'o am jua ba To'o wum, dum shi kayana wum tusa mbwe wu serəsə nə ba banə ekondū yibe. ³⁷Dauda ba ofu wuna ma yukawu To'o, Minyin ha eka na muna Almasihu aka dum nə nwan wu Dauda bun?" Ebokuna ngi em mengərə ba ejua yinayi ³⁸Eshangkya yinayi Yeso yennde ta'a nə eshi ba bonto ba eshangkya ba eya yi anka, bonto ba echikəna ba ebarə yi kuta bababə cikənanəm ba ebarə yi kuta ba don nde ba tongu bihi mbo, ³⁹Ba endo eja yi edum yi cin otuta wu Enyade kunko, ba eja yi eda, ⁴⁰Ba kotamshi ka abante wa bikasə ba banyum baba ba kinə ,baka nanəm enondu yi ebwe yeng nki nde bonto bama leh, bonto bagwaha baka fayata ejikəshi yi kyakyau ⁴¹Am dumshi eji mburu wu elofa bilegə aka lenəm bəsə bonto banə lofanə, ⁴²Bonto ba nfa amutu baka lofanəm bilegə bikuta, okasə wu onyuna aki nə, wu danə kinwatə ki obonko, am lofa shi ba anini baharə mburu ndu elofa bilegə nko. ⁴³Am yutaba ba kese ba yende " Bucicin meh juanka bən kinwatə ki okasə ogwaha a lofa nə mburu wu elofa bilegə ogwaha kunko kima ciwura ka, ⁴⁴Bo ha lofa amutu wu banə bu kunko, wu ha eprasə efaya yina kunko a hakakinwatə ki anv biki ki səsə

Chapter 13

¹Ecimbiya yi Yeso otuta wu enyade kunko, kese wuna fumo an biyingwa wu am juande "ntuwu eshang, leh ata wa cin ba atuta wa cin" ²Yeso am juanka wu nde eleh ka atuta wa cin wagwaha? eta ekə tem tare emongi kasa su baka Serəsə wura wo. ³Bəsə ana dum nə eta yi zetun kasa anshuswa ba otuta wu enyade, gwa Bitrus ba Yakubu ba Yoana bokushi ba Andrews ba bihi nyam ta wu abebarə bam juande, ⁴"Juanka bəsə a nbwe waha binwate bigyaha bisa gwa nə? enyi yi eka kya nə nbwe wu binwatə bigyaha bisa gwa nə?" ⁵Yeso an juaka bo nde nota nə, ntemo ajata eyesə bən ⁶Amutu baka ba, ba edəkə yim ba juande amendu, baka larəsə bonto amutu ⁷Adunde bi gwa ekum yi egum nya, kade lo nə buchətə su egyaha eka gwa, mihindu ha egyukushu yi berə ede tusa ba tan su. ⁸Berə ba berə ba ka nana Angum ba Angum aka nana berə aka serə eja nko eja nko, Ezo ba binwatə bigyaha bisəsə, a eyare yi eyakə ⁹Mihinduha dum nə ba ezənza nki baka tandə Bən ekondu yi bonto ba Banzə baka na bən abubu atuta wa enyade kem baka tandə bumba bən bərə bonto ba Anka ba okingsə ba Angum nki edəkə yim nki bika ha ekotu kaba. ¹⁰Bucicin baka ha wura tan bonto ba səsə ejwa yi Essangə. ¹¹Bəsə baka tandə nə bən ekondu yi okingsə bam handə bən kadə dum nə ba efufotu nbwe ogwaha kəm su baka ha bən kinwatə ki bika jwana nə a enyi mam yi ba ha nə bən nbwe ndugwaha kəm a kinki bika jwana nə nki ada bən binə jwana su a otətə wu shew onə jwana nəm. ¹²Nwanəman aka ha nwanəman ba wura wu teh aka ha nwan bondo baka nana baba cuba baba maba baka fa ba wura bo. ¹³Baka dasə bən nki edəkə yim mihindu ha wahamam wu anyuhanə tusandə egyukushu nya aka faya erimshi. ¹⁴"Adunde bi leh ba faka cue wu bə wu fa wu kwenyinyi ejayi ede nyaze su", (nte wu egingərə a leta), baba nə bere wu yahudiya ba longutu ndutu kasa. ¹⁵Wu anə nduntu kasa akadə cisha a yirande obante nde a ta kinwate kimo su. ¹⁶Wu anə onumko akadə kyasəndə nki eta ebarə yi elochu su. ¹⁷Mihidu ha eyaka ayi bikasa, ba nə ba afin, ba bikasa ba nə ba bondo nbwe ndugwaha kunko. ¹⁸Nonundu ne nde ema kade gwa ogwa kunko su. ¹⁹Nbwe ndu kunko baka na eyaka yi bə, yi edə gwa leh su, yarə taba nbwe wu Essangə ena loh nə berə tusa ba nna bakə na leh bun yi su bakəkə. ²⁰Ada nki Essangə səkəsə nə Ese gyi su nya nte mo wu aka faya nə erimshi su nki ba chata nə a səkəsə ka esə ngyi. ²¹Adunde ntemo ajuanka bən nde lenə Kiristi ndu arəha lenə arəhaweh kadə hana bucin. ²²Nki ba Kiristi ba bonto ba eha Enka ba awura baka cimbiya ban na bing bi ekeke. ²³Nki miha, dum nə ba ezənza njuanka wura ka bən binwatə bigyaha ba nbwe. ²⁴Kakatawu eyakə egyaha, kugusa kikə nam su oserə okə ha kifanzə su. ²⁵Ezusu ekwa sha abətə baka shishekə binwatə bi kuta bibinə abətə. ²⁶Baka leh Nwan wu nte ebanəm kufuku kunko ba anka ba egim. ²⁷Aka temasə ba bakese banabo baka katə boku ba echata banabo akotu anye wa berə okotu wu kayana

ba kabese ekondu ba kakata tusandə egyukushu yi abətə.

²⁸Shang ta nə ba kitə ki ogyokyu ebweyi afufu wana ama yare ka entə nya ndeke ki fom nya leta nə nde ogwa ana ka anshushua. ²⁹Adunde bi leka binwatə bigya bye gwan nya leta nə nde anaka anshushua arə eben kasa. ³⁰Njuanka bən bucin berə ogwaha akə man su adunde binwatə bigya bisəsə bide gwa su nya. ³¹Abətə ba ashindo bika man ehjuan yim ekə man su. ³²Kugusa nki ba nbwe ndu ntumo wu a letenə susu ba kəsə nbo zəkə ba nwanu bade letasu ajeba Tətan ndu. ³³³⁴Nota nə dum nə ba Ezənza bin nondunəm nki bide leta kigusa nki ba nbwe du su. ³⁴Bəsə ntə wu ena ejici adunde a kazəka obante, an kazəka shi oba wunawu nde a nwakə cu obam ndu, wahamam ba cue wunawu am mu ntə wu ezənza otu yende a dum ba ezənza. ³⁵Dum nə ba ezenza nki bide leta nbwe wu ntə wu obam asaka kyasə banə su, a meleme mam, a buchu anteante mam, a ezakə etungu mam a buchubuchu mam. ³⁶Akade eri bən nya su mihi byen numbu kuyoto. ³⁷Kinwatə ki njuanka nə bən njuanka wahamam dum nə ba ezənza.

Chapter 14

¹Ame esi eharə ashishua wu passka ba eda yi eya gurasu wu a dane yisti, bonto ba anka ba, ba fristoci boku shi ba bonto be eleka ba ataura ba meh zangə eyuhu yi eko Yeso baka wura wu. ²Ba meh makena nsere an ate wu ba, ba meh juana nde, ema kadə gwa, nbwe wu ogwa kasa su, nki enyuna eka yare shi ante wu bonto. ³Yeso ame yiraba obam wu nte mondu wu ekenka akante, ngugyu wu batani, ba tongun wu Siman. Yeso adumka eya byeya okasə omondu wu, bing be chin ameh taba ntuka wu kutatə ku chin efyang ameh shishinem elakasa wu Yesu.

⁴Bomonbo, ba bana ne hayondu, ba meh na esema, ba ba esema erekhe, ba juana nde. ⁵Ah, kutatə ku gwa aku chin bang. Esa-nde biya su ba gusaya kutatə ku ngwa ba bilenghe, bilengə bi ba ga ha bonto ba eshi? ban yukuna. ⁶Yeso angwa mihindu ha ame, juana nde kazeka shine okasi ongwa, bi jikeshin wu nki anyii? ⁷Ande birə ba esima yi enakakotu bonto eshi ba eprassə efaya nya, nbwe wahanyi mamm barə gben, me ha nkaze dum gben nbwe osesi su. ⁸Okasi ogwa a na ka chwe wu chin nki a wu sə ne me nke eyi ekum yim. ⁹buchichin baka nongu gyom wu okasə ogwa bərə wu səsə, esəma ekə koki ba chwe wu okasə ongwa su. ¹⁰Yahuda fumo wu ba kəsə ba Yeso wu banne tongu nem Iskariyoti ame fye chiminde nki ejichi fa Firist wu kuta nki egusaya Yeso. ¹¹Bonto ba anka ba meh gwa yi her, ban na anghoru bang. ba meh juana kate nde bak ha Yahuda Iskarioty bilenghe. Yahuda Iskarioty ameh yare shi ezanghe eyuhu yi aka hafashi shi nə bo Yeso. ¹²kigusa ki fumo ki eyaresa paska ba eda yi eya gurasu wu adini yisti. ba ebo ebi yingi paska ba kəsə ba Yeso ba me juana bu nde nki eya paska omanyi?

¹³Yeso ameh temaseh ba kəsə bana "yirashi ne ngugyu nko bika fana ba ntumundu a chwako ko nem nburu wu mogomo. ¹⁴Nte ogwa batesə ne wu yahamam, a yira nə. bika juana bu nde, nte wu obam wu eshangky a jwa nde. Me zanghe nem a jah yi nka yira ne, nki eya paska, bah, ba kəsə bam." ¹⁵Nte ongwa aka makəky bəən otuta wu abətə bika nanyasə eja ngyi. ¹⁶Bang gutu, shi ba kəsə ba Yeso ba meh yirande ngugyu ndu nko, kinwate ki Yeso a juana ne, ki meh, dum jeba mihindu. ba kəsə nbo ba nayasə otuta ndu nki paska. ¹⁷Meleme ha, Yeso an yuboku bo ba kəsə, nbo oyuate nbe bahare. ¹⁸Nbwe wu ba dum kafa nə, ejayigi eya bye ya Yeso ameh juana nde "Buchichin me makən ben omo baan wu kine fachushi ne obo byeya bingya nko aka gusaya meh." ¹⁹Ba kəsə ba Yeso, ba meh fayata efufotu esema yiba nko, ba meh na ebiyigwa fumo ba fumo Buchichin, ada mesu-eh? ²⁰Yeso ameh, ha ba kəsə nbo ekotu nde fumo oban, oyuatə nbe bahare nbongo, wu ne fa cwahu shi ne obo bu, ntuka byeya bingya ha."

²¹Egyaha aka eka gwa jeba nki efa isheshi, ejua yi Essangə yi ba juana katə ofu wu Nwanu wu Nte Kasa eka dum jeba ebəə, nte wu aka gusaya ne me, esa nyanze chi ka ma basa de bwa wu su. ²²Nbwe ndu ba meh yanem byeya ha Yeso ameh tachunwaba gurasu an fatare shi alam kasa, ameh nwate ga'a ha bo, ame juana nde egungyuyim ereha" ²³Amech tachunwa koko ameh, takotu an haa bo ba kəsə ga ba meh nwa koko ndu. ²⁴Yeso ameh juana nde kiinəm kim katə ba achibisə nki bonto amutu" ²⁵Buchichin nkaze nwa bun mongomo mungwa su nsaka nwa tare mongomo mu fah obam wu Essangə nko ²⁶Ba ya wura byeya nbi ha, ba meh fa edəkə yi enyade Essangə, ba fawura shi ha, ba meh kota ojija, wu enwa ndutu wu zaitun. ²⁷Yesu ameh juana bobo nde ba kəsə bam, bika fayata edukun bə egwa, nki kinwate ki ba nyake kate ne nde, Baka musa nte wu elechu bichukutu, bichukutun nbi bika sesakə. ²⁸Nbwe wu ebinkyə chunwaba ka ezom nko, nya nka ya chi bəən ekondu endəə Galili. ²⁹Bituru ameh juana ba yeso nde, bangwa ba gwa zekə nya meh nka gwasu fa" ³⁰Yeso ameh juan bo nde buchichin meh makən weh buchu ndu nna eka tongue kyahare, eka ya abəə wa eleta me oguru kitate. ³¹Bitru ameh juana nde, edum nde ba wura chu meh ba weh, nke ya abəə wa elata weh su ba kəsə ba səsə ba meh juana gwa mihi ndu. ³²Yeso baba kəsə bana nbo, bameh tusa eja yi bane tongu yi getsamani. ameh juana baba kəsə bana nde, tem nə hanyi, nki nka sondu ekondu, nnundu tor wum." ³³Yesu ame tako shi bituru yakubu, ba yahaya. ame yare shi engwa efufotu, ba eruwa gbang. ³⁴Yeso ame juana bobo nde, enyage yim, ye engwa efufotu, wendeh nkəme kii. dum shi ne hanyi, edum, yi zenza. ³⁵Yesu ameh sondu ekondu nkyanam angunshi a nanem enodu nde, Essangə esa kotu nya" tahazeka nwe wu eyakə kyaan. ³⁶Yeso ameh ya ekondu ame juana nde "abba teh kinwate kihamam a ekondu yi be taloka cinwa me koko wu ekya minduha ada eleyim su ama, dum eleyibe. ³⁷Yeso ameh juana wura shi mihindu ha ameh kyasəndə kakata ameh fah nde bo, be numbun kəyoto. Yeso an juana ba Bitrus nde Siman enubun kuyoto? eka ze dum, tami edum yi ezenza yi awa, fumo suh? ³⁸Dum ne, edum yi ezenza bika nane enondu nde, bii jata egwa yira emakeleh nko. A mihudu otete wu kotu nem nbingi aze meh kontunsu. ³⁹Yeso an kyasende bun an juana ejua yi aka juana ne eyare kasa haa. ⁴⁰Yeso anfa kyasə bun, beh foh koyoto kuba, kuyoto nku kuma ruwa ka ashiwaba gbang bade juana tami ejua emo su, ⁴¹Amech kyasə b ayi kitate be numbu chinde nəm kuyoto. Yesu ameh juana nde, npugwa bye numbu bon-nem kuyoto kuban ba edum nyange. Ema yesaka mihidu nbwe ndu anakama, ba haka nwanu wu nte abande wa bonto ba ena ebəə kem. ⁴²Chunwa ne, kiguntu ley nə, wu egusaya meh ongwa anaka anshusha. ⁴³Yeso a zemeh juana wura gwatan ejuan ngi su Yahuda fumo wu oywate nbe bahare nbo ba bonto, amutu ban tusa ba, bokushi, ba ofua ba bitə. bonto ba nka ba fristoci bokushi, ba, eleta yi ataura, bokushi ba bonto bon to ba banze bamech dum boko. ⁴⁴Nte ndu egusayaha, akate boku ka ozoku bobo, nte wu oka

gwako ne, egwako yi endo ha, ko nā wu bi tangutu efinke".⁴⁵ Ba tusabaha, ameh haa egwako yi endo, ba eyu wu nte wu Eshankya.⁴⁶ Bameh ko Yeso ban tangutu.⁴⁷ Fumo oba nko ameh ze zāka sha otu wu, firist okuta ba ofa wuna .⁴⁸ Yeso ameh juana bobo nde bi cimbiya ba afua, ba bitā wendeh ntā wu buyi.⁴⁹ ki gussa kihamam, meshang kiya otuta wu Enyade nko, beze zanghe meh me su egwa mihindu haa nki efayisheshi ejuana yi Essangā.⁵⁰ Ejah eme fiya haa bonto ba, babane, ba Yeso bameh loh kazeka wu.⁵¹ Esām yi nwanu omondu ba ebare yina yi elochu ame batāsā ta Yeso. bontonbo ha, ba meh nenga eko esem yi nwanuwugwa,⁵² nwandu gawaha ha ameh lo kazeka shi ebare yina yi elochu an loh cimbi shi kiboru.⁵³ Ba meh kota Yeso, bameh tangutu wu bāre frist wu kuta, ekondu yi bonto ba anka ba fristoci ba bonto ba enyakā ba meh bokuna kanako.⁵⁴ Bitru ameh batāsā ameh batāsā nām Yeso, ba buchatā ameh dum shi ejida obantāte ameh busu, nem Oguchu.⁵⁵ Ba fristoci ba okingā wu ba yahudawa bameh zangā kinwatā ki, kika hanā ekotu ofu wu Yeso, kasa, ba ebee yi baka wura wu, bo demeh fayata kinwatā kimosu.⁵⁶ Amutu wu bonto wu bonto nbo, ba meh pya awura ba erukyu boku azoku waba.⁵⁷ Bomombo bameh chunwa ba awura amondu nde,⁵⁸ Yeso ana juana nde oka serāsā Otuta wu Enyade ongwa, ok loh yita wu esā etatā eka dum yi elo yi ntesu.⁵⁹ Ema dum zekhe ma miyidu haa ozoku oba ze ba fumo su.⁶⁰ Firist wu kuta okuta, ogwa, ameh na Yesu ebiyingwa "edaba ekotu yim nki binwatā bi bana juana ofu wu ba kasa su-eh?"⁶¹ Yeso, ze kah eyyamosu andum ochichi firist ameh biyingwa tarā "Aweh Almasihu nwanuwu Nte Wu Kuta Wu Abetā heh?".⁶² Yeso Ameh juana Nde Amendu saka leh nwanu wu nte edum nā obo wu kayana wu ntā wu anka ogwa ekiyasā banemah kifuku nko.⁶³ Firist wu kuta ameh sarāsā ebarā yinayi yendā npugwa kika fayata buchichin onwanyi? "⁶⁴ benn ma, bi ngwa ka bāsā anā lekā nām Essangā, Npubgwaha, bi leh ma muna? Ba suso nbo bameh ha ekotu yii, ewura Yeso.⁶⁵ Bomonbo ba meh yare jeshi ba eyuruku ko Yeso azongu, ba meh kande ko koshi, ashi wana wo ba meh bunbu ku wu ba meh juana nem nde; nama anebci" ba dogari bameh yira emabukuwu.⁶⁶ Nbwe ndugwaha bituru arā obantāte ndu nko nwanu okasā, firist wu kuta ameh ba eji Bituru a temne.⁶⁷ Mbwe ndu kassa Bituru ameh busun nem oguchu, nwanu okasā ndugwa eshawanawo eleya nde Bituru ameh juana nde weh "⁶⁸ Bituru erā boku ba Yesu banazarate" Bituru ameh ya dasā ka abāē "meh, nze leta ki ene to nem ha su. Ameh cimbiya esarā yi okingā. kunko wu ezakā en tongu shi."⁶⁹ Nwanu okasā ogwa akyasā ba bun, ameh makā nām bonto baba, tem nā, hanyoha "Nahongwa ha fumo obanko."⁷⁰ Bituru ameh dasāka bun, bomobo bameh ban temshi, ba ejuana ba Bituru "Buchichin aweh fumo wu ba kāsā ba Yeso, awe nte wu Galili."⁷¹⁷² Bituru an yarā shi afa chu ofu wunawu abuka, ba ebusa nde wu odā, leta Yeso, su. Ezakā eme tongu bun yi kiharā kasa Bituru, ameh ngako ba ejuana yi Yeso, ana juana nā " koko wu ezakā aka tongu, zekā kihare ha eka ya abāē wa eleta me oguru kitatā ameh gaako, mihindu an loka kiyu ki egya.

Chapter 15

¹Bucucu, Pasto wu kuta bokushhi ba bonto ba banzə, ba bonto ba Enyakə bokushi ba banze baba Yahudawa ba Səse, bam engwana. Bam kadə shi Yeso bam cici ta cibi wu. bam handə wu ba bilatus. ²Bilatus am bihi wu, awe Ngum wu ba Yauda? am kətu ha wu nde, "ɔjua mihindu". ³Ba Pasto ba kuta beh kingə ko wu ba binwatə amutu. ⁴Bilatus am bihi kyasə wu okə ha ekətu Su?. Lay binwatə amutu bi banə bihi ko weh katsa. ⁵Yeso ade bun Bilatus ekətu yimo su, em ha wu Ekake. ⁶Nbwe wu eda, Bilatus ehalokan bo nte fumo wu ba finke katə nə, wu ba chata nə. ⁷Ntemondu ba tongu wu Barabas otuta ndu efinke kem, Bokushi ba bonto ba eta ofu bana wura ka bonto nbwe wu enyuna. ⁸Bonto bam ba berə Bilatus bam makə wu nde a ha bo bəse ana setə nə. ⁹Bilatus am bihi bo nde bi kotun nde nhaloka cimbiya bən Ngum wu ba Yahuda?. ¹⁰Nki a leta ka nde a nki esəma yi erəkə yi pasto wu kuta a ha cimbiya nə wu Yeso, ¹¹Pasto wu kuta am sofa bonto amutu, ba yu chunwa nde a halokacimbiya pen nbo Barabas. ¹²Bilatus am ha bun bo ekotu yende, "A enyi nka nanə ba Ngum wu Ba Yauda?". ¹³Bam yu chunwa, "bande nə wu!". ¹⁴Bilatus am juankam bo a ebə yi enyi a na nə? Bam ya ci eja ba eya yi anka bande nə wu. ¹⁵Bilatus akotun nde a na lasə bonto esəma am ha cimbiya bo Barabas. am warə Yeso arəkə am hande bo wu nki ebandə. ¹⁶Bi ekangərə nbi bam tahira nde wu eji okingə (Obam wu okingə kunko ndu kuta ha), bam tongu boku ba, esabu ngi bi ekangərə. ¹⁷Bam tsoru fasha Yeso ebarə yi egum, bam nyimbi boku ndarə wu engum wu a ayakə bam fa ha sha wu. ¹⁸Bam yarə etongu bihi wu nde, a we ngum wu ba Yauda. ¹⁹Bam musakə wu ba bitə, bam yuru ko wu ba azongu. bam gun anyu waba ashindo bam chufa ha wu. ²⁰Bəse bana bam wura nə wu ansha, bam nwandə cunwa ebarə ngi engum bam tsoru fa shawu ebarə ngina ha, bam cici cimbi wu nki ebandə wu. ²¹Nte mondu Siman wu cyrena ana yirabanə berə (anarə wu tətən wu Alexanda ba Rufus) bam fa wu anka kem a cuata kitə ki elegə kina. ²²Bi Ekagrə nbi bim taba yesu eja yi banə tongu nem golgota (ekyasən nginayi ha nde eja yi bikokro). ²³Bam ha wu bi enwa bi ba bikəsa nə ba mongomo mu ba meko am dasə shi enwa bi. ²⁴Bam bandə wu, ba sarə ega ebarə yina yi nki elata ntekə wu ki ekangərə kiha mam kika ta nə. ²⁵Anare bilegə bitatə bana bandə nə wu. ²⁶Bam nyakə ebə yinayi nde ngum wu Ba yauda. ²⁷Bu ndu bana banda bonto ba buyi baharə, fumo kayana fumə ²⁸kambese, Ba bana cinə bam juana byasə wu, ²⁹Bam shishekə afu waba nde Aha! we wu eka serəsə nə otuta wu enyade Aba elo kyasə wu esə etatə kunko. ³⁰Tam shi ofu wube ochisha kitə ki elengə egya kigya kasa. ³¹Amiyindu nwe Pasto wu kuta bana seh ja nə wu ba egungyu bokushi ba bonto ba Enyakə bam junade, atamshi ka bomonbo ade tamshi tami ofu wunawu su. ³²Haloka Kristi Engum wu Israila chisha empugwaha kitə ki elegə kingya katsa ndeke kika leh kika ha bucin. Ba bana bandə cu nə bu bam lekə wu. ³³Bilengə busoru katsa efu em gwa berə ndu osəsə katsa, am bakə mihindu tusa bilengə bichon binye. ³⁴Bilengə bi chon binye katsa ha Yeso gya cimbina ba eya Eloi, Eloi, lama sa batani?, ekyansən engi ha nde Essangə em, Essangə em, muna o haloka nə me? ³⁵Bomonbo ba bana tem nə anshushua bam gwa Essangə yina yi ejua, bam jua nde, lay a tongu nə Iliya. ³⁶Ntemondu am tuwarə nde, am fa makatəmo mu edang soso nko am fa wu kitə ki afasə kem am ha wu nde a nwa, ntə ndu am jua nde, kile tan səsə Iliya aka shuwa aka ta cisha wu?. ³⁷Yeso am gya ba eya yi anka am ki shi. ³⁸Ebarə yi ezerə cu eben yi otuta wu Enyade nko ha am sarə shi kəm kyaharə yarə abətə sha a shindo. ³⁹Bəse ntə wu anka ogwa ana tem nə am ley Yeso bəse anə ki nəm am jua nde bucin ogwaha a nwan wu Essangə. ⁴⁰Bikasə bomombo babbana gingerə ley nə ejida ante oba kunko anarə Maryamu Magadaliya, ba Maryamu (Man wu Yakubu wu leh, ba Yusufu) Bokushi ba Solomi. ⁴¹Nbwe wu ana nə Galili a abonbo bana na ha nə wu byeya. bokushi ba Bikasə bomobo amutu ba na cimbiya nə wurishelima babu. ⁴²Meleme bam yirashi esa boku nyansə binwatə nki eyika gyi ha a akyugusa ki Asabati. ⁴³Yusufu a ntə wu ngugyu wu Arimatiya am ba hayondu. A ntə wu banə ko kyasə nəm bonto ba banzə kunko wu ana zəzan nə Engum yi Esangə. am yira fandə Bilatus am nondu nki ekum yi Yeso. ⁴⁴Ekake em ko bilatus nde Yeso, aki ka, am tongu nte wu anka wu bi ekangərə am biyi wu səsə Yeso a kika?. ⁴⁵Bəse ana gwa ta nə yi ozoku wu ntə wu bikagrə ongwa nko nde Yeso a kika, am ha Yesufu mbigi wu Yeso. ⁴⁶Yusuf am gusa taba ebarə yi pung, am takaciya Yeso kitə ki elegə kasa, am taba ebarə ngi pung am lochu nbigi ndu Yeso ba bi. am ta nde ezom yi cin yi ana na nyasə kata nə. am taba eta am tachu shi ezom ngi. ⁴⁷Maryamu magadaliya ba maryamu man wu Yusufu bam lay ejayi bana yi nə Yeso.

Chapter 16

¹Kakata ndu a Asabati ha Maryamu Magadliya, Maryamu man wu Yakubo bokushi ba Solomi Bam gusa taba nkakə wu esə wu efyang yi cin nki esə nbingi wu Yeso nki eyi wu. ²Buchuchu wu eyarə yi esə echon nbe eharə, bam nde ezom ngi katsa nbwe wu kigutsa kinə cimbiya nəm ha. ³Beh makənanəm nsere ante wuba kəm be juana nde anu aka tazəka eta anu aka tazəka nə eta yi ba tacu nə ezom ngi bi? ⁴Bo ba gekə nə ashi ba lezəkə ba tazəka lasə ka eta ngi enə ezom ngi ba tachu ezom ngi ha, nki a yi kuta. ⁵Bo ba yirandə nə ezom ngi kem ba lezəkə esem yi onumbusu ba ebarə yi pung a dum ka kayana, ayire am ko bo. ⁶Am jua bobo de lonə buchatə su, bi zangə Yeso wu Nazare wu bana bandə nə? a cuunwa ka ada hanyisu nwakə nə eja yi bana numbusu nə wu. ⁷Cunwa bi nde bi juanka ba kese banabo ba Bituru, nde a cika ekundu yiba endə Galili. A hanyo bika lenə wu bəsə ana juanka nə bən ha. ⁸Bam cimbiya ezom ngi ba etuwarə, ba enyingə yi nbingi ba ayire, badə makəna bun eserə su nki buchatə buma koka bo. ⁹Buchuchu wu eyarə yi esə echon nbe eharə am yarə emakəkya ofuwunawu ba Maryamu Magadaliya wu ana tamshi atətə wa bə achon nbe aharə nbingi wunawu kəm. ¹⁰Am gutu ejuanka ba bana nə bu, nbwe wu bana nə obam wu eki kəm bana gyanə ha. ¹¹Bam gwa nde a cunwa ka nde oma leh ka wu, bade ha bucin su. ¹²Kakatawu binwatə bigyaha bisəsə am makəkya ofuwunawu ekyansən emongi nko kəm ba bonto bomonbo baharə bəsə bana jicinə ojija katsa. ¹³Bam gutu bam juanka esabu yi ba kese bananbo ba miyindu nwe bade ha bucin su. ¹⁴Kakatawu nbwe omondu, Yeso am makəkya ofu wunawu baba kese banabo oywatə nbe fumo, am kerə bo nki eprasə eha bucin ba esəma yi anka, ba ngwa ka ba bonto baba leh nə wu kakatawu ecunwa yinayi. ¹⁵Am ha bo eya yi anka, yiranə berə kunko hanə enka yi ejua yi Esangə ba Bonto ba səsə, ¹⁶Wahamam wu a ha nə bucin, ba na wu Baptisma aka faya erimshi. wu ade ha bucin su nya aka ki. ¹⁷Binwatə bi ayire bigyaha bika dum boku ba bomnto baba hane bucin ba edəkəyim, baka tamshi atətə wa bə baka juana ejua ba anəm wa fa. ¹⁸Baka ko eyo ba abo, ba nwa zəkə buuga bu efuka bukə gwa bo elulan su, baka katə sha abo waba afu wa bonto ba ebankə katsa baka takandə. ¹⁹Kakatawu to'o amakəna wura nə nsere bobo bam tangutuwu eji aka dum nə obo wu kayana wu Esangə. ²⁰Ba kese bana bam yira eja kəm baka ha nə enka yi ejua yi To'o, To'o am na cwe bobo am fayisheshi ejua yina yi eyuhu binghi ekeke ba bobo/

Romans

Chapter 1

¹Bulus kese wu Yeso krisiti etongu yi edum ntə wu chue wu ba katə nə nki etarə yi Esangə. ²Yi ana juana katə nə efu yina yi shue nko. ³Nki nwana wu ana nə eruka (obam) Yi Dauda mbingi kəm. ⁴Omu wu otətə wu sheu kasa bana makə kya ka wu ba anka ndoke aka dum nwanu wu Esangə aba echunwa yi atətə Yeso To'o basə. ⁵Ofu wuna kasa ki fayaka echin aba chue nki etesə otu bucin kasa ante wu bonto basəsə, nki edəkə yi na kasa. ⁶Antə wu eruka engya esəsə ha, ban zəkə ba tongu ka bən bi ka dum ba Yeso Almasihu. ⁷Etongu engya ha eban kaban bən ba suso ba nə Roma nko, bən ba Esangə endo nə, bonto ba sheu mba ba tongu nə Echin yi Esangə ema dum boku ba bən, aba esəma yi saa yi Esangə chubasə aba To'o basə Yeso Alimasihu. ⁸Ndonde nyarəsə ba etakotu Esangə yim nki Yeso Almasihu kaban bən ba suso, nki ba eha nə ekum yi ban yi bucin eja engya esəsə berə nko. ⁹Nki Esangə kəkana eka juana kotu nə me, wu nnə gunha nəm etarə yi nwana nko, abəsə mbwe ongwa osəsə nnə juana yuton bən. ¹⁰Mbwe ongwa osəsə me nondu nəm nde mfaya eyuhu yi nka ba nə kaban ba ekotu yi Esangə. ¹¹Nki esəma yim efya nəm nde nsa loka bən, nki nka ha bən enəngrə yi otətə nko ndəke nka ha bən esəma yi anka. ¹²Nki me ndonde nfaya esəma yi anka ante wu ban, omu wu bucin bu basə, bum ba buban. ¹³Mpungwa ha, kaze prasə nə eleta nde mbwe wu amutu nne don de mba kaban, nze faya efyarə su, Ndonde nna minyi ndəke nka faya bondo ba otətə nko abəsə enə eruka emo nko. ¹⁴Nchuako ka eruhua yi Jojowum aba esabu yi bonto, banə ba enəngerə a ba ba pərasə nə edum ba enəngerə. ¹⁵Nki nrə ba enəngerə yi nde ntahandə bən etarə yi Esangə ante wu ban, bən ba nə Roma nko. ¹⁶Nki me nda ba kufukoru wu eha etarə yi Esangə su, nki ayingi enə anka wu Esangə nki efaya ofu wu edum bakə berə wahama wu a ha nə bucin, yarə sa ba ba Yahudawa ndəkəna ba Jojowum. ¹⁷Nki a nkondū echin yi Esangə ema makə kya ka bucin ba bucin, bəsə ennə enyakəkətə nko, "wu echin aka mə nki bucin." ¹⁸Nki enyisu, esəma yi Esangə esha nə abətə ofu wu mba ba pərasə nə eha bucin, mba banə dantəchun bucin ebəə yi ba kasa. ¹⁹Nki məhin ha kinwatə ki eleta nki Esangə ha, a eboru kinə ka ba. Nki Esangə ema makə kya ka bo ki Zahiri. ²⁰Nki binwatə bina bi ba pərasə nə ele, bima kya ka yarə shi ba mbwe wu ba na lo nə berə, ba leu bi eyuhu yi binwatə bi a lo nə, binwatə bingya ha a bimbi binə anka wuna wu bakə-bakə aba edum yi na

abəsə Esangə, Nki minyindu ha, bonto bangwa ba da ba eya yi eka'su. ²¹Nkenyi su, ba leta zəkə wu abəsə Esangə, bazə kokyasən wu abəsə Esangə su, zəkə ema kəkya wu etakotu, pen ha bam dum ba ebin enəmana yi ba nko, esəma yi ba ema gwa ka efu. ²²Ba tan egungyu yi ba nde barə ba eningərə, bam dumshi pen ba ebin. ²³Ba katə boku pen ka wu eko kyasə yi bakə-bakə, aba binwatə mbi bine pərasən edum bakə, abəsə ntə, ba binyun, ba bichukutu bi anə ba aguru anyə aba bi binə egwahan abirə. ²⁴Nki minyi Esangə ema hazəka ka bo ba emengerə yi bəə yi esəma yi ba nko, bam leja nə egungyu yiba ba afu wa ba. ²⁵A bombo ba ya dasəka nə abəə wa bucin bu Esangə ba a wura, bam gun hapen binwatə bi ba na nə, nki ndu ana nə bi ha, wu anə kinwatə ki enyade bakə-bakə ema dum minyindu. ²⁶Nki minyi ha, Esangə ema hazəka ka bo ba enəmana yi juju aba kufukoru, bikasə baba, ba kyansən ka enumbu yi onumbusu ba okasə abəsə esa dum cha nə, mpungwa ama okasə ba okasə. ²⁷Binumbusu ba ba nwe ba kyansən ka enumbu yi okasə ba onumbusu, mpungwa ama onumbusu ba onumbusu ba ka na jen juju Binumbusu ba numbun ba binumbusu ba nan binwatə bi kwenyinyi, bam zənzən binwatə bi chuendububa wu kwenyiyi. ²⁸Abəsə ba pərasə nə ekotuta ba Esangə eyuhu yi ba nko ha, Esangə ema hazəka ka bo enəna yi esəma yi ba nko, ndeke baka nan binwatə bi bə. ²⁹Ba yiisheshi ka ba epərasə, ena echin, ebəə, shom, ansha, tarə shi ba , ewurantə, eyesə aba enəmana yi bəə. ³⁰Ba ekatə boku afu, edasə Esangə, ba etaba enyuna, ba eta ofu, ebəə, aba taba ebəə efəkəm, ba epərasə engwa ha ba ba bwanə wu. ³¹Mba ba nə esəma yi tununu, ba nə yau binwatə bi bonto, ba nə pərasənendo, ba epərasə edum ba emotsu. ³²Barə ba eleta yi anka wu Esangə ndə mba ba nə nan efəyi binwatə bingya ha ayesaka okingə wu eki, Adajeba binwatə bingya banə nan su, ba ebahan kakata wu mba banə enan bi.

Chapter 2

¹Nki minyindu ha bi da ba eya su, we ntə, we wu ekingəko, nki kinwatə ki onə ekingən afu waba kasa o ko lon ofu wu be ba ofu wu be, Nki we wu ekingəko, we zəkə we nan binwatə bingya ha. ²Zəkə ki leta ka nde okingə wu Esangə a wu bucin mbwe wu oka gwako nə mba ba nə nan binwatə bingya ha. ³Minyindu ha, ta eshi, we ntə, we wu onə kingəkon binwatə bingya ha, zəkə nde we onangwan bi, we olekinde oka kyakəsa ejikəshi yi Esangə? ⁴Berə olesəkəsən echin yi Esangə yi amutu yi enə na nə yi epərasə ejikəshi monsu, a ba emotsu yi na yi? oze leta nde echinena erə ndəke eka ta tusa we esəzəka ebəə sue? ⁵Pen ha nki eta ofu wu be aba esəma yi be yi epərasə ekotu esəzəka, we taban ofu wu be bukəsə, kigutsa ki bukəsə, ama kigutsa ki eba yi okingə wu bucin wu Esangə. ⁶Asaka ha ntə wahama kinwatə kina yerə-yerə ba chue wu na. ⁷Mba ba nyuhwa nə ba ena echin mbwe ongwa osəsə, ba faya haka ofu wa ba, ede aba eko kyasə, ba edum yi bakə-bakə. ⁸Ba endo afu waba, mba ba dasə nə ekotu bucin, bam kotuta pen epərasə edum yi sheu, bukəsə ba esəma yi anka eka ba fa bo. ⁹Esangə eka taba kyakyau ba esəma erəkə ofu wu wahama wu ana nə ebəə, yarə shi ba ba Yahudawa, ndeke na ba Jojowum. ¹⁰Ndəke na enyade, ekokyasə ba edum yi saa bika dum boku ba mba nanə echin bo ba səsə, yarə sa shi ba ba Yahudawa ndəkena ba Jojowum. ¹¹Nki Esangə eda ba ekokyasə chi omo su. ¹²Ntəkə wu ba nanə ebəə ada boku ba eleta yi anka su, aminyi baka kii nə ada boku ba enka su, omu mba ba nanə ebəə mbwe wu enka, aminyi baka jikəshi nə bo yerə-yerə ba enka ngi. ¹³Nkenyi su ada mba banə fuketən enka aba nə sheu ekondu yi Esangə su, a pen ba banə fan yi chue nko baka mii nə. ¹⁴Nki bonto mba ba pərasənə eleta enka, ba naka binwatə bi binə eyuhu yi enka kasa, bi ma dum ha ka bo enka, zəkə nde ba da ba enka su. ¹⁵A nki minyindu ha ba makəkya nde binwatə bi enka enə do nə bira esəma yi ba nko, mbingi wu ba emakə bo, enəmana yi ba nwe, yi ejuana bonbo, ma yi ekotufan bo. ¹⁶Aminyindu bərə Esangə, engya eka gwa mbwe wu Esangə esaka na nə okingə wu binwatə mbi bonto mbi binə efumbusu nko, abəsə etarə yi To'o Yeso Almasihu enə. ¹⁷Ema bura ka nde o tongun ofu wu be nde a we Bayahudawa, odum tarən enka kasa, we emengərən ba Esangə. ¹⁸Oleta ka enəmana yi na, oletə ka binwatə mbi bi dum ga nə ba minyi, ofaya ta bun ka eshangkya okingə ndu nko. ¹⁹Ema bura ka nde orə ba eleta yi nde a we ndu onə ekondu, one mun mba ba buken nə, kifanzə berə mba ba nə efu kəm. ²⁰Wu anə kunasən mba ba pərasənə edum ba enəngərə, wu anə shangkyan bondo ba arən, aminyi, okingə ndu nko, orə ba binwatə bi dukukonə eleta aba bucin. ²¹Bən mba bi bine shangkyan bomombo, bi zə shangkya afu waban se? bən ba bine shangkyan nde baka de hi buhi su, bi zə hin buhi se? ²²Bən ba binə shangkyan nde baka zə ena juju su, bi zə nan juju se? Bən ba bine etemsən egun ha abwene, bizə hin buhi esarə yi Esangə nko se? ²³Bən ba bine enan ang'woru ba emengərə okingə nko, bizə le jan Esangə ba ba jojo ba ban ba epərasə ebatəsə okingə se? ²⁴"Nki ba leja ka edəkə yi Esangə ante wu eruka yi epərasə nə eleta Esangə nki bən." abəsə bana nyakə sanə. ²⁵Bucicin embəzəka ki zonzuro erə ba eyachi ekondu kaban, a dunde bi batəsə enka, pen de bi zə batəsə enka su nya, embəka yi ki zonzuro kiban ema bura ka epərasə embəka ki zonzuro. ²⁶Nki a dumde ntə wu ba pərasə nə embəka ki zonzuro kina aka batəsə enka engya esəsə nya ba, bake ta epərasə embəka kizonzuro kina ndəke oka dum wu ba mbeka nə kizonzuro kina ki se. ²⁷Aminyi, ntə wu ba pərasə nə embeka kizonzuro kina ki kinəm nko aka batəsə tami enka engya esəsə, ake kingə tami okingə wu ban bən mba ba mbeka zəkə nə kizonzuro kiban eyuhu yi okingə kasa se? Embura minyi nki birə okingə wu ba nyakə katə nə ba embeka zəkə kizonzuro, pen ha bi zə batəsən enka su! ²⁸Nki wu kubinka ada wu Bayahudawa su, bən ha ada wu, wu ba tazəkə nə kizonzuro kiba eyuhu yi embə sarəsə kigu su. ²⁹Ebirə nko ha, a wu Bayahudawa, tarə shi ha a wu ba mbəkazəkə nə kizonzuro kina ba otətə ada ba enyakə su, efi ngi ntə ongwa ha enyade enayi edə ban berə bonto su, eban bərə Esangə.

Chapter 3

¹Edum minyi enya a ele kyasə yi enyi Bayaudawa ba faya ne? enyi anə echin yi eta zəka kizonzuro? ²Ema nyanzichika eyuhu engya esəsə nki yi fumo kasa, a ba Yahudawa ba na eloka yi ezom yi Esangə. ³Eka bura muna adumde ba Yahudawa bomombo ba da ba bucin se? Epərasə edum ba bucin yi ba eka temsə chue wu chin wu Esangə? ⁴Emakazə ebura minyi su penha, ba faya Esangə ba bucin, zəkə nde ntə wahama arə ba awura, abəsə bana nyakə katə nə, "Nde baka kya we ba edum yi sheu ejua yi be nko, ndəkə oka dum piru mbwe wu ba taba nə we ekondu yi okingə". ⁵Adumde epərasə edum yi sheu ebasə em bura edum yi sheu yi Esangə enya, kika jua ma nde enye? ki ka jua nde Esangə eda ba echinsu nki enə tashau bukəsə buna afu wabasə kasa -e? Njuanan abəsə enəmana yi ntə kasa. ⁶Eke bura le minyi su, Nki adumde aminyi enya ebura muna Esangə eka kingə nə bere? ⁷Adumde bucin bu Esangə awura wum kasa ema tabaka ekokyasə enyade yi na, aka na enyi banə kingə kon me abəsə wu anə ba ebəə-e? ⁸Enyi eka temsə nə abəsə banə juananə nki awura afu wabasə kasa, bomombo ba taka nde ki juana ka minyindu. "ki na ebəə ndəke echin eka ba? "Ejikəshi yi ba erə eyuhu kasa. ⁹Eburan mana? kika ha afu abasə efyarə yi efengən ne? eke na su, Nki ki juana be sa ka ba Yahudawa aba ba Jojowum, nde bo ba suso barə anyungu wa ebəə nko. ¹⁰Abəsə ba nyakə katə nə omo wu anə ba echin su, zəkə fumo. ¹¹Omo wu anə ngwatan ada susu, omo wu anə zangən Esangə ada susu. ¹²Bo ba suso ba kazəloka ka eyuhu ngi, bo ba suso ba da ba chin su, wu anə na ngwan echin su, susu, zəkə fumo ada susu. ¹³Kilala ki ba kirə embaka nko abəsə ezom Anəm aba arə ba eban, Buga bu eyoo burə ekərə yi azoko waba kasa. ¹⁴Azoku waba ama yishe ka ba edate ba elula. ¹⁵Aguru waba anan pyapya nki echimbishi kinəm. ¹⁶Ejikəshi ba kya-kyau birə eyuhu yiba kasa. ¹⁷Bonto bangwa ha ba zə leta eyuhu yi edum sa su. ¹⁸Ba da ba buchətə bu Esangə ashi waba kasa su". ¹⁹Kileta ka kinwatə ki okingə one kasa, okingə o juana nə ba mba nə kizenzə kina, nki baka tachu ozoku wu wahama, nki berə osəsə aka ha ekotu-ekotu ekondu yi Esangə. ²⁰Nki ekondu yina omo wu aka mii nə eyuhu yi okingə kasa su, Nki a ntekə wu okingə kasa ebəə eba nə. ²¹Mpungwa ha ada ba eleta yi okingə su ba makə kya ka echin yi Esangə, yi okingə aba ba kese ba juana nə. ²²Nde, echin yi Esangə ba ha bucin ba Yeso Alimasihu bəre bonto ba səsə wu a hanə bucin, nki ega bushi kasa susu. ²³Nki ba suso ba naka ebəə, ba gishi ka ekondu yi Esangə. ²⁴Ba echin yi na ba tamshi nə bəsə eyuhu yi anə ewa tamshi yi Yeso Alimasihu. ²⁵Ndəke Esangə ema haka Yeso Alimasihu wu ba rukəsə nə eyuhu yi bucin kasa kinəm kina nko am haba Almasiu abəsə ekotuta yi eji kəshi yi na, ba ekyakəsə ebəə ebasə yi kakata. ²⁶Enyuhua yi na nko, engya ha esəsə egwa nki emakəkya echin ena yi mbwe wu mpungwa kasa, nki a kya ka ofu wuna wu ejikəshi, aminyindu a makəkya ka nde a wu ejikəshi, aminyindu a makəkya ka nde a wu etamshi wahama nki bucin ba Yeso. ²⁷Emengərə erə homu hanye? Ba tamshi ka yi, ofu wu enyi kase? Nki cheu? Ada minyi su, a nki bucin. ²⁸Nki engya ha ki katə ka nde ba tamshin ntə nki bucin ada ba chue wu okingə su. ²⁹Bəre Esangə a Esangə yi ba Yahudawa baba-e? Ada wu Esangə yi eruka engya se? minyindu, awu, wu eruka engya nwe. ³⁰Adumde Esangə a yi fumo, eka tamshi mba ba mbəka zəka nə bi zonzuro biba eyuhu yi eha bucin kasa, a ba, ba pərasə nə embəka zəka bi zonzuro bi ba nwe eyuhu yi eha bucin kasa. ³¹Ki ta zəka ka okingə eyuhu yi bucin kase? Eke bura minyi su, pen ha ki fa tarən okingə ndu enya.

Chapter 4

¹Enyi ki ka juana nə, nde Ibrahim, chukuta obasə mbingi nko, a faya ne? ²Adumde Ibrahim a faya ekantəmshi eyuhu yi chue enya, asa faya ka efyarə yi emengərə, eda minyi ekondu yi Esangə su. ³Bunha, essangə yi ejua ejuande eny-e? Ibrahim a haka bucin ba Esangə, bam farə boku wu ba echin. ⁴"Mpungwa ha wu ndu anə nan chue, egome nayi bazə farə yi echin su, a pen kinwatə ki dum nə nde a kina. ⁵Bun ha wu ada nə ba chue pen a ha ka bucin ba wu anə katəmshin mba ba nə ba ebəə, bucin buna ba farə ka bu abəsə echin. ⁶Dauda a fa sha ka alam wu chin ofu wu ntə wu Esangə efarə nə wu anə ba echin, ada pen ma ba ba chue su. ⁷Am juande "Alam wu chin arə ofu wu mba ba səzəka nə ebəə yi ba, bunha, ba ba tachu nə ebəə yi ba. ⁸Alam wu chin arə ofu wu ntə wu zəkə nkyanam Esangə ekə farə ebəə yina su. ⁹Alam wu chin ndu ba juana nə ajeba bərə mba ba mbəka zəka nə ki zonzuro ki ba kəkana, bərə-bərə mba ba pərasənə embəzəka bizonzuro bi ba-e? Nkenyi su ki juana ka nde "Bucin bi Ibrahim ba farə boku ka wu ba echin." ¹⁰Amuna ba farə nə we? kakata wu ba tazəka nə kizonzuro ki Ibrahim bere, ambwe wu ana nə ba kizonzuro kina-e? Ada mbwe wu ba tazəka nə kizonzuro kina su, a mbwe wu ba pərasə tan etazəka ki. ¹¹Ibrahim a faya mfyakə wu etazəka kizonzuro Engya ha a mbandə wu echin yi bucin buna mbwe wu ana tan nə epərasə eha bucin enayi nko, Anki mfyakə ndungwa ha a fa nə wu adum nə tətən(To'o) wu mba ba ha nə bucin, ba pəra zəkə nə etazəka bi zonzuro biba ha, Emakəkyan ndə baka farə boku bo ba echin. ¹²Engya ha emakəkyan nde Ibrahim a dum ka ofu ndu etazəka ki zonzuro bərə mba ba chimba nə ada nki mba ba tazəka nə bi zonzuro biba kəkana su, boku shi mba ba batəsə nə kakata wu chubasə Ibrahim, Bunha engya ha a bucin bu anə bubu mbwe wu ana tan nə kizonzuro kina ki nko. ¹³Nki ada eyuhu yi okingə ba na juana katə nə ofu wu Ibrahim be ezo yina su, ejuana katə engya ha erə nde a jeba nki echin yi bucin su. ¹⁴Nki adunde nbo ba nə ba okingə, a bo baka yanə fərə, bucin buda burə asha, bun ha ejuana katə ngi ba na ja ka yi. ¹⁵Nki okingə wu etaban bukəsə, epərasə edum ba okingə, eda ba eburasə enka su. ¹⁶Nki engya ha, ebura nki bucin, nki edum nki echin, Abəsə minyindu, ejuana katə engya erə nki eruka engya esəsə, bunha, eruka engya ha aka dum jeba mba banə ba eleta yi okingə kəkana su, boku shi mba ba nə ba bucin bu Ibrahim, nki a wundu To'o wu bonto basəsə. ¹⁷Abəsə ba nyakə nə "Nkatə ka we tee bərə bigungyu amutu "Ibrahim arə ekondu yi wu ando nə wu, Esangə, yi enə han enyangə ba etongu binwatə bi bidanə ba enyangə bim bura shi. ¹⁸A ba jojo wu anə nko, Ibrahim am ha bucin ba Esangə esəma fumo boku ba binwatə bi anə ekondu, am dum Tee bərə bigungyu amutu, abəsə ba juana nə "Aminyi ezo yi be eka dum nə." ¹⁹A zə pyan awura bucin kasa su, Ibrahim akotuta sa ka nde mbingi wu na a gyun ka (Enyum enayi bonto ba chon) A kotuta ka nde ebirə yi ebwa yi Saratu ekə taba bondo su. ²⁰Zəkə minyindu ha nki ejuana katə yi Esangə, Ibrahim azə ngwa eruhua yi epərasə bucin su, pen ha, am faya esəma yi anka bucin buna, nko am nyade Esangə. ²¹Arə ba ekotuta nde adumde Esangə ema juana katə ka enya, eka fa yisheshi. ²²Aminyindu ba farə ha nə wu abəsə wu anə ba echin. ²³Ba zə nyakə jeba nki ofu wuna kəkana su, ba farə nə nki wu. ²⁴Birə enyakə nko nki bəsə, nki mba ba ka farə nə, bəsə ba ki ha nə bucin kanako, wu ata chunwa nə To'o basə Yeso ezomkəm. ²⁵Ongwa a wu ba ha chimbində nə wu nki ebəə yi basə bun ha bam ta chunwa kyasə wu ndəke aka tamshi bəsə.

Chapter 5

¹Abəsə ki faya nə emii eyuhu yi eha buccin kasa ha, kirə ba edum yi saa ba Esangə eyuhu yi To'o basə Yeso Kristi. ²Akanako ki faya nə buccin bu eyirandə echin yi na yi kitemnə kasa, ki enan anworu ba efyarə yi Esangə eha nə bəsə aba binwatə mbi bika gwanə, ba ekya yi kika faya nə ekokyasə yi Esangə nko. ³Ada engya ha kəkanasu, ki enan anworu ba efufotu yi basə ki leta ka ba eyakə yi ebwa nwan. ⁴Enyuhua, enyuhua yi etaban ekotu fana, ekotu fana yi etaban yi eta efyarə yi binwatə mbi bika gwanə ekondu. ⁵Efyarə engya ha anyingi ki nə biyi kakata wu kufukoru, nken yi su shuku ha ba ka bəsə endo yi Esangə esəma yi basə nko eyuhu otətə wu sheu wu ba ha nə bəsə. ⁶Nki nde zəkə kirə bwerə-bwerə, Alimasiu a kii mbwe wu anə yerə-yerə ba mba ba pərasə nə ekota Esangə. ⁷Nki erə ba enensə bang ntə mo aka kotu ekii nki ntə wu chuang, ejimo omondu aka, kotutami eki nki ntə wu anə ba jojo wu chin. ⁸Esangə ema makə kya ka bəsə endo yina kabasə, minyi kita ebəə yi basə nko, Alimasiu a kii nki bəsə. ⁹Zəkə ma mpungwa, wu ki faya nə emii eyuhu yi kinəm kina kasa, ki ka faya echimbi bukəsə bu Esangə nko. ¹⁰Nki mbwe wu kina tannə ebə nko, ba taboku nə bəsə ba Esangə eyuhu yi ekii yi nwana nko, batama mpungwa wu ba katə boku nə bəsə, kika faya emii eyuhu yi enyangə ena yi. ¹¹Ada minyi kəkana su, ki enan anworu ba Esangə nki To'o basə Yeso Alimasiu, wu anə kanake ki faya nə etaboku engya ha. ¹²A nki minyi ha, abəsə nki ntə fumo ebəə eyira banə berə nko, aminyindu ekii eyira ba nə nki ebəə. ¹³Nki mbwe wu bazə ha ba tan okingə su, ebəə enarə berə nko, pen ha ba zə farən ebəə eja yi okingə oda nə su. ¹⁴Zəkə minyindu, ekii ema nyiya chushi ka yarə shi mbwe wu Adamu tusafa nde Musa, bokushi ba mba pərasə nə ena ebəə yi ekyakəsə enka efəngə Adamu, wu anə kika nwankə chu ndə nə ekondu. ¹⁵Erə nde eha ngi eda pen yi ekyakəsə enka su nki ajeba nki ebəə yi ntə fumo ongwa ha amutu ba nə eki nə, aminyi echin yi Esangə ba enəngərə ena yi eyuhu yi ntə fumo, Yeso Alimasiu, enəngərə engya em laha fa mba amutu. ¹⁶Nki eha engha eda bəsə yi ntə wu ana nə ebəə su aminyindu ejikəshi yi kya-kyau eba nki ebəə yi ntə fumo. ¹⁷Adumde nki ebəə yi ntə fumo ongwa ha, ekii elaha nə, a nki fumo ongwa ha, aminyi erə bərə mba ba faya nə echin amutu, ba enəngərə yi echin eyuhu yi ofu wu Yeso Alimasiu. ¹⁸Nki minyi, abəsə ebəə fumo efa nə ejikəshi esha nə bonto ba səsə, aminyi nwe nki chue wu echin wu ntə fumo aka, ta ba nə emii aba enyangə bonto amutu. ¹⁹Minyi nwe abəsə epərasə ekota etarə yi Esangə yi ntə fumo, bonto amutu ba dum nə ba ebəə, aminyindu ekota yi ntə fumo amutu baka faya nə echin. ²⁰Pen ha, okingə oma baka, eji ebəə elaha nə, eja yi ebəə elaha nə, echin nwe ema laha chi ka. ²¹Engya ha ebura nki abəsə ebəə elaha nə tusa ekii kasa, aminyi echin elaha nə tusafa echin aba enyangə yi bakə-bakə eyuhu yi To'o basə Yeso Alimasiu.

Chapter 6

¹Enyi kika juana nē mpungwa nde ki ya chi ekondu ba ebəə nki echin yi Esangə ema merə ka-e? ²Eka ebura le minyi su muna baka jua nē nde bəsə ba ki kii nē ebəə nko ki ka dum kyasə bun nko-e? ³Bizə leta nde mba ba na nē bo batisma Alimasiu Yeso nko ba na bo tu sandə ekii yi na kasa se? ⁴Ba yi boku ka bəsə buu, eyuhu yi batisma yi ekii yi na nko, Ebura minyi nki abəsə Alimasiu a chunwa nē ezom kəm ekokyasə yi chubasə A nki minyi bəsə nwe ki ka jichi jojo wu faa nko. ⁵Nki adumde kirə boku buu eburasa yi ekii yi na nko, kika dum boku buu tusandə eburasa yi echunwa yi na. ⁶Ki leta ka nde, ba bandə ka ntə wu ku wu basə ongwa boku bu, nki baka ta zəka mbingi wu ebəə. ⁷wu akii nē ba yu to ka wu abəsə wu anə sheu ofu wu ebəə kasa. ⁸A dumde ki kii boku ba Alimasiu enya, ki haka bucicin nde ki ka dum boku bu. ⁹Kirə ba eleta nde ba tachunwa ka Alimasiu ezom nko, nki minyi ha, ada wu ekum su Ekii nwe eda ba anka ofu wu na kasa su. ¹⁰Nki ekii yi ki nē nki ebəə a kii ogokufumo nki ba suso Edum yi anə nko ayi Esangə. ¹¹Nki minyi ha, ta nē afu waban abəsə mba ba kii nē ba ebəə, barə ba enyangə bərə Esangə Alimasiu Yeso nko. ¹²Nki minyi ha, zə kazə ka nē ebəə ema sa engum mbingi wu ban nko su, ba tama ele nya bi. ¹³Ki ka zəloka binərə bi mbingi wu ban ba ebəə su, binwatə bi epərasə ba echin pen ha, ha nē afu waban ba Esangə abəsə mba ba nē enyangə nē ana ba ekii Aminyi nwe ha nē binərə bi mbingi wu ban ba Esangə abəsə binwatə bi chue bi echin. ¹⁴Ka zə kazə loka nē nde ebəə ema sa engum afu waban kasa, nki bi da ki zenzə ki enka su, birə kizenzə ki echin kasa. ¹⁵Ashike ma enye? Nde ki ya chi ekondu ba ebəə nki nde ki da kizenzə ki enka su nde ama echin? eke bura le minyi su. ¹⁶Bizə leta nde wu bi ha nē afu waban kana ko abəsə biba, kanako a bən biba sə? Engya ha a bucicin, bi edum tamin biba bi ebəə yi enə ta tusan ekii kasa, ma, abən biba ba etəsə otu wu onə ta tusa echin kasa. ¹⁷Etakotu erə ba Esangə, nki foru ana bən biba ba ebəə, bi kotu ta ka esəma yi ban nko efi yi eshankya yi ba ha nē bən. ¹⁸Ba tamshi ka bən ba egun ha ebəə, ba ta kyansən ka bən biba ba echin. ¹⁹Njuanan ba bən abəsə ntə nki egishi yi ban ayi enyam ba kinəm, abəsə bi ha nē binərə bi mbingi wu ban ba kwenyinyi a ba ba chue ba bə aminyi mpungwa bi ha nē binərə bi mbingi wu ban abəsə biba ba echin. ²⁰Nki mbwe wu bina nē bibaba ebəə, ana bən mba ba tamshi nē echin nko. ²¹Mbwe ndungwawe nko, enyi bina faya nē ba chue wu mpungwa bi ne engwan kufukoru wu na ha-e? Nki egyugushu yi binwatə bingya ha a ekii. ²²Mpungwa ha abəsə ba tamshi nē bən ebəə nko, bam ta kyasən bən biba ba Esangə, echin enayi a eshuanyansə yi ban, Egyugushu yi na a enyangə yi bakə-bakə. ²³Nki egyugushu yi ebəə a ekii eha yi Esangə a ofu wu edum bakə wu anə To'o basə Yeso Alimasiu.

Chapter 7

¹Bere bi zə leta su, bondamom (nki njuana ba mba leta n ə okingə), nde okingə osan engum ntə kasa a dumde enyangən tan enya-e?²Nki eyuhu yi okingə kasa, okaso bam arə bikangəra nko adunde onyuna enyangəntan enya, adunde onyuna aki ka enya, achimbi ka okingə wu efa nko. ³A nki minyi, adunde onyuna enyangəntan, am ngutu am dum ba ntumo, baka tongu wu, okaso juju. A dunde onyuna aki ka enya "Achimbi ka okingə nko, nki aka pərasə ena juju adunde a fa ntumo enya.⁴Nki minyi bonda mom, ba faka ba okingə engungyu yi Aliimasiu kasa, nki baka katə boku bən efa ba omondu, wu ba kungyu chunwa nə wu ezom kəm, nki kika bwa ha Esangə bondo. ⁵Nki mbwe kina nə mbingi nko, bana taban ma enəmana yi basə yi bəə yi anə mbingə obasə nko eyuhu yi okingə kasa, nki kika bwa bondo ba ekii.⁶Mpungwa ba kantəmshi ka bəsə okingə nko, ki kii ka a ba kinwatə nki kandə nə bəsə, nki ki ka gunha otətə wu fa nko, ada ba enyakə yi ku yi okingə su.⁷Kika jua ma nde enye? okingə ba ofu wuna a ebəə-e? Eke bura le minyi su, zəkə minyindu, ada ba okingə su nya nke leta ebəə su, adunde ada ba okingə su. Nke le nya kinwatə ki omo su, ajeba abəsə okingə o juanə ndə "kade ele nyasu". ⁸Ebəə em tashi pen efyarə nki enka ha, am mutaba elenya esəsə yi anə mbingə wum nko. Nki adunde okingə susu nya ebəə ema kikatə ka enya.⁹Foru nnadum nə ada ba okingə su, abəsə enka ngi eba nə, ebəə em binke kyasə ba, me nwe nkii ka. ¹⁰Enka yi esa taba nə enyangə nfaya yi ema kii ka enya.¹¹Nki ebəə efaya efyarə ba enka, ema yesə ka me, a ba enka ewura nə me. ¹²Nki minyi, okingə orə sheu, echin ba enyanzə.¹³Minyi ha kinwatə ki chin kima dum pen ka me ekii?, eke dum le minyi su. Nki ebəə ekya nə nde ayi ebəə eyuhu yi kinwatə ki dum nə nde kirə ki chin, kin taba ekii kam. Engya ha ebura minyi nki enka, ebəə ema dum ka ebəə yi kuta. ¹⁴Nki ki leta ka nde okingə a wu otətə nko, me, nrə mbingə nko. Ba gusaya kame oba wu ebəə.¹⁵Nki me zəkə nzə leta kinwatə ki nnə enansu. Nki kinwatəv ki nnə edon de nna ada ki nnə enan su. Nki kinwatə ki nnə donde nna ada ki nne nan su. ¹⁶Adumde nna kinwatə ki nə pərasən ekotu, nkotu fana ka ba okingə, nde okingə ndu oma nyanzə ka bang.¹⁷Mpungwa ha ada me nne nan su, a ebəə yi enə mbingə wum nko. ¹⁸Nki nleta ka ebirem, njuanan ante wu ebirem, nki kinwatə kimonki ki chin kida nkosu.¹⁹Nki kinwatə ki chin ki nə don de nna nzə na taminsu, pen ebəə yi nzə kotun ayingə nne na nə. ²⁰Adumde nna kinwatə ki nzə kotun nde nna su, ema bura ka nde ada me nnə nan su, a ebəə yi edumnə ebirem ko. ²¹Aminyi ha nleta ka nde, engwana emongi erə ebirem ko yi enə kotunde ema na binwatə bi chin, pen ha ebəə erə boku ba me.²²Nki ebirem nko me nan anworu ba okingə wu Esangə. ²³Pen ha me lenə engwana emongi binerə bi mbingə wum nko bi ewan ba engwana engya yi enə enəmana yim nko, bi efan me edum oba wu engwana yi ebəə enə binerə bi mbingə wum nko.²⁴Ame ntə wu efufotu! Anu aka kantəmshi nə me mbingə wu ekii ongwa kəme? ²⁵Etakotu yim erə bərə Esangə nki ofu wu To'o basə Yeso Alimasiu Nki minyi me ba ofu wum obo wungwa kasa enəmana yim kasa me gun han okingə wu Esangə. Zəkə minyindu, ntekə omo kasa me gun han engwana yi ebəə yi enə boku ba me mbingə wum nko.

Chapter 8

¹Nki minyi ha, ebemsə eda boku ba mba nə Alimsiu Yeso nko su. ²Nki engwana yi otətə wu enyangə wu anə Alimasiu Yeso ena sɛzəkə bəsə ba engwana yi ebəə aba ekii. ³Nki kinwatə ki okingə ozə ne cherə su nki egishi yi mbingə, Esangə ema naka. Ema təmasə sha ka nwana eburasa mbingə wu ebəə nki ba ka rukesə wu nki ebəə, yende gashimune ba ba ebəə yi mbingə nko. ⁴Ana minyi nki efaya efa yisheshi yi okingə ante wu basə, bəsə ba kine jichi nə ada boku ba mbingə su, a ba otətə. ⁵Ba banə ejichin mbingə nko ba nwakə chun binwatə bi mbingə nko, mba ba nə jichin otətə nko ba fa chi ka enəmana yi ba ba binwatə bi otətə nko. ⁶Ekatə esəma binwatə bi mbingə kasa a ekii, aminyi nwe, ekatə esəma binwatə bi otətə kasa a enyangə ba edum yi saa. ⁷Nki ekatə esəma egungyu kasa erə kyakyau ba Esangə, ezə tesən otu ba okingə wu Esangə su ba tama enacherə. ⁸Mba ba nə egungyu kəm ba zə lasən Esangə esəma su. ⁹Zəkə miyindu ha, bi da egungyu nko su birə otətə nko, a dunde a bucin nde otətə wu Esangə orə bən nko Adumde omo ada ba otətə wu Alimasiu su, ada wnna su. ¹⁰Adumde Alimasiu arə we nko, egungyu yibe ema kii ka enya ba ebəə, otətə wu echin kasa. ¹¹Adumde otətə ndu otachunwa nə Yeso ezom nko wu enyangən bən nko, ndu atachunwa nə Alimasiu ezom nko aka enyangə egungyu yiban yi ekii eyuhu yi otətə wnna, wu onə bən nko. ¹²Minyi ha bonda mom, kirə ba akoho, ada wu egungyu su, ndəke ki ka dum mbingə nko su. ¹³Nki adumde bi dum egungyu nko enya, bi nan ma ekii, adunde bio wu otətə nko bim wura ba chue ba mbingə nko, bi ka dum. ¹⁴Nki ba otətə wu Esangə onə yahan bo ekondu, abo bondo ba Esangə. ¹⁵Nki bizə kota otətə wu efen ha wu onə han buchatə su, pen ha, bi kota otətə wu nwan eyuhu yina kasa kika chun ba etongu, "we, Te'e!" ¹⁶Otətə ba ofu wu na wu etem bokun ba otətə wu basə nde abəsə bondo ba Esangə. ¹⁷Adumde abəsə bondo enya, abəsə bondo ba fərə, fərə wu Esangə. Abəsə mba eya fərə boku ba Alimsiu, erə nde, adunde ki ya eyakə bun enya a boku bun ba ka kokyasə nə bəsə. ¹⁸Nki nleta ka nde eyakə yi mbwe wu mpungwa ha, azə yesa ekatə boku ba ekokyasə yi baka kya nə bəsə su. ¹⁹Aminyi binwatə bi ba lo nə bine enwankə chun nki eba yi bondo ba Esangə. ²⁰Nki ba kosəkəsə ka ndu ba lo nə asha, ada ba eko yi na su, a ba wu ndu akosəkəsə nə wu. ²¹Nde ndu nki ba lo nə ha, kika katəmshi efen ha yi efoo kəm, baka taba wu endə emii yi ekokyasə bondo ba Esangə. ²²Nki ki leta ka nde berə osəsə efan okun ba elulan yi ekun basəsə zəkə mpungwa. ²³Ada minyi kəkana su, zəkə bəsə mba nə ebya ngi ngusa yi otətə bəsə zəkə ke fan okun, ke zən zan fərə wu basə, etamshi egungyu yi basə. ²⁴Aba enəmana engya ha ba tamshi nə bəsə. ²⁵Zəkə minyindu kinwatə nki ki nə nəmanande ki ka gwa ha kizə letan ki su, ki zənza bama ba esəma yi saa. ²⁶A minyi nwe otətə onə nakakotun ba egishi yi basə, Nki ki zə leta abəsə ki ka nondu nə su, otətə ba ofu wu na we nondun nki bəsə ba akun wa amuntu. ²⁷Ndu anə don esəma ha, a leta ka ba enəmana yi otətə, nki enondu nəm ofu wu mba ba ha nə bucin enəmana yi Esangə kasa. ²⁸Ki leta ka nde mba ba kotufana nə ba Esangə, yi enanə binwatə bi səsə nki echin, bərə wahama wu ba tongu nə ba ekotu yi na, binwatə bi səsə bi dum jemba bi chin. ²⁹Berə mba a leta katənə foru, a bombo a ha nə eburasa nwana, nki aka dum nwano ngusa ante wu bondo ba man ba amutu. ³⁰Mba ba a leta nə a tongu nə bo, mba a tongu nə a mba a ko kyasə nə mba ba a kantəm nə, a bombo akokyasə nə. ³¹Enyi ki ka juana nə ba efi yi binwatə bingya-he? Adunde Esangə erə ba bəsə anu aka katə bəsə ekondu? ³²Wu ndu aze kya nwana su, am ha wu nki bəsə basuso, enyi eka temsə nə wu eha bəsə binwatə bi nə boku bu? ³³Anu aka juana be nə wu Esangə echa ne? Esangə ayi kəkana enə kingə tamshin nə. ³⁴Anu ane jikəshi nə? a Alimasiu wu akii nə nki bəsə kyakəsə mihyi, a wu ndu ba ta chunwa nə Esan engum boku ba Esangə eja yi ekokyasə kasa. awundu anə nondu nə nki bəsə. ³⁵Anu aka ga nə bəsə ba endo'o yi Esangə? kyakyau, esəma erəkə bere efufote, bere ezo, kiboru-e, buchatə, bere a ofa-e? ³⁶Abəsə ba nyakə nə "nki echin yibe, be wuran bəsə mbwe ongwa osəsə. Ba taka bəsə we a ebii yi embəə. ³⁷Zəkə ba minyi ki chi ka piru berə wu ndu anə don bəsə. ³⁸Nki nhaka bucin nde, zəkə ekii zəkə enyangə zəkə bakese ba Esangə, zəkə angum, zəkə binwatə bi mpungwa, zəkə binwatə mbi bika ba nə, zəkə anka. ³⁹Zəkə edaha, zəkə ezombo, zəkə efi yi kinwatə ki ba lonə, bizə yese bika ga bəsə ba endo'o yi Esangə yi enə bərə To'o basə Yeso Alimasiu su.

Chapter 9

¹Bucicin ba Alimasiu nnə juana nə ada awura nnə enan su mbingə wum ekyan me otətə wu sheu nko. ²Nde nrə ba esəma erəkə bang ba elulan yi epərasə eman ebirem nko. ³Esa nyanzə chika nde ba na me ozoku nka ga ba Alimasiu nki bondo ba mom, njuanan eruka yim ba ezoo yim yi egungyu nko. ⁴A bombo Ba Israilawa, ba faya ka ekota ba ekokyasə ba enəngərə yi okingə, a ba egun ha Esangə, ba bi ba juana ha katə nə bo. ⁵Ba chukuta ba basəso a baba, a kaba Yeso Alimasiu a chimba nə yi egungyu kəm wu adum nə Esangə yi anə abətə. ⁶Ada nde ejuana katə yi Esangə ema gishi ka su, ada Ba Israilawa basuso banə ba Israilawa ba bucin su. ⁷A minyi nwe, ada bondo ba Ibrahim ba suso ba nə bondo bana bo su "A ntekə wu Ishaku baka tongu nə ezoo yi be. ⁸Emakə kyan bəsə nde nda bonda ba egungyu nko ba nə bondo ba Esangə su, ba tongun bo bondo ba ejuana katə, bam katə boku shi bo. ⁹Engya ha ayingə essangə yi ejuana katə " enyum yi enə ban ha abəsə mpungwa, nka kyasə ba, saratu nwe aka faya nwan. ¹⁰Ada jeba engya ha kəkana su, kakata wu Rifkatu a faya ka efin berə onyuna, chubasə Ishaku. ¹¹Bondo bangwa ba ka jua nde ba bwa bo ha, batama nde ba naka kinwatə kimonki ki chin ba ebə, nki echa ngi Esangə ena nə, ede dum nki kinwatə ba na nə su, zəkə nki chue su, a nki a wundu anə etongu nə- ¹²Abəsə ajua nə, obanzə aka fenha ndu le" abəsə essangə ngi ejua, ejua nə. ¹³"Abəsə ba nyakə nə "A Yakubu nnə endoo nə, ndasəka ka Isuwa. ¹⁴Kika jua ma ndenye? Esangə ezə na echin se? zəkə nkyanam. ¹⁵Nki emakə Musa nde" nka kya esə zəkaba wu ndonə nde nka səzəka nə, nka kya emostu ba wu ndo nə nde nkyā emostu". ¹⁶Nki minyi ba ada nki wu anə ba enwerəkə su, ba wu anə na cherən su, a nki Esanki erə ba emakə kya emostu. ¹⁷Nki essangə yi ejua ba fir,auna, 'A nki eyuhu yi engya kasa ntachunwa nə we, nki nka makə kya anka wum ofu wu be kasa, ndəke edəkem eka laha berə osəsə. ¹⁸A minyindu Esangə emakə kya nə emotsu enayi ba wu a do nə. ¹⁹Bika jua ba me nde, a nki enye? anə kon bəsə ba ebə? anu amuna le nə ba enəmana yina? ²⁰Adumde ki le jeba enya, we ntə, a we anu wu oka muna nə ba Esangə? bere binwatə bi ba na nə bika jua ba ndu ana bi, ²¹"Nki enyi ona nə me minyie? Bere ndu anə lon ha ada ba anka omarə wu aka zonzə nə osuna wu chin, omondu osuna wu ba chue ba suso?" Bere Esangə yi enə kotun nde ema makə kya bukəsə buna eka kya anka wu na, em nyuwa bang ba ba ntunka ba ekatə nə nki ebyasə ha fa? ²³Adumde gokumo ana minyi nki emakə kya eyishe ekokyasə yi enə ba echin yi ana katə nyasə nə nki ekokyasə eyarə sa nko. ²⁴Eka bura minyi nki bəsə ba a tongu nə kida antə wu ba Yahudawa kəkana su, boku shi ba mba nə eruka emo nko. ²⁵Abəsə ba nyakə nə efu yi Yu'shau nko "Nka tongu mba ba pərasə nə edum bonto bam su bonto bam, ba ba ndoo nə ofu wu ba mpərasə nə endoo. ²⁶Eka bura nde eja yi ba jua nə "Ada bən bonto bam su, bakatongu bən bondo ba Esangə wu enə nyangə nə. ²⁷Ishaya ame ghekə eya nki Ba Israilawa, "mba jua emu yi bondo ba Israilawa nya, baka dum bəsə asaha ozoku wu ezoru, esikesə yi ba baka faya ta echin. ²⁸Esangə eka taba efayisheshi yi ejua enayi berə nko, a da ba eya mbwe su. ²⁹Abəsə Ishaya a nyakə nə foru "Adumde Esangə esa ekazeka ha bəsə eruka su enya, kisa dum ka bəsə Sodom, ba sa ta kyasə ka bəsə bəsə Gomrata. ³⁰Kika jua ma ndenye? Eruka yi enə pərasən ena echin, ba faya ka echin eyuhu yi eha bucin kasa. ³¹Israila mba ba nənga nə echin yi ba okingə kasa ba ze tusande su. ³²Ama nki enye? nki ba zə zangə bu ba eyuhu yi eha bucin su, aba eyuhu yi ba chue ba ba, Ba ndukunka eta yi eka fa nə ebə? kasa. ³³Abəsə ba nyakə, "Nkatə ka eta sihiyona kasa, eta yi endukun ta ebə? wu a hanə bucin kanako ake ngwa kufukoru su."

Chapter 10

¹Bonda mom, enəmana yim ba enondu yim bərə Esangə a nki bo, nki efaya ofu wu edumbakə. ²Nki njuana ka afu wa ba kasa nde barə ba esəma efya nki Esangə, ada pen ma ba eleta yi ba su. ³Nki ba zə leta echin yi Esangə su, ba wan nde baka taba echin yi afu waba kasa ba də ha afu waba nki echin yi Esangə su. ⁴Nki Alimasiu a wu anə efa yisheshi yi enka nki echin bərə ba ba ha nə bucin. ⁵Musa ha, anyakə nki echin yi baka faya nə eyuhu yi okingə kasa" Ntə wu ana nə echin yi okingə, aka dum efə ngi echin engya kasa." ⁶Echingə yi eba nə eha bucin kasa ojuande zə juana nə esəma yi ba nko nde, anu aka nwa nə abətə?(nki aka ta chisha Alimasiu ashindo). ⁷Zə jua nə nde "Anu aka shində nə ashindo?" (Erə ha nde, anu aka tachunwa nə Alimasiu antə wu akum nko). ⁸Ejuana pen nde mune? "Esangə ngi ejua erə anshushua ba we ozoku wu be nko, esəma yi be nko" Esangə yi ejua ngi bucin yi kine juanan kasa ha. ⁹Nki aba ozoku wu be, ejuana nə nde Yeso a To'o, ome ha bucin esəma yi be nko Esangə ema ta chinwa ka wu akum nko, oka faya etamshi (ofu wu edum bakə). ¹⁰Nki a ba esəma ntə anə han bucin eba echin kasa, bun ha, aba ozoku anə juana nə aka mii. ¹¹Nki essangə yi ejua ejuande "wu a ha nə bucin bu akə ngwa kufukoru su. ¹²Nki ele bushi kasa eda ante wu Ba Yahudawa aba eruka yi mo. ¹³Wua tongu nə edəkə yi To'o aka faya ta emii. ¹⁴Baka na muna ba ka tongu nə wu ba pərasə nə eleta? Aminyi nwe, muna baka ha nə bucin ba wu ba pərasə nə engwa ekum yi na? ¹⁵A muna baka ngwa nə adumde ba zə ta handə bo etarə ngi se? Amuna baka ha nə etarə ngi adumde ba də təmasə bəse? abəsə enə enyakə nko "Baka katə boku enyanzə yi aguru wa mba ba nə han ekum yi ewuratə esəma yi binwatə bbi chin bingya ha! ¹⁶Ada ba səsə ba ngwa nə etarə engya ha su nki Ishaya a juande "To'o, anu a ha nə bucin ba ebuka ngi-e? ¹⁷Nki minyi, eha bucin eban ba engwa, egwa etarə yi Alimasiu. ¹⁸Me njuande "Ba zə ngwa se? alleta eya yi ba ema tusa ka bərə osəsə, aminyin we ejua yi ba ema tusa ka egyugushu yi berə. ¹⁹Yeso am jua ndə "bondo ba Israila zə ba zə leta su, eyarə sa kasa, Musa am juande "Nka fa baka na esəma ba shara ba binwatə bi eruka yimo honyi njuanan nde eruka yi epərasə nə edum ba eleta, nka na chue bobo, baka na tomsə bən. ²⁰Ishaya ba esəma yi anka, ajuande mba ba pərasə nə ezangə me ba faya ka me ndə fa ka mba ba pərasə nə ezangə me. ²¹Ba ba Israilawa ha ejuande "nha ka obo wum ba mba nə ba epərasə etesə otu kigutsa kisəsə, nki a bonto ba eta ofu".

Chapter 11

¹Njuana nde Esangə ema dasə ka bonto bana? ekə na le minyindu su, Nki me nwe, ama Ba Yahudawa, ezo yi Ibrahim, eruka yi Bilyaminu nko. ²Esangə edə dasə bonto bana ba eleta sa nə su, bi leta ka abəsə, essangə yi ejua, ejua na nə ofu wu Iliya kasa, abəsə ata nə ba Israilawa ejua ekondu yi Esangə? ³Am juande "To'o, ba wura ka ba kese babe, ba serəse ka atuta wa be bun, ame kəkana nshike nə, be nəngan nde ba wura me." ⁴Esangə ekotu ha wu muna? em juande, "Nrə ba bonto akantə achombi hyarə (7000) Mba ba nkatə nyansə nə nki ofu wum, mba ba pərasə nə egun ha ebwene yi baal." ⁵Ada nki engya ha su, mbwe wu ongwa kasa, echa emongə yi echin eshikentan. ⁶Ema dum ka ama mbwe wu echin ha, ada mbwe wu ba chue su. Ada nki minyi su echin esa da echin su. ⁷Enyi bune? kinwatə ki Israilawa ba nə zangən ba də faya su, mba cha nə enya ha ba faya ka, ama nde be bandən esəma. ⁸Abəsə enə enyakə nko "Esangə ema ha ka bo otətə wu epərasə eleta barə ba ashi ba də len su, atu ndo arə ha, ba zə ngwan su, tusa ba mbwe ongwa kasa." ⁹Dauda nwe a juande "kilatə kiba kima dum wata, ba ogirə wu erəka, oma dum eta yi endukun aba kinwatə ki enagomsa kaba. ¹⁰Ashi wa ba ama gwa efu nki baka pərasə eleka, kakata wu ba a dum ba efu fotu mbwe ongwa osəsə." ¹¹Njuande, "Ba ndukun ndəke baka gwa? kinwatə efə engya ha ki maka də egwa su pen ha, ekyasən kakata yi ba na nə ema naka ka eruemo ema faya ta ka emii nki eka fa bo edum ba shara. ¹²A dumde ekyasən kakata yi ba na nə ema dum ka mfa wu eruka engya enya, a muna ba ka makəkyā tami nə ekya yi na a dunde ba mansə ka enya?" ¹³Mpungwa nguanan ba bən, bən mba nə eruka emo ha. Abəsə amendu nnə ebi yi eruka ha, me mengərən chue ndu nko. ¹⁴Ebura shi nde me fa nə bondo ba mom shara nki kika kantəmshi bomombo. ¹⁵A dumde edasə yi ba ema taba ka ekatə boku berə nko, ekota yi ba eka dum muna? Eka dum enyangə bərə ekii. ¹⁶Esangə yi ngusa erə minyindu, entə zəkan enya, adunde agangə nda kitə arə nya, aminyindu eta ngi eka dum nə. ¹⁷Adumde ba ba burasə ka emo eta ngi kasa nya, adunde abən eta yi kitə ki zaitu bucin yi ba faya nə antə wu ba, bun adunde birə ba fərə boku bobo, agangə wa kitə ki zaitun nki. ¹⁸Kadə mengərə nki eta ngi su, eta ngi pen ema ha bən esəma yi anka. ¹⁹We juande "Ba burasə eta ngi ndəke baka faya me nko." ²⁰Engyaha a bucin! Nki eta ngi a epərasə eha bucin yiban ena nə ba burasə nə bo eta ngi kasa erə minyi ha tem nə bucin buban kasa. Kade ta nə afu wa ban kyakəsə abəsə esa bura nə su, dum nə ba buchatə. ²¹A dumde Esangə ezə ha zəka eta ngi su, aminyi nwe ekə ha zəka bən su. ²²Le nə efə yi ba chue ba kya-kyau ba Esangə. Ntekə fumo ha, kya-kyau a ban ofu wu ba Yahudawa mba ba gwa nə zəkə nna, echin yi Esangə ema bafa ka bən. A dumde bi ya chi jeba ba echin yina enya, eke gwatə loka bən su. Bi dasə ka pen enya eka gwatəzəka bən. ²³A minyindu nde ba zə ya chi ekondu ba epərasə eha bucin su nya, ba ka takyasə tami bo. ²⁴A dumde ba mbəka zəka ka we kitə nki zaitu nki ki nə ochakəm, em na nde bam katə boku we ba kitə ki zaitu ki chin ha, muna baka pərasə etakyasə Ba Yahudawa mba dum nə nde a bombo eta ngi bang-bang ha se? ²⁵Bonda mom, nzəkotunde bi dum efu nko ba nki fumbu nə su, nki bika pərasə edum ba enəngərə enəmana yi ba nko. Nki fumbu nə enya ha erə nde, ebandə esəma engya ha ena gwa Israila nko, abəsə etusa nə eruka engya eyira ba nə nko. ²⁶A minyindu ba Israilawa baka mii nə, abəsə enə enyakə nko "A antə wu sihiyona ndu etamshi aka chimba nə, aka tazəka kwenyinyi antə wu Yakubu. ²⁷Engya eka dum eya yi njuana katə nə bobo, mbwe wu nta zəka ka ebəə yi ba. ²⁸Ntekə omondu kasa nki etarə yi Esangə, abo mba ndasə nə nki bən, eyuhu emongi kasa bun, nki echa yi Esangə abo mba ndo nə nki ba chuba. ²⁹Nki eha yi Esangə ba etongu yi na bi də kyansən enyasu. ³⁰Nki bən zəkə bi ne tesən otu ba etarə yi Esangə su mpungwa ha bi faya emotsu nki epərasə etesə otu yi ba. ³¹Eyuhu engya kasa ba Yahudawa ba dum nə ba egishi yi etesə otu. Nki minyindu ha, nki eyuhu yi emotsu yi ba kya nə bən, bo zəkə ba faya ka emotsu mpungwa. ³²Nki Esangə ema, tachu ka wahama ba epərasə etesə otu, ndəke eka makə kya wahama emotsu yina. ³³Bi ele nə mfa wu ezombu ba enəngərə yi Esangə! Ejikəshi yina ema kyakəsə esəngə le, eyuhu yina ema chi ka eleta yi basə! ³⁴Nki anu a leta nə enəmana yi To'o? Aka han wu engwana anə? ³⁵Bere, a ha sa nə Esangə kinwatə, nki baka gom we?" ³⁶A kana ko, eyuhu yina kasa, a kanako nwe binwatə bi səsə bi chimba nə. A kanako ekokyasə edum nə bakə-bakə. Ema dum minyindu.

Chapter 12

¹Me nondun bən, bonda mom, nki emotsu yi Esangə, nde bi ha egungyu yi ban erukyəsə yi enyangə, yi sheu nwe kinwatə ki ekotuta bərə Esangə. Engya ha ama chue wu ban baka le nə. ²Zə burasa nə ba berə ongwa su, dum pen nə ba ekyansən yi enəmana yi ban, na nə minyi nki bika leta kinwatə nki ki nə ki echin, ki ekotuta, eyisheshi yi enəmana yi Esangə. ³Nki njuanande, nki echin yi ba ha nə me, omo aka də ekokyasə ofu wunna kyakəsa ba eji Esangə ekafə nə wu su, pen minyi ha, dum nə ba enəngə yerə-yerə abəsə Esangə e ha nə wahama bucin. ⁴Nki kirə ba binerə amutu mbingə ongwa fumo, ada pen ma basəsə ba nə nan chue efi fumo su. ⁵Erə minyindu kabasə, abəsə ki nə amutu aminyi nwe mbingə wu Alimasiu kasa, bəsə basuso kirə binerə fumo nwe. ⁶Kirə ba enəngərə emo-emo abəsə echin yi Esangə enə kabasə. Adumde enəngərə yi ntumo a ejuana binwatə bi bika gwa nə ekondu, enatemsə shi yi abəsə Esangə eha nə wu bucin bu na. ⁷Adumde omo arə ba enəngərə yi chue, ana chue wuna. Adumde enəngərə yi omo, a eshankya, a shankya. ⁸Adumde enəngərə yi omo a eha esəma yi anka, a ha jeba esəma ngi anka, adumde enəngərə yi omo a eha, a ha jeba ba ehazəka obo, adumde omo a eyaha chi bomombo ekondu, ana boku ba eta eshi, adumde enəngərə yi omo a emotsu, a najeba ba esəma fumo. ⁹Makəkya nə endo ada boku ba eyəsə su. Dasə nə binwatə bi dum nə ebəə na nə binwatə mbi bi dum nə ba echin. ¹⁰Nki endo bondama'a, ndo nə egungyu yi ban bang, nki eko kyasə, kokyasə nə egungyu yi ban. ¹¹Nki eha ofu, zə de nə enya su, nki otətə nwe, nwerəkə nə, nki To'o nwe, gun ha nə wu. ¹²Nki embaka ashi, na nə ba esəma yi pung, nki eferəkəna, yishe nə ba enyuhua, nki enondu, temshi nə kasa. ¹³Dum nə ba baka gom nə emengərə yi biba ba Esangə, dum ba baka kota nə eyuhu abama ba nko. ¹⁴Faha nə echin ofu wu mba ba nə katən bən ekondu, kazə juana be nə bo su. ¹⁵Nanə anworu boku ba ba nə nan anworu, shuku nə magyamo boku ba ba nə shukun magyamo. ¹⁶Enəmana yi ban ema dumshi fumo. Enənmana yi ban emakazə edum yi egekə ofu su, na nə odungu ba mba nə ba eshii omo ante wuban akazə edum ba enəmana yi nde oma chi omo. ¹⁷Zə gom nə ebəə ba ebəə su. Nanə ba chue ba chin ekondu yi wahama. ¹⁸Nanə kinwatə ki bika nataminə nki edum ba esəma yi sa'a ba wahama. ¹⁹Bondamom. kazə na gomsa nə su, hazəka nə Esangə eka na gomsa ha nə bən. Erə enyakə nko "Enagomsa a yim, nka gom ha wahama, a ejuana yi To'o. ²⁰"Adumde wu anə dasən we angwa ezo nya, ha wu kiyan. Adumde a ngwan onta wu mongomo enya, ha wu mongomo mu enwa, Adumde bina minyi enya, bika fasha nə ndu anə dasən bən". ²¹Kazə kotu nə nde ebəə ema mu bən su, muta ba pen nə ebəə ba ba jojo baban ba chin.

Chapter 13

¹Waha ma a tesə otu ba mba nə ba okingə nki wu okingə omo susu, ajeba wu oba nə bərə Esangə, mba banə ba okingə hanyi ba ba bərə Esangə. ²Nki minyi, wu a lesəkəsə nə mba banə ba okingə enya a lesəkəsə enka yi Esangə wu adasənə ba mba ba okingə ba ka faya ejikəshi. ³Nki mba okingə ada kinwatə ki elo bərə mba ba nə sheu su, abərə mba banə date nə. Bi do nde bi pərasə edum ba buchatə ekundu yi mba banə ba okingə a? Na nə kinwatə ki chin, baka de bən ande bi na minyi enya. ⁴Nki a wu oba wu Esangə nki echin. Adumde bi date enya, lo nə buchatə, nki azə kon ofa'a asha su. Nki a wu oba wu Esangə wu anə han nto bəə ba bukəsə. ⁵Nki minyi ha, tesə nə atu wa ban, ada nki bukəsə su, a nki enəmana yi ban. ⁶A nkindu bine gom nə ofen, nki ba esa engum abo biba ba Esangə, mba ba nə nan minyi mbwe ongwa osəsə. ⁷Ha nə wahama kinwatə kina, ofen nki wu ofen, bilengə bi esa ezoru, nki wu esa ezoru, buchatə, nki wu bakalonə buchatə ekya nki wu ayesa nə eha ekya. ⁸Kazə kochunə okoho wu ntumo su, pen ha, ndo nə egungyu yi ban. Nki wu a ndo nə nwanəman a fa yisheshi ka enka. ⁹Ka zə nanə juju su, ka zə wura nə su, kazə hi nə buhi su, kazə elenya nə su, adunde enka emongi erə nya, ba temsə ka enka engya kasa. "Ndo nwanəma abəsə ofu wu be". ¹⁰Endo ezə gwan ntə wu anə anshushua eləlan su. Minyindu ha, endo ayingi efayisheshi yi okingə. ¹¹Nki minyi ha bi letaka nde mbwe a naka, binke nə kuyoto nko. Nki etamshi yi basə erə anshushua ba abəsə kinə nəmana nə. ¹²Efu ema daha ka, kinan ma anshushua wu eyika. Nki minyi ki kazə ka binwatə bi efu, ki kambutu ko bi nə kifanzə nko. ¹³Aminyi ha, ki jichi nə abəsə eka nyanzə nə, abəsə kigutsa nko, ada ba ena efifi aba esherə chikə nasu. Ki ka zə ejichi bun juju nkosu aba enəmana yi bəə, ada ba eferə boku shi ba shara su. ¹⁴Pen ha, kambutu ko nə Yeso Alimasiu, bi zə dum ba jojo ntə, nki ebatəsə ele nya yina yi bəə.

Chapter 14

¹Kota n9 wu adum n9 ba egishi yi bucin, ada ba efer9k9 ba en9mana yina su. ²Omo ar9 ba bucin aka yan9 binwat9 bi s9s9, omo wu an9 ba egishi yi bucin, ayashin afufu wa abwe. ³We wu one yan binwat9 bis9s9, z9 les9k9s9 wu an9 p9ras9 eya binwat9 bi s9s9. Nd9ke wu an9 p9ras9 eya binwat9 bis9s9 a king9 mba ban9 eyan bis9s9. Nki Esang9 ema kota ka wu. ⁴A we anu, a we anu, wu on9 le b9n oba wu ntumo? Etem yina ba ejwa yi na er9 b9s9 nt9 wu obamo na, Esang9 er9 ba wu etems9 wu. ⁵Omo ekokyas9 mbwe wu mo kasa, kyak9sa bomombo. Omo a kokyas9n es99 ngi yer9-yer9. Wahama adum ba eta eshi en9mana yina kasa. ⁶Wu ndu a tem n9 kigutsa kimo kasa a tem shi nki To'o. Bun ha, wu a yi n9, aya jeba nki To'o, nki etakotu n9 Esang9. ⁷Nki wu a p9ras9 z9k9 n9 eya, adas9 eya nki To'o. Wu nwe enahan Esang9 etakotu. ⁸Nki adumde ki dum nya, ki ba enyang9 nki To'o. Aminyi nwe, adunde ki kii nya, ki kii jeba nki Esang9, er9 nde, z9k9 nde ki enyang9 n9, a ekii ma ab9s9 ba To'o. ⁹A nki minyindu Alimasiu a kii n9 am chunwa kyas9, nki aka dum To'o wu mba ba kii n9 ba ban9 enyang9 n9. ¹⁰B9n ha ofu enyi bine king9 kon bondo ba ba maban ne? We nwe, a nki enyi on9 les9kes9n nwan9ma, b9s9 ba suso ki ka tem mband9 wu oking9 wu Esang9 kasa. ¹¹Nki er9 enyak9 nko "Nbusu ka," aka jua To'o" anyu angwa as9s9 aka gun ha me, a n9m angwa as9s9 aka nyade Esang9. ¹²Nki wahama aka juana kinwat9 ki ana n9 ba ozoku wu na kinwat9 ki ana n9 ekundu yi Esang9. ¹³Nki minyi, kiz9 na ha omo oking9 su, pen ha, ta n9 en9mana engya ha, nki omo aka p9ras9 edum eta yi endukun ofu wu nwan9man kasa. ¹⁴Nleta ka, nde ante wum ba To'o Yeso, kinwat9 ki p9ras9 n9 edum sheu eyar9 sa kasa su, a jeba ab9s9 we eta n9 nd9 ki da sheu su kika dum n9 we ep9ras9 edum sheu. ¹⁵Adumde bi eya bibe bi engwa omondu elulan, oz9 jichin endo nko su. Z9 biyas9 wu Yeso a kii n9 nki wu nki bi eya bibe su. ¹⁶Nki minyi ha, ki z9 tan9 nde abi chin bima dum kinwat9 ki elek9k9 ba bomombo. ¹⁷Nki engum yi Esang9 nko etar9 yi eya ba enwa e-da-su, a nki echin, edumyi sa'a, ba anworu wu ot9t9 sheu nko. ¹⁸Nki wu an9 gun han Alimasiu eyuhu engya nko, a wu Esang9 ekota n9, bun ha, bonto ba kotu fana ka bu'u. ¹⁹Nki minyi ha, ki zang9 binwat9 bi es9ma yi sa'a aba binwat9 bi bika lo n9 egungyu yi bas9. ²⁰Ki ka z9 biyas9 chue wu Esang9 nki bi eya su. Bis9s9 bir9 sheu, gashimun9 ba nt9 wu an9 yan binwat9 mbi bika fa n9 wu egwa. ²¹Ez9 nyanz9n nde ba ya enyam ba mongomo mu inabi, a ba kinwat9 ki ka taba n9 egwa yi nwan9ma. ²²Bucicin mbu bin9 bubu, kat9 nyans9 ne buante wu ban ba Esang9. Echin er9 boku ba wu es9ma yina eda ba eb99 kinwat9 ki an9 len nde kir9 yer9-yer9. ²³Wu es9ma yi na edas9 n9, am ya nyike bi, a leta ka nde anaka eb99, nki ada boku ba eha bucin su. Kinwat9 ki dum n9 ada ba eha bucin su a eb99.

Chapter 15

¹Mpungwa ha bəsə ba kinə ba anka ema nyanzə ka nde ki ta eruhua yi mba ba nə bwere-bwere, bun ha, ezə nyanzə nde ki makə kya endo ofu su. ²Wahama a na lasə wu anə anshushua bu'u esəma, nki engya ha enyanzə nə, nki ba ka zonzu wu. ³Nki Alimasiu azə na lasə ofu wuna esəma su Abəsə ba nyakə nə, "Elekekə yi bomombo ema sha ka ofu wum kasa." ⁴Nki kinwatə ki ba nyakə nə kakata ba nyakə ndəke baka mu bəsə atu, nki enyuhua ba eha esəma yi anka yi efu'u yi sheu yi Esangə ki faya nə anka. ⁵Mpungwa Esangə yi enyuhua ba eha esəma yi anka eha nə bən esəma fumo yi edum boku ba egungyu yi ban abəsə jojo wu Yeso Alimasiu. ⁶Ena minyi ba esəma fumo nki bika nyade ba azoku waban fumo. ⁷Nki bi ka kota egungyu yi ban abəsə Yeso akota nə bən nki eko kyasə Esangə. ⁸Nki njuande, ba kyasən ka Alimasiu oba wu embəzəka kizonzuro a nki bucin bu Esangə. Ana minyi nki emakəkya ejuana katə yi ba na nə mbwe wu ba chukuta basə. ⁹Nki eruka engya eka kokyasə nko "Nki minyi nka nya nyade we eruka engya nko nka fa edəkə yi enyade edəkə yi be." ¹⁰Bun ba juande, "Nanə anworu, bən eruka engya boku ba bonto bana bo. ¹¹Bun, "Nyade nə To'o bən eruka engya esəsə, bən bonto basuso nyade nə wu." ¹²Bun, Ishaya ajuande, "Baka faya kidarə wu yessi, wu aka chunwa ndəke aka sa engum eruka engya kasa, eruka eka faya esəma yi anka kanako." ¹³Mpungwa, Esangə yi enə han esəma yi anka ema fa yisheshi bən ba anworu boku ba edum yi sa'a, nki bucin buban, nki bika faya esəma yi anka yi eyishe nə nya, eyuhu yi otətə wu sheu kasa. ¹⁴Me ba ofu wum, nkotu fana ka ba bən bonda mom. Nleta ka nde bən ba afu waban birə ba echin, birə ba eyisheshi yi eleta. Nleta ka nde bika faya efyarə yi eha egungyu yi ba esəma yi anka. ¹⁵Nyakə han bən pen ha nki binwatə bimombi, nki nka ngasə bən, nki enəngərə yi fa'a yi ba ha nə me bərə Esangə. ¹⁶Nde enəngərə engya ema faka ndum ka oba wu Alimasiu Yeso wu ba təmasə ba nə eruka engya nko, wu eshankya etarə yi Esangə. Nka na minyi nki eha yi eruka engya eka dum ba ekota, ba ekatə nyansə eyuhu yi otətə wu sheu kasa. ¹⁷Nki minyi, me gwan onyinki wu Yeso Alimasiu a ba binwatə bi Esangə. ¹⁸Nki nda ba kinwatə kimo ki nka juana nə su, a jeba ki Yeso ana nə ofu wum kasa, nki eruka eka kota eyuhu yi ejua ba chue kasa. ¹⁹Eyuhu yi binwatə bi baka lenə ba eke-eke, ba anka wu otətə wu sheu. Yarə shi ba Urushalima, ba ekafa tusa Ilirikum, ba ta tusa ka enka yi Esangə eja engya esəsə. ²⁰Eyuhu engya kasa ha, eməngərə yim a nde nmakə enka engya, eja yi ba pərasə nə eleta Yeso ba edəkəna, nki nka pərasə elotarə echi yi ntumo kasa. ²¹Abəsə enə enyakə nko, "Mba ba pərasə nə engwa le ekum enayi su, baka leta. mba ba zə ngwa ekum enayi su baka ngwata." ²²Nki ba dasə kame eba kaban ba mbwe amutu. ²³Mpungwa nda ba eja yi eshike nə nkərə wum nkosu, ban ha, enyum amutu nko nrə ba enəmana yi eba kaban. ²⁴Zəkə mbwe wu nka ngutu nə Asbaniya, nrə ba enəmana yi ele bən, mbwe wu echində, nki bi ka kya ndə me kakata wu ndumka bən mbwe nkyanam. ²⁵Mpungwa ha, ngutun Urushalima nki ena ha biba sheu chue. ²⁶Nki akinwatə ki anworu ba bonto ba makidoniya ba Akaya baka ha nki bonta banzə mba ba ha nə bucin ba nə Urushelima. ²⁷Ba engwan onyinki, nki erə bəsə okoho kaba. Nki eruka engya ema dum boku ka bobo chue wu otətə nko. Ema dum ka nde bo zəkə ba naka kotu ngwa bo ba binwatə. ²⁸Nki mbwe wu nhanshi ka bo biləngə mbi nya, nka ba kaba eyuhu yim yi endə Asbaniya. ²⁹Nleta ka nde mbwe wu nnaka ba nə kaban, nsaka ba ba echin yi Esangə yishe-yishe. ³⁰Mpungwa nnondun bən bondamon, eyuhu yi To'o basə Yeso Alimasiu, ba endo otətə wu sheu, ya chi jeba nə ekondū ba me enondū yi ban nko ekondū yi Esangə nki me. ³¹Na nə minyi nki nka mii ba mba ba nə təsən otu ba Yahudiya, nki nwe, chue wum nki Urushalima aka dum kinwatə ki ekota. ³²Nondū nə nde nba kaban ba anworu wu enəmana yi Esangə. ³³Esangə yi edum yi sa'a ema dum boku ba bən ba suso ema dum minyindu.

Chapter 16

¹Ntaban nwanəma basə Fibi kaban, ndu anə nan chue otuta wu Esangə wu kankiriya nko ha. ²Nki bika kota wu To'o nko, eyuhu yi enyanzə chi nə ba ba hanə bucin, temboku nə bu'u eyuhu engya esəsə. Nki wundu ba ofuwuna aka dum kinwatə ki enakakotu ba mba amutu, boku shi ba me nwe. ³Me tongu bihi chindən Bilkisu ba Akila achungu wa chue Yeso Alimasiu nko. ⁴Mba nki me ba ha nə afu waba me takotun bo, ada me kəkana su, boku shi ba atuta wa Esangə wa nə Alimasiu. ⁵Tongu bihi otuta wu Esangə wu onə obamo ba nko. Tongu bihi Abainitas wu nnə ndo nə. Wu aha sa nə bucin ba Alimasiu Asiya nko. ⁶Tongu bihi nə Maryamu, wu ana ha nə bən chue bang. ⁷Tongu bihi nə Andaranikas ba Yuniyas, bondamom ba adungu wam wa efinke yim nko. Abo ba kese mba ba leta nə, Alimasiu nko ndəke na me. ⁸Tongu bihi nə amfiliyas wu ndo nə To'o nko. ⁹Tongu bihi nə Urbanas adungu wa chue wu basə To'o nko, Istakis wu nnə ndo nə. ¹⁰Tongu bihi nə Abalis wu ba kotu fana nə To'o nko. Tongu bihi mba ba nə obam wu Aristobulus. ¹¹Tongu bihi nə Hirudiya, nwanəmom, ba mba nə obam wu Narkissa, mba ba nə To'o nko. ¹²Tongu bihi nə Tarafina ba Tarafusa, mba ba nə nan chue wu To'o. ¹³Tongu bihi nə Barsisa wu endo, wu ana nə chue wu Esangə amutu. Tongu bihi nə Rufas wu ba cha nə To'o nko ba man ba me. ¹⁴Tongu bihi nə Asinkiritas ba filiguna ba Hamis ba Baturabas ba Hamisu ba bonda mom mba ba nə boku bobo. ¹⁵Tongu bihi nə Filologus ba Yuliya ba Niriya ba bonda man, ba Ulumfas ba mba nə sheu ba suso mba ba nə boku ba bən. ¹⁶Tongu bihina nə egungyu yiban ekambutuna yi sheu Atuta wa Alimasiu wa suso we etongu bihin bən. ¹⁷Mpungwa ha nnondun nde, nəmana nə ba mba ba nə taban ega ba endukun. Ada yerə-yerə ba eshankya yi bi faya nə su. Dum fana nə bobo. ¹⁸Nki efə yi bonto bangwa bazə gunhan To'o su a jeba ebirə yi ba. A ba onyinki wu azoku waba ba nə yesən mba ba pərasə nə edate. ¹⁹Nki edum yi egun ha yi ban ema tusa fa ka otu wu wahama, nnaka anworu ba bən, zəkə minyindu ha, ndonde bi dum ba enəngərə ba kinwatə ki dum nə nde aki chin, dum nə ba epərasə edate ba kinwatə ki bəə. ²⁰Esangə yi edum yi sa'a eka fa bika dantəshitan pya-pya aba waban nko. Echin yi To'o basə Yeso ema dum boku ba bən. ²¹Timoti odungom wu chue etongu bihin bən, aminyi nwe Lukiyas ba Yason ba susibataras ba bonda mom. ²²Me Tartiyas ndu anyakə nə efu engya ha, etongu bihin bən To'o nko. ²³Gayus wu eja yi nnə eyira nə boku ba atuta ndu Esangə asuso, we etongu bihin bən. Arastas wu ekochu bilengə wu anə yebə nko etongu bihin bən, ba Kwartus nwanə ma basə. ²⁴Echin yi To'o basə Yeso Alimasiu ema dum boku ba bən ba suso. Ema dum minyindu. ²⁵Mpungwa ha wu aka ha nə bən esəma yi anka etarə ba enka yi Yeso Alimasiu arə ha, wu a nki ofu wuna kasa ba makə kya nə binwatə bi ezombu bi nə mbwe da'a. ²⁶Mpungwa erə eleta nko eyuhu yi efu'u yi sheu yi ba kese eya yi Esangə yi edum nə bakə-bakə, nki egunha yi bucin eruka engya nko esəsə. ²⁷Nki Esangə yi enə ba enəngərə kəkana, Yeso Alimasiu kasa, ekokyasə ema dum bakə bakə-bakə ema dum minyindu.

1 Corinthians

Chapter 1

¹Bulus etongu yi Almasiu, Yeso nki edum ntə wu etərnasə aba edo yii Esangə, aba nwanəmbasə sostanisu. ²Bən bonto ba ebi ba korinti, ndə fa-a ba ba katənə nki Yeso Almasiu ba bana tongu nə nki edum bonto ba sheu, ki nyakə hanəm ba banə tongunəm edəkə yi Esangə yii basə Yeso Almasiu omu-waha zəkə, Esangə yiba aba Esangə yibasə. ³Ecin yi cubasə Esangə aba to-o wu basə Yeso Almasiu a ba amworu wuna bima ba kaban. ⁴Nki ecin yi Almasiu Yeso a makə kya nə bən, me, me takotu nəm Esangə. ⁵Ema ha-a bən nffa-a ojija waha kasa zəkə, nsereh kəm aba eleta kəm. ⁶Abəsə kii hanə ekotu yii bucin nki Almasiu ha-a. ⁷Abəsə binə zənzənəm eba yii to-o wu basə Yeso Almasiu ha-a, binə jiyangwa eha yi Esangə su. ⁸Eka-a ha bən esəma yii anka nki epərasə ena ebə tusandə kigutsa to-o wu basə Yeso Almasiu kasa. ⁹Aba ekotu yii Esangə etongunə bən ephiana yii nwana Yeso Almasiu to-o wu basə. ¹⁰Me nondunbən aba edəkə yi to-o wu basə Yeso Almasiu bondo bamom, kotunanə egungyu yiban, dumnə fumo, Esəma yii ban fumo, enəmana fumo kazə suhuranə nya su. ¹¹Nki bonto ba obam wu kilowis bama juanka kame ndə Esuhuan erə ante-eh wu ban kəm. ¹²Nki waha mam a juanan nde me ame wu Bulus, me ame wu Apolos, me ame Kefas, me ame wu Almasiu. ¹³Almasiu ha-a aganəm ega-eh, Bama bandə ka Bulus offu wu ba kasa bere-eh, ba na bən Baptisma aba edəkə yi Bulu-eh? ¹⁴Me ntakotu ka Esangə nki nzə na ntəmo Baptisma su ajeshiba kirisifu aba Gayus. ¹⁵Nna minyindu ha-a nki ntəmo akasə juande ba naka bən Batisman aba edəkə yim su. ¹⁶M'me ba m'me nashi bun obam wu Stifanus Baptisman ema cika minyindu nya nzə leta bunde nna ka ntə mo su. ¹⁷Nki Almasiu azə yeh ba me nde n'na baptism su, azə yeh bame nki enka etarə Esangə yi ejua yi elezombu yii ntə su,

a yeh ba me nde nka etarə yinayi nki ekya yi kitə ki elengə ekazə bihya su.¹⁸ Nki etarə yi kitə ki elengə ekundu yi bonto ba, ba kinəmya a asha, ekundu yi bonto ba Esangə enə rimshi nəm nya a ekya yi Esangə.¹⁹ Erə enyakənko nde nka yesondə eleta zombusu yii bonto ba eletazombu, nka ha-atarə bonto ba engwata cerə, eletazombu.²⁰ Ntə wu eleta zombu ha-a arə onusaha? wu eleta cerə ha arə onwanha? wu eya abə wa berə ongwa ha arə onwah? Esangə ezə kyansən ka eleta zombu yii berə wungwa asha su.²¹ Berə eleta zombu yinənko azə leta Esangə su ha ema nyanzə ka Esangə ojija wu enka etarəngi ebin a rimshi ka bonto ba eha bucin.²² Nki Ba-yahuda ba nwankənəm biyn bi ekeh-keh Ba-Helina ba nwankənəm eleta zombu.²³ Bəsə ha kinkanəm etarə yi Almasiu wu bana bandə nə, ettah yi edukun bərə Ba-yahuda, kinwatə ki ebin bərə Ba-Helina²⁴ Bərə mbaba a tongu nə ha kinkanəm etarə yi Almasiu a ba anka a ba eleta zombu yi Esangə, Ba-Yahudambo aba Ba-Helinambo.²⁵ Nki ebin yi Esangə ema cika eleta zombu yii bonto, egyun kyum yi Esangə, ema cika ntə anka.²⁶ Gingərənə etongu yi ban bondo ba mom, ada bən basəsə birə a ba eletata zombusu yii bonto su, ada bən basəsə binə ba ebwa yi angum su.²⁷ Esangə ha ema chata ka kinwatə ki ebin berənkə nki ele sokehsə nkiki cuagn ha.²⁸ Esangə echatanəm ki adanə cuagn aba ki ba lesəkehsə nə berənko, ame chata binnatə bi bazə nə ele yiran bi eshinko su, nki elesəkehsə mbibi banə lekyasənəm ha.²⁹ Anayi minyin nki omo asə faya eyuhu yii enyingəta kinwatə nya su.³⁰ Nki Esangə enanə minyindu ha bən basəsə bi jeba ba Almasiu Yeso, wu anə eleta zombu yi Esangə a dumko echin yibasə aba sheu aba etamshi yii basə a ba eshuamshi.³¹ Esangə yi ejua, ejuande, ntə wu enyingə ta binwatə nya a nyingə ta bi to-o wu basənko.

Chapter 2

¹Mbwe wu nna banə kaban-ha, bondo ba mom, ndə ba nde nkya-ben ejuana cerə ba enəngərə yii ejuana tacimiya bucin bu ejuayi Esangə su. ²Nki nkatəka-yi esəma yimko nde ndə leta kinwatə kimo su ebwengi nko ajeba Yeso wu bana bandə nə kitə kasa³Nrə ba-bən mbwe wu ekyansən kakata, ba buchatə, bokushi ba etayingə bang. ⁴Nki miyin ha, ebuka yim ba enka yim edaba essangə-yi ejua yii eka shishekənə enəmana yi ban su nki miyinha, eban ba emakəkyā otətə wu Esangə ba ankah. ⁵Nki miyin du ha, nota eha bucin bonto kasa, hah bucin ba ekya yi Esangə⁶Npungwa, ki juanan ejuayi ezombu ba bonto ba ba tahnə ejuayi Esangə kunko ada ejua yi berə ba ekyayi ekah mannə eman su. ⁷Nki miyin ha, ki juana ejuayi ezombu yi efumbusu nə bucincin, ba efumbusu eleta-tokusa yi Esangə enah katənə foru nki eko kyasə bəsə. ⁸Ntəmo wu engum eteh yin gyanko aleta-tokusa nə engyasu. Nki basa leta-tokusaka nya, base bandə ekya-yi Esangə su. ⁹Nki miyinha bəsə enə enyakəkatən-koha binwatə bi eshi enlesu, atu angwasu, esəma empəra enəmana kasa. Ah binwatə bi Esangə ekatə nyansə nə ba bonto ba banə ndonwu. ¹⁰A binwatə bi otətə wu Esangə emakəkyā nə bəsə. Nki otətə wu Esangə oma leta-wuraka binwatə bi səsə. Boku ba binwatə bi Esangə bi ezombu, ¹¹Nki miyinha anu aletanə enəmana yi ntə? ajeba otətə wu mbingi wu etənko letanə. A miyindu zəkə, ntəmo wu aletanə binwatə bi zombuto bi Esangə su a otətə wuna¹²kidə ta otətə wu berənko su, ki ta wu oshuwa nə bərə Esangə. Nki kiletaka nde binwatə bi Esangə Ehan bəsə asha. ¹³ki juanan binwatə ba ejuayi-ezombu yi ntə akazə shan cherə su, a otətə oka shankya nə bəsə. nki otətə ha oka ta cimiya ejua yi otətənko ba eletatokusa yi otətənko. ¹⁴Ntə wu ada ba otətə su nya aka jiya binwatə bi otətə bi Esangə. Nki miyinha, a ntə wu ebin. Nki a otətə onə makəkyanəm. ¹⁵Ntə wu anə ba otətə aka kingə wura binwatə bisəsə. ndəke wuha bakə kingə wu okingə su. ¹⁶Anu aletanə tung-wu Esangə, ndəke aka hawu eya? nki miyinha bəsə kirə ba enəmana yi Almasihu

Chapter 3

¹Bonda mom meh nke juana tami ba bèn bèsè bonto ba otètènkò su, me ha, nka juana babèn bèsè bonto ba mbingi kènko bèsè bonto ba arèn ba Almasihu. ²Nna nwasè bèn mongomo mu aban ada ba enyamsu, azèkè npugwa bizè tusasú³Tusaba npungwa ha, bitan ba edum yi egungyunko. Nki ba jojo ba shara, esuna ante wu ban kunko, miyindu ha, a da bèn bonto ba egungyunko su-e, binè ejici nè enwankè yi bonto kəm seh? ⁴A dum nde omo an juande, meh nrè kakata wu Bulus" omondu am juande nrè kakata wu Apolo," miiyindu ha, a da edum yi mbingi su-e? ⁵Anu Apolo? an Bulus? a biba babi hanè buccin afuwa kasa, Bonto bangwa ha wahamam Esangè ema haka wu kiwantè ,ki aka nanè⁶Meh ha naaa do-edo, Apolo ha ana cimbi fa mongomo, Esangè ha ayi ena fanè emi ba ekya. ⁷Nkii miyin Ntè wu edo ba wu echimbi mongomo, a da bo kinwatè kimo su.Esangè ayi enè fan binwatè bi binè kya nè m.⁸Nki miyin ha-a Ntè wu edo ba wu echimbi mongomo, abo fumo ekondu yi Esangè, wahamam aka faya echin bèsè ananè chue wunna. ⁹Nki a bèsè a dungu wa chue wu Esangè. A ben onum wu Esangè, elo yinayi.¹⁰Nki echin yi Esangè yi bana hanè me yi edum Ntè wu a locherè ha-a, meh nfaka echingè , omondu ha aka tarè elooyim kasa. Wahamam ata eshi ba bèsè anè tarè nèm elongi. ¹¹Nki omo wu aka tarè tami nè echingè emongi dumka bayi bana lonè , su njuan Yeso Almasiwu.¹²Npungwa ha wu a tarè nè echingè yi elo ba zinariya, ba Azurufa, ba ata wa engim, ba akun, ba bigo ba edantèkè, ¹³Chue wuna aka cimbiya nki enye kigusa kingya kisaka pucimbiya wu. Nki basaka makè kyawu ba oguchu, oguchu ndu ha osaka makè kya enayansi yi chue wu wahamam a nanè¹⁴Ntè wu chue wuna a temnè nyaa, aka ankota echin. ¹⁵Wu chue wuna a gyanè, aka jiya, wundu nwe ba ofu wuna aka faya emi, ojija wu antante wu oguchu.¹⁶Bidè leta nde abèn ejiiyi enyade yi Esangè su-e, otètè wu Esangè wu dumnè ante wubankunko su-e? ¹⁷Wu ana byasinè otuta wu Esangè nya, Esangè aka na byasi wu nki otuta wu Esangè a eja yi shewu, bènwe birè miyindu.¹⁸Ntè mo adè yerè ofu wuna su. Adumde Ntèmo ante wubankènko elenya arè ba eleta tokusuna mbwe wungwanko nya, a dumshi Ntè wu "ebin" nki aka dum ba eleta tokusa. ¹⁹Nki eleta tokusa yi bèrè wungwanko a asha ekondu yi Esangè. Nki erè enyakè katè kunko nde, akonè bonto ba ele tokusa nki ebè yiba. ²⁰Tusaba nna ha, Esangè ema letaka enèmana yi bonto ba eleta tokusa a asha²¹Nki miyin efa esima bonto kasa edasu. Nki kyanyi ma aki bam. ²²Azèkè bulus, zèkè apolo, zèkè kefas, zèkè, berè, zèkè enyangè, zèkè ekii, zèkè binwatè bi npungwa, zèkè binwatè bi bika banè ekondu bisèsè a biban. ²³Bèn ba Almasiwu, Almasiwu ndu ha a wu Esangè

Chapter 4

¹A miyin bika ta nɛ bɛsɛ biba ba Almasiha ba bo ba Ekocu efunbusu, yi Esangɛ. ²Katɛboku ba ɛngya, ba kotunɛm bonto ba eha afu ba dum bonto ba Ekotufana. ³A kam ya, a kiwati ki nkyanam bi kigɛ mɛ okɛngi, owa hamam otuta wu okigɛ wu efi yi bonto, nki mɛ nzɛ nanɛm ofu wum okigɛ su. ⁴Nzɛ lefa su gokumu enadatɛ emo ɛrɛ ofu wum kasa su, ɛgyaha ɛzɛ makɛkya ndɛ mɛ ha nda ba ebɛsu, A Toh aka kigɛ nɛ mɛ okigi. ⁵Nki miyindu ha, kedɛ masɛ nɛ okigi su andɛ mbwe adɛ natamisuya, Tusandɛ mbwɛ wu toh asaka kyasɛbanɛ, Asaka makɛkya wura biwati bisɛsɛ bi efu, am makɛ kya bun ɛnɛmana yi esɛma, wahamam aka fayata, yɛ ede bɛrɛ Esangɛ. ⁶Bondo ba mom nka dɛnɛm ejua yingwa ofu wum kasa ba apollos nki bɛn, aki bɛsɛ bika shantanɛ ega yi ejua yi ejuanɛ ndɛ, "Bikadɛ ci kiwatɛ ki ba nyakɛ nɛ ha su" edu miyindu a nki omu wu ban akadɛ unkuna amɛ makɛkyan ekya ba omondu ofu wu omundu kasa. ⁷Anu a lenɛ edumga antɛ wu ban ba bomobo, a eyi yi binɛ ba bi yi ada asha bi kotanɛ sɛ, andɛ a asha bi kotanɛ ya, a nki eyi binɛ unkunanɛm wɛndɛ ada niyindusu? ⁸Bi faya wura lasɛka biwatɛ bisɛsɛ bi binɛ donɛm! Bi dum wura lasɛka bonto ba nfa! Bi yanɛ lasɛka edum yi egum yi ada ba bɛsɛ su! Bucicin, ekotu yimha ndɛ bi dum edum yi Ngum, ndɛkɛ kika dum boku edum yi egum. ⁹Enɛmana yin kɛm, abɛsɛ ba kesɛ, Esangɛ ema faka bisɛ odandɛ wu egyukushu bɛsɛ bonto ba ba bɛka hanɛ bo okigɛ wu eki ki dumka kiwatɛ ki eleya ba berɛ, ba ba biba ba ɛtɛmasɛ ba Esangɛ, bɛrɛ bonto bun. ¹⁰Ki dumka bonto ba epɛrasɛ enoru nki Toh, bɛnha bi dumka bonto ba ɛnɛma nki Toh abɛsi ba yokuro, bɛnha bonto ba anka, ba han bisɛ ekya su bɛnha ban kokyasɛnɛm. ¹¹Tusaba mbwe ogwa kɛm kidumka bonto ba ezo ba onta, ba eda eberɛ yi cin, ki ngwaka a bubu wa bɛ, ki dumbuka bonto ba eda a bam. ¹²Ki naka eyakɛ ban, ki nanɛm cwɛ ba a bowabasɛ andɛ ba juana beka bisɛ ya, ki fanɛm abuka, andɛ ba habɛsɛ yakɛ nki bucicin bubasɛ, ki eyuwanɛm. ¹³Andɛ ba lɛkɛka bɛsɛ ya, ki juananɛm ejua ba esɛma yi sang, ki dumka, tusaba mbwe ogwakɛm ba taka bɛsɛ wɛ a eri yi esɛka yi berɛ ba biwatɛ bi kwɛyiyi bisɛsɛ. ¹⁴Nzɛ yakɛ biyawatɛ bingya nki ndɛ ɛn ha bɛn kufkoru su, a nki ndɛ nnayansɛ bɛn bɛsɛ bondo bam ba endo. ¹⁵Edum zɛkɛ ndɛ birɛ ba bonto ba ekocu, oywatɛ toh basɛ kɛm, bi da ba, ba Te amutu su, nki me ndumka cuban nki toh Yeso eyuhu yi enka ejua yi Esangɛkɛm. ¹⁶Nki miyinha, mɛ tongu nɛm kaban ndɛ bi dum bonto ba eshanta kam. ¹⁷A nkindu ntɛmasɛ banɛ Timoti kaban, wu endo, ba nwan wum wu ekotu fana bɛrɛ toh, aka gasɛ bɛn eyuhu yi toh kɛm, bɛsɛ ɛnɛ shankya bo owahamam ba bonto ba ebi ba hamam. ¹⁸Mbwe wugwakɛm ha, bɛn bomobo bi dumka bonto ba kusɛtɛ, ba nanɛm wɛndɛ nkɛ kyasɛbabun kaban su. ¹⁹Nka ba kaban mbwe yinɛgɛnkɛm, andɛ toh a kotuya, ndɛke nke letaja ejua yi bonto ba kusɛtɛ su, nki miyinha nka le anka wu ba. ²⁰Nki edum yi egum yi Esangɛ ada ejua kɛkana su, edumbokunɛm ba anka. ²¹Bi kotunɛ eyi? mba kaban ba kitee bɛrɛ ba endɛ ba otɛtɛ wu ekocu ofu?

Chapter 5

¹Ki ngwa ka nde ebə yi kwenyi-nyi ante wu ban, efə yi ebə yi bazə kotuta yi su ante wu bonto ba ekum yi ki fayənə nde ante wu ban ntə mondu a numbu ka ba okasə wu tətən. ²Nki miyin ha, bie nanəm anworu bam! edə dum pen nde bii biyasə esəma su? wu ananə miyin, ema dum nyinkeh ka bama tamshi wu ante wuban. ³Nki edum zakə miyinha, nda zəkə babən mbingi, miyinha, nrə ba bən otətə kunko, njikishi ka wu ananə bing bingyaha, nrə babən. ⁴Mbwe wu bi bokunanə aba edəkə yi cubasə Yeso, otətə wurə antewuban aba anka wu Almasihu Yeso, njikishi lasə ka ntə wu ananə ebə yingyaha. ⁵Nna miyiha nki nka ha ntəndu ba ntəwu ocha inki aka mansə mbingi nki otətə wuna wu ka mii kigutsa ki To'o ⁶Emengərə ngi yiban edə nyanzə su, bidə leta su yisti nwanwu nkiyanam ebiyasə nəm yisəsə yi ekandə? ⁷Nayansə nə afu waban yarə ba yisti wu ku' nki bika dum yisti wu fa ekandə kəm, miyinha ama bunambu bu dətən bu, budanə yisti. Nki miyin ha, ki nanə eda ada ba yisti wu ku su, bo bəsə wu epərasə ekunasə aba bin bi bəə su. ⁸Nki miyin ha, ki nanə eda edi ba bunambu dətən bu bu danə yisti ba ekotufana ba bucicin. ⁹Meh nyakə ha bən ante wu deruwa nde kazə kati boku ba juju wu bonto. ¹⁰Nzə nanə meh nnəmana nyakə bonto ba juju ba berə wungwa ba endo ofu ba bondo ba buhi ba egun ha abwene nki bizə ga biti su ha baka tan ba berə ko. ¹¹Mpungwa nnyakə han bə nde de boku ba wu ba nə tomgu nə nwam wu mom a dum nə ante wu juju ba enwa ba nwan wu buhi. a jata eya ba efə ntə wu ongwa ha su. ¹²Anki enyi nka hanə ba adanə bondo ba enyade Essangə su - eh? Aza pen bənbo be ka kingə wu bondo ba enyade su - eh. ¹³Nki Essangə yi okingə wu kəbin. "Ta chimbiya nə ntəndu bin bi bə ante wu ban.

Chapter 6

¹Adunde fumo obam nko, arɛba efufotɛ ba nwanɛmanya, antandɛwu ajɛ okɛngɛ wu bonto mba okɛgɛ wu badanɛ bucin pen nkɛ ekondu yi banɛ ba bucin. ²Berɛ bɛdɛ leta de abɛsɛ bonto ba ebɛ ki ka nanɛ beri okɛngɛsu-eh? dɛke ande abɛsɛ kɛka nanɛ beri okɛngɛya, bɛn dumshi bonto ba epɛrasɛ enayansɛ ba jojo baban babadanɛ ba chense-eh? ³Bɛzɛ leta de abɛsɛ kika nanɛ ba keseh ba Esangɛ okɛngɛseh? matama okɛngɛ wu bereh? ⁴Adunde okɛngɛ wu Nna ba mbwe wungwa osɛsɛya, ankeyɛ bɛnɛnanɛm ba jojo bangwa ekondu yi ada bondo ba otuta wu enyade nkosu. ⁵Njuananɛm egya ha nkɛ bɛka gwa kufkoru. ⁶Ntɛ wu anɛ ba elekazombusu fumo atewubankunko wu aka katɛbokunɛ enanna yi bondo babaman seeh? Dɛke abɛsɛ ennɛha, ntɛ wu bɛmbɛbɛ atandɛnɛ okɛngɛ, bumba egonduyɛ ntɛ wu okɛngɛwu ada ntɛ wu ebisu! ⁷Epɛrasɛ efyana antewubasɛ bɛsɛ bonto ba ebɛ emma kyawurakama de ki kuk-kushu. ⁸Ankɛ enyɛ oka pɛranɛ ekota ebɛ yi be? nkeyi okɛ kotude ba nayawehsu? dɛke bɛnha bɛ nafaka bomonbo ebɛ bɛnayakabo abonda baba mambanya! ⁹Bɛzɛ letande ba badanɛ baba jojo ba cin badaba ofuwu edumbakɛ obam wu Esangɛ su? zɛ hanɛ buchichin ba a wura. ¹⁰Ba jojo, ba bonto ba ambwene, ba bonto ba shom, ba bɛnnumbusu ba juju, ba bɛnnumbusu babane sanɛm ba egunkɛyɛba. Ba bonto ba buhi, ba bonto babnɛ de bɛwantɛ bɛsɛsɛ bɛsa dumshi bɛba, ba bonto ba enwa, bonto ba elekɛkɛ, ba bondo ba etemchu ojo, ommo wu banko aka fayanɛ ofu wu edumbakɛ wu Esangɛ su. ¹¹A bɛsɛ bomombo banɛ atewubanko, nki miyindu ha ba tsɛzɛkaka bɛn, bame handɛben ba Esangɛ, ba kyansɛnka ba jojo babasɛ yerɛ-yerɛ ekondu yi Esangɛ ba edɛkɛ yi to-o wu Yeso Almasiu, ba bɛrɛ otɛtɛ wu Esangɛ ebasɛ. ¹²Badɛ jisɛme bɛwantɛ bɛsɛsɛ su, ada bewantɛ bɛsɛsɛ bɛnnɛ ba jwesu. Bɛwatɛ bɛsɛsɛ bazɛ jisɛ me su nki miyindu ha nkɛ kotota kɛwantɛ kɛmo kya bɛyasɛme su. ¹³Be eya ankɛ ebɛrɛ, ebɛrɛ ankɛ be eya, miyindu ha Esangɛ ekah tazɛka be bɛsɛsɛ. Mbɛggɛ bazɛn nawu nki jujusu. Nki miyinnɛ ha mbɛggɛ akɛ To-o, To-o aka na ha mbɛggɛ eyuhu. ¹⁴Esangɛ a yi etachuwanɛ Yeso, awundu a tachuwana bɛsɛ ba ekyayɛna. ¹⁵Bɛzɛletande ba bɛggɛ baban abɛnerɛ be Almasiu su-eh? dɛkɛ nkata bɛnerɛ be Almasiu nka katɛ boku ba okasɛ wu juju? Esangɛ emma tazɛka! ¹⁶Bere bɛzɛ letande ntɛ wu ba ane katɛ bokunɛ mbɛggɛ wuna wu ba okasɛ wu juju, adumka mbɛggɛ fumo ba bu su-eh? ¹⁷Bɛsɛ efuyɛ shewu ejuananɛ, bo baharɛnbo baka dum eyam fumo. dɛke ntɛ wu akatɛ bokunɛ mbɛnggɛ onawu ba to-o baka dum otɛtɛ fumo ba bu-u. ¹⁸Feggɛ lokanɛ jojo wu juju! bing bɛbɛ bɛ ntɛ ane, nannɛm kubɛn, aba mbɛggɛ onawu ane nannɛm, nki miyin ha ntɛ wu ane nanɛm juju yi enɛ ekondu ba bu-u. ¹⁹Bɛzɛ letande bam bɛggɛ ba ban eja yi eyade yi otɛtɛ wu shewu, wu onɛ dum bokunɛm ba bɛsɛ su, wu kɛna fayanɛm bɛrɛ Esangɛ su-eh? bɛzɛ letande bɛn ha ada edum yi ofu wu ban bɛne dumsu-eh. ²⁰Ba gusa bɛn aba mfa. nki miyindu ha nyadɛ nɛ Esangɛ ba ba bɛggɛ ba ban.

Chapter 7

¹Egingərə kyasə binwatə bi, bina nyakə hanə meh ha, "Ezəme enyazə nde onumbusu a dukuko okasə wu ada nə wuna su" ²Ama nki emakəle ba bing bi shom, ntə wahama afayata edum ba okana okasə miyindu ba onyuna³Onumbusu wu obam wahama a haa, okana kinwatə ki anə kinaki, amiyindu, okasə ame haa, kinwatə ki ki dumnə ki onyuna, mbwe wu enumbu boku. ⁴Okasə ada ba anka wu mbingi wuna kasa su, onyuna anə bu. A miyindu onumbusu ada ba anka wu mbingi wuna su, okana anə bu.⁵Bi kazə dasəkanəm enumbu boku, ama dum jeba ba ekotuta yiban bən baharə ba səsə, nki mbwe nkyanam. mbwe ogwa, ama dum shi mbwe wu etakotu Esangə, mbwen du a man ka nya, bime dumboku kyasə shi, nki shetan a fa bən emakəle kunko, nki epərasə enumbu boku. ⁶Binwatə bingya bi nnə makən bən ha, abi nnəmanatanə, ada nde a ejuana katə su. ⁷Esa dum yi ekotu yin nya, a dum bəsə meh ndum nə ha, nda ba okasə su. Ntə waha mam arə ba eha yinaj, yi Esangə ehanə wu.⁸Meh nha nəm engwana nde, bikasə ba otuta boku ba, ba pərasə nə efwa, nde ba dum jeshi ba bəsə meh endum nə ha. ⁹Edum jeba nde ba kazə dum tamshi su nya, wahama a fwa, nki elo shom,¹⁰Bən ba bi fwa kanə ha, meh han bən ejua ba anka, ada nde ame su, engiya ha ejua yi cubasə, "Okasə ajata ega ba onyuna. ¹¹Ande edum jeba nde, ba ga ka, a dum jeshi ba miyindu, enyanzə jebanya bame dum boku bun. A miyindu, onumbusu akazə ga ba okana su¹²Nki miyin ha, me makən bən ba bi shikenə ha, nde adum nde onumbusu ofwa okawa, wu azə ha bucin ba Esangə su nya ba dum boku cində. Ba jate ega su. ¹³A miyindu nwe, okasə a fwa onumbusu wu epərasə eha bucin nya ba dum boku cində. ¹⁴Edumha nde onumbusu wu apərasə eha bucin ekatənyansə yi okana, a mihindu okasə wu epərasə eha bucin ekatənyansə yi onyuna. Edə dum mihinsu nya bondo baban ba kə dum bondo ba sahu su. Bucicin bondo bo bondo ba ekatənyansə.¹⁵edum jeba onumbusu, okasə mam wu a leh nee ema chika wu ega, ame chində am gutu.ante wu okasə ba onumbusu du ejawana katə emoo eda kukondusu. Essangə etongu yi edum yi esərmayi ewuratə. ¹⁶Ntə azə dum ba eleta yigiya su. gomo edum shi nde okasə afayata shi etamshi ofu nki onyuna, amihindu nki onyuna. ¹⁷Ntə wahama adum, edum yi To'o wobasə a ha nuwu etongu. Engiya ema dumshi ojija wu ejichi nəm ante wu bonto ba Yeso. Ntəmo asa fayata mbwe wu etongu yi eha buchichi neh? akazə dum ntə wu adanə su. ¹⁸Ntəmo asa fayata epərasə enkhə mbuwe wu etongu yi buchichin neh? Ntə du ongwa ha ba jate enghə wu su. ¹⁹Ngwatanə nde, ntə wu ba khə ne ba wu ba pərasə ne enkah, ada ejuwa gi su. kinwatə ki anə ejuwa ha, ebi ba eya yi anka yi Esangə.²⁰Ntə wahama atemshi etongu yina katsa bokushi ba mbwe wu Esangə etongu nə nki eha buchichin. ²¹Anarə we oba, mbwe wu Esangə ena tongu nuwe neh? Esima ebe ema jata efufotu, nki nde ntə afayata eyuyi edum yi ofu nya, ame na jeba mihindu. ²²Ema dum ka mihindu ha, To'o obasə, a tongu nə ntə mbwe wu anə aba, ogwaha, afayata ka edum yi ofu mbwe wu etongu ha nkə enah buchichin, a oba wu Almasihu. ²³ba gusaka bən ba belengə bi amutum, nki mihinduha, bikazə dum biba ba bonto bomosu. ²⁴Bondo ba mom, edum yahamam ki fayata nə afu wabasə mbwe wu etogu yi basə nki eha buchichin, ki tem bakə shi mihindu.²⁵Ekyasenba, nki, bane ba pərasə nə efuwa le tam, eze fayata a kunasi yimo bərə Esangə To'o wubasə su. me ha, Mme ha nə engwana bəsə ntə wu Esangə ekotu fuwana ne bu. ²⁶Ba egungetə nəm biwatə bi,bi nə gwanəm, ema nyanzəchika ntə adumshi miyindu.²⁷Edumka ntə wu ba kandə boku nə ba okasə, miyindu ha, bike gah le bu su. ²⁸Edum jeba we ntə efwa ka, ebəy yida kunko su, weh okasə wu edum nə kakana ezə nangwa ebəy su. Eletaka erənde, bonto ba, ba fwanə, bie dum nə ba eyakə amutu, nga ma bən ba engyaha.²⁹Bondo ba mom, meh makən bən nde, mbwe a mankama, ba ba nə efwaha, ba dum wende ba zə fwa su. ³⁰Bonto ba banə gyanə, ba edum bonto ba epərasə egiya ba esəma yi pung, bame dum wende a bonto ba esəma yi erəkə. Ba banə ba egusakə binwatə ba ma dum ba eshi. ³¹Bonto ba banə batəsə bərə ogwa, banə dumshi wende bazə nan su ha, ba tah eshi nki berə ndu a tusaba ka eman³²Mendu ha, nkotun nde ngah bin ba eyakə. Nki eyu susu, ntə wu anə goboro, enəmana yina edumm nə yi da pung su, ata esəma yi towuna wu. ³³A miyindu ha, ntə wu a fwa nə enəmana yina erə yi binwatə bi berə kunko. Enəmana yina erə okana katsa. ³⁴Jojo wu ntə ogwa ame gah shi kiharə. Adudu wu okasə enəmanayina etem shi nə To'o wuna kassa, nki ekotu mbingi wu na wu nki edum yi otətə wu Esangə. Miyindu ha, okasə wu a fwa nə enamanyina erə berə katsa nki ena wuratəsə esəma yi onyuna³⁵Meh njuana nəm ejua yi eka hanə ada nki efufoto bən su, an ki enakakotu bən meh makən bən binwatə bi anə yerə-yerə, nki abi cubasə, ba jojonbo bakə ga su.³⁶Gomo ntə mondu enanəm enəmana nde azə na wuratəsə esəma yi adudu wuna su, ema dum kama nde enyum yinayi yi efwa ema ciminə kama, miyindu ha, ema dumka nyinke ka ame na ki ena ki yerə-yerə, ada bing bi bəy su ba fwana cində. ³⁷Edum jeba nde esəma yina erə ba anka ntəndu a daba efufotu su, ntə ogwa ekochunə ofu wuna ame kochu nyansə Adudu wuna, miyindu ana kama ecin. ³⁸A miyinduha ntə wu a fwa nə Adudu anaka yerə-yerə. A miyindu we ntə wu a chata nə edum goboro nya a yerə-yerə³⁹Okasə edum nə edum yi ekandənko, enyangə yina yi berə kunko yi səsə, yi dum bokun ba onyuna a kika nya, kigirə ki efwa kima ka ka, ama ba eyuhu yi efwa yimongi wu anə han bucin ba Cubasə. ⁴⁰Meh ha eleyim

edum yi efi yi oka eka hachishi wu esoma pung nde a dum wu kakana nya, meha ba enomana yim, me dum boku ne ba otete wu Esang.

Chapter 8

¹Nki bi eya bi bane nahanəm abwene, ki letaka nde, bese basese ki re ba eleka." Eleka yi etahanəm egəḱə akondu, edo ha elonya. ²Nde omo enanəm enəmana nde aleta kiwate, ntə ogwa ha adə letatan kiwatə ki, ki dumnə nde aleta su. ³Ande omo ando nəm Esangə, a letaka ntə agwa. ⁴Nki bi Eya bi ba nahanə abwene, ki letako nde "Ebwene berə ogwakəm ada kiwatə kimosu." ⁵Gokumo ba Juashi nde ba banə Tongunəm abwene barə, abəte mam, a berə kəm mam, basə ndu bomobo bane tongunbo "Esangə efəḱəm efəḱəm berəkəm ba abəte," bəse ndu enə "Esangə ba ba toh" amutu berə ko. ⁶"Kabase ha, Esangə erə fumo, Te wu berə wu sese, akanako bana lonə biwate bi sese, a nki wu kine dum nəm, toh Yeso Almasiu fumo, wu a nki wu biwate bi dum nə, bəse ha akanako kinə. ⁷Ada wahamam anə ba eleka yi gya ha su. A nki miyindu yar ba forudu, bomobo ba fenhan Ebwenen, bunba ba yan bi eya bigya ha wende a bi eya bi ba hanə ebwene, egwata yi ba ema dumka kiwate ki kweyi yi nki ada ba aka su. ⁸Ada bi eya bika tandə nə bəse bərə Esangə su. Ki yamam kike fatarə ekota yi base su ki pərase eya kike sekese ekota yi base su. ⁹Ta eshi nki edum yi ofu wu be kəm ema kadə dum ojijya wu edukunta yi omo wu bucin buna buda ba akasu. ¹⁰Ki wankə tama, ndə omo wu anə ba egwata yi eda ba ankasu an le ba we wu anə ba eleka, wee yan bi eya bi ba hanə ba ebwene, edə ha ka egwata yina yi anka nde a ya bi eya bi ba hanə ba Ebwenese? ¹¹Nki eleta yi be ofu wu ebwene kasa, nwanəma wu ada ba anka su wu Yeso ana kinə nki wu a kika. ¹²Nki miyin ha, ande onadade fa nwanəma wu anə ba egwata yi eda ba anka su, onaka ebə ekondu yi Almasiu. ¹³Ande bi eya bika fa nwanə mum edukunta, nka dumuagə ba eya bi eya, nki nkadə fa bondo ba mum egwa su.

Chapter 9

¹Meh nda esəsə nko su? Ada me kəsə su? Me zəkə ndə le Toh basə Yeso su? Ada bən obo wu chwe wu Toh basə su?

²Meh nda zəkə edum oba wu Essangə ekundu yi bomobo mi ha zəkə bən. Nki abən biba be echa bam bərə Too basə.³Ongwa a onam wum bərə ba banə egingərə meh. ⁴Bəsə ha ki daka efayata mbwe wu eya ba enwa? ⁵Bəsə ha ki da efayata mbwe wu emonboku taba ba nwanə madasə bikasə, nki edum biba, aba ba nwanə mabasə binumbusu ba Toh basə aba Cephase? ⁶Ko edum jeba ade ajeba Barnabas ada meh ki danə efayata anka wu epərasə ena chwe?⁷Anu ana chi nə abo ntə wu ekangərə ena chuwe aba sliipon wuna wuhye? Anu anə təmanəm onum azənə yan nko su? ⁸Meh njwana binwatə bi səsə bingya ha aba anka wu ntə? eya yi anka ha edə jwa mi su?

⁹Erə enyakə kunko katə nko eya yi anka yi Musa kəm nde, kichukutu ki echinde biyan bakadə gochu ki ozoku wu na su. Hanyi Essangə ejwanəm nki ando? Etəma biyan nbwe wu kinə teman su. ¹⁰"Chuwan chuwan anki kichukutu Essangə enə jwananəm? ndəke wu adə jwanan nki bəsə su? Enarə enyakə katə kasaba bəsə, nki ntə wu anə fa yisheshinəm a fa yisheshi ba efayi esəma kunko. Ntə wu etəma ya etəma ba efa esəma yi egaya mbwe wu ezinza. ¹¹Adumde ki da otətə kəm ante wu ban kunko, eka muchi bəsə ezənza binwatə bi kinə lenəm egungyu yi ban kunko?¹²Ande bomobo makəle engya eyuhu kasa ba weh, kikən tachi mi su? Ndəkə kidə kotuta engya su. Esa dum nde ki nyuha wura binwatə ba uyi eka jisə nə ejwa yi Kristita. ¹³Eda ba eleta su nde bo ba ena chwe ba otətə bərə ba efayata bi eya otuta wu enyade kunko? Orə ba eleta nde ba ba na nə chwe mbwendu katsa barə ba egaya echin mbwendu katsa? ¹⁴Eyuhungi fumo, wu Toh wu basə a hanə eya ba bo ba bana hanə ejwa yi Essangə ba fayata edum yi ba ejwa yi Essangə kəm. ¹⁵Ndəke meh ndə kotuta wura yi su. Ndəkə ndə nyakə katə engya nki kinwatə kimotv egwafa me. Nka ndochi meh nkii-ba yi ntəmo aka demsənə me ena tusa yi! ¹⁶Nki me hanəm ejwa yi Essangə, me nda ba kin me esha chikəna susu, nki enyi nrə ba ena yi mindu. Meh nha elam wu ofu wu ba kasa adunde nzə ha ejwa yi Essangə!¹⁷Adunde meh nna engya aba ekotufa yi esəma yim, nrə ba echin. Ndəkə ada ba esəma yim su nya, Ntaba ba eruwa yi chwe wu ofu wum kasa. ¹⁸Enyi nka faya tanə? nki eha ejwa yi Essangə asha, nki meh ha nkade na chwe ba mbwe wum su eha ejwa yi Essangə.¹⁹Edum nde nrə ba mbwe wu ba wu səsə, Nndum nə oba wu səsə, nki meh emutaba bi amutu. ²⁰Bərə ba yawudiya ndum ka yawuda. Nki meh emutaba ba - yawudiya. aba bo baba nə eya yi anka kasa, Ndum shi fumo nko abo babanə eya yi anka kasa nki emutaba babanə eya yi anka kasa. ²¹A bəsə bo babanə kəbin wu wya yi anka kəm ndumka fumo kəm ba danə eya yi anka kasa su. ²²Ante wu ba banə yokuro, ndum ntə wu yokuro. Ndum ka binwatə bisəsə bərə bonto ba səsə, nki meh emuta kyasə ba bo eyuhu kasa. ²³Meh nnan binwatə bi səsə nki chwe kasa, ndəke nki meh efayata echin yi na yi. ²⁴Bidə leta su nde abonto amutu bana nanə chwe wu Essafngə, Ndəkə a hinəngə ba faya ta nə echin yi na yi, nki minyin nna nə chwe wuna nki efayata echin yi na yi. ²⁵Azəkə a bon wa enyi zəkə wu eshishekə ta nbingi - ki kochunə afuwa waba sə yi səsə kəm. Bomobo ba nanən chwe wu na egyukushu yina ka ba meh kota ejikəshi, bomobo ban na chwe wu na wu ba meh fayata echin. ²⁶Meh nha ka ofu wum ndum oba, ndəke ekundu nko nka ha bonto bomobo ejwa yi Essangə, ²⁷Meh ba ofu wum nkadə pərasə eyira ngwa bərə Essangə su.

Chapter 10

¹Bondo ba mom nkotun bɔletande bachu basɛ basɛsɛ barɛ aguru wa kɛshɛn wa kɛfukunko, ba jijinɛm ezoru yi kutanko. ²Bobasɛsɛ bana nabo batɛsima kɛfukunko ba ezoru yi kutanko. ³Miyindu ha basɛsɛ ba yanɛ bieya bɛ otɛtɛ wu sau efingɛ fumo. ⁴Ban nwah bii enwah bii otɛtɛ wu sau efingɛ fumo. Nki bana nwan mu eta yi otɛtɛ wu sau wu ona batɛsɛnɛbo, etayɛngya ha a yi Almasiu. ⁵Miyinzɛkɛ ha to-o azɛmɛ egwa onyɛnkɛ wu amutum waba su, miyindu ha akum-waba an sɛsakɛ kafɛshi ochanko. ⁶Bɛnwantɛ bɛngya ha nya kɛkatɛ bɛsɛ bɛ, dɛke bɛka dumbɛn bɛnwatɛ bɛ eshang, nkɛ enɛmana yɛ basɛ emajata edɛ eji ba jojo babanananɛ su. ⁷Zɛ dumnɛ bonto ba efen ha abwene bɛsɛ bomombo bana nanɛ su, engya ha a bɛsɛ bana yakɛnɛ, bonto baka dum banya banwa bame chuwa ebon abon. ⁸Zɛ dum nɛ bonto, ba shom ba bonto ba juju, bɛsɛ bonto amutum bana nannɛ, kɛkusa fumo bonto akantɛ okumintɛ mbe batatɛ bana kini. ⁹Kazi makɛ le nɛ Almasiu bɛsɛ amutum waba ana nanɛ, eyo-o ena wuranɛ bo ha su. ¹⁰Zɛ dumnɛ bonto ba esuna bɛsɛ banananɛ, bana kini obowu kesɛh wu ewura bonto. ¹¹Bɛwantɛ bɛ bɛ na gwanɛ ba bobo ha ankɛ eshang yi basɛ. ba nyakɛ bɛ nkɛ ekunasɛbɛsɛ-bɛsɛ ba egɛkushu yi bɛri ebani ofu wu ba sɛkasa. ¹²Nki miyindu ha, wu anɛ nanɛm de atem yechuka ba akaya atama shɛ nkɛ azigwasu. ¹³Emakɛlemo yi efanɛ bɛn yi bazɛ zetɛ bɛyi bonto nkosu. Nki Esangɛ antɛ wu ekotuta bɛ gwa yɛra edukun yi echɛnɛ ofu wu bansu. boku ba emakɛle, nki bɛka yuhacherɛ. ¹⁴Nki miyinɛ ha bɛn bonto bam be efiyana, fengɛn lokanɛ emowen abwenɛ. ¹⁵Njuananɛm ba bɛn bɛsɛ bonto ba enimana yi ezombu, ndɛke bɛka makɛle binwatɛ bɛnnɛ juankambɛ. ¹⁶Etangɛ allam ngɛ kɛnɛ fashiyanɛm allamha ada edum boku kinim kɛ Almasiu nkoseh? bunambu bu kɛne burasɛnɛmha ada edum boku kinimkɛ Almasiu nkoseh? ¹⁷Ndɛke bunambu bumombu burɛ fumo nki amutum wabasɛ wa kɛnnɛ mbiggɛ fumo ha se. Bɛsɛ basɛsɛ a bunambu budetɛn bugwa kɛnɛ yanam. ¹⁸Nwankɛ ba Isrela ada bombo banɛ yanɛm eboh yi oguru egwa mbende kasaseh? ¹⁹Enyi yi Nna juananɛm me? bwene a kɛwantɛ kɛmokye? bere bɛeya bɛ ba mbo hanɛ obwene akɛnwatɛ kɛmoke? ²⁰Miyindu ha njuan kam bɛn bɛnwatɛ bɛ bonto ba abwene bane mbonim, ba mbohanɛ Ntɛ wu Asungu ada Esange su. nzɛ kotunde bɛ dum boku ba Ntɛ wu Asungu su! ²¹Bɛkɛ nwa eta yi to-o bɛnwa bɛ Ntɛ wu Asungu su, bɛkɛ fiyana ba to-o kujara onawukasa ndɛke bɛkan dɛ kujara wu Ntɛ wu Asungu. ²²Bere kɛkotunde to-o a byasɛ esɛma ba bɛseh, kɛ chi kawu aba ankeh? ²³Bɛnwatɛ bɛrɛ yɛrɛ-yɛrɛ, dɛke ada bɛsɛsɛ bɛnɛ yɛrɛ-yɛrɛ dɛke ada bɛsɛsɛ bɛnɛ ko kyasinim ntɛ su. Ntɛ wumɛ ajata ezangɛ ha ofuwuna kɛnwatɛ kɛ kɛka naka kotunɛ nwanɛman. ²⁴Okayacerɛ bɛnwatɛ bɛ bane gusayanɛm ntunko bɛsɛsɛ, ada be bɛhɛngwa tungsu. ²⁵Nki bɛrɛ wuggwa ha aba bɛnwatɛ bɛnɛ nkondɛ bɛsɛsɛ abɛ to-o. ²⁶Adunde ntɛ wu bɛm bɛbɛ ame yu tawe yende bɛndɛ bɛka yabɛ eya kanko erɛ ba efa esɛma yi edɛ eya bɛ eyam bɛ ada gwa ba ebɛhɛngwa dungobekun kosu. ²⁷Dɛke bame juanka we de bɛ eya bɛ ngya ha a bɛ ba bohanɛ ba ambweneya mi ha zeyasu. ²⁸Engya ha onamayɛ nki anfɛmondu a juanka nɛwe ba tung (nki bɛnwatɛ bɛ bɛrɛngwa bɛsɛsɛ abɛ to-o). ²⁹Me nzɛ juananɛm tung obesu njuananɛm tung wu ntɛ wu ajuankanɛ weha akɛ eyɛ baka jikishinɛ efaya ofuwum nki enɛmana yi ntɛmondu-eh? ³⁰Adunde nyaka Nna etakotuya to ankeyɛ baka lekɛnɛme inkɛ Nna nɛ etakotu kasandu? ³¹Nki mɛ ha oyamam onwamam, na kɛnwatɛ kɛ kɛka kohkyasɛnɛ edɛkɛyi Esangɛ. ³²Jiyata edum etayɛ edukun yi ba yahudawa ba battelenawa ba baikilisiya ba Esangɛ. ³³Enwerɛkɛyɛm akɛ lannsɛ esɛma yi bonto bɛnwatɛ bɛsɛsɛnko. ada nki nfayaha ofuwum efatarɛsu, ankɛ wahamam, Nna egyaha nki baka fayata ofuwu edumbakɛ.

Chapter 11

¹Shang tanə bame, abəsəndu mendu nnə shamg tanəm ba Almasihu. ²Meh me dehnben nki bi-e ngakonme mbwe wungwa osəsə me deh tarən bən. ³Mpungwaha, nkotu nəm bi leta, nde a onumbusu wahama offu wuna a Almasihu, a okasə wahamam offu wuna a onumbusu, Almasihu ha-a offun wuna a Esangə. ⁴Nki miyin ntə wu a nondu nə Esangə mam, ajuana nəm eleka yi Esangə kəm mam offu etacunko nya ale səkəsəka ka offu wuna⁵A miyindu okasə wu a nondunə Esangə mam, a juana nə eleka yi Esangə kəm offu wuna eboru nya alesəkəsən offu wuna, ema nyazə cika a nwa kiffu nki nya zəkə embəka a mbəkaki. ⁶Adumde okasə akazə tacu offu wuna su nya ame mbəka kifunki eka ha-a wu kufukoru nya ame tacu offu wuna⁷Ekazə nyanzə onumbusu a tacu offu wuna su nki a wundu a bura nə ekya yi Esangə, okasə ha a ekya yi onumbusu. ⁸Ndəke onumbusu wu ha mam adanə elo yi mbingi wu okasə kəm su. su, a okasə ba tacimba nə bərə onumbusu.⁹Bazə zonzu onumbusu nki okasə su, ba zonzu okasə nki onumbusu. ¹⁰A nki miyindu okasə aka dumnə aba ekya bərə onumbusu a nkindu, nki ba ba kese¹¹Miyindu zəkə ha To'o wubasə kəm ha okasəndu aba onumbusundu ha bazə ga ngwa nya su. ¹²Abəsə ba tacimbanə okasə bərə onumbusu ha-a, ajeba miyindu onumbusu a ebwa yi okasə, bobasəsə abərə

Esangə ba cimiya nə.

¹³Kings jebanə bənbo səsəh enyanzən nde okasə a nondu Esangə offu asha-e? ¹⁴Edum yibasə yi bərə zəkə ha ezə shangkya ngwa bən nde erə ba kufukoru onumbusu aka dum ba kiffu ki daha su-e? ¹⁵Edum yiban ezə shang kya bənde, okasə arə ba kiffu kidaha nya a ekya yinayi su-e? Ba ha wu ki nki etacu offundu nya. ¹⁶Omo azə ba abə kasa nya, kida bun ba kinwatə kimo ki kinə kingyaha su, eja yi Eklisiya zəkə ajeba miyindu. ¹⁷Nki eya yi anka yi etarə banə ha, nzə dehbən su, nki bi tongu zəkə ebokuna bizə nan cwang su nki bucicin buda kənkosu. ¹⁸Eyarə yina kasa ha, a dum nde, me engwande mbwe wu bine bokuna nəm Eklisiya kəm ha bi-e ganəm egaha nyarəka ekotuta ba etarəngi. ¹⁹Eruhuna eka yira nyinkeh antewuban nki bika leta mba ba bucicin ha. ²⁰Nki bi dumboku ka eja fumo nya ada jibi binə yan su. ²¹Mbwe wu binə yanəm ha, omondu ezo yi enan wu omondu eyanəm aka shərə cu ba esherə. ²²Bida ba abbam su, wa bika yanə bin nwa su-e? bika le səkəsə nəm eja yi enyade Esangə, bika lesəkəsə nəm ba badanə kinwatə? bi kotun njua ba bən ndenyi? nde bən nkindu?²³Kinwatə ki nkotanə bərə To'o wubasə akinki nnə hanbənde To'o wubasə Yeso, bucu wu bana gutsaya nə wu ha, ame tacunwa eboru yi gurasə, ²⁴Ame na etakotu, ame kehtəkə wu ame juande, wungwaha a mbingi wum wu anə nki bən, nanə miyindu nki engako bame. ²⁵A miyindu ame tacunwa kokondu ame juande, "koko wungwa ha, a wu ejuana katə yi fa-a ki mbingi wum nko, nanə miyindu nki engako bame. ²⁶A mbwe waha mam binə yanəm Gurasa wungwa binə nwanəm koko wungwa nya bi makəkyanəm eki yim abəsə nsaka kyasəbanə. ²⁷A mbwe waha mam binə yanə Gurasa mungwa binə nwanəm koko wungwa nya bi makəkyanəm ekii yim abəsə nsaka kyasəbanə. ²⁸Wahamam a gingərə nyansə offu wunanya aka ya zəkə Gurasa wungwa, aka nwa kokondu. ²⁹Wahamam wu a yanə ame nwa aba epərasə edum nyansə nya amutaba ka offu wuna okingə. ³⁰A nki miyindu amutu waban banə ngwa zəkən ba ebankə, bomombo bama numbu cində ka kuyoto³¹Adumde ki gingərə nyansə affu wabasə nya bakazə kingə bəsə okingə su. ³²Adunde a To'o wubasə anə kingə kon bəsə nya okingəndu a yerə-yerə ndəkeh bakazə bemsə boku bəsə aba bərə su. ³³Nki miyindu ha bondo ba mom kii dumboku ka eya bi-eya nya ki zənzana nənə. ³⁴Adunde ezo yi-ena nə wu nya aya taba obam wunanko ndəke okingə oka pərasə efaya bəsə; Esabu yi binwatə yi bi nyakənə ha, nka ba ba offu wum nka juanka bən ki anənko.

Chapter 12

¹Nki eha yi otutə wu shew bondo ba mom nde kotun bidu bidumnə offu kəm su ²Bi leta ka de mbwe wu binaze kota Essangə su bana yesse bən ba essangə yi epasə ejuana. ba ojija omo omo ye eda ba offu su. ³Nki miyindu ha ha nkotun nde bi leta nde omo wuu anə juanan ba otətə wu Essangə nde akadə ejuande Yeso a abuka wa bə ntə mondu wu wu aka juanə nde Yeso a To'o wubasə su adum nde otətə susunya. ⁴Eha erə efəkəm -efəkəm otətə a fumo. ⁵Ba cwe efəkəm - efəkəm To'o ndu ajebe fumo. ⁶Ba cwe amutu - amutu Essangə a fumo anə makə nyase nte bəsə aka nanəbo. ⁷Bama haka wahamam anka wu aka makə kya ba cwe bangwa bushkəm nki enakakotu basəsə. ⁸Omondu ha otətə ohawu eleta yi ezombu omonduha eleta eshang yi ejua ajeba Otətə ndu fumo. ⁹omonduha eha yi bucin Otətə ndu fumo omondu ha eha yi enatakandəsə a jeba otətə fumo ndugwaha. ¹⁰Omondu a eha yi enondu omonduha a juana aba eya yi Essangə. Omondu a eha ega atətə amondu ejuana ba amo - amo, omonduha eha eggaa anəm ndagwaha, ¹¹Otete fumo onə fayisheshinəm basəsə a wundu onə ha ganəm wahamam bəsə onəkotunəm. ¹²Abəsə mbingi anə fumo benrə amutu, bisəsə bijeba nbingi dunko ha abəsə Almasiu anə . ¹³Nki otətə fumo bananə wahamam Batisma, Mbingi fumo zəkə Bayahuda, zəkə bonto a eprasa ebi Essangə a zəkə biba a zəkə bəsə bondo, basəsə a otətə fumo ba metəsə nə bəsə ¹⁴Mbingi ade tem tem wu kəkana su, arə ba eta amutu. ¹⁵Oguru ojua, zəkə nde adame obosu ha'a nda mbinginko su nya ade səkəsə gwa kinwatə kimo mbingi nko su, ¹⁶Otu ojua zəkə nde ada wu eshi su ha oda nbingi kunko su, miyinduha zəkə edə jisəngwa wu edum mbingindu kunko su. ¹⁷Adumnde mbingidu ame dumshi ajeba ajeba eshi kəkana nya aka gwa ba enyi? ¹⁸Essangə enanyasə binerə mbi ojija wuna katsa. Mbingidu asarə kinərə fumo nya, ¹⁹Mbingindu ha mbingi ndu asarə onwah? ²⁰Binerə birəga anutu mbingi fumo ²¹Eshi ekade juande weh obo nde kotunwe su, ofu okade jua ba oguru jua ba oguru nde nde kotun we su, ²²Binerə mbinbi kinə lesəkəsəndə bida ba cwe bang su ha a bimbi bi cinə ba cwendu bang. ²³Nki minyinduha binerə ha binerə nyanze elesuha ki zonzu nyasə bi binerə bi cin ha ki kade zonzu bun bi , ²⁴A Essangə ekatə boku nə mbingi Yi - ekokyasən binerə bang. ²⁵Enayi miyindu nki eprasə ega mbingindunko ndekeh binerə mbi bika koyas ga egungyu yiba. ²⁶Adunde kinerə fumo kinanəm eyakənya binanəm bisəsə, Adundə ba deh fumonya bika na jeba anworu bisəsə. ²⁷Mpungwa abən mbingi wu almasihu nki mihiduha wahamam a kinerə kina. ²⁸Otuta wu enyade kunko Essangə ema ha ka bomonbo bama dumshi, bangwaha aba etəmasə bangwaha aba katə eya yi Essangə bomonbo aba eshang kya, aba emakəkya ekya yi Essangə bomomboha abakwarə takandəsə bonto, bomombo enakakotu, aba ba enanyasə ba cwe aba ba juana anəm omo - omo. ²⁹Abasəsə bonto ba etimasə-eh? aba səsə anə bonto ba ejuana katə eya yi Essangə, abasəsə banə na binwatə bi kuta bi kuta bi Ekeh - ekeh? ³⁰Abasəsə banə ba eha yi ekwarə? Abasəsə banə juananem anəm omo - omo? bere abasəsə banə hanəm ega yi anəm? ³¹Watasə nə nki eha yi ekyachi nə. me nka kya bən ojija wu a chi nə

Chapter 13

¹Njua zakə kufukiu ku bonto, abo ba kesə, adu da Epiana yido aberamco era bosə a musa kaluga ki asha. ²Ende era bo anguru yi a ma ekaka ba eleta bəwatə bə bucin bə fumishi ka bo cueta yi sasa zakə da era bo bucin bu a ekogwa attha ephiana susu nya ama ki watə ki asha. ³Enda da era efar eha bonto ba ayishi, eha nabiogiawu ba kawu, and da ephiana sa nya, nda ba kiwatə su⁴Ephiana yirə ba Esəma yicə aba chuwə, yi da ba shara su, yi də nagan-nagasu. yi da gəkəna ofusu. ⁵Ephiana yi da gəna ofusu yi da do china ofu wu nawu su, yi də zangən eferəsə, yi də kochuna. ⁶Ephiana yi də farna Esəma yi awuratə aba bebiebe. aba mə yi farna Esəma yi awuratə aba bucin. ⁷Ephiana yi rə ba kondu kiwatə, bonto ba bucin, Afar Esəma, ba akadə konda kiwatə. ⁸Ephiana yimana ya su. edə da bəwatə be ekaka, be ka ba bechi, edə da anma wu nya, ba lokaku. edə da eleta yira nya. yi ka chibie. ⁹Nki ki leta ka ajiko kinə benbie ekaka ojijako. ¹⁰Edə da ntə wu aleta cin aba ka nya, yi ka dum də yi ma manka. ¹¹Nbwe wu Nna nə nwanlə, njuanan bəsə nwanlə, ba juan bame bəsə nwanlə, enəmana bəsə nwanlə npungwa wu nkiara nə, eloka bəwatə bi bonto ba leh. ¹²Nki npungwa ki len owəzəreko, aba kubishi ba kubishi npungwa ki leta ajijako bəsə yi nə. ¹³Edə da bəwatə bətatə be ngia su, bucin, afar esəma, ephiana, kiwatə ki cin a ephiana.

Chapter 14

¹ZanghE fungara neh endo ba chuwe wu efa esEma nki eha yi EsangE otEtE wu na nko, nki ejuana nemh ejuana katE. ²Nki mihidu ha ntE wu eneh juana nehm aneme nko, a me juana ba bonto su, a juana nemh ejua ba EsangE, nki ntE wu anEh gwata nehm ejua ghi su, nki bimbi aneh toohnem ha, a binwantE bi otEtE wu EsangE nko. ³Ama dumka mihinu ha, ntE wu aneh nanem ejuana katE, ajuana nEm nki ezonzu bonto bo, ame fahabo esEma yi anka boku ba esika magiyamo. ⁴NtE wu a nE juana nEm ba enem emongE, a zonzEnEm otuta wu eyade. ⁵Mendu, endo yim esEsE dE bEn ba sEso bi juana nEm ejua ba anEm amondo, yi aka ci nE yigiya ha bi juana katE. ntE wu ane juana katE nEm, ame cishi wu a nE juana nEm ba anem a mondu. ⁶Bondo ba mum, ande enbakaban ba ejuana nEm ba enEm bo, bi ka gwata shi yi muna? ekazE efayata edumnyasE su. eka dum nyasE ande juana ba bEn azem nko, ejuana katE ba eshangkiya. ⁷BinwatE bimon bi elooH, bi dumNE ba eyah, bEsE ganga, ba esooH, bin nyaha eywa shi nE eyaah ghi, eprasE egwata ere kukondu. ⁸Eme kyasE ba ha ande, ntE ame fufu osungu wu ando mamm, a nuh aka letanE nde ba fufu nEm osungu ogwaha nki egum. ⁹A miyindu, ande bEn juana nEm ejua yi eleta tokusa su nya, ba ka leta muna? bEka juwana jemba, ntE wu egwata susu. ¹⁰A buchichin nde anem, ama mErika ma berE duko, wa sEsE arE ba eletokusa. ¹¹Edum nde eda ba egwa tokusa yi enEm emo su nya, endunka eyuku, a nE juana bani we adumka eyuku. ¹²A miyindu kaban. emadum kama nde bEre ba eha yi otEtE wu EsangE temshi jeba miyindu nki ezonzu otuta wu eyade. ¹³Emadumka miyindu ha, ntE wu a nE nondu nE EsangE ba anEm amondo nko nya, ame na gwa enondu nki egwata ki a nE tobane ha. ¹⁴Ede dum miyindu su nya, enundu EsangE ba enEm emo, otEtE wu ena nEm enundu, eleta tokusa. ¹⁵A miyidu ha kEka na muna? enka na enundu otEtE nko, enme na enundu ba eleta tokusa, nka yarEsa ba efa edEke otEtE nko, enfa edeke nGE ba eleta tokusa. ¹⁶Edum jeba miyindu, nde edeh EsangE otEtE nko nya, bonto ba ka juana cihirE "Emadum miyindu " ande ntE du aze gwata kiwantE ki ejuana nE su. ¹⁷A buchichin enaka etako, enundu EsangE nko, ntE mo aze fayata ezonzu su. ¹⁸Me nanEm EsangE etakotu, nki an chi wura ka bEn ejuana ba anEm. ¹⁹Ema dum zike ma miyindu ha, eme ci kame ejuana tashi EsangE yi ejua echun ebokuna nko, nki eleta tokusa nki ezonzu bomombo, ema cika ejuana nE esange yi ejua akantE oyuwatE. ²⁰Bondo ba mum, kaze nanE enemana yi bing be bye su, wende a bondo ba ebadeh nko su, enemana yi ban ema dumshi yi ekuja nEm ejua yi EssangE nko. Ere enyakE nko nde "nka juana ba bonto, a nEm a ba kunko, ba ekhre yi azoku. ²¹Ba miyindu zEkE ha bake gwata tokusa me su" egiya ejuana yi to'o obasE. ²²Edum ha nde ejuana nEm ba a nEm amondo ada nki ba ba ha nE buchichin su, a ki ba ba pErasE nE eha buchichin. ejuana katE ha, a ki ba ba ha nE buchichin, a da nki ba ba pErasE nE su. ²³Ema dum ka ma miyindu ha, mbue wu otuta wu eyade odumboku nE eja fumo, wahanyi ame juana nEm ba enEm emo, bonto bomo'o kubEn bokushi ba ba pErasE nE eha buchichin bame yiraba a ebokuna yinko. A baka juana nde bangwa ba zee su? ²⁴Ande bonto ba sEsE bame dum ba ejuanakatE omo nko wu epErasE eha buchichin ame yira ba shi ebokuna ngi nko, etare yi EsangE eka chide koshi wu. edum ha nde, baka dokoshi wu ba ejua ngi ejuana katE. ²⁵BEbnE efubusu katE esEma yi ntE du ogwa, bEbE bEme make kiya shi kubEn. ema gwakama miyindu ha, ntE ogwa ame eyade EsangE, ame pur chunwaba nde EsangE ye dumNEm bobo. ²⁶Bondo ba mum, ki ha yi ekondu? ande bEme edumboku nko, omondu eme juana nEm zabura, eshangkE, azem, anEm, ba eleta tokusa. ²⁷Na nEma kiwatE kihayi mam nki ezonzu otuta wu eyade. Ande ntE mo eme juana nE ba enEm emo, ema dum shi ha nde, bonto bo ba dumshi baharE ko batatE, omo wahanyi mam, eme juana nEm ba egukatE nE omo-omo, ntE omondu ame kiyansE ejua yi ba. ²⁸Edum jeba nde ntE wu a kiyansE adaka nya dumshi nE ochichi otuta wu eyade du-nko, ntE wahayi mam, ame juana ejua wu ka kana ba EsangE yina. ²⁹Mbue wu bonto ba ejuana katE bahare ko batatE banE juana nEm ejua, ki gwatashi bEnwatE be banE juana nEm. ³⁰Edum jeba nde omo afayata ezem, a dum shi ochichi tama, ndu engusa ha. ³¹Ema nyaze chika nde, ntE a na ejuana katE fumo-fumo nki ezonzu bonto mbo. ³²Edum ha nde otEtE wu, ntE wu ejuana katE ejuana dumsEnE, ntE omondu wu ejuana katE. ³³Leta shi nE nde EsangE a da EsangE yi enana su, a EsangE yi sangh. egiya ha, amE dumshi miyindu nki otuta wu eyade ba bonto ba atEtE wa sahu, wu a ha nEm buchichin. ³⁴BikasE ba dum ochichi otuta wu eyade nko, nki ba daka eyuhu yi ejuana ejua, a miyindu ha, dumshi bikasE ba eha afuwa ba, basE ekunasi ejuana. ³⁵Egwa yiba nde ba reba kEnwatE ki eto nya, bama na bEnumbusu baba ebihigwa abantete nko nki a binbi kufkoru, okasE ame juana ejua otuta wu eyade nko. ³⁶Ebihingwa erehande, ejuwa yi EsangE eme ba bin? a bEn kEkana bE agwata nE? ³⁷Edum nde omondu elen nde a wu ntE wu ejuana katE, wu otEtE, a fayata eleta tokusa nde ki ennE nyakE hanen bEn ha a doka bere to'o obasE. ³⁸Ande ntE mondu ame dasika eleta yike ha nya, ba jata eleta wu. ³⁹Bondu ba mum nega fugare nE ejuana katE, edaskane omo ejuana a nEm su. ⁴⁰A miyindu ha, na nema bEnwatE bE sEsE bE ojija kasa.

Chapter 15

¹Mpungwa ha, ndon nde biletā bondo ba mom, Ejua yi Esangē yi me ne emake nm ban, yi ben bi kotanē bine etemnm kasa. ²Ene etamshinm ben, ha, adande bi kochu nyansvē yi bēsēndu ne emakēn bēn ha, ajeba nde buchichin wu ban a dum Asha nya. ³Nki me nhan ben ebuka yianka yingya bēsēndu eyarēkasanakotaneh : ne nde To'o wubasē yeso Alasihi aki nki ebeh yi basi, bēsēndu, Esangē ngi ejua ene ha. ⁴ndē bame yi wu, ame chunwa kyasē ezomknhko esi yi etatēh kasa, ejuana nygyi Esangē yi ejua kasa. ⁵Nde ana kya kefas ofu wuna, ba ba kesē bana oyuatē mbe baharē. ⁶Ame kya bun ofu wuna ba bonto'o ba chika echings achon mbwe fumo kasa. Amutu wuba be nyangēntan, tusa ba nna, bomombo ba numbu ka kuyoto. ⁷Gokungwa ame kya ofu wuna ba James, boku shi ba kesē bana basēso. ⁸Egyukushungyi kasa, ame kya ofu wuna kam, basē nwan wu ba bwane minyi efin yina edē tah nya su. ⁹Nki ame ndu egyukushu wu ba kesē ba Yeso. me nde tusa wu baka yunemeh kesē wu yeso su, nki njikē shi chika ma bonto ba ebi Esangē. ¹⁰Minyin zākē ha, ba ekya yi Esangē ame, nkiki nbānē ha, ba ekiya yina yi ene me knko ha eda asha su. minyin zākē ha, me nfenha chin shi shi kama bo ba sisē. ndēke ana dangwa mendusu, ana rēpyen ekya yi Esangē, ene ba me. ¹¹Gokungwa ha adun zākē me, mam, bo mam, a minyindu kime nka kya yi, amindu bime ha buchinchin. ¹²Mpungwa ha, ba nka kya bēsē nde Yeso ana chunwaka ezom knko nya, muna ben bomombo bika juanē nde echun wa kyasē ezomknko su-sueh? ¹³Adende echunwa kyasē ezom knko eda su sunya to'o wu basē Yeso ana de chuwa su. ¹⁴Ndeke adende Yeso ana de chunwa kyasē ezomknko su nya, minyin ejuana etarē yi Esangē yi basē a asha, ba buchichin bu ban a asha. ¹⁵A minyin du ki dumka bonto eha ejua yi Esang ba awura, nki kie jua jemba nde Esangē ena ta chunwa to'o wu basē Yeso ezom knko, minyin ana de ta chunwa wusu, kudum jeba nde echunwa kyasē ezomknko susu nya. ¹⁶Nde ba kine badē echunwa kyasēnm sunya minyin to'o wu basē Yeso anade echunwakyasē su. ¹⁷Minyin we, adende Yeso anadē echunwa sunya buchichi bu be a asha, kumedum shindē otamba ebē yibenko. ¹⁸Eme dum shi ndē ba ba na numbunē kuyoto Yeso knko ha ba man eman. ¹⁹A dēnde edum yi basē ba ofu, ki dum tasēnm ba Yeso, bonto basē sēnko, a bying bi emosu. ²⁰Mpungwa ha Yeso a chunwa ka, ezomknko, bisi eyarē yi amendē wa ba bana numbune kuyoto. ²¹Ku dum nē nde eki eba ba ntē ha, ajeba ba ntē ndu nwe echunwakyasē ezom kenko echimbiyanē. ²²Kuna dumngwa bane nde a Adamu nko eki ene emansēnm bonto ha, a minyin du nwe Yeso knko bonto baka faya nē emi ofu. ²³Waha mam ba mbwe wuna, Yeso wu ane wundu omende ndu eyarē sa, ndeke ba bane nde a ba chrity ha basaka faya ofu eba yina kasa. ²⁴A ma mbwe wu egyuku shu, a saka haka nde nē Esangē tētan ekya yina, mbwe asaka temsēnē bying bi anka, ba angum wa bē. ²⁵Nki asaka tsa nyinke engum yi eka ko hakatē shi ne wu ba ba ne le wu eshi ha, aka dantē ko shi bo nya. ²⁶Ki ki fa chi ba nē ntē ekondū ha, a eki. A saka manse na shi ne byi. ²⁷Nki, "wu a dantē ko chu ka bying bē bēsēsē a ba wana knko, "ada nde ejuana yinde adantē ko bying bēsēsē ha, kum zākē nē, minyindu ha, eje ba saw ntē ada ntē wu ane ekochunm bē ha su. ²⁸Bēsē bying bēsēsē bōne obo wu na knko ha, nwana ba ofu wuna aka dum obo wu, ndu ane ekochunm bē anē ba ekya bēsēsē kasa ha, ndeke Esangē eka dum shi ba ekya yina yēsēsē. ²⁹Ba ba shwam shi nē bo ebē yi ba eki kasa baka na muna? nde ba ba kine ba kade echunwa kyasē bun ezom knko su nya, ba shwam shin bo yi bombo kasa nki enyi. ³⁰Gokungwa ki duma edum yi obwa wu bēkasa mbwe wu sēsē nki enyie? ³¹Me nkinm esē yi sēsē a buchichin bēsē nē eshanm ofu waban kasa, bēsē ndu nfaya nē yi Yeso christo to'o wu basē nko. ³²Me nka faya enyi nka fayānē berē ntē adende nsa wa pen ba esha epēsunko, nde ba ba kine ba kadē echunwa kyase sunya? "kiya kinwande enyan ha kinm nya. ³³Kade eyesē nē afu wa ba su, nde "adungu wa bē ana biya sēnm edum yi chine". ³⁴Dum nyansēnē dumne edum yi sawi kade ena nē ebēsū, nki bēn bomombo bidē leta Esangē su. Mmāken bēn bika ngwa kufu koru. ³⁵Bomombo ba bihingwanm nde "ba ba kinē ha ba ka chunwa kyasē mune ama ba egungyu ya ha basa ka ba nē. ³⁶Ebin kinwatē ki bi do ki kade emisū, ki ki sa tamba nya kika mi. ³⁷Kinwatē bi doh nē nya ada jeba egungyu su, adu Esangē yi Ejunkwana mam, yi elobu mam, azākē ba kia ha mam. ³⁸Essangē nya eka ha shi ki egungyu azē ya ha mam. Essangē eka ha shi ki egungyu bēsē edo nē Esangē yaha mam ba egungyu yina. ³⁹Egungyu yi sēsē eda fumo su, kudum ha egungyu emongi a yi ntē, emongi a yi enyam, emongi a yi binyun emongi ha a yi eshu. ⁴⁰Egungyu yi kēbētē nwe ba yi ashindo pyenma ha ekya yi egungyu, yi kēbētē edumka, ekya yi egungyu yi ashindo eme dum ka shi nwe. ⁴¹Ekya yi kigusa erē, ekya yi osērēnwe erē ekya emongyi yi ezusu erē, ekya yi ezusu emongyi emee dumka shi ba yi ezusu emongi. ⁴²A minyindu echunwa kyasē yi ba ba kine ha, ki ba doh nē nya kiefonm efo, ki ki chunwa kyasēnē nya ki medum bake shi. ⁴³Ba doh fa shin ki ele sēkēsēnko, ki chunwa kyasēnm ba ekya, ba doh fa shi ki ba egyum kyum kime chunwa ba anka. ⁴⁴Ba doh fashi ki ba egungyu yi asha, kime chunwa ba egungyu yi otētē, Adende egungyu yi asha ērēh nya, egungyu yi otētē nwe ērēh. ⁴⁵A minyindu ba nyakēnē ntē wu bana losanē Adamu ame dum shi ba enyangē yi otētē wu eman. ⁴⁶Adamu wu egyukushu ame dum shi wu ane ehanm otētē wu ofu wu edum bakē. Pen ma ha ndu otētē ha ana de ebasasu, ame dum shi ndu egungyu ba otētē. ⁴⁷Ntē ndu eyarē ha a wu berē, wu oloh ntē wu kiharē ha a wu kēbētē. ⁴⁸Bēsēndu wu ba na nē ba olo ha, a minyindu bonto ba ba lo nē ba olo, wu a nē wu

kəbətə ha, a minyindu bonto ba kəbətə. ⁴⁹Bondo ki ta nə egungyu yi wu ntə wu olo ha, ki ka tangwa jeba egungyu yi ntə wu kəbətə. ⁵⁰Mpungwa ha bondo ba mom nmakən bən nde, egungyu ba kinm, bi de tandenm ntə bərə Essangə su, a minyindu bi bine manm eman ha, bide dum bakənnyasu. ⁵¹Le chuba, nmakə bən kinwatə ki kuta ki kazə eki wurasu, egungyu yi bomombo eka kyansən shi nya. ⁵²Egungyu yi basə esaka kyansən shi mbwe nkyanam bisə ebəbetə yi ashi, mbwe wu efufu esoh yi egyukushu, nki basaka fufu esoh, ndəke ba ba kine ha basaka chunwa kyasən ba egungyu yi eka prane efoh. ⁵³Nki egungyu yi efoh ha, esaka dum kyasə shi yi eka dumbakəne nya, ekyansən ngi knko egungyu yi basə yi ene ba ebə ha esaka dumkyasə shi ba ebə yi ba. ⁵⁴Mbwe wu egungyu yi basə yi efo wu osaka dumbakə nə nya, egungyu yi ebə nwe esaka soru chu ta kyasə nwa ebə yina nwe ha, esaka fa yishe shi, shi enyakə katə yi nde, "eya ofwa ema munaka eki". ⁵⁵Eki, emiha ofwa yi be erə omu wa ha bune? efya nyiko yi be erə a ha buneh?" ⁵⁶Efya muko yi eki ha a ebə, anka wu ebə a okəngə. ⁵⁷Ki takotu Essangə yi ehanə bəsə emiha ofwa to'o wu basə Yeso knko. ⁵⁸Nki minyin bən bondo ba mom, dum nyasəne kade shi-shekə tan nə ja su, ki yefa ofu wabasə chue wu Essangə knko, nki ki leta ka ndə eyakə yi basə to'o wu basə knko ha, a da asha su.

Chapter 16

¹Nki nserə wu ekatə boku binwatə bi enaka kotu bonto ba ebiha, bəsə nna hanə eya ba ba otuta wu eyade ba Galati ha abəsə bika nanə. ²An ha bo engwana nde yariha kigusa ki eyarəsa yi esi echon mbe eharə ha, wahamam a kati sikesi nəm kinwatə, yerə-yerə ba enatami yiban. ³A dande bika zənza eba yim su, eboyi nka tusa banə ha, nka təmasə bonto babi kotufana nə bobo ba ba derəwa nki etandə ebuka yiban Urəsheliman ko. ⁴Ndəkə eyanzin nde me ndə gwa ya, bana gutu ba me. ⁵Ndəkə, nsaka-a tusaba kaban ande ndəka makidoniya nya. nki nka dəkəsi yi maki doniya. ⁶Erə miyindu ha-a gokumo nyashi mbwe kaban, tusa ogwa kunko ndəkə bika nafame ejici yim esisi. ⁷Nki me ndə kotunde elena yim babən ema dum yi mbwe nkyanəm su, ndonde nta mbwe babən a dunde Essangə ekotu nya. ⁸Nka tem Afisu tusa kigusa ki fentikos. ⁹Nki ba mbeka kame efiyarə yi kuta, miyindu ha bonto ba ekundu barə amutu. ¹⁰Eboyi Timoti asaka banə ha, leta nə nde afayaka ekyansin ante wubanko, wundu ha a na jemba chuen du Essangə bəsi me nna nanə ha. ¹¹Ntəmo azi lesikəsi wu su ndəkə bika she wu ankanka, nki aka kyasiba fame, nki me enwankə nəm eyuhu yina bokəshi ba bonda-a ba mabasi. ¹²Kyansimba ofuwu nwanə mabasi Apolo ha, nna fa isheshi wu nde a jici len bən bokəshi ba bondoa bama basi, wundu ha adə kotu pen a ba npungwa su, asaka ba jeba ande mbwe a naka nya. ¹³Ndon nde bi dum ba eleta tem tasinə buchichin kasa, bika kyan jojo wu enumbusu, dum nə ba esəma yi anka. ¹⁴Kinwatə ki kika na zəkənə banə kina yi ba efiyana. ¹⁵Bəsə ba suso ki letan nde a obam wu Istifanu ona kota sanə Essangə ngungyu wu akaya kəm, ban ha afu waba nki enahan biba ba Essangə chue. ¹⁶Me enundun bən bondoa mom, ngwaha nə efiyi bonto bangwa ha bokəshi bawu a hanə ofu nki enaka kotu nəm chue ndu wu ngwan ko, anə fufotu nəm bokuchun ba bəsə. ¹⁷Nnaka esəma yi ewuratə ba ebayi Istifanu, ba fatunatas ba Akaikas, ba tamshi kame enəmana yi ban. ¹⁸Ban fa Isheshi otətə wum ba uban, nki miyin ta-anə eshi ba enwankuchu efi yi bonto bangwa ha. ¹⁹Ba otuta wu eyadenko ba bərə wu Asiya be tungubihən bən. Akila bənə ba Bilkisu bokəshi ba otuta wu eyadenko wu banə ebokunanəm obam uba konko, bə tungu bihən bən ba edəkə yi to'o basə. ²⁰Bonto ba ebi ba suso be tongu bihən bən. Dumnə bonto ba etungu biyin egungye ban ba ekamuna yi she-u. ²¹A me Bulus nne enyakə han bən ba obo wum. ²²Ntə wu a dənə ndon chubasə su nya a dum ba abuka wa bə. Chubasə ba. ²³Echin yi Chubasə Yeso ema dum bokə babən. ²⁴Edo yim ema dum bokə babən basuso Almasiu ko.

Galatians

Chapter 1

¹Ogwaha a Bullus oba wu Essangə. adə cimbiya bərə nte su, abərə Yeso Almasihu ba Essangə Teh yi ena tachunwaba nə ezom nko. ²Meh bokushi ba bonda mom ba nnə bobo, me nyakə haba bən atuta wa enyade wa anə Galatiya. ³Echin kaban ba esəma enumbu bərə Essangə chubasə, ba To'o basə Yeso Almasihu. ⁴Wu a hanə ofuwunawu nki ebbə yibasə, nki rishi bəsə eteh yi bə yigyaha kəm nki egingərə yi cubasə Essangə. ⁵Ekokyasə a yina bakəbakə. ⁶Ekakə ema ka ka meh bang ba ekyasən yiban pyaram, enka emongi nko kəm. ekakə ema ko ka me bəsə binə kyasən nəm bərə wu a yunə bən ba ekya Emosu yi Almasihu. ⁷Ebuka yi shew emo susu, Bonto bomobo ba tahaba bən ebuka yi bə, ba don nde bama byasə, Ebuka yi hsew yi Almasihu. ⁸Zəkə nde abəsə, baba Atətə wa shew wa anə abətə ba tahaba nə ebuka emongi dumkaka ba yi kina tahaba nə bən a yi ejuana byasə. ⁹Bəsə kina juanka nə bən foru, mpungwaha me makə tarə bən, "Adum nde ntəmondu a tahaba bən ebuka emongi dumkaka ba yi bi kota nə nya, a yi ejuan byasə. ¹⁰Minyin ha mpungwaha nzangənəm ekotufa yi bonto bere, a yi Essangə? ndon nde nna kinwatə ki kika nyanze nə bonto? Adumde nna kinwatə ki kika nyanzə nə bonto nya, ada me oba wu Almasihu su. ¹¹ndonde bi leta bondo ba mom nde ebuka yi shew, yi nnə han bən ada bərə ntə su. ¹²Ndə kota yi obowu nte kunko su, ntə wu a shnkya nə su, A ezem yi Yeso Almasihu a kya nə me. ¹³¹⁴Bi gwa wura ka efi jojo wu na nə kunko foru, Bayahuda nko, bəsə foru na nanə anworu wu ejikəshi Atuta wa enyade, ekundu ba efarə, minyin ndu ha me byasə wo. Me yacinəm ekundu Bayahuda nko, nchi ka esem yim amutu. Efiya esəmaha ema cika, efarə. nki Bing bi Ngugyu bi Bayahuda ¹⁵Minyin zəkə ha emma nyanzə ka Essangə, echata cimbiya me ebirə yi mom kunko. A yu me ba Echin yinayi. ¹⁶Am ye ba nwana kam nki nka juanka bonto echin yinayi, abando katsa ndəkota egwa ba mbingi ba kinəm su, ¹⁷minyin ndu ha nde ngutu wurushellima endəfa ba dumsa nə ba Kese nkinme su. Minyin nduha ngutu pen Arebiya, em kyasə ba shi Dimashkus. ¹⁸Kakata wu enyum etatə nde Wurushelima nki nleta Kefas, endum ba bu yi esə oywatə mbe echon. ¹⁹Minyin ha ndə ley omo su, ajeba Yakubu nwanəman To'o. ²⁰Gingərə nə a ekundu yi Essangə ndə pya awura binwatə bi nyakə hanə bən kunko su. ²¹Hanyo

ha em nde Suriya ba Kilikiya. ²²Mbwe ndugwawe ha ntomo wu a leta n9 me ashi ba ashi su Atuta wa Enyade wa Bayauda wa an9 wa Almasihu ²³minyindu ha ajeba ekum ban9 gwan9m "Wu ana jikeshin9 b9s9 mpungwa eshan9m eha buuchichin yi foru ana ser9s9n9" ²⁴Baka nyaden9m Essang9 nki meh.

Chapter 2

¹Kakatawu wu enyum oywatə mbe eharə mkyasəndə kyasəndə Urushelima me mbəsə ba Barnaba, mtabokushi ba Titus. ²Ekyasəndə yimha nki Essangə ekyame nde nkyasəndə. mmakə bo enka yi Essangə yi nə hanəm bonto kunko. (Minyinduha na juana yi efumbushunko ba ba banə tanbo nde a bonto ba anka ba ekokyasə) Na nayi minyin nki eka kya nde ada etuwarə yi asha nə tuwarə su, bere a yi asha nə tuwartə nəm. ³Minyinduha Titus wu ana nə ba meh, a Beheli wu ana temko nə wu nde ba bə wu ezuka su. ⁴Ejua egyaha ecimbiya ozoku bonda baba mabasə ba awura baba bana banə ante wubasə efumbushu nko, Nde bama leh Anka wu ki faya nə ba Yesu Almasihu, Bama na ka anworu wu katə bəsə biba ba okingə. ⁵Kidə kokyasə bo su zəkə yi mbwe fumo, nki enka yi buchichin ejeba bəsə enə ekə kyasən nki bən su. ⁶Minyinduha ba ba banə kokyasə badə nakakotu me ba kinwatə kimo su. abo enyi mam egya edə tonsu me su. Essangə edə ndonəm wu bonto ba ndo cinə su. ⁷Minyindu penha bam ley ba ha ka me ebuka ba badə mbə ezuka su. Bəsə ba ha bitrus ebuka bərə baba mbənə bo ezuka. ⁸Essangə a yi enə nanəm chuə ba Bitrus nki Enumbusu bərə baba mbə nə bo ezuka a minyin a nanəm cwe ba meh nki bonto. ⁹Yakubu, Kefas, ba Yoana a baba banə lenəm baka loh otuta ndu enyade, bam leta shi echin yi ba nahanə meh, bam bəsə obo wu kayana ba efyana meh mbəsə Barnaba, bana na minyin ha nde bəsə ki gutu eji bonto, bo bama gutu eji baba mbə nə bo ezuka. ¹⁰Ba ndo ka nde ki nəmmana bonto ba eshi. meh ndu nwe nre ba enəmmana ngi minyin. ¹¹Bəsə Kefas ana ndə Antakiya, nnde kututa bu su nki ana a na dateh ka. ¹²Bonto bomombo ba bərə Yakubu bana ba zəkə ha Kefas ana yanəm bieya ba bonto. Bəsə bonto mbo bana tusandə nə am tachunwa shi obowuna am dumka cində shi. A lonəm bonto ba banə nənganəm embə ezuka. ¹³Minyinduha ba Yauda ba bana shike nə bam batəsə efi jojo ndu bə ndu na. nki minyindu Barnabas nwe am batəsə jojo wu ndu ba. ¹⁴Bəsə na leh nə badə batəsənəm buchichin mbubu Ebuka ngi Essangə su, em juanka Kefas ekondu yiba boba səsə "Adundə a weh Ba Yauda edumnə, edum yi Bonto, yi esa dumnə edum yi Ba Yauda, eka muna ¹⁵Bəsə ba bana bwa nə bəsə Ba Yauda nko, "Ada bonto ba ena ebə su." ¹⁶Leta nde ntə mo wu aka faya nə erimshi ba binwatə bi okingə su, kika fayata erimshi nki eha buchichin ba edəkə yi Yeso Almasihu. Nki minyin ki hanəm buchichin ba Yeso Kristo nki kika fayata erimshi ba eha buchichin, ada ba cwe wu okingə su. Nki ba cwe wu okingə mbingi omo aka faya nə erimshi su. ¹⁷¹⁸¹⁹Adumnde ki donde Essangə ema rimshi ba Almasihu minyin ki fayata ka afu wabasə bonto ba bing bi bə, Almasihu ha a dum kka oba wu bing bi bə? zəkə nkyanam! Adumnde loh katə bun eha buchichin yim ba Okingə, eha buchichin yi kyasən ha nə kakata, ema kya nde ame ntə wu awura wa okigə, A okingə ndu kunko nki hanə okingə ndu nki nde ndum bəsə Essangə. ²⁰Ba bandə ka me kitə ki elengə katsa bokushi ba Almasihu ada bun mendu nə nyangənəm su, a Almasihu anə nyangənəm meh kunko. Enyangə yi nə nyangənəm mbingi kunko mpungwa nnyangənəm nki eha buchichin ba nwan wu Essangə, wu an ndonə meh a haka ofu wuna nki meh. ²¹Ndəmeh na jah echin yi Essangə su, nki adumnde Echin eka dum nki Okingə nya. Almasihu a kika ki kusu nko.

Chapter 3

¹Bɛn ba Galantiya baba danɛ enoru! Ashi wa bing bi bɛ waha a naya nɛ bɛn? Ada Yeso Almasihu kitɛ ki Elengɛ katsa ba kya nɛ bɛn su? ²Ndonde nleta egyaha kaban kɛkana. Bi kota Otɛtɛ nki binwatɛ bi eya yi anka bere a nki eha buchichin ba binwatɛ bi bigwanɛ? ³Eprasɛ enoru yiban ema muchika erɛ minyindu? Bina yarɛ ba Otɛtɛ mpungwaha bika gyukushu ba mbingi? ⁴Bi naka eyakɛ yi binwatɛ amutu asha - Minyindu a asha? ⁵Minyinha wu ndu ana hanɛ bɛn otɛtɛ, ba binwatɛ bi anka antɛ wuban kunko, ana minyin nki okingɛ, bere a nki egwa bokushi ba eha buchichin? ⁶Ibrahim "ana ha buchichin ba Essangɛ bana farɛ hawu yi nde echin." ⁷Nki minyin leta nɛ egyaha baba hanɛ buchichin a bondo ba Ibrahim. ⁸Efu ngi shew ema gingɛrɛ ka ekundu, nde nki eha buchichin Essangɛ eka rimshi Bonto. Bana haka Ibrhima ebuka yi shew mbwe dahadaha: "A kunko ndu Bonto basɛsɛ baka fayata nɛ echin." ⁹Nki minyinduha baba hanɛ buchichin a bonto ba banɛ ba Echin bokushi ba Ibrahim wu anɛ ba eha buchichin. ¹⁰Eja erɛ ofu wu baba kochunɛ binwatɛ bi okingɛ. Nki erɛ enyakɛ katɛ kɛm nde, "Ntɛ wahamam wu adɛ tem ba binwatɛ bi binɛ enyakɛ katɛ kɛm efu yi shew yi Okingɛ kunko su, am prasɛ ena bisɛsɛ a ntɛ wu eja." ¹¹Mpungwaha erɛ mama kɛm Essangɛ ema rimshi ka wahamam okiingɛ kɛm, nki "Nki ntɛ wu bing bi chin aka fayata ofu wu edumbaka nki eha buchichin" ¹²Eya yi anka ada eha buchichin kunko ennɛ su, Minyinduha ntɛ "wu anɛ bigyaha, a okingɛ kunko aka dum nɛ." ¹³Almasihu a rimshi ka bɛsɛ eja yi okingɛ kunko, wu dum bakɛ nɛ eja nko nki bɛsɛ. bɛsɛ enɛ enyakɛ katɛ kɛm nde "wahamam wu ba rukesɛ kitɛ katsa a wu eja." ¹⁴Ofu ndu orɛha nde, echine yi enɛ ofu Ibrahim katsa ema batɛsɛ ka bonto nki Almasihu Yeso, Nki nde ki fayata ejuana katɛ yi nki otɛtɛ ba eha buchichin. ¹⁵Bondo ba mom njuananɛm nki adumnde bonto ba katɛfana ka ozoku nya, ntɛmo wu aka sɛnɛ wu su, zɛkɛ efa tarɛ kinwatɛ kimo katsa su. ¹⁶Mpugwaha ba juana katɛn yi ba Ibrahim bokushi ba ezo yinayi. Adɛ jua nde "leh ezon ngi" ba egingɛrɛ yi amutu, minyindu zɛkɛ ha fumo kɛkana a rɛha "ezo yibe erɛha" yi edum nɛ Almasihu. ¹⁷Mpugwaha njuana ka egyaha. Okingɛ wu ona ba banɛ enyum 430 yi kakata, edɛ taka ejuana katɛ yi Essangɛ ena katɛ nɛ yi kakata su, ¹⁸Nki adumnde fɛrɛ ndu a ba nki okingɛ nya, asa dɛ ba nki ejuana katɛ su. Minyinduha Essangɛ eha yi ba Ibrahim asha, nki ejuana katɛ. ¹⁹Enyi efanɛ ba nɛ okingɛ? Ba fatarɛ wu a nki ebɛɛ, eka tusa mbwe wu esɛma ngi Ibrahim ha eka ba bɛrɛ baba ha nɛ bo ejuana katɛ yinayi. Bana ta cimbiya okingɛ nki ba Kese, Ba obo wu ekingɛ kakotu. ²⁰Mpungwaha ndu ekingɛ kaotu a kyan nde ba chi ka fumo. Minyinduha zɛkɛ Essangɛ a fumo. ²¹²²Okingɛ ha o munanɛm ba Ejuankatɛ yi Essangɛ? zɛkɛ nkyanam! Nki adumnde foru bana haka okingɛ wu onɛ hanɛm enyangɛ, esɛma eharɛ susu echin esa baka nki okingɛ wugwaha. Minyindu ha efu yi shew ema bamchu wura binwatɛ bisɛsɛ kakata wu ebɛɛ. Essangɛ ena yigyaha nki ejuana katɛ yinayi yi erimshi bɛsɛ ojija wu eha buchichin ba Yeso Almasihu ema dum, ba hayi ba ba hanɛ buchichin. ²³Minyinduha mbwe wu eha buchichin ba Almasihu a tusaba zɛkɛ ha, ba finkyɛ ka bɛsɛ bam kamchu bɛsɛ ba okingɛ tusa mbwe wu ezem yi eha buchichin. ²⁴Hanyo ha okingɛ a wundu ona chichi nɛ bɛsɛ ejeba nki ebayi Almasihu nde ki fayata erimshi ojija wu eha buchichin kɛm. ²⁵Mungwa bɛsɛ eha buchichin ebanɛ kida bun kigirɛ ki echichi kɛm su. ²⁶Nki bɛn ba sɛsɛ a bɛn bondo ba Essangɛ eyuhu yi eha buchichin ba Yeso Almasihu. ²⁷Bɛn ba sɛsɛ ba na bɛ Baptisma ba edɛkɛ yi Almasihu bi soru ka Almasihu. ²⁸Ba Yauda susu zɛkɛ Baheline, oba zɛkɛ wu anɛ esɛ kɛm, Onubusu susu okasɛ susu, nki bɛn ba sɛsɛ a bɛn fumo edɛkɛ yi Almasihu Yeso kɛm. ²⁹Adumnde a bɛn ba Almasihu a bɛn ezo yi Ibrahim, a bɛn bi yanɛ fɛrɛ nki ejuana katɛ.

Chapter 4

¹Njuana nde, adumnde ntə ndu eya fəɾə andumshi nwan wu onumbusu nya, kinwatə ki ki ganəwu ba oba susu, zəkə nde binwatə mbi bisəsə abina. ²Aka gwa ba bonto lechu bi ba bonto ba ekochu mbi, tusandə mbwe wu tətən a katə nə. ³A minyindu mbwe wu ana nə bəsə bondo baleh, bana kochu nə bəsə ba gasho wu binwatə bi berə ogwa kəm. ⁴Bəsə mbwe a nanə yerə - yerə, Essangə em yeba shi nwana, ebwa yi okasə, ebwa yi okingə kəm. ⁵Ana yi miyinduha nki erimshi ba banə okingə kəm, nde ki fayata efyarə yi edum bondo ⁶Nki abən bondo, Essangə eyeh ba bəsə Otətə wu nwana esəma yibasə, Otətə wu anə yuwu, "Abba, Teh." ⁷Nki minyiduha ad bun weh oba su a weh nwan. Adumnde a weh nwan, erə nde a weh wu eya fəɾə nki nki Essangə. ⁸minyindu zəkəha, foru, bina də leta Essangə anarə bən biba ba bonto ba abwenə, ada bwenə ndo su. ⁹Mpungwa wu bi leta nə Essangə, Essangə eleta nə bən a nki enyi binə kyasandə nə eji eya yi anka yi binwata bi bada ba anka su, bi bida ba ofu su? Bi edonde bi kyasandə bi dum bun biba ba bina nə eyarə nko ha? ¹⁰Bi farənəm esə ba asərə wa fa, baba bwe bokushi ba enyum! ¹¹Me loh fa bən buchatə nde cwe wum ante oban nko edumshi wu asha ¹²Nnondu bən bondo ba mom dum nə bəsə meh nki me ndu na dumka bəsə bən, bina na də nadate fa me su. ¹³Bi leta nde anki eban na hanə bən ebuka yi shew eyarə yin nko. ¹⁴Zəkə nde jojo wu na nə nko wu ebingi ana fa ka bən emakəle nko buchichin, bidə lesəkkəsə me su, zəkə nde bi lejəh me su. Bin kota meh bəsə Kese wu Essangə, wendə a meh Almasihu Yeso ba Ofu wunawu. ¹⁵Nki minyin ha nmegərənə emegərə yiban? Nki meh juana ejwa yi chin ofu wuban katsa, eka gwacherə nya bisa tachisha ashi waban bin haba meh wo. ¹⁶Bereh nburaka ntə wu binə shinəm nki njuanka ka bən buchichin? ¹⁷Ba don nde ba muko taba bən ada nki kinwatə kimo ki cin su a don nde bama ga meh ba bən nki bika batəsə bo. ¹⁸Eka nyazə chi nde bi ndo nə ena binwatə bi chin mbwe osəsə, ada jeba mbwe wu nne ashido ba bən su. ¹⁹Bondo bam ba kwankwan, me gwanəm eyakə yi ebwa yiban, eka tem mbwe wu Christo a fayata edum bən kunko. ²⁰Esa nyanzə nde nrə ante wuban kunko mpungwa nde nkyansən eya yim, nki esema yi ye biyanəm ki bən bang. ²¹Makə nə meh bən ba binə ba esəma ewuratə yi edum okingə kunko, bidə gwa kinwatə ki okingə ojwana nə su? ²²Erə enyakə katə kəm, Ibrahim arə ba bondo ba binubusu baharə, ²³Fumo ha a wu nwan wu okase wu oba, ndu fumo ha ana bwa wu okasə ndu asha, nki eya yi ejuana kata ²⁴Ba juana binwatə bigyaha ega kəm bəsə minyin bikasə bagwaha nko ka bo ba ejuana katə eharə, Ejuana katə yi fumo a eta yi sinai katsa. Bondo ba abwanə a biba, a wundu Hajaratu. ²⁵Mpungwaha hajaratu a wundu eta yi sinayi yi enə Arebiya. A ega yi Urushelima mpungwa, nki arə efenkəm bokushi ba bondo banabo. ²⁶Urushelima wu anə abətə a wu asha, a wundu mabasə. ²⁷Erə enyakə katə kəm, "Mengərə okasə wu adə kwasu; yu kiyu ki kusətə, bən ba bidə gwanle eyakə yi ebwa su; Nki bondo ba okasə wu a da nə onubusu beh muchin ba okasə wu anə ba onumbusu" ²⁸Bondo ba mom mpugwa bəsə Ishaku anə abəsə kinə, bondo ba eya yi ejuana katə. ²⁹Mbwe ndugwaha ha we ntə wu bana bwanə wu ebwa yi mbingi am jikəshi wu bana bwa nə wu ebwa yi Otətə. Tusaba mpungwa erə miyindu. ³⁰Enyi efu ngi shew ejuana nə? Kungwa oba ogwaha bokushi ba nwana, nki nwan ndu oba ogwaha akə ya fəɾə ba nwa wu okasə wu anə ahsa su. ³¹Nki miyinduha bondo ba mom ada bəsə bondo ba nwaokasə wu obaha su abəsə bondo okasə wu asha ha.

Chapter 5

¹A nki efaya ofu wu fa, Almasihu a rimshi nē bēsē, tem nē ma nde bijata ekyasēyirandē bun gasho wu efen kuko bun su. ²Gingērē meh Bulus me juanka bēn nde adumnde ba nanyasē ka bēn ezuka nya, (enbē ezuka) Almasihu akē dum bun ba eleyira eshi ekondu yiban su, zākē eyuhu yaha kunko. ³Minyindu nwe njuanka wahamam wu ba nanyasē nē wu ezuka (Ba nbenē wu ezuka) ema dum ka wu kiku ozēnko nde a fen ha okingē ndu wu sēsē. ⁴Bi lokazēka Almasihu bēn ba sēsē ba "a rimshi nē" nkunda wu okingē kēm, bi serē cimbi ka nkunda wu echin kēm. ⁵Nki eyuhu yi Otētē, eha buchichin ki ezēnza nē eba yi ekingē tamshi. ⁶Eyuhu yi Almashu Enanyasē ezuka (ebē ezuka), ba eprasē enanyasē eda ofu su. Eha Buchichin kēkana bokushi ba endo a yingē enyazē ci nē. ⁷Binarē eyuhu katsa anu temsē nē bēn eha buchichin ekya? ⁸Ki kinē temsē bēn ha, kidē cimbiya bērē wu a yu nē bēn su. ⁹Minyindu ha yisti wu nkyanam efanēm ebi ngi yi sēsē e-nkuna. ¹⁰Nrē ba ekatē esēma Toh ogwaha katsa, nde bikē na enēmana emongi kēm su. Wahamam wu anē ha bēn eyakē aka gwa eyakē yi okingē zākē nde a wu anu. ¹¹Bondo ba mom Adumnde tusa ba mpungwa a ekum yi enanyasē ezuka (enbē ezuka) nka tahaba nē bēn nya, nki enyi banē makēlen meh? nki mihi eta yi bana tachu nē ezom bana tachunwa ka yi. ¹²Meh gingērē nde Babanē makēlen bēn bama ha bēn bama loka bēn. ¹³Bondo ba mom nki Essangē ema yuka bēn eji efaya ofu wu fa, bijata eta efyarē eggyaha ema dum efyarē yi mbingi. Yi esa bura nē mihi ha fen ha nē afu waban. ¹⁴Nki okingē ndu wu sēsē oma yisheshi ka ba eya yi anka fumo, "Ndo ntē obe wu edumfana bēsē enē ndonēm ofu wube". ¹⁵Mihindu ha adumnde bi enēmakēnanēm ba emuna egunkgyu tah nē eshi nki bijate wurana nē su. ¹⁶Njuande jici Otētē kunko bikē lenyanēm binwatē bi mbingi nko su. ¹⁷Nki mbingi efanē Otētē ekondu bang, Otētē nwe wu ekatē nē mbingi ekondu, nki biharē bigyaha bi efananēm ekondu. Erēha nde bikē na kinwatē ki binē donēm nde bina su. ¹⁸Adumnde a Otētē onē jici ba bēn nya, kinwatē ki ki katēfana nē bēn ba okingē susu. ¹⁹Nki jojo wu mbingi arē mamakēm, Enyona cikēna, Bing bi kwenyinyi, Endo binwatē juju, ²⁰Efen ha abwene, Esengēle, ewa cikēna enyuna, emuna, eshi, enamonsu esēma, ekatē boku afu, ekatēfana, etsuna, ²¹efachu ashi, enwa sherē, eda yi enwa sherē, ba binwatē amutu efi bigyaha, me ha bēn egwana bēsē na hanē bēn egwana foru nde ba na nanēm ba jojo bagwaha bakē leh Obam wu Egum wu Essangē su. ²²Bondo ba Otētē ha a endo, esēma ewuratē, esama enumbu, esama yi tsang, ena ko ofu, ena echin, eha Buchichin, ²³ekochu ofu. Okingē wu onē ofu binwatē bigyaha katsa su. ²⁴Ba ba dumnē ba Almasihu ba zerēsē ka jojo wu mbingi bokushi ba binwatē bi anē ndonēm. ²⁵Adumnde ki rē Otētē kunko nya ki jici ba Otētē ndu. ²⁶Ki kadē dum bonto ba egekē afu su, ba bonto ba ezangēsā na egungyu, ba shi egungyu su.

Chapter 6

¹Bondo ba mom adunde bama ko ka ntə ena daten nya bən ba bi dumnə ba Otətə takyasə ba nə wu eyuhu yi Otətə wu ekochu ofu katsa, tako ofu wube eshi nki kade egwayira emakəle nko su. ²Efufotu yi ba nwanəmban ema dum yiban, bi na miyindu nya bika fa yisheshi Okingə wu Almasihu. ³Nki adumnde ntemo a leh nde awu kinwatə nya, ndəke ada wu kinwatə kimo su, a yesə nə ofu wuna nya. ⁴Wahamam a makəleh cwe wunawu nki bika fayata kinwatə ki eka mengərə nə katsa, edə dum ekatə boku ofu wube ba ntemondu su. ⁵Nki wahamam aka cwa, ecwa yi eruwa yinayi. ⁶Wu ba shang nə wu ejwa ngi, ema temka nde, aka ya binwatə bi cin bokushi ba ntə ndu a shanng nə wu. ⁷Ba kadə yesə bən su badə banjanəm Essangə ansha su. Kinwatə ki edo nə a kinki eka zenza nə. ⁸Wu adohanə ofu wunawu eyuhu yi ebə aka zənza eki, wu a do nə Otətə nko, aka zənza enyakə yi bakə-bakə, ba Otətə. ⁹Ki kadə botu ba ena echin su nki mbwe enyazəcinə kika zenza adunde kidə botu sunya. ¹⁰Nki mihi mbwe kinə bu kinaha wahamam echin, ki na echin bang ba baba nə obam wu eha Buchinchin. ¹¹Gingərənə ba derewa ba Nnyakəhanə bən ba obo wum. ¹²Ba banə don nde ki kya jojo wu cin mbingi nko, abo banə temko bən nde bama nanyasə bən ezuka (embə ezuka) ba nan mihi nki bajate jikəshi bo nki elengə yi Almsihu su. ¹³Nki zəkə ba ba nanyasə nə bo ezuka (embə ezuka) badə batəsə nə okingə su, Minyindu pen ha ba don nde ba nanyasə bən ezuka (embə ezuka) nki baka mengərə nki ba mbingi baban. ¹⁴Ejata edum nde meh mengərənəm ajeba nki ajeba nki elengə Toh basə Yeso Almasihu. A nki wu bandə nə berə kam, me ha nki berə. ¹⁵Nki embə ezuka ba eprasə embə ezuka adə dum kinwatə kimo su. Minyindu pen ha a ezonzu yi fa enyanzə chinə. ¹⁶Ba basəsə ba baka dum eya egyaha katsa, esəma enumbu ba erimshi ema dum boku bobo, ba Israila wu Essangə. ¹⁷Yarə tashi mpungwa chində omo ajate tonsu meh, nki nrə ba ega yi Yeso mbingi wum nko. ¹⁸Echin Yeso Almasihu ema dum boku ba atətə waban bondo ba mom. Ema dum miyindu.

James

Chapter 1

¹Yakubo, oba wu Essangə ba wu Toondu Yeso Krisiti, chində fa eruka oywatə mbe eharə yingya: Meh tan bən! ²Ta nə yisəsə ba angworu, bonto ba ba maa wum, mbwe wu binə ngwanəm egyushu. ³Letanə nde emakələ buchichin buban ye tabanem enyuha. ⁴Enyuha ema mansə chwe wuna ndəkə kya yira nwa yerə - yerə. bikadə nənga zəkə kinwatə su. ⁵Adunde omo wuban kunko enəga zəkə nəm enoru, a nondu yi bərə Essangə, yi enə hanəm wu ahamam wu a bihi yi ada ba efefa su. ⁶A bihi wu ba buchichin, a kadə dum ba esəma ehayarə su. Nki ntə anə ba esəma ehayarə arə bəsə okungya wu ezoru yi kuta kəm bəsə efifi eka yeh kafanə wu. ⁷Nki efəy yintə wumgwa ha akazə dum ba enəmana yi nde a ka fayata kinwatə kimo bəsə Toondu su; ⁸A ntə wu esəma eharə, a zə tem yechu nəm eja fumo su ejuhu yi səsə. ⁹Nwan wu maan wu nfaa nkkyanam a mengərə nki ekokyasə yina yi, ¹⁰Intə wu mfaa ba ekya yina yi elesəkəsə, anaka nənə chində bəsə ekya'akya yi bigo. ¹¹Nki kigutsa kika chunwa ba ba efya yi anka bigon bi bim kusan nwa. Ekya'akya ngi embubwarə lokashi, enyanzə yina emlarə shi. A miyindu eyuhu ngi katsa, ntəndu nfaa naka tsanə lokashi ante - ante wu ojoho wuna katsa, ¹²Echin a yi ntə wu aka nyuha nə emakəle katsa. Nki a gakə ka emakəle nginya, anaka fwaya ndare wu edum bakə, wu ba kotu katə nə nki ba bandə nə Essangə. ¹³Adum nde emakəle efa omondu nya kadə jwande, Essangə ema makəle ka meh su, nki badə makəle ntəmo, ¹⁴Wu ahamam a faya nəm emakəle nki enəmana yina, yi eka mu loka nə wumam, gokumo ema mu yira shi wu nya. ¹⁵Gwa enəmana ema yirasəka nya, eka bwa ebəy, ebəy ema kyata kanya, eka bwa efii. ¹⁶Bama kadə yesə nə bən su bondo ba mom ba endo. ¹⁷Eha yi chin ba eha yi pyatətə eshuwanəm abətə. Eshuwanəm bərə tətən wu kifanzə. kanako ekyansən susu, anwerəre susu nki ekyansə chikəna. ¹⁸Essangə e chata nde ema bwa bəsə ejwa yina yi buchichin kəm, ndəke kika dum efəy yi ngusa binwatə bi eloina kəm. ¹⁹Bi letaka yingya ha, bondo bomonbo endo: Wu ahamam a dum ntə wu engwa pya - pya, a kadə jwana pya - pya su, ba akadə na monsu esəma su. ²⁰Nki ena esəma yi ntə ede na yisheshi nəm binwatə bi Essangə shew su. ²¹Nki miyin katəloka nə bing bi bəy, bi kwenyiyi binə na chikə nanəm ba egungyu yi ban ha. Ekungyuku kunko, kotanə ejwa yi ba do katə nə, nki erimshi enyangə yi ban. ²²Dum nə bonto ba banə nan chu ba ejwangi, kadə dum nə bonto ba engwa katə su, bika yesə nəm afu waban. ²³Adum nde ntə a dum wu engwa katə ejwa ada wu anə enanəm chwe bi sunya arə bəsə ntə wu anə nwankə nəm onwenzəre wu bushi buna bəsə Essangə elo nə wu ena yi ekya anwenzəre kem. ²⁴Aka nwankə tashi mpunungwa ha bəsə a chimi nde baha esema yina ema koki ka bəsə kubishindu akanə. ²⁵Adum nde ntəmo enəmana nəm nde e gingərə nəm okingə wu shew wum edum nyanə wungwa aka faya echin yi chwe

wuna kəm.²⁶ Adum nde omo a lende ebatəsən binwantə bingya yerə yerə adə kochu nəm enəm yina su nya, a yesə nəm esəma yina ebii yina eda chwe su.²⁷ Ebii yi enə shew edə bihya bərə Essangə chubasə su nya a enafa ba badanə chubasə su nya a enafa ba badanə ba chuba ba bikasə ba banyun ba ba bakii nə nya eyakə yi banə kunko. Ba ba danə mfyakə ejwa ngin kəm.

Chapter 2

¹Bondo ba mom, kadə kocunə buchichin bubasə nki To'o Yeso krisətə To'o wu engum, ba epərasə eha bonto su. ²Ki letan nde ntə mondu an yura ba ebokuna yiban kunko, ofaka bi akantə kəm bi ata wa nwen-nwen, ba ebarə yi chin, omondu a da ba bilengə su am yira ba ngwa ba ebarə yi erii. ³Adum nde onwankə wu afanə ebarə yi chin ha om jua nde, "weh dum ba hanyin eja yi chi," om jua ba ndu anə ba eshii hande, "weh tem hanyo" mam "Dum bi ebatutu bi aguru wam gungyu ha". ⁴Bidə kingənə nəm okingə egungyu yi ban kəm su? Bidə dumka bonto ba okingə ba enəmana yi eca yi bəə su? ⁵Ngwanə, bondo ba mom ba endo, Essangə edə enadə ca bonto ba eshi nde bama dum ba nfaa, buchichin kəm su nde baka dum bontob ba fəṛə wu engum yi abətə wu ana juanakatə nə nki ba bano nə wu ha su? ⁶Bi leja penka bonto ba eshi! Ada bonto ba nfaa ba jikəshi nə bən su? Ada bo bana tamdən nə bən otuta wu okingə kəm su? ⁷Ada bo bana lekəkən nə edəkə yi chin ngi ba na tongu nə bən kunko ha su? ⁸A dum zəkə nde bi fayisheshi ka okingə wu engum wungwa bəsə etarə yi Essangə ejuananə, "ndo ntə wu be wu edum boku bəsə egungyu yi be," ona nyansə ka. ⁹A dum nde okotuta chi bomobo, onanəm ebəə, okingə oma koo ka weh bəsə ntə wu ekyakosa atuna. ¹⁰Nki wu ha man a batəsənə okingə ndu wu səsə nya, am ndukunshi eyuhu fumo katsa baba, a gwaka okingə ndu katsa wu səsə. ¹¹Nki wu a juanə nde, "kadə na juju su," am jua nde, "kadə wura ntə su", a dum nde odə na juju su, om wura pen ntə, odum ka ntə wu ekyakə sa okingə. ¹²Nki miyin juanə bin na chue bəsə ba baka kingə nə bo okingə wu edumnyasə. ¹³Nki okingə obanəm ada ba emotsu su, Emotsu ema chika okingə. ¹⁴Eya yi katsa erə omu wu a ha, bondo ba mom, omo am juande orə ba buchichin, oda ba chue su? Buchichin bungwa buka tamshi ba wu? ¹⁵Ki letanəma nde nwan wu mom, onumbusu mam okasəmam a soru ka binwatə bina juju ndəke a da ba kinwatə ki a ka yanə kigutsanki su. ¹⁶Ki jua tama nde omo wu ban am jua bobo, "Ndə ba esəma yi sang, dum nə efyakəta kəm bi kiko" A dum nde bidə ha bo binwatə bi egungyu enə kotun su nya, echin yi miyin ha erə omu wu aha? ¹⁷Eyuhu ngi fumo buchichi kəkana, bu də jicicu ba chue sunya, bu ma ekum. ¹⁸Bun omoh aka juande, "Orə ba buchichin, me nrə ba chue" kya me buchichi bu be bu buda nə ba chue su ndəke nka kya we buchichi bum chue wum kunko. ¹⁹We ohaka buchichi nde Essangə ejeba fumo, onanyansəka, atətə arə ba buchichi in bungwa ha nwe, wa enyingə nəm. ²⁰We kotun nde oleta, ntə wu ebin, nde buchichin a da ba chue su nya bakə nafa su. ²¹Ba kokyasə Ibrahim cubasə nki chue wu a na nanə mbwe wu a na hanə nwana Ishaku busha bu eha Essangə katsa su? ²²Lema buchichin buma fwana ka ba ba chue wu na, nde chue wu na am fwana shi ba bu. ²³Etarə yi Essangə ena yisheshi yi ejua nə nde, "Ibrahim a ha buchichin ba Essangə, bam fwarə fa wu ntə wu bing bi sheu kəm" ban tongu wu dungu wu Essangə. ²⁴Oleka nde nki chue banə kingə fanəm ntə, ada jeba nki buchichin kəkana su. ²⁵Eyuhun ngi fumo nwe, Rahaba okasə wu juju wungwa banadə kingə fayira shi wu nki che mbwe wu ana kotanə bonto ba etəmasə am bozəka cimi bo eyuhu emongyi katsa su? ²⁶Nki bəsə egungyu ada otətə su enə ki nəm ha, a miyindu buchichi ada ba chue su bunə ki nəm.

Chapter 3

¹Ada bən amutu bika dumnə bonto ba eshagkya su, bondo ba mom, nki bi letaka nde bəsə ba kinə shangkya nəm ha okingə wu basə onaka takandə chi. ²Nki bəsə ba səsə ke ndukun nəm eyuhu amutu, a dum nde ntə mo adə ndukun ejua kunko su nya, a ntə wu ena cerə banə, wu aka natami nə ekocu egungyu yina yi səsə. ³Mpungwa ki fa aven ba wu woru ozə kəm nde baka ngwaha bəsə, kika makəkya tami bo ki ka na cerə emakəkya mbingi wu ba wusəsə. ⁴Letanə nde ba kuru, ba ekya yi ba zəkə ha aka jihi tan bo efifi yi anka, ofu ndu aka kyansən wu bi kilengə bi monbi nkyanam miyin bi ntə ndu anə lechun kuru ndu ba aka dukukonə nki endə eji anə kotunəm. ⁵Eyuhu ngi katsa, enəm a bi kinerə bi te, bənachində nəm binwatə bi kuta etanə bəsə bi oguchu bi te binə fa gyasə nəm egunda yi kuta. ⁶Enəm nwe a oguchu, binerə bibasə kəm bisəsə, berə wu ebəə ba fakatə nəm efa yi egungyu yi basə kəm, eka ngu byasən nəm egungyu, emfashi binwatə bi edum bimja kotu ka ogucu. Yi nya a obam wu oguchu onə sofa ban yi. ⁷Nki efə yi enyam yi a bamam oca kəm, binyun, ba bi binə gwahan ba abirə, ba binə ezoru yi kuta kəm, ba ezonzun bi ntə nwe a zonzu ka bi. ⁸Ntə wu aka zonzu lenə enəm su su, a otətə wu odə nə dum yecun nya su, ema yishe ka ba efukasə yi ekii. ⁹A bing kinə denəm To'o-ndu ba tətən, a bingi kinə fahan bonto abuka, ba bana loburasanə Essangə. ¹⁰Ozoku ndungwa kunko kinə fwaya nəm alam ba abuka, Bondo ba mom, binwatə bingya bima kadə gwasu. ¹¹Eji ofu wu ezoru katsa ofushu ndu oma ha cimiya leka mongomo mu enyanzə ba mu elula? ¹²Kitə ki ogyokyu, bondo ba bamom, ki ka mu le esangə yi ofuru? Bere orunda on tacimiya omoku? mongomo mu makama mukə dum le fyong su. ¹³A nu anə ba enoru ba engwaka bən kunko? Ntə ndungwa kya edum yi chin ba chue wu na enoru yi ntə kəm. ¹⁴A dum nde orə ba esəma yi erəkə yi anka ba enəmana katə esəma yi be kəm nya, kadə unkuna om pya awura buchichin katsa su. ¹⁵Yingya ada enoru yi eshuwanə kubətə su, Edumpen, a yi berə kəm, ada yi otətə wu sheu su, a yi atətə wa bəə. ¹⁶Nki eji esəma erəkə ba enəmana katə, ekwa efu ba bing bi bəə birə hanyo ndu bisəsə. ¹⁷Enoru yi kubətə erə sheu, gwa endona, ekochu ofu, cwang, ele emotsu eteh yi chin, endo ofususu ba ena buchichi. ¹⁸Bama sa'a ka efə yi jojo wu ena binwatə sheu yerə-yerə eja yi enə sang bonto ba banə kya cikəna nəm jojo wu sang.

Chapter 4

¹A omu wu aha ebo ba eferəkəna binə ba nəm? Ada binwatə bi binə ndonəm binə wanəm bonto baban kunko su? ²Bi kotu nəm binwatə, ndəke bida bi bi su, bi wura bim lenya, bidə fwaya tamin su, bi ewanəm bim bona, bidə fwayan bisu nki bidə bihin su. ³Bika bihi bidə fwayansu nki bidə bihi cerən su, nki ndeke oka na cheu bi bi bəṣə onə kotunəm. ⁴Bonto ba juju! bidə leta nde odungu ba berə a egum ba Essangə su? ⁵Bere bi nəmananəm nde esangə yi ejua yi teh ejuana miyin ha a asha, "Otətə wu onə bəṣə kunko ha orə ba shara bang?" ⁶Essangə yi eha tarə nəm echin, eji esangə yi ejua yi teh ejuananə nde, "Essangə erə ekondu ba ntə wu eta ofu, ehan pen echin ba ntə wu anə sang". ⁷Nki miyin, banə afu waban ba Essangə, fyanə ba ntə wu asungu wungwa, anaka katə loka shi weh. ⁸Sondu banə anshusha ba Essangə, wu aka sondu ba anshushua ba bən, yuamshi nə abandə waban, bən bonto ba bing bi bəṣə, shualokanə esəma yi ban bən ba esəma eharə. ⁹Na nə esəma yi erəkə, gyanə ekii, ba egya! kyansən nə kusetə kuban kuma dum esəma yi erəkə, esəma ewuratə yiban ema dum shi esəma ebihia. ¹⁰Ko gishi shuwanə afu waban ekondu yi To'o-ndu, wu anaka ko kyasə weh. ¹¹Kadə juan ebəṣə omondu katsa su bondo ba mom. Ntə wu a juananə yi bəṣə nwan wu man katsa gokumo am ba okingə nki nwan wu man, a juananəm yi bəṣə nki okingə ndu a leja ka okingə. A dum nde oleja okingə nya, ada we ntə wu ebatəsə okingə su, a penma we wu ekingə. ¹²Ajeba fumo anə hanəm okingə anə kingə nəm okingə. A wundu a nacerə nə etamshi ba biyasə. weh anu, wu onə na nəm ntə wube wu edumboku okingə? ¹³Mpungwa fuketə, weh wu anə juan nde, "Nna mam enyan kinaka yira ngungyu wu kuta wungwa kəm, kinaka dum hanyo enyum fumo hanyo, kim ya ntu, kim fwaya tarə bi bika tarə sha nə." ¹⁴Anu a letanə yi enaka gwanə enyan, ba enyangə yi be? Nki a weh bi kifuku bi mbwe nkyanam kim larə ngutu chində. ¹⁵Ema dum pen nde, ojuana nde, "A dum nde To'o-ndu a kotu nya, ki naka dum kim na kingya ha mam kingya hawe." ¹⁶Mpungwa weh unkunanəm nde binwatə bi be oko nyansə katə nə nki ena eunkuna yi be katsa. Eunkuna yingya ha yisəsə a yi bəṣə. ¹⁷Nki miyin ha wu a letanə yi chin yi aka na nə adə na yi su nya, kanako a yi bəṣə.

Chapter 5

¹Banə mpungwaha, bən ba binə ba nfa'a, gyanə ba achidə nki eyakə yi enə banəm kaban. ²Nfa'a wuban afowuraka, asumbu ama yawura ka ebarə yi ban. ³Ata waban wa nwen-nwen ama bihia wuraka bizegere biba binaka dum binwatə bi ejuana ko bən bibi, binaka yamshi egungyu yiban wende a oguchu, bikatə nyansə ka nfa'a wuban nki esə yi egyukushu. ⁴Lenə, ontsu wu bi jishi nə bonto ba ba nanyasə nə bən anum waban wuegya nəmafu waban katsa, egya yi ba banə nan bən chue ema tusafa ka atu wa To'o-ndu ngum ndu binwatə. ⁵Bi dum ka onyinki berə kəm bi yefanshi ka afu waban, bi kokyasə katə ka esəma yi ban nki kigutsa ki embəə. ⁶Bi jikəshi ka ntə wu jojo wu chin bi wura ka wu, adə bəna ba bənsu. ⁷Dum nə ba esəma yi sang, bondo ba mom, tusa mbwe wu To'o-ndu, lenə bəsə ntə wu etəma anə zənza nəm esangə yina yi bitə yi chin eka cunwaba nə ollo kəm wu nya ezənza jen ba ba esəma yi sang, tusa mbwe wu eka fwayanə ba wu aka banə kakata. ⁸Bən zəkə dumnə ba esəma yi sang, esəma yi bam ema ta'a nki eba yi To'o-ndu ema anshushua. ⁹Kadə bi suna nə ba egungyu yibansu bodo ba mom, ndəke okingə okadə ko bən su, lenə ntə ndu okingə etem nəm ha ebenkatsa. ¹⁰Bondo ba mom, nwankə tanə ba eyakə ba esəma yi sang yi bonto ba eha ebuka, ba bana juanan nə ba edəkə yi To'o-ndu. ¹¹Lenə, kita bonto ba banyuhanə nde a bonto ba chin, bi ngwa ka enyuha yi Ayuba, bi leta ka enəmana yi To'o-ndu, bəsə anə wu esəzəka ba wu emotsu. ¹²Egyu kushu nwa ngi yi səsə, bondo ba mom, kadə bi butsanə, ba abətə mam, ashindo mam, ba ebutsakə yi ahmam su, ema dumshi nde, "miyindu" wube a "miyindu" wu buchichin, ba "Ada miyinsu" wu be a "Ada miyinsu" wu buchichin, ndəkə okadə gwa yira okingə kəm su. ¹³Omo wu ban kəm e-ngwanəm eyakə? A nondu omo arə ba anworu? A fa adəkə wa ede. ¹⁴Omo wuban kəm angwazəkənəm nya? A tongu bonto ba banzə ba eja yi enyade, bama səwu nkakə ba edəkə yi To'o-ndu. ¹⁵Enondu yi buchichin eka kwarə ntə ndu eban, Essangə eka kocunwa wu, adum nde a naka yi bəə, Essangə eka səsəka wu yi. ¹⁶Nki miyin juana cunwaba ebəə yiba ba egungyu yiban bika nondu ba Essangə nki egungyu yiban ndəke bika takandə, enondu yi ntə wu buchichin arə ba anka bang chue wuna kəm. ¹⁷Iliya anarə ntə bəsə kinə ha, am nondu ba anka bang nde ogwa akadə na'a su, ogwa də na'a berə ndu ngwawe kunko su tusa enyum etatə ba atərə busoru. ¹⁸Iliya am nondu kyasə. Abətə am hashə'ogwa, berə am ha cunwaba biyan. ¹⁹Bondo ba mom, wuban wu aha mam anenkərə ka buchichin kunko ntə mondu am takyasə ba wu nya. ²⁰Ntə ndungwa a leta nde wu ahamam a ta kyasən banə ntə wu bing bi bəə enəna yina katsa aka tamshi wu ekii kəm aka natarə miyindu nki ebəə amutu.

2 Peter

Chapter 1

¹Siman Bituru, Oba bakese wu Yeso Krisiti, tusandə ba ba kotanə buchi-chin bu kifanzə bəsə ki kota ngwanə ha, buchichin bu shew wu Essangə yibasə ba wu etamshi Yeso Krisiti. ²Echin ba esəma yi sang bima kya emakə kunko eleka yi Essangə ba yi Yeso toondu. ³Ba anka wu a kyachinə anka, binwatə bi enyangə ba jojo wu Essangv bama haka bi ba bəsə eyuhu eleta yi wu a tongu nə bə bəsə eyuhu yi ekya yina ba echin yina yi səsə. ⁴Eguhu yingya kəm a ha bəsə kifanzə ba ejwana katə yi kuta, ndəke bika dum ba egaya edum yi kuta yi ekyachinə eha yi Essangə ktsa, bəsə ki mikanə ehachu eyabi etachu ozoku bi bəə bi aka tabanbi endo yi bəə. ⁵Nki miyin, nanyasə tami bəsə oka nataminə buchichin bube katsa, tusa yicin katsa fatarə shi eleka, ⁶eleka katsa fa tarə shi ekochu ofa, ekochu ofu katsa fatarə shi enyuha, enyuha katsa fatarə shi jojo wu Essangə, ⁷jojo wu Essangə katsa fatarə shi endo yi nwan wu maa, ba endo yi nwan wu maa katsa fatarə shi endo. ⁸Adum de binwatə binya ha birə weh kunko bun kya bika pərasə nə eha efə yi chin ba eleka yi too Yeso krisiti. ⁹Wu adanə binwatə bingya ha arə ba ele yi anshushwa yi ebukan, ba esəma yi ekoki nde bana yuamshi leka kawu bing bina bi bəə kem. ¹⁰Nki miyin, bonto ba mam, nanə bəsə bika na taminə nki etongu yi bam ba echa yi ban. Bi naka bingya ha nya, bi kə ndukun su. ¹¹A miyindu bika faya nə eyira eja yi engum yi bakə bakə nyi Toondu ba wu etamshii Yeso Krisiti. ¹²Nki miyin ndum nyansə katə ka nki engasə bən nki binwatə bingya, bi leta zəkə mabi ha, zəkə nde birə ba anka buchichin bu bing buku mpungwa ha. ¹³Nlenəm a yerə - yerə nkungyun bən ba engasə nki binwatə bingya, miyin ntanha egungyu yingya kəm. ¹⁴Nki meh lenəm ashike nkkyanam nka katə loka egungyu yingya, bəsə Yeso Krisiti a makəkyā nə meh. ¹⁵Nka na yi nka na taminə chi chi ndekə bika ngakon binwatə bingya, kakata wu engutu yim. ¹⁶Nki kidə batəsə shew ekum yi bana mbu tabanə ha suyi kina makəkyā nə bən anka ba eba yi Toondu Yeso Krisiti, Kina lefashi ba ashiwa bansə ekya yina. ¹⁷Nki a kata ekokyaə ba engum bərə Essangə tətən mbwe wu eya ena bang bənə ekya yi wu ekokyasə nde, "Wu ngwa ha a nwan wum, ekotuna yim katsa, wu nnə nmgwanam onyinki wuna

wu bang." ¹⁸Kina ngwa eya yingya yi ena sha nɔ abɔtɔ, mbwe eu kina nɔ bu ndutu wu shew katsa. ¹⁹Kirɔ ba ejwa yi ba eha ekum yi enɔ ba ekotuna bang, bika nacherɔ adum nde bi ha enɔmana yiban katsandu nya, Arɔ bɔsɔ kiburu ki emunza ki kinɔ munza nɔm efukɔm ndɔke kifanzɔ ki buchuchu kika ba hyerɔ, ndɔke ezutsu yi buchuchu ema chunwa esvma yi ban kɔm. ²⁰Leta so nɔ yingya ha eyarɔ sa katsa, nde, ebuka yi bonto ba eha eduka edɔ cimya nɔm ekysnɔ yi ntɔ kem su. ²¹Nki eha eya enadɔ chimbiya ba ekotu yi ntɔ su, Pen ha ntɔ a jwananɔm ejwa yi echimbiya nɔ bɔrv Essangɔ bɔsɔ otɔtɔ wu shew otɔtɔ Nɔ wu.

Chapter 2

¹Bonto ba eha ekum ba a wura bama yira baka bonto kəm, a miyindu ba eshang kya ba a wura nwe bama baka kaban. baka taso banəm a wura wa eserəkəsə binwatə, ndəke baka ya abə wa ntə wu ana gusa nə ho databanəm ebihia monsu ofu waba katsa. ²Amutu banaka batəsə eyesə yi ba, eyuhu yingya ba kəm ojoho wu buchichi anaka bihyashi. ³Cem wu ba kunko banaka yesə bən ba ejua yi a wura, ejuaana byasə yi ba ena yarə monsu ka eba, eyakə yi ba ejeba edə numbun kuyoto su, ⁴Nki Essangə edə katə loka ngwa bakəsə bana ba banə bing bi bəə su pen a fakatə bo eja yi ejikəshi nde bama katə bo bikangəra bi efu yi tatarə tusa kigutsa ki okingə. ⁵A miyindu nwe, anado katə loka berə wu foru su, eji ana katə loka nə Nuhu, wu ana nə wu eleta kotu nki emii ofu, wu ba bonto bacon baharə bomobo mbwe wu ana taba hanə yi berə wu ba banadə nə eleta Essangə su ha. ⁶Essangə nwe emsəkəsə sha bigungyu bi kuta bi Sodoma ba Gomora ba ogucu am katə shi bo etangə ekya bəsə enaka gwanə ba bonto ba badə nə leta Essangə su ha. ⁷Am tamshi ntə wu emii Lot, wu bonto ba jojo wu eyesə bana tonsən nə ba eta afu. ⁸Nde ntə wu emii wungwa, wu ana dum nə bobo mbwe wungwa wu səsə, bana jikəshin wu emii yina kunko eji anə dum nəm nki bing bi ba bi bəə. ⁹To'o ndu a letaka bəsə etamshi bonto ba ba leta nə Essangə emakəle kəm ba bəsə aka kocunə ba ba nə eleta Essangə su efinkyə kunko ndə ke baka jikəshi kigutsa ki okingə. ¹⁰Erə buchichin nki ba ba nə jicinəm nki endo yi egwa yi egungyu ba ba nə dasə nəm angum. ekakə esəma ba endo ofu, badə lon bucatə su mbwe wu ba nə pyanəm a wura ba engum katsa. ¹¹Ba kese ba Essangə barə ba etasə yi kuta ba anka, badə tabanəm okingə wu elekəkə nki bo bərə Essangə su. ¹²Bonto bangwa barə wende a enyam yi edanə ba enəmana su, ba bwabi nki ekoya ba enabyasə, badə letaki banə lekəkənsu, ebyasə kəm baka byasə ngwa bo. ¹³Eyakə elulan bəsə efwaya ngi enaha elulan, ba lende onyinki wu ki gutsa katsa oma nyanzə cika, bama nyata ka ba da sheu su, ba engwanəm onyinki ba jojo wuba wu eyesə mbwe wu banə nanəm eda ba bən. ¹⁴Barə ba ashi wa shom, badə kikelen ba yi bəə su, ba yesə cikənanəm bonto ba esəma yi ba edanə ba anka su enabinwatə bi bidə nə nyanzə su, barə ba esəma yi ba ekuna yi cem katsa, a bondo ba abuka! ¹⁵Bama katə loka ka ojoho ndu beh ha bama ngutu ka jaa, ebatəsə ojoho wu Bala am nwan wu Beor, wu andocinə ekotuta egom yi edanə ojoho katsa su. ¹⁶A fwaya pen emuatu nki jojo wuna wu bəə-kunkun wu shing a juana nəm ba eya yi ntə emteməsə shi ntə wu eha ebuka ebukuru. ¹⁷Bonto bangwa barə wende a afu wa ezoru wa adanə mongomo ba anyombo wa efifi enə funcikə na nəm, ezombu yi erəkə yi efu ye zənzən bo. ¹⁸Ba juanan ba eunkuna yi asha, endo yi egungyu yi ba, azoku waba wa eyerə kəm, ba yerən bonto ba banə nənga nəm elongutu katə loka ba banə dum nəm enəna katsa. ¹⁹Ba juana katə nde baka ha bo efyarə yi afu waba katsa, a so nde bo ba afu wa ba a biba ba ehacu ozoku, nki ntə a oba wu kinwatə ki ki tacu nə wu. ²⁰Adum nde bama kyakəsaka etacu ozoku yi berə nki eleta yi to'o ndu ba wu etamshi Yeso kristo bam rukyun shi bun bi kunko tacushi, ecingə yi egyukushu ema bihyaci ka bo yi ey arəsa katsa. ²¹Esa na nyanzə ci ka bo ba sado leta katə ojoha ndu emii ha su ba yi ba letanə ha ba yi ba letanə yi bam kyansən ha eya yi anka yi sheu yi bana tahandə nə bo ha. ²²Ega yingya erə buchichin nki bo, "Ebua yi kyasəndə nəm binwatə bi eshokunə katsa, waniko wu ba yuasə nə sheu ekyasə yirashi nəm alembe kunko."

Chapter 3

¹Ba endo, engya ha ama engyakə yi kihyarə meh nnə hyakə ban bən , baharə basəsə a engasə nki yi eka kocunwa nə bucin bu esəma yiban. ²Ndəke bika ngako ejua yi bonto ba eha ebuka bana juananə ba eya yi anka yi too nduwuetamshi ana haba nə eyuhu yi bakese ha. ³letanə yingyaha ena sakatsa , nde ba eban ansha bana ka ba esə yi egyukushu katsa banaka ban ansha bam cində besə banə kotunəm. ⁴Banaka jua-nde , "kinwatə nki kika kyanə ekyaseba ngina yi ha kirə omu wu aha ? cuaba mbwe wu ba cuubasə bana numbu nə kuyoto , binwate bisəsə bi jeba bəsə bina nə , cua ba mbwe wu bana lonə berə.?" ⁵Esəma yiha ena koki shi ba ansha nde forundu etarə yi esangə katsa abətə ba ashindo bina ba a dum cimiya mongomo kəm ba eyuhu yi mongomo. ⁶Eyuhungi mongomo bana serəsə nə berə ,mbwe ndu katsa ba eyishe yi mongomo . ⁷Eyangi fumo abətə ba ashindo ba katə nyansə bi nki ogucu, ba katə nə binki okingə ba ebyasə yi bonto ba badənə leta esangə su. ⁸Emakadə cimi eleta yiban kəm su , ba endo , nde kigutsa fumo bərə too ndu a enyum bonto 500 (ba efwarə) bun ba bonto 500 (ba efwarə) a erə bəsə kigutsa fumo. ⁹Too ndu adə jicin lele su nki ejauana katə yina bəsə bomombo ba tanə lele nde adum ha epen nde a ta esəma yi sang ba weh . adə kotun nde omo wuban a kii su apen nde wu aba mam a fwaya eyushu yi ekyansən ba. ¹⁰zəkə munamam, kigutsa ki too ndu kinaka ba bəsə ntə wu buhi Abətə ngutu cində ba eya yi kuta , binwatə bi naka gya ba ogucu, bərə ba binwatə a nanə kunko binaka dum awaha . ¹¹Nki binwatə bingya wura kigutsa ki, a efe yi bonto ba muna bi ka dum nə ? dum nə sheu ba edum yi esangə ¹².dum nə ba enwankə cu ba emonsu eba yi kigutsa ki esangə .kigutsa ki banaka nghanə a bətə ba ogucu , binwatə bi kunko bina ka nənə ba effya yi kuta. ¹³Ejuana katə yina katsa nya ke zənza nəm a bətə wu faa ba bərə wu faa eji e mii enaka dum nə. ¹⁴Nki miyin ba endo erə nde bi ezənza cunəm binwatə bingya ha , na kinwatə ki bika natami nə nde bi dum sheu ada ba eri su kanako ha esəma yi sang. ¹⁵Tanə esəma yi sang yi too basə yi adum nə wu ha bəsə nwan wu mabasə bulus ana nyakə haba nə bən bəsə enoru yi bana hanə wu. ¹⁶Bulus ana juana wura nki binwatə bingyaha bisəsə enyakə yina yi kəm kunko ndu binwatə bi epərasə eleta birə .epərasə eleta ba epərasə edum yecu yi bonto ye elokysən binwatə bingya, bəsə banə na ngwanəm ba etarə yi esangə tusa ndə egwa yiba katsa. ¹⁷Nki miyin ba endo bəsə bi leta nə nki binwatə bingya mpungwa ha, nwankəcunə egungyu yiban ndəke bonto ba eyesə ba kadə yesə ta loka bən bika loka bucin buban su. ¹⁸Kya nə emotsu ba eleka yi too basə ba wu etamshi yeso kristi ngim ema dum bu mpwngwa bokushi ba mbwe wu kigutsa ki emii ema dum miyindu.

1 John

Chapter 1

¹kinwatE kingya aki kina nE mbwe wu eyarEsa kunko, ki kina gwa nE, ba ki kina lenE ba ashe wa basE, bi kina lenE abuwabasE wana konE, ejua yi ofuwu edumbakE. ²Ofuwu edumbak wu gwaha bama makE kya ka wu, kim le, kim ha ekotu, kim juakam ben ekum yi ofuwu edumbakE, yi furo enanE bere TEtan, bana juakam nE bEsE. ³egyaha yi ki na lenE ki na gwa ki aha ben ekum, ki bii ka dumboku ba besE. edumboku yi basE aba Teh ba nwana, yeso kiristi. ⁴Minyin ha ki nyakEnEhan ben biwatE bingyaha nki essema yi ewuratE ebasE eka yisheshe. ⁵Engyaha ebuka yi kina ngwanE kana ko kinE juankan bEn: EssangE kifanzE, kana ko efu edasu su zEkE hinEgEn. ⁶Adum nde ki juande ki dumbokun bu dEke kika jici nEm efu kunko, ki pyanEm awura ki dE nanEm bucin su. ⁷Nki minyinduha adumnde ki jici nEm kifanzE kunko bEsE wu anE kifanzE kunkonya, ki dum bokunEn ba egungyu yi basE, kinEm ki Yeso nwana kima shwazEka ka' ebE yi basE. ⁸Adum nde kii jua nde kida ba ebEE sunya ki yesEnEm afuwabasE, bucin buda ba bEsE su. ⁹Adum nde ki pu ebE yi basEnya, arE ba bucin ba echin nki esizEka ebE yi basE, ndEke aka shuazEka bEse epErasE ena echin yi basE. ¹⁰Ki juande ki dE na ebE sunya, ki katE kawu ntE wu awura, ejua yina yi eda bEsE kunkosu.

Chapter 2

¹Bondo bam NnyakEhan bEn binwatE bingyaha nki bika dE ena ebE su. ²A wu' wu etazEka ebE yi basE, adangwa yi basE kEkanasu a ba yi berE wu sEsE. Anki minyindu bEsE ki letanE nde ki letaka wu. adum nde ki nwakEchuka eya yi nayi ya. ³Ki letaka ki ba nde ki leta wu, adumnde ki katEnyansE eya yina yi anka nya⁴Wahamam, "wu anE juande nletaka EsangE" ndEke adE katE nyasEnEm eya yinayi yi ankasu, an ntE wu epya awura nki ada ba bucin su. ⁵Wahamam wu akocu nyasinE ejua yinayi, bucin efyana yi EsangE ntu wu ngwa kunko ha ema manka. Aminiyindu ki letanE nde kirE wu kunko. ⁶wahamam wu a juanE nde arE EsangE kunko akotumam adasEmam aka jici jeba bo bEsE Yeso Almasiwu ana jicinE ha. ⁷Bonto bam ba, endo, ndə nyakə habanbən eya yi anka yi fasu, a yi kuu bina ngwasanə ha. Eya yi fa ha a yi bi ngwanə ha ⁸Ba miyin zəkə ha menyakə eya yi anka yifa a yifa ayingi bucin kiristi kunko bokushii babən, nki efu echidin manya, kifanzə ki bucin buu egganəm. ⁹Wu ajuananə nde arə kifanzə kunko ndekə ame dasə ka nyanəmanya atan efu kunko. ¹⁰Wu andonə nwanəman arə kifanzə kunko, ada ba mbweh wu egwa bingiresu. ¹¹Wu ashinə nwanəman arə efu kunko ajicinəm efu kunko, ade leta eja yii anə ndənəmsu inkii efungi emabukensə kawu. ¹²Nyakəhanbən, bondo nki basə zə kaka ebəə yi ban nki edəkə yi na. ¹³Nyakəhan bən batəta nki biletaka wu ayarənə. Nyakəhan bən esem, nki bicika anka wu anəba ebəə. Nyakəhaka bən, bondo, nki biletaka chubasə. ¹⁴Nyakəhaka bən, ba Tətan inkii biletaka wu anə eyarə kunko. Nyakəhaka bən esəma yi binumbusu, nki birə ba anka, etarə yi Esangə emadum bən kunko, bokshi ci anka wu ebEəə wu ntə wu ebə. ¹⁵EfyananE baberE ba binwatE bibinnE berE kunkosu. ¹⁶Wahamam wu fyananE ba bere nya efyana yii chubasE edawunkosu. Inkii binwatE bibEnnE berE kunko, chem wu mbingi, binwatE bii ashii anedunem, jojo wu egeke ofu yii asha, ada yii chubasEsu, a yii berE. ¹⁷BerrE a mannEm bokuushii ba bachem ba na. Wu ananE binwatE bii EsangE ene donEm nya akadumbake. ¹⁸Bondo kwangkwan, a mbweh wu egyukushu. BEsE binangwa jebanE nde ntE wu ena ekondu ba Almasiwu ebanEm ha, mpungwaha ba bonto ba ena ekondu ba almasiwu amutu bamabaka. Ba engyahA kiletaka nde kirE mbweh wu egyukushu. ¹⁹Bana cimbiya kabasE, anada bo babasEsu. A sarE bbo basEnya, basarE babEsE a bEsE bana cimbiyanE ha ema make kyaka nde anada babasEsu. ²⁰Ben ha bikuta esezEka bErE otEtE wu shewu, inkii bEn basEsE biletaka bucin. ²¹Adande nyakE hanbEn inkii nde bidEleta bucin su, ankii ndEke bika leta bu, awura wa cimbiyanE bucin kunkosusu. ²²Anu ntEwu awura, ntEwu ayanE abE nde Yeso ada Almasiwu su? ntE ndE ogwaha a ntE wu ena ekondu ba Almasiwu, inkii ayaka abE wa Teh ayaka abE wa nwan. ²³Wu ayanE abE wa nwan adaba TEtansu. Wu amakEnE bonto inkii nwan arEba TEtan. ²⁴BEn ha, kalelkashiinE binwatEbi bina gwanE eyarEsa kunko byadumshii bEn kunko. Inkii binwatE bii gwanE eyarEsa kunko ha birE bEn kunkonya, bEn nwe birE nwan du kunko ba TEtan du kunko. ²⁵Ejuana katE yi ahanE bEsE erE nde kika faya enyangE yi ofu wu edumbake. ²⁶NyakEhabEn binwatE bingya ha inki byakazE efabEn egwansu. ²⁷BEn ha eswazEka yi bi fayatanE kanakoha erE bEn kunko, bi dE zangEnEm omo a shangkya bEnsu. BEsE duwu bi kotutanE eshwazEka kanakoha ema shangkyaka bEn binwatE bi sEse, a bucin ada awurasu, erE bEn kunko bEsE ba shangkyanE bEn, bi dum wu kunko. ²⁸Mpungwaha, bondo bam ba efyana, dumne wu kunko inki mbweh wu a saka kyanE ofu wunawu ki saka dum ba esEma yi anka ada ba kufukorosu ekondu enanyi kikusa kina ki eba. ²⁹Adumde bi letaka nde a wu ntE wu binbicin nya wahamam wu anE nanEm binbicin ebwa yina.

Chapter 3

¹Nwankwè efiyi endo yi Esangè ehanè bèsè ndè baka tongu bèsè bondo ba Esangè aminyindu kinè. nki engyaha berè adè leta bèsè su nki adè leta wu su. ²Bondo bam ba endo npungwa ha abèsè bondo ba Esangè, nki miyinv badè kya wura bèsè bisè kika dumnè su, ki leta ka nde mbwe wu Almasiwu aka kyasè banè ha, kika dum bèsè wu, nki kika leh wu bèsè annè. ³Waha mam wu anè ba enèmana yi oobam wu enyang aka nanyansè offu wu nawu shewu bèsè wundu nweh anè shewu ha⁴Wu a ya chinè ekondu ba ena ebèè akya kèsanèm okingè nki ebèè a ekyakèsa okingè. ⁵Bi letaka nde Almasiwu ana ba nki eecuwata ebèè, wu kè m ebèè eda su. ⁶Wu aka dum bokunè bu aka ya chinè ekondu ba ena ebèèsu. Wu aka ya chinè ekondu ba ebèè aka juanè nde aletaka wu mam a leka wu mam.⁷Bondo ba endona dè kotunè nde ntèmo a yesè bènsu, ntè wu anè nanèm echin a wu echin, abèsèAlmasiwu anè wu echin. ⁸Wu anèna nèm ebèè a ntè wu asungu wu ogwa nki ntè wu asungu wu oggwa ana naka ebèè forundu, ankiyindu nwan wu Esangè ana banè nki eserèsè chwe wu ntè wu asungu wu ogwa⁹wahamam anè ebwa yi Esangè adè nanèm ebèè su, nki efi yi Esangè erè wu kè m. Akè yachi ekondu ba ebèè su nki a wu ebwayi bèrè Esangè. ¹⁰Aminyindu banv eganèm bondo ba Esangè ba bondo ba ntè wu asungu. ,wu adè nè nanè echinsunya adawu Esangè su, amityindu wu adè nè ndonèm nwanèman su¹¹¹²Engya ha ebuka yi kina gwasanè eyarèsa: nde ki ndo egungyu yi basè. Ada bèsè kayinu, wu anè ntè wu ebèè wu a na wuranè nwanèman. A nki enyi a wuranè wu? A nki ba chueh banabo aba ebèè ba nwanèman ha aba chin.¹³Kadè nanè ayiresu bondo ba mom adum nde berè a dasè bènya. ¹⁴Ki letaka nde ki mika ekii kè m kim kakotu chimbiya enyangè kunko, nki ki endonèm bondo baba mabasè wu ada nè ba endosu, a ekum. ¹⁵Ntè wu ashinè nwanèman a ntè wu ewura bonto bi letanè nde ntè wu ewura bonto ada ba ofu wu edumbakè su¹⁶A nki miyinè ki letanè endo bèsè Almasiwu a hanè ofu wu na wu nki bèsè. Bèsè nweh enyanzè nèm nde ki hangwa afuwa basè nki bondo baba mabasè. ¹⁷Ntè wu anè ba mfaa, anlenèm nwanèman efufotu kunko, am dasè shi enafa wu ndèke adè leh emotsu yinayisu, endo yi Esangè erè onwaha esèmayina kunko? ¹⁸Bondo bam, ki kadè endonè ba ejua ba ozoku su, nki miyin kina chwe wu bucin.¹⁹Nki miyinè ki letanè nde abèsè ba bucin ki maKè kyaka esèma yi basè ekonduyinayi. ²⁰Nki esèmayi basè edè ko gishi bèsè sunyaa, Esangè ema kya chika esèma yi basè, eletanèm biwatè bisèsè. ²¹Bonto bam ba endo, adum nde esèma yi basè edè ko gishi bèsè sunya, kirè ba esèma yi anka ekondu yi Esangè. ²²Kiwatèki ki nondunè kika fayataki ekondu yina, nki kiebatèsè nèm eyayinayi yianka²³Yingyaha a eya yina yi anka: nde ki ha bucin ba edèkè yi nwana Yeso Almasiwu ki ndonè egungyu yi basè bèsè a hanè bèsè eya yinayi nyi anka. ²⁴Ntè wu anè katè nyansè nèm enka yi Esangè, erè wu kunko Esangè erè wu kunko nweh. Amiyindu ki letanè ndè arè bèsè kunko, nki otètè, wu ahanè bèsè.

Chapter 4

¹Bondo ba mom ba endo, ze kotanə ba atəṭə wa səsə su. minyindu ha makelenə atetendo dəsə beka le səsə awa Essangə-eh, nki bonto ba eha enka yi awura ba cimbiya ka amutum. ²Ameyedu bika letanə otəṭə wu Essangə, otəṭə wu okotutanə nde yeso Almasiwu aba nbiginkonya awu' Essangə. ³Dəḳə otəṭə wu ode kotuta ba yeso su, ada wu' Essangəsu. ogwaha otəṭə wu onənanəm ekodu ba almasiwu wu bi gwanə de ebamha, abawuraka berən du konko. ⁴Bondo bam ba endo, bi cimbiya bere Essangə, bi waya ka bo nke wu ane ba ben achika wu anə berinko ba' ekyā. ⁵Bo aba beri, nki miyinduha ba nsere baba aba berinko, beriha efukete gwaha bo. ⁶Abese ba Essangə, wahhamam wu aletanə Essangə efukketə gwahan besə. wu de ada wu Eassangə sunya ade fukəṭə gwahan bəsəsu. aba minyindu ki ne letanəm otete wu bucin ba otəṭə wu awura. ⁸Bondo ba mom ba endo ke makekyaṇə efyana ba egungyu' yi basə nke efyana a ye Essangə, ntə wu ane makekyaṇəm efyana a ebwaye Essangə, nki aletaka Essangə. ⁹Nte wu adəne makəkyanm efyanasu ada wu' Essangəsu, miyinha ade leta Essangəsu, nki Essangə efyana. ⁹Aminyindu bana kene efyane yi Essangə bəsə, Essangə eyeba nwana fumo beri ogwanko nki kika mii omuwuna. ¹⁰Egyaha efyana erinko, ada bəsə kido konə Essangəsu ayengə enə donəm bəsə atəmasə banə nwana adum ntə wu eshwazəka ebə yi basə. ¹¹Bondo ba mom ba endo, bəsə Essangə endo nə bəsə miyinha, ema yanzəka kindo gwa ba egungyu ebase. ¹²Nte mo wu ale le'ne Essanghsu. adum nde kii efyana konem egunyu ebasenya Essangh edumbokun ba bese, nki efyana yinayi yi edumbokunem ba bese. ¹³Aba miyin ki leta nde kire wu kunko wu' ndunwe are bese kunko, nki ahaka bese otete wu' nawu. ¹⁴Ki leka ki haka bucin, de Essanggh ayingyi etemase bane nwa, deke aka dum nte wu aka remshine beri. ¹⁵wahama wu ahane bucin ba yeso nwane Essanghya, Essangh yii dumne wukunko, wu-we are Essangh kunko. ¹⁶Bese ke kiletaka ki haka bucin ba efyana yi Essangh ene ba bii afuwabase katsa, Essangh a' efyana, wu áne dumne efyana kunko, dumne Essangh kunko. ¹⁷Nki engyaha, efyana ema dumka yereyere atewubase kunko, nki kika dum ba esema yi ankaá kikusa ki okenge, 'nki bese ane ha abese kine beriwugwa kunko. ¹⁸Buchate buda efyana kunko su, nki efyana yi bucin yeé tazekanem buchate, nki buchate bwe jijibonkunem ba okenge amiyindu, nte wu wane ba buchate ade yyeshewuranem ba efyanasu. ¹⁹Ki fyana anki Essangh eyarisane efyana ko bese. ²⁰Adende ntemo anjuande me'h, "fyana konem Essangh" ndeke aka dasekanem nwanema an nte wu' awura. nki nte wu ade efyanan ba nwaneman wu ane lesu, ake fyana ko Essangh yi ade lele'su. ²¹Egyaha eyaye ankaá yi kinen bii yi cimbiya ne kana: wahama wu anen fyanna konem Essangh ema dungwa jeba nde afyana gwa ba nwaneman.

Chapter 5

¹Wahamam wu a hane bucin ba Yeso a ebwa yi Essangə, minyindu ha wahamam wu ando ne teh ando ka nwan ndu teh a bwa ne ha. ²A minyin ki letane nde ke ndo nem bondo ba Essangə: bese ndu ki ndo ne Essangə ha, ndeke ke nanem yereyere ba eya yi anka yina. ³Engyaha a endo ngi Essangə; nde ki kate nyanse eya anka edaba eruwasu. ⁴Wahamam wu adum ne nde a ebwa yi Essangə nya aka wayah bere. ⁵Engyaha a ewaya yi ekyanse ne bere, a bucin bubase. ⁶Anu wu a hanə bucin nde Yeso a nwan wu Essangə. Ongwaha a wundu a banə Eyuhu yi mongomo ba kinem kem: Yeso Almasiwu ade ba eyuhu yi kinem kekanasu, aba eyuhu yi mongomo ba kinem abane. ⁷Nki batate bare ba bane hanem ekotu: ⁸Otəṭə, ba mongomo, aba kinem bitate bangwaha cwe wu ba arə fumo. ⁹Ande ki kotuta eha ekotu yi bonto nya, ekotu yi Essangə ema kyacika, engyaha a ekotu yi Essangə, nki a haka ekotu ofu wu nwana katsa. ¹⁰Wahamam wu a hanə bucin ba nwanə wu Essangə ekotu ngi ngyaha edum bokun ba wu, wahamam wu aperanə eha bucin ba Essangə, a kate ka wu nti wu epya awura nki ade ha bucin ba ¹¹Engyaha a ekotu; Essangə ema haka bese enyangə yi edumbake, enyangə ngi ngyaha era nwanakem. ¹²Wahamam wu ane ba nwan ndu, are ba enyangə, wahamam wu adane nwan wu Essangə ada ba enyangə su. ¹³NNyakəhabanbən engyaha nki bika leta nde bire ba enyangə yi edumbakə ka ban bən ba bi hanə bucin ba edəkə yi nwan wu Essangə. ¹⁴Engyaha a esəma yi anka yi kinə ba bii kanako ande, ki nondu enyimam n yerəyerə ba enəmana yina aka ngwa bəsə. ¹⁵A minyindu bun ande ki leta nde engwan bəsə enyimam yi ki nondunə wu ki letaka nde kika faya enyimam yi nondu nə wu. ¹⁶Ande omo aleka nwanəman anaka ebə yi edətatusa eki sunya anondu Essangə nki wu Essangə eka ha wu enyangə nnjuananəm ofu wu bonto ba ba nanə ebəyi edətatusa ekisu, ebə emongi erə yi enə tatusa nəm eki: nde juande ba nondu Essangə nki nte ongwaha su. ¹⁷Enadate yi səsə, a ebə aminyinduha ebə emongi erə yi a edənə ¹⁸Ki letaka nde wahamam wu adumnə nde a ebwa yi Essangə nya adə nanəm ebə su, wu anə ebwa yi Essangə nya E''tem cu wu, nte wu bə ongwa akə natami wu kinwati su. ¹⁹Ki letaka nde a bəse ba Essangə, ki leta bunka nde berə wu səsə arə obo wu nte wu bə kəm. ²⁰Ki letaka nde nwan wu Essangə abaka, ahakabəsə eleta, ndəke kika leta wu adumnə nde a wu bucin, Aminyindu kirə ba wu adumnə nde a wu bucin, bərə nwana Yeso Almasiwu, A wundu Essangə yi bucin, ba enyangə yi edum bakə. ²¹Bondo kadə fenha ebwenesu.

3 John

Chapter 1

¹Bərə ntəbazə endə fa Gayus, wu nne ndonnə endo yi buchichin, ²Nwanəmom Nnodun nde echin ema dum boku ba we, nki oka dum ankaka abəsə enə ba we tung wube nko. ³Nki nre ba anworu gbang nbwe wu bonda man ba baka, eha eya yi chin buchichin bube kasa, abəsə ejichi buchichin kasa. ⁴Ndaba anworu wu achi nə egypta ha su, egwa nde bondo bam ba jichin buchichin kasa. ⁵Nwan wu endo, weh nan che ba buchichin ba bonda man ba eyuku. ⁶Baba hanə ekotu yi buchi chin ⁷Nki bana chimbiya Nki Edəke Ngigyaha, baze fi kanə Kanə kinwatə abo ba baze binə Essangə su. ⁸Mihinduha enyazenə ki kotatuta efi bonto bagwaha ki dum adungu wa chue wu buchichin. ⁹Nyake ha nə bonto ba Enyade derewa, Ejeshiba Diyotariffis wu a chine wu ha mam egekə ofu, azenə kututan Besə su. ¹⁰Nki miyundu nbaka nya, nka gasa wu nki anə yuu bəsə adəkə wa bə, adə dasa jeshi emegrekota ba nwanəmbasə su, a temsənə ba banə do Nə Ekota bo, an sesakə cimbi bo Otuta wu Enyade kunko. ¹¹Bam ba Endo ze gangesanə ebə su, shang echin, wu anə na nə Echin nya awu Essangə, wu anə nan Ebenya ada wu Essagə su ¹²Demetrius an kota ejua yi etakotu yi chin kaba ba səsə, ba buchichin nbu kəkana, bəsenwe ki kota ejua yi buchichin ofu wunawu kasa, ndekəh bən bire ba Elata Nde ejuana yibasə a yi buchichin. ¹³Enre ba binwatə amutu bi nə do Ende enyakə ha bən eze don de ennyake bi ba omunzu ba kulake wu enyakə su, ¹⁴Ndondə ki fana nbwe nkyanam kika makəna nsere ashi ba ashi. ¹⁵Esema Enumbu ema dumboku ba Bən. Adungu wa etongubiyinn bən, tongubiyinə adungu

wa hanyo adekə kasa.

Jude

Chapter 1

¹Jude cba, wu yeso kiristi bokushi ba nwuanōman wu yakubu, ba batōngunō bō bana ba endo ba essanhgē shubasō, ekatē ha yeso kiristi. ²Echin ba esōma enumbuu ba efyana bii ma mu yii sheshii bōn. ³Bondo ba mōm ba endo abōsō nnanwōrēkōnō nde nkii enyakō habēn inkii etamshii bokuu yii basō, ema yechukame nde nnyakō habēn engwana nde nkii watasōnō gbang inkii bucin buu bana hakatōnō bōsō cōgōkufumo .inkii bontō bashew ba essangō. ⁴In]kii bontō bomomō bama bomburu yii chibaka efumbushunkō ante wubankō. Bangwaha a bontō ba chanē nmkii cōkiingē bangwaha a bontō ba bō ba ba dasōnō echin essangō yii basō jujunkō ba bakyansō hanē ntē wu basō wu cōbam bokushii ba Tō'c yeso kiristi. ⁵mpungwaha indonde nsangasō bōn bina letale kakii, nde essangō ena ritamshii bontō echibiya berē wu masar, kakata ha ame wuranshii ba banē habucicin su. ⁶Bokushii bankōsō ba bannazōtem eja yii essangō enakatōbō su, ema gokatē kabō efuunkō inkii kigusa kii cōkingē wu kuta. ⁷A bōsō sodom ba gomorrhah nweh bōkushii ba bangungyu ba anshushuwa ba bō bana hanē afuwaba ba jojo ba bō ba shom bame dum kiinwatō kii ega yii ba bangwanō eyakō yii cōguchu wu bakō- bakō. ⁸Aminyindu bontō ba' azemha bama byasōka bambinmgi baba. Bama dasōka anka bame juana byasō bakifanzō ha. ⁹Wu kēsō wu kuta michael ana yazōkōnō abō mbōn shetan anatembōna nō buu ha inkii ekum yii musa, ane taba ejua yi cōkingō cōfuwuna kasasu, inkii mi yii ha ame juande essangō emakerō weh. ¹⁰Bontō bangwa ha ba juana biyasōnō kinwatō kii ba badō letan kii su wende abichukutu bi bidaba enōmanasu, abiwantō bii bina serōsō nōbō. ¹¹Abuuka wa bō afuwaban kasa, inkii bii batōsōka eyuhu yii kayinu, ba yii rangwaka eyuhu yii enōna wu bala am inkii efayatarō kasa. Bama biyaka eta cōfa wu korah kasa. ¹²Bontō bangwaha barō banō, barō wende a ata ko asaha wa atem chimbiyanō ezōru yii kuta nkō, inkii eya bieya bii efyana, ba dō yanōm ba buchātōsu - ntō wu echuku wu banō yasōtashinōm afuwaba. Abō kifuku kii, kii daba cōwasu, nkii efifi enō fuzōka nōm, mbweh wu cōgwa bōkushii ba enyum, bitō bii essangō su su, ekii kiharō. ¹³Abō cōgukuru wu anka ezōru yii kutankō, efushu tachungwabs kufukoru wuba, ezutsu yii ezangōna inkii wu anō zukunōm yii efu yii sōsō bama katō ka yii bakō bakō. ¹⁴Enochi wu kichōnkihārō yarō ba Adamu, ana juana katō nde, le nō Tō'c ameba bōkushii ba akantō ba akantō ba shew. ¹⁵Abanōm inkii eha cōkingō wahamam kasa Abanōm inkii ekandōkō bontō ba biimbi bō ba chuweh ba bō bananō kasa, bō kushii ba esangō yii ejua yii bō yii bontō ba bō ba juana nōwu kasa. ¹⁶Bangwa a bontō ba ewahana ejua, esuna, banō batōsō nōm bimbibō biba bō bibanō dōnōm. Azoku waba ajuananōm binwatō bii eya yii anka inkii efayatarō yii ba, banō detanōm bōmombō. ¹⁷Ndekō weh ntō wum wu endo, ngako ba esangō yii ejua yii bana juana nō mbweh wu anachimbinō ha ba cōba wu Tō'c yeso kiristi. ¹⁸Ban juanka weh, mbweh wu egyukushu nkō bontō ba ejuana jah ba baka batōsōnō eyuhu yii ba yii bō. ¹⁹A bangwa ha ba bataba nō a ga, abō baberō bombō ha badaba cōtōtōsu. ²⁰Bōn bondo ba mōm, lonyansōnō egungyu yii banē bucin buu shew nkō bika nōndu essangō cōtōtōnkō. ²¹Katōnē egungyu yii ban efyana yii essang nkō ba ezōnza echin yii Tō'c basō yeso kiristi wu ataba nē cōfuwu edum bakō. ²²Makōkyanō echin ba bontō ba esōma ehiyarō. ²³Ritanshii banē bōmōmbō, kōtanshii chimbiya bō cōguchunkō ba bōmōmbō kya echin ba buchātō, dasōzōka ebarō yii ebihanē ba eri yii egungyu nkō. ²⁴Mpungwa ba wu aka katōtaminōbēn inkii epōrasō egwa bingērō bōkushii ba efabēn etemshii ekōndu yii kifanzō adaba ebōsu bōkushii ba anworu wu kuta. ²⁵Bērō essangō wu etanshii bōsō afu bawu yeso kiristi Tō'c wu baō a kifanzō, ekya ba engum bōkushii ba eya yii anka emadum bōku mbweh wu cōngwa tusa bakō-bakō. Emadum miyindu.